SREDA, 22. OKTOBER 2008

PREDSEDSTVO: GOSPOD MAREK SIWIEC

podpredsednik

1. Otvoritev seje

(Seja se je začela ob 9.00)

2. Spremembe pogojev dovoljenj za promet z zdravili - Ponarejanje zdravil (razprava)

Predsednik. - Naslednja točka dnevnega reda je skupna razprava o:

- Poročilu o predlogu Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2001/82/ES in Direktive 2001/83/ES v zvezi s spremembami pogojev dovoljenj za promet z zdravili (COM(2008)0123 C6-0137/2008 2008/0045(COD)), ki ga je v imenu Odbora za okolje, javno zdravje in varno hrano predložila Françoise Grossetête (A6-0346/2008)
- poročilu Komisije o ponarejanju zdravil.

Françoise Grossetête, *poročevalka.* – (FR) Gospod predsednik, gospod komisar, gospe in gospodje, dovolite mi, da najprej iskreno čestitam Svetu, Komisiji in poročevalcem v senci za njihovo sodelovanje pri tem dokumentu o spremembah na področju dovoljenj za promet z zdravili.

Za vsa zdravila, ne glede na postopek, v skladu s katerim so bila odobrena, morajo veljati enaka merila za vrednotenje, potrditev in upravno obravnavo v primeru sprememb. Te spremembe, znane kot "preoblikovanja", so največkrat v proizvodnem postopku, v možnostih za zdravljenje novih bolezni, posodabljanju informacij, namenjenih bolnikom, ali upravnih spremembah. Nosilec dovoljenja za promet z zdravili mora ta preoblikovanja sporočiti pristojnim oblastem.

Vendar pa je sedanji sistem upravljanja sprememb čedalje bolj neučinkovit in ne zadovoljuje več ne oblasti ne farmacevtske industrije. Preveč je birokratskih postopkov, kar ima negativne posledice za bolnike, ker lahko dostop do najboljših zdravil nastopi z zamudo.

Farmacevtska industrija posveti pomemben del svojega regulativnega dela upravljanju teh sprememb. Na primer srednje veliko podjetje, ki proizvaja generična zdravila in ima na svojem seznamu več kot 400 proizvodov, vsako leto preseže število 4 000 vlog za spremembe. Pri velikih podjetjih je to število približno 19 000. Spremembe zgolj nacionalnih dovoljenj za promet z zdravili urejajo določbe, ki so specifične za vsako državo članico in so drugačne od evropskih zakonskih zahtev.

Ker ima 80 % vseh zdravil tako v medicini kot veterini nacionalna dovoljenja, ima ta revizija velik vpliv na trg s farmacevtskimi proizvodi v Evropski uniji. Enaka sprememba, ki se nanaša na proizvode, ki so jih odobrile nacionalne oblasti v različnih državah članicah, se obravnava drugače, ko gre za predložitev dokumentacije in postopek za ocenjevanje.

To stanje ima negativne posledice: ustvarja namreč dodatno in neutemeljeno upravno breme za pristojne oblasti in farmacevtska podjetja, težko se predvidi izvajanje sprememb, razlike pri rokih za uvedbo sprememb pri povzetku značilnosti proizvoda in pri obveščanju zdravstvenega osebja in bolnikov in torej pri splošnem delovanju notranjega trga farmacevtskih proizvodov pa so velike. Nenazadnje ima to tudi negativne posledice za bolnike, ker uvedba nekaterih sprememb, ki izboljšujejo učinkovitost zdravila, lahko nastopi z zamudo ali do uvedbe sploh ne pride.

Glavni cilj mojega poročila je torej poenostavitev in uskladitev pravil, ki se nanašajo na te spremembe pri dovoljenjih za promet z zdravili. S to direktivo bo položaj enostavnejši, jasnejši in bolj prilagodljiv za vse, ki jih to zadeva. Pravila v zvezi s spremembami bodo enaka povsod ne glede na vrsto dovoljenja za zdravila, bodisi da gre za nacionalno dovoljenje, vzajemno priznanje ali centraliziran postopek.

Poenostavitev teh sprememb bo omogočila, da bodo za njihovo izdajo, administrativno upravljanje in nadzor nad uvedenimi spremembami uporabljena enaka merila ne glede na pravni postopek, s katerim so bila zdravila odobrena.

Poleg tega sem predlagala dodatno spremembo sistema, ki se nanaša na število dovoljenj za promet. V tem primeru bi bilo treba omogočiti vložitev ene same zahteve, ki bi pokrivala več dovoljenj za promet.

Gospod predsednik, seznanjena sem, da bo gospod Verheugen v nadaljevanju spregovoril o ponarejanju zdravil. Od njegove izjave si obetamo veliko; pomembna je namreč zato, ker bo z njo predstavljen ta paket, ki vključuje tudi ponarejanje zdravil. Na to že dolgo čakamo. Ponarejanje je kaznivo dejanje, ki zadeva javno zdravje. Pomembno je, da nam gospod Verheugen pove, katero raven je dosegel, kajti to besedilo že nestrpno pričakujemo. V vsakem primeru mu nudimo vso podporo.

Günter Verheugen, *podpredsednik Komisije.* – (*DE*) Gospod predsednik, spoštovani poslanci, današnja razprava se nanaša na nove razmere v zdravstvenem sektorju, ki se močno spreminja.

Te nove razmere predstavlja naraščajoče število starejših državljanov v naši družbi, katerih prva skrb bo prav zdravje. To je treba razumeti. S čedalje večjim številom starejših državljanov v družbi – in ta skupina se bo še večala – bo čedalje pomembnejše tudi vprašanje o zdravju in o tem, kako za te ljudi skrbeti ter jim omogočiti zdravljenje in zdravila; in, mimogrede, čedalje pomembnejše bo tudi vprašanje, kako tem ljudem zagotoviti informacije, ki jih potrebujejo, da ne bi samo spremljali svojega zdravstvenega stanja, temveč tudi storili vse potrebno, da ostanejo zdravi. To je ozadje današnje razprave.

Vprašanje, ki ga danes neposredno obravnavamo, je uredba o spremembah. Zelo sem vesel, da smo pri tem dosegli kompromis. Uredba ureja vse spremembe – bodisi v zvezi z javnim zdravjem ali zaradi gospodarskih razlogov –, ki se zahtvajo potem, ko je zdravilo že odobreno. Izvajanja takšnih ali drugačnih sprememb na že odobrenih zdravilih ne moremo samo opazovati od daleč. Samoumevno je, da je treba to področje urediti in nadzorovati. Spoštovani poslanci, vaša današnja odločitev bo močno prispevala k zagotovitvi varnosti in učinkovitosti zdravil v prihodnosti.

Obstoječa zakonodaja je povzročila številne probleme, ki smo jih analizirali. Veljavna zakonodaja na primer ustvarja precejšnja finančna in upravna bremena vsem zadevnim stranem. Posledica tega je neizvajanje nekaterih sprememb – o čemer pričajo tudi konkretni primeri –, čeprav so te same po sebi v interesu bolnikov.

Na primer, imeli smo primere, ko je bilo treba na določeni točki nadaljevati z razvojem zdravil, vendar se to ni zgodilo zaradi previsokih stroškov, povezanih s postopkom odobritve sprememb. Zato je zelo pomembno, da predlog, ki naj bi ga danes tukaj sprejeli, izboljša obstoječo zakonodajo v smislu enostavnosti, natančnosti in prilagodljivosti. To bo tudi pomenilo, da se rešitev nahaja v usklajenosti z našim boljšim zakonodajnim programom.

Želel bi se iskreno zahvaliti gospe Grossetête in vsem tistim, ki so prispevali k njenemu poročilu, za njihovo delo na tem zahtevnem dokumentu. Zahvalil bi se tudi Parlamentu za obsežno podporo, ki mi jo je velikokrat dal v zvezi z bojem proti ponarejanju zdravil. Razumem gospo Grossetête, ki z nestrpnostjo pričakuje sprejetje tega predloga, kar velja tudi zame, vendar je tudi v tem primeru kakovost seveda pomembnejša od hitrosti. Kmalu bom povedal nekaj o časovnem razporedu. Pritisk Parlamenta pri boju proti ponarejanju zdravil je koristen in pomemben. Prosim, nikar ne mislite, da me to moti; ravno nasprotno: to mi daje še več spodbude.

Kako stvari stojijo? Trenutno se moramo boriti z zaskrbljujočim povečanjem količine ponarejenih zdravil, ki smo jih odkrili v sami Evropski uniji. Nekoč smo si vedno domišljali, da je Evropa tranzitno območje za nezakonite proizvode, ki so namenjeni v tretje države. Spomnim se, da je moje stališče, ko smo o tem tukaj prvič razpravljali, bilo, da to dejansko ne predstavlja problema za Evropo, temveč predvsem za Afriko in druge manj razvite dele sveta.

Vendar so se razmere spremenile: to je zdaj tudi naš problem. Sam evropski trg je čedalje pogosteje namembni kraj za ponarejena zdravila. To predstavlja zelo resno grožnjo javnemu zdravju. Ogrozi lahko številna življenja, zato je Komisija odločena, da bo ukrepala.

Zelo pomembna resolucija Parlamenta z dne 12. julija 2007 vsebuje zelo pomembno izjavo, na kateri tudi sam utemeljujem svoje mnenje, in sicer "da ponarejanje zdravil ni povezano s problemom patentov". To je treba jasno poudariti! Tukaj torej ne razpravljamo o pravicah intelektualne lastnine, niti ne o pravicah iz patenta, temveč o kaznivih dejanjih. Ponarejanje zdravil je kaznivo početje, ne glede na to, ali je zadevno

zdravilo še vedno v postopku patentiranja; ta vidik je v tem smislu popolnoma nepomemben. Ponarejanje je ponarejanje in ko gre za zdravila, bi moralo vedno biti opredeljeno kot kaznivo dejanje.

Parlament nadaljuje: "ukrepe proti ponarejanju [je treba] sprejeti na področju kazenskega pregona [...] in zakonodaje o zdravilih, s krepitvijo regulativne zmogljivosti nacionalnih organov, ne pa s povečanjem ravni zaščite intelektualne lastnine". Pri svojem delu na predlogu za boj proti ponarejenim zdravilom je Komisija sledila prav mnenjem, ki ste jih predstavili vi, spoštovani poslanci.

V naslednjih nekaj tednih bo Komisija predstavila zakonodajo, da bi okrepila obstoječi pravni okvir. Namen tega je, da se skoraj zagotovo, torej kjer koli je to v človekovi moči, omogoči, da v zakonito dobavno in distribucijsko verigo ne bo več mogoče vtihotapiti ponarejenih zdravil. Kot veste, se Komisija s predlogom še ni ukvarjala. Komisiji ga nisem še niti predstavil, saj je treba pojasniti še veliko število zelo težkih vprašanj, v svoj končni sklep o predlogu pa bi želel vključiti tudi rezultat današnje razprave. Kar pa vam že lahko opišem, so najpomembnejši elementi, temelji.

Kot sem že omenil, je treba na prvi stopnji okrepiti distribucijsko verigo. Zagotoviti moramo torej, da bo mogoče preveriti avtentičnost vsake posamezne škatlice, in sicer vsakič, ko je ta na poti od proizvajalca do potrošnika – torej, bolnika. Za to je treba omogočiti, da bo izvor škatlice in zdravila mogoče izslediti na vsaki točki na poti od proizvajalca do bolnika. Sami lahko uganete, kaj to pomeni. Gre za zelo velikopotezno zahtevo, ki bo utrdila tehnične zahteve na vseh členih distribucijske verige, od proizvajalca do lekarne, in za katero bodo potrebne velike naložbe. Vendar lahko z veseljem povem, da vse zadevne strani menijo, da je to pravilno in potrebno, in da tehnične rešitve v zvezi s sledljivostjo zdravil dejansko obstajajo.

Drugič, pravila za proizvode, ki gredo skozi roke uvoznikov, morajo biti popolnoma jasna, za vse zadevne strani pa je treba uvesti strožji nadzor. V zvezi s tem moram jasno povedati, da je tveganje na naših mejah seveda lahko celo večje od tveganja znotraj Evropske unije; tj. da obstaja nevarnost, da bodo ponarejena zdravila prišla v EU od zunaj. To je problem, ki ga lahko najuspešneje premagamo prav na zunanjih mejah. Predlog bo zato vseboval tudi ustrezne izboljšave.

Naslednja pomembna točka je zagotovitev, da se aktivne sestavine, torej najpomembnejše sestavine zdravila, proizvajajo v skladu z zakonodajo in na podlagi varnostnih standardov, ki ustrezajo tistim v EU. Spoštovani poslanci, zakaj bi to moral biti problem? Mimogrede, bil sem presenečen, ko sem ugotovil naslednje: dejstvo je namreč, da aktivne sestavine, najpomembnejše sestavine zdravila, zelo pogosto oziroma kar ponavadi prihajajo iz neevropskih, torej tretjih držav. Zato moramo zagotoviti, da bo proizvodnja aktivnih sestavin, kjer koli jih že proizvajajo, potekala v skladu s standardi, ki so enaki našim. To bo seveda zelo velikopotezna in zahtevna naloga.

Vendar pa menim, da v globaliziranem svetu Evropa potrebuje dinamično, konkurenčno farmacevtsko industrijo, da bi lahko izkoristila priložnosti, ki ji jih nudi globalizacija. Moramo pa se soočiti tudi s tem povezanimi izzivi na področju javnega zdravja.

Predlog Komisije, ki je v pripravi, bo zmeren, trden in uravnotežen, vendar tudi odločen in jasen, kjer koli bo odločnost potrebna. Naša družba ima pravico do najučinkovitejše možne zaščite pred ponarejenimi zdravili. Ko bomo zelo kmalu, čez samo nekaj tednov, lahko razpravljali o predlogu Komisije, bi vas prosil, da o njem presodite prav na podlagi naslednjega načela: ali počnemo vse, kar je v naši moči, da bi Evropejce učinkovito zaščitili pred ponarejenimi zdravili?

Petja Stavreva, pripravljavka mnenja Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja. – (BG) Gospod predsednik, gospod komisar, gospe in gospodje, poročilo, o katerem razpravljamo danes, govori o nekaterih zelo pomembnih vprašanjih usklajevanja pogojev dovoljenj za promet z zdravili. Kot pripravljavka mnenja Odbora Evropskega parlamenta za kmetijstvo bi želela izraziti svojo podporo predlogu Komisije. Evropska zakonodaja je doslej pokrivala samo majhen delež zdravil. Proizvodi, za katere so bila izdana samo nacionalna dovoljenja za promet, ne sodijo v okvir veljavne evropske zakonodaje o spremembah, zato zanje veljajo različni posebni nacionalni zakoni. Na eni strani je to neučinkovito in drago za gospodarstvo, medtem ko se na drugi notranjemu trgu onemogoča nemoteno delovanje.

Izvajanje veljavne direktive bi zagotovilo pravno podlago za uskladitev ter prineslo velike koristi potrošnikom in sektorju. Omogočil bi se tudi hitrejši dostop do najnovejših zdravil v vseh državah članicah. Pomanjkanje usklajenih predpisov pomeni, da vsaka država uporablja svoja lastne posebne nacionalne predpise. Takšno stanje povzroča več birokracije, ovir in težav pri delovanju notranjega trga, obenem pa tudi različna varnostna merila. Posebno pozornost je treba nameniti stroškom držav članic pri izvajanju nove zakonodaje. Ne

verjamem namreč, da bodo države Evrope lahko spremenile svojo notranjo zakonodajo v tem kratkem času, ki je namenjen za uvedbo dodatnih sprememb; posledica tega bodo tudi visoki stroški.

Čestitam poročevalki in vas prosim, da poročilo gospe Grossetête podprete.

Cristina Gutiérrez-Cortines, *v imenu skupine PPE-DE*. – (*ES*) Gospod predsednik, v zvezi s to temo bi želela storiti dve stvari: čestitati Komisiji in gospe Grossetête ter spregovoriti o subsidiarnosti.

V zvezi s tem sem Evropski uniji pogosto namenila kritike, na primer zaradi Direktive o storitvah in tudi trenutnega napada na lekarne v imenu liberalizacije. V teh primerih je Evropska komisija stopila na področja, za katera povsem utemeljeno velja subsidiarnost, ki so bila razvita za vsako posamezno družbo in s katerimi je ta družba zadovoljna. Z drugimi besedami, vmešavanje Evropske unije bi lahko povzročilo škodo tistemu, kar že učinkovito deluje, kar velja na primer za lekarne.

Vendar pa menim, da je treba v tem primeru to poročilo nedvoumno pozdraviti, upoštevajoč dejstvo, da predstavlja edini način nadzora kakovosti in zagotovitve dobrega zdravja. Zakaj? Razlog za to je, da imamo brez enotne točke nadzora vseh zdravil preveč odprtih poti in da je sistem tako bolj izpostavljen vdoru škodljivih ali neodobrenih proizvodov. To velja tudi v primeru aktivnih sestavin, o katerih smo lansko leto sprejeli resolucijo, ki sva jo predložili skupaj z gospo Sartori in ki jo Komisija povzema.

Zato menim, da je to dober predlog, ki bo odpravil velik del birokracije ter ponudil zaščito družbi. Pozdravljam tudi poudarek na informacijah, saj je jasno, da je v družbi, v kateri je zagotovljena mobilnost bolnikov, v kateri lahko bolniki brez težav potujejo na zdravljenje in v kateri je starejšim ljudem omogočeno, da živijo v državah, ki niso njihove države izvora, zelo pomembno, da se zdravnikom in vsem zdravstvenim delavcem omogoči dostop do istih informacij in meril pri njihovem delu.

Dagmar Roth-Behrendt, v imenu skupine PSE. -(DE) Gospod predsednik, gospe in gospodje, želela bi izraziti svojo iskreno zahvalo gospe Grossetėte za njeno delo na tem poročilu. Bilo je zadovoljstvo z njo sodelovati in nedvomno je s kompromisom dosegla dve stvari. Prvič, zagotovila je enostavnejši postopek z manj birokracije, in drugič, na prilagodljiv način je izpolnila potrebe in zahteve majhnih podjetij v posameznih državah članicah s povsem nacionalnimi sistemi in odobritvami, s čimer jim je storila veliko uslugo.

Poročilo gospe Grossetête se navezuje tudi na varnost bolnikov, to pa je še eno vprašanje, o katerem razpravljamo danes. Na splošno govorimo o varnosti posameznikov, o varnosti bolnikov. Gospod komisar Verheugen je pravilno poudaril, da se s staranjem družbe povečujejo tudi zdravstvene potrebe ljudi ter strah pred boleznijo. Strah je nekaj, kar se v družbi že dolgo časa razrašča in od nas je odvisno, da ga tam, kjer smo za to pristojni in kjer to lahko storimo, čim bolj zmanjšamo ali se z njim ukvarjamo oziroma ga odpravimo, kolikor je to mogoče.

Številni za to potrebni ukrepi so tisti, ki smo jih pristojni izvajati in pri katerih lahko svetujemo. Eno izmed mnogoštevilnih vprašanj je nedvomno obveščanje bolnikov ter varnost zdravil. Bolniki so upravičeni do popolne obveščenosti o njihovi bolezni; če so popolnoma obveščeni in so tako enakovredni zdravnikom, potem morajo imeti pravico do varnih zdravil in varnih metod zdravljenja.

To ta trenutek za Evropsko unijo ne velja in vsi se zavedamo naraščajoče nevarnosti. Nikakor ne želim dramatizirati; včasih sem mogoče precej čustvena, vendar ne dramatiziram. Sem tudi zadnja oseba, ki bi želela dvigati preplah. Vendar bi želela opozoriti, da problema, ki obstaja, ne smemo spregledati ali si pred njim zatiskati oči. Bančna kriza je dober trenutni primer za to, kaj se zgodi, če ne rešimo majhnih rešljivih problemov, ker smo predolgo čakali: preplavi nas namreč orjaški val, ki meji že skoraj na cunami.

Zato se zahvaljujem komisarju Verheugnu za njegove današnje besede in ga obenem pozivam, naj jim ostane zvest in naj se bori proti ponarejanju zdravil. Za ta problem ni preprostih rešitev in tisti, ki menijo, da varnost bolnikov in varnost zdravil predstavljata problem samo pri vzporedni trgovini – gledam na galerijo, vendar je za predstavnike vzporedne trgovine verjetno še nekoliko prezgodaj –, gledajo na to preveč ozko in žalijo mojo inteligenco, kakor tudi inteligenco mojih kolegov poslancev.

Tukaj si moramo torej prizadevati za zaščito bolnikov. To lahko storimo s pomočjo različnih ukrepov, na primer s preverjanjem, ali je embalaža zdravila nepoškodovana. Kaj bi rekli, če bi v svoji državi morali kupiti izdelek, ki bi na embalaži imel besedilo v jeziku, ki ga ne razumete, ter samo majhno nalepko, znotraj pa majhne kose raztrganega pretisnega omota? Ali bi temu izdelku zaupali? Sama sem naletela na takšno škatlico, v kateri je bilo zdravilo, ki sem ga nujno potrebovala, in lahko vam povem, da mu nisem zaupala. To je nekaj, kar moramo prepovedati, in prepričana sem, da bodo vzporedni trgovci – kajti prav oni so tisti, ki očitno

menijo, da želimo ogroziti njihovo preživetje, kar pa ne drži – zmogli dovolj bistroumnosti in poiskali drugo rešitev. Izdelali bodo novo embalažo ali vsaj nehali rezati pretisne omote.

Kot je poudaril komisar Verheugen, obstajajo tehnične rešitve. Farmacevtska industrija je pripravljena na sistem popolne sledljivosti s črtno kodo, ki bo omogočil izsleditev vsakega zdravila. Poleg tega je tu tudi pilotski projekt. Švica in Belgija sta že pokazali, da je to mogoče. Naša naloga je, da bolnikom zagotovimo to varnost.

Na koncu bi želela reči še nekaj o sestavinah, saj problema ne predstavljajo samo ponarejena zdravila. Kot veste, je prišlo do velikega škandala v zvezi s heparinom – zdravilom proti strjevanju krvi. Kadar ljudje uporabljajo ponarejeno zdravilo, lahko umrejo; to je izredno nevarno. Te ponarejene pripravke smo dobili iz Kitajske. Naša naloga je zagotoviti, da se v tretjih državah, ki so naše trgovinske partnerke, ne bodo proizvajali ponarejeni pripravki ali aktivne sestavine in da bodo naši trgi ustrezno zaščiteni.

Za ta namen je potrebno dvoje: ustrezno moramo zaščititi naše meje, vzpostaviti moramo sisteme sledljivosti in v teh državah zagotoviti varnost.

Predsednik. – Besedo ima gospod Donato Tommaso Veraldi v imenu Zavezništva liberalcev, vendar sem obveščen, da ga ni v dvorani, zato kličem ... tukaj ste. Skrivali ste se nekje drugje.

Marios Matsakis (ALDE). – Gospod predsednik, jaz nisem gospod Veraldi: sem gospod Matsakis. Ker bom nekoliko pozneje nastopil v imenu skupine ALDE, želim vprašati, če lahko izkoristim čas mojega kolega gospoda Veraldija zdaj, ko je odsoten.

Predsednik. - Ne, žal mi je: ohraniti moramo vrstni red govornikov. Ko bo prišel vaš čas, vam bom dal besedo.

Alessandro Foglietta, *v imenu skupine UEN*. – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, želel bi izraziti svojo podporo temu poročilu, ki je popolnoma v skladu z zavezanostjo boljši ureditvi, za katero se Evropa zavzema že vrsto let. Nov sistem dovoljenj za promet z zdravili bo v veliki meri poenostavil postopek v primeru manjših sprememb ali novih znanstvenih odkritij in bo pomenil precejšnje olajšanje tehničnega in upravnega bremena podjetij.

Vse to je v celoti skladno s cilji, opredeljenimi v lizbonski strategiji, ki so jo evropske institucije predstavile na začetku novega tisočletja. V njej je boljša ureditev opredeljena kot eden izmed stebrov, ki podpirajo rast gospodarstva in zaposlovanja v Evropi. Ne moremo zanikati, da konkurenčnost naših podjetij trpi zaradi obsežnih zakonodajnih in birokratskih pogojev, ki veljajo za proizvodnjo in ki so se nakopičili v zadnjih desetletjih; prav tako ne moremo zanikati, da je vpliv tega čedalje bolj obremenjujoč in netrajnosten v malih in srednje velikih podjetjih, ki v mnogih državah članicah tvorijo hrbtenico nacionalnega proizvodnega sistema.

Natančneje, prav v tem času, ko mednarodna kriza grozi z zadušitvijo našega gospodarstva, si ne moremo dovoliti, da bi svoja podjetja postavljali v še neugodnejši položaj z zapravljanjem denarja in zapoznelimi upravnimi postopki. Voljo za racionalizacijo zakonodajnega okvira je treba razumeti kot dolžnost in zavezo, ki je ni mogoče prekršiti. Vesel sem, da je tudi Svet sprejel prošnjo Evropskega parlamenta za zaščito malih in srednje velikih podjetij, da naj se iz področja uporabe izključijo dovoljenja za farmacevtske proizvode, ki so bili v državah članicah izdani pred letom 1998. To je malim in srednje velikim podjetjem omogočilo, da se jim ni bilo treba še bolj prizadevati za uskladitev z veljavno zakonodajo.

Jiří Maštálka, *v imenu skupine GUE/NGL.* – (*CS*) Najprej bi želel izraziti svojo zahvalo poročevalki za tako izčrpno delo na tem poročilu zlasti pa za uspešna prizadevanja, ali mogoče potencialno uspešna prizadevanja pri pogajanju o kompromisu s Svetom in Komisijo. Želel bi se zahvaliti tudi Komisiji, ker je svoja prizadevanja usmerila k poenotenju upravnih postopkov na področju potrjevanja zdravil, pa tudi zato, ker bi se s pomočjo teh prizadevanj morale doseči višje ravni varnosti za bolnike.

Nedvomno nujno je, da se zakonodaja na področju registracije zdravil uskladi na evropski ravni. Da bi lahko preprečili negativne vplive na zdravje ljudi, potrebujemo poenoten niz upravnih pravil za vsa zdravila na notranjem trgu. Zato toplo pozdravljam cilj tega predloga, ki želi zagotoviti, da bodo za vsa zdravila na trgu veljala enaka pravila, kar vključuje tudi tista zdravila, ki so bila potrjena izključno na nacionalni ravni. Želel bi podrobneje spregovoriti o vprašanju o izključno nacionalni registraciji. Čeprav sem podpiral enotna merila brez izjeme, menim, da besedilo o predlogu spremembe številka 36, ki omogoča, da se nacionalni predpisi še naprej uporabljajo za zdravila, registrirana na izključno nacionalni ravni in potrjena pred 1. januarjem 1998, ne bi smelo pomeniti ovire za uskladitev na evropski ravni, saj je tako dobro premišljeno in nudi

dovolj zagotovil, kot sta zahteva po obveščanju Komisije o odločitvah o nadaljevanju uporabe nacionalnih predpisov ali zahteva za prenos evropskih predpisov, kadar je zdravilo že registrirano v drugi državi članici.

Kar zadeva vložitev ene same zahteve za eno ali več enakih sprememb, menim, da bo to velike farmacevtska podjetja do določene mere razbremenilo, kar je zagotovo dobro. Vendar pa nisem toliko prepričan, da se bo pozitiven učinek pokazal v zmanjšanju upravnega bremena v posameznih državah članicah. To je negativni učinek, ki ga bomo mogoče lahko odpravili v prihodnosti. Kljub manjšim zadržkom, ki sem jih tukaj izrazil, menim, da je besedilo, ki je nastalo iz razprave, pozitiven korak na področju registracije zdravil, zato ga kot poročevalec v senci, upoštevajoč dejstvo, kako težko je bilo doseči ta kompromis, priporočam kolegom iz moje politične skupine v potrditev. Poleg vsega imamo za to tudi praktičen razlog: če ta direktiva letos ne bo sprejeta že na prvi obravnavi, bo rešitev teh zelo težkih vprašanj moralo poiskati češko predsedstvo. Torej je priložnost zdaj pred nami.

Predsednik. – Želel bi poudariti, da ni bil predsednik tisti, ki je bil tako prijazen, da je vam je omogočil več časa za govor, temveč je to bila skupina. Mogoče je to zaradi bližajočih se počitnic.

Kathy Sinnott, *v imenu skupine IND/DEM.* – Gospod predsednik, veliko stvari je, ki bi jih ljudje radi vedeli o zdravilih, preden jih začnejo jemati ali jih dajati svojim živalim: vedeti želijo, ali so varna in učinkovita in ali prihajajo iz zanesljivih virov ter kako vzajemno delujejo z drugimi zdravili. Pri postopku izdaje dovoljenj bi se morali osredotočiti prav na to. Kar zadeva poslovanje, podjetja želijo vedeti, ali so njihove naložbe varne. Poenostavitev ne bo pomenila ohlapnosti, temveč vztrajanje pri bistvu.

Ko že govorim o izdaji dovoljenj, bi želela Komisijo opozoriti na dejstvo, da se v pitno vodo na Irskem daje heksafluorosilicijeva kislina, za katero ni bilo izdano prav nobeno dovoljenje; slednjega ni poskušala pridobiti niti naslednja irska vlada, kljub temu da je to najbolj razširjeno zdravilo na Irskem. Če želimo resno govoriti o dovoljenjih in popravljanju postopka izdaje dovoljenj, da bo ta učinkovitejši in varnejši, se moramo lotiti te sramotne zlorabe postopka.

Irena Belohorská (NI). – (*SK*) Večina držav članic ni opravila nikakršne uskladitve s pravom Skupnosti na področju dovoljenj za promet z zdravili, zato so se v teh državah pojavile različne prakse. Cilj predloga je, da morajo za vsa zdravila ne glede na postopek, na podlagi katerega so bila izdana dovoljenja za njihovo dajanje v promet, veljati enaka merila vrednotenja v upravnem postopku za potrditev sprememb.

Pozdravljam tovrstne pobude, usmerjene v poenostavitev okvira, ne da bi se s tem opustila merila, potrebna za zaščito zdravja ljudi in živali. Uskladitev je potrebna predvsem zaradi tveganja za javno zdravje, ki se pojavlja v državah članicah, ki pri vrednotenju sprememb zdravil uporabljajo različne sklope znanstvenih meril. Brez te pravne spremembe takšno stanje pomeni oviro za prost pretok zdravil, kar gre v škodo bolnikov.

Sama posvetovanja, povezana s pripravo spremembe direktive, so pokazala, da mnoge države članice podpirajo uskladitev na tem področju. Vendar pa so upravno breme in zapleti na področju logistike skupni problem, ki ga moramo rešiti. Zato moramo poudariti, da bodo izboljšave sistema prinesle predvsem dolgoročne koristi bolnikom, saj se bodo zdravila bolj primerno uporabljala, prav tako pa bodo bolje izkoriščena tudi sredstva, ki jih bodo ustrezni organi uporabili za namen zaščite javnega zdravja.

Kljub temu priporočam previdnost pri skritih stroških, ki bodo nastali v državah članicah. Poskrbeti je treba tudi za primeren časovni razpored praktičnega izvajanja. Od držav članic ne moremo zahtevati, naj spremenijo svojo notranjo zakonodajo, da bi izpolnile to določbo, temveč jim je treba pomagati in s tem zagotoviti, da jim pretirano kratka obdobja izvajanja ne bodo prinesla velikih izdatkov.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE). - (FI) Gospod predsednik, želela bi se zahvaliti gospe Grossetête za njeno odlično poročilo. Zakonodaje o dovoljenjih za promet je treba spremeniti, saj bo to zmanjšalo upravno breme, ki spremlja postopek njihove izdaje. Obenem bo s tem omogočeno, da se bo uporaba sredstev usmerila k problemom, ki so bistvena za varnost zdravil in javno zdravje, kar je tudi v interesu bolnikov, ki zdravila potrebujejo. Navsezadnje so glavno merilo na koncu prav interesi bolnikov.

Sama podpiram sistem, v katerem se enaka pravila uporabljajo tako na nacionalni ravni kakor tudi za dovoljenja, ki so izdana v okviru postopkov EU. Pravila o izdajanju dovoljenj za promet se trenutno usklajujejo ne glede na postopek izdaje, ki velja zanje, kar pa ne velja za spremembe pri dovoljenjih za promet. V skladu s tem so različne države članice pričakovale nekoliko različna pravila za zadeve, kot je razvrstitev zahtev za spremembe, ter v zvezi s postopkom njihovega vrednotenja. Za farmacevtsko industrijo je pomembno, da lahko v prihodnosti še vedno predloži popolno, novo vlogo za pridobitev dovoljenja za promet z zdravilom, ki je dovoljenje že pridobilo, vendar pod drugim prodajnim imenom in z drugačnim povzetkom značilnosti

proizvoda. To je potrebno takrat, kadar se vloga za pridobitev dovoljenja za promet vloži za zdravilo za nov namen, dopuščanje uporabe novega imena pa pomeni tudi več jasnosti za bolnika, kot če bi se isto ime uporabilo za zdravilo, ki se uporablja za povsem drugačne namene. Zato podpiram predloga sprememb 4 in 18, ki to obravnavata.

Ker farmacevtska podjetja zdravila pogosto dobavljajo v celotno EU, je pomembno, da se upravni postopki v različnih državah uskladijo. Vsak drug pristop bi pomenil ne samo ogromno upravno breme za industrijo, temveč pogosto tudi logistične probleme. Upam, da bo Parlament na jutrišnjem glasovanju podprl poročilo gospe Grossetête in da bodo države članice kasneje v tem letu tudi podprle stališča Parlamenta, da se lahko spremembe zakonodaj o dovoljenjih za promet zaključijo pred koncem tega leta.

Daciana Octavia Sârbu (PSE). – (RO) Vzpostavitev usklajenih meril za potrditev in administrativno upravljanje vseh vrst sprememb dovoljenj za promet z zdravili bo prinesla koristi bolnikom, saj bodo imeli dolgoročen dostop do boljših in varnejših proizvodov.

Upoštevajoč dejstvo, da se v okviru postopkov Skupnosti izdajo dovoljenja za samo 20 % zdravil za uporabo v humani in veterinarski medicini, bo ta sprememba direktive imela velik vpliv na trg s farmacevtskimi proizvodi v Evropski uniji. Vse spremembe v proizvodnem postopku, na embalaži ali v naslovu proizvajalca morajo biti pregledane in poenostavljene, da se zagotovi najboljša zaščita javnega zdravja. Oblikovati moramo enostaven, prilagodljiv zakonodajni okvir, da bodo za vsa zdravila, ne glede na postopek izdaje dovoljenja za promet, veljala enaka merila za vrednotenje in potrditev.

S tem ukrepom bo omogočen prost pretok zdravil v Evropski uniji, saj bodo odpravljeni nadzori, ki so potrebni za zagotovitev kakovosti uvoženih zdravil, olajšana pa bo tudi vzpostavitev notranjega trga in njegovo učinkovito delovanje. Tako se bo pospešil dostop do najnovejših zdravil za potrošnike in farmacevtsko industrijo, obenem pa se bodo tudi zmanjšala razhajanja med nacionalnimi določbami ter vzpostavil usklajen sistem.

Marios Matsakis (ALDE). – Gospod predsednik, upam, da to nima opraviti s ponarejanjem zdravil. Ali bom s to dodelitvijo dobil nekaj več časa?

Predsednik. – Ker drugi predstavniki vaše skupine niso tukaj, mislim, da lahko govorite zelo dolgo! Ne vem, kdo so drugi na seznamu, vendar ste vi zagotovo na njem.

Marios Matsakis (ALDE). – Gospod predsednik, ne bom govoril zelo dolgo, mogoče bom le nekoliko prekoračil čas, ki mi je bil dodeljen.

Gospodu komisarju bi želel povedati, da je trenutni sistem izvajanja sprememb pri dovoljenjih za promet z zdravili nedvomno nezadovoljiv in da v mnogih primerih ni v skladu z interesi ne farmacevtske industrije ne – kar je najbolj pomembno – samih bolnikov. Zato je treba revizijo nujno opraviti.

V tem smislu sta predlog Komisije in seveda poročilo gospe Grossetête v celoti utemeljena in primerna in bi morala dobiti naše soglasje. Vendar pa bi rad izrazil svoje zadržke v zvezi z naslednjo točko, ki se nanaša na razširitev dovoljenj za promet.

Kot razumem, se tako Komisija kot poročevalka strinjata, da bi bilo treba zdravilu, ki je pridobilo dovoljenje, omogočiti, da v celoti spremeni svoje ime, če se ugotovi, da se uporablja za nova bolezenska stanja. Na primer, aspirin, katerega aktivna sestavina je salicilna kislina, bo mogoče, če bo predlog Komisije sprejet, dati v promet pod številnimi različnimi imeni, kljub temu da je njegova kemična sestavina popolnoma enaka – tj. salicilna kislina. Tako bi lahko bolnik na koncu vzel tri različne tablete, ki bi bile vse drugačne in bi imele različna imena, za tri različna bolezenska stanja, medtem ko bi v resnici bile vse tri tablete popolnoma enake, kar zadeva njihovo kemično sestavino – to pomeni, da bi bolnik na koncu vzel tri tablete aspirina.

To je po mojem mnenju zavajajoče in povzroča nejasnosti pri bolnikih in zdravnikih, hkrati pa povečuje tveganje jemanja prekomernega odmerka in povzročitve nevarnih stranskih učinkov. Zato pozivam tako Komisijo kot poročevalko, da o tem ponovno premislita.

Ker imam na voljo še nekaj sekund, bi želel povedati, da se pri vprašanju o ponarejanju zdravil v celoti strinjam z gospodom komisarjem, ki pravi, da je to kaznivo dejanje in da ogroža življenja bolnikov. Ni mi pa jasno, zakaj je prišlo do zamude. Kolikor razumem, gre za povsem jasno zadevo. Ta zdravila, ki jih proizvajajo registrirana farmacevtska podjetja, na recept izdajajo registrirane lekarne. Če temu ne moremo priti do dna in če ne moremo ugotoviti, ali so nekatera izmed njih proizvedena na kazniv način, potem ne

vem, kaj v EU lahko sploh storimo. Zdi se mi, da gre pri tem bolj za policijsko zadevo kot za nekaj, kar bi zahtevalo spremembo zakonodaje. Gospod komisar, temu moramo čim prej priti do dna.

Hanne Dahl (IND/DEM). – (DA) Gospod predsednik, dovolite mi, da podam splošen, celovit pogled, saj je do zdaj usklajevanje zakonodaje o zdravilih v EU vključevalo samo sprostitev pravil na Danskem, prodaja zdravil pa se je povečala. Nov predlog o dovoljenjih za promet z zdravili nudi pomoč farmacevtski industriji. Na splošno bo lažje opraviti majhne spremembe pri zdravilih in jih izdajati pod istim imenom, kot je omenil predhodni govornik, obenem pa bo lažje tudi spremeniti ime proizvoda, če se ga namerava prodajati za namen zdravljenja drugega bolezenskega stanja. Obstaja bojazen, da bodo zaradi teh sprememb potrošniki težje razločili gozd od samih dreves, medtem ko bo življenje farmacevtske industrije lažje. Premisliti moramo tudi o dejstvu, da je razmerje med lažjim dostopom do dovoljenj za zdravila in povečanim tveganjem za potrošnike na žalost pogosto neposredno sorazmerno. Nočem reči, da bi morali industriji na pot postaviti nepotrebne upravne ovire, vendar pa tudi ne bi smeli dopustiti popuščanja vajeti, da bi se farmacevtski industriji olajšalo ustvarjanje dobička, ko gre za zdravje ljudi in zdravje živali. S tem bomo zgolj in preprosto ubrali napačno pot. Če si direktivo ogledamo v širšem okviru, vidimo, da predstavlja del prizadevanj industrije za povečanje dobička glede na ZDA. Ne bodimo naivni. Ne smemo dopustiti, da bi nas zavedle lepo zveneče, vendar prazne izjave o bolnikih in potrošnikih.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (*CS*) Predlagana direktiva, ki bo v veliki meri poenostavila uvedbo farmacevtskih proizvodov na evropski trg za uporabo v humani in veterinarski medicini, je zelo dobra novica za bolnike, kakor tudi za evropsko farmacevtsko industrijo. Tehnološki proces omogoča skoraj neprekinjeno izboljševanje zdravil, ki so že bila registrirana. Vendar pa mora vsaka sprememba iti skozi postopek potrditve, saj gre tu za zdravje in varnost. Medtem ko za registracijo zgolj na državni ravni veljajo enake zakonske zahteve kot za registracijo v okviru evropskih postopkov, zakonske zahteve za spremembe registracije niso bile poenotene. To predstavlja nepotrebno upravno breme in ne ustvarja nikakršne dodane vrednosti. Za celotni notranji trg bo zdaj zadostovala samo ena deklaracija.

Zato toplo pozdravljam predlog Komisije in čestitam poročevalki za njeno poročilo, ki je izboljšalo predlog in pripomoglo k njegovi večji natančnosti. S predlaganimi spremembami se bo olajšalo upravno breme, povezano s postopki uvedbe novih proizvodov te vrste na trg. Farmacevtska podjetja, ki delujejo na nadnacionalni ravni, bodo lahko lažje sodelovala, kar bo omogočilo hitrejši dostop do najnovejših zdravil za vse, zlasti pa tiste, ki jih najbolj potrebujejo.

Vendar pa se Evropa sooča z zelo nevarnim razvojem pri razširjenosti ponarejenih zdravil. To ni več samo problem Afrike ali Azije. Tudi v Evropi ljudje pogosto kupujejo zdravila prek interneta ali na drugih krajih in ne v lekarnah. Zato je tako pomembno, da se zagotovijo visoki standardi za uvedbo zdravil na trg, kar bo obenem omogočilo sledenje škatlicam vse do proizvajalca ter preverjanje, ali so bila zdravila dejansko registrirana. Vsa zdravila bo treba opremiti s črtno kodo in pakirati tako, da bodo lahko tudi navadni ljudje z embalaže razbrali, ali gre za varna ali ponarejena zdravila, če ta niso bila kupljena v lekarni, ampak na nekem drugem kraju. Menim, da bodo države članice v teh dveh letih imele dovolj časa, da se pripravijo na uvedbo direktive.

Giovanna Corda (PSE). - (FR) Gospod predsednik, gospod komisar, gospe in gospodje, najprej bi želela izkazati spoštovanje delu gospe Grossetête in mojih kolegov poslancev, ki so delali na tem poročilu. To je zelo pomembna tema, saj zadeva naše zdravje. Poročilo predstavlja velik korak naprej na področju usklajevanja notranjega trga, pa tudi na področju varstva potrošnikov, zlasti starejših ljudi.

Kot je navedel že gospod Verheugen, naše prebivalstvo živi dlje, kar nas seveda veseli, vendar pa je to tudi vprašanje, ki postaja čedalje pomembnejše. Ko se bo ta direktiva začela izvajati, bodo indikacije, navedene na zdravilu, povsem enake v vseh državah članicah, kar bo zagotovilo jasnost in preglednost za evropske uporabnike, bodisi da gre za bolnike, veterinarje ali kmetovalce.

Prav tako bo to poročilo z izvajanjem enotnega postopka za predložitev vloge za pridobitev dovoljenj v veliki meri prispevalo k poenostavitvi sedanjih postopkov na upravni in tehnični ravni.

Dejansko ne bo več potrebnih 27 vlog iz vsake države članice. Zadostovala bo ena sama vloga, poslana Evropski agenciji za zdravila. To poročilo predstavlja še en korak k evropski integraciji.

Thomas Ulmer (PPE-DE). – (*DE*) Gospod predsednik, gospod komisar, gospe in gospodje, želel bi čestitati gospe Grossetête za njeno poročilo o spremembah pogojev dovoljenj za promet z zdravili.

V zvezi s tem, o čemer so govorili predhodni govorniki, mora podati dve kratki pripombi. Kot razumem, nova zdravila predstavljajo priložnost, da zdravimo in ozdravimo zdravstvena stanja, tveganje pa je sorazmerno. Poleg tega na primer v Zvezni republiki Nemčiji aktivne sestavine že obstajajo v mnogih farmacevtskih oblikah in pod številnimi imeni, ne da bi se tveganje s tem kakor koli povečalo. Glavna osrednja točka te uredbe pa je poenostavitev sprememb oziroma delne razširitve ali spremembe farmacevtske oblike zdravila. Trenutna praksa je izredno nerodna in ustvarja veliko preveč birokracije za podjetja, pristojni organi pa imajo opravka z razmeroma neučinkovitimi ukrepi. Zato sprememba ustvarja ne tako pogoste razmere, v katerih bodo imeli koristi vsi.

Poročilo v precejšnji meri izboljšuje varnost in zanesljivost na notranjem trgu. Poleg tega so bili zahvaljujoč delu odbora upoštevani številni drugi interesi, ki še bolj pospešujejo ali poenostavljajo postopek. Na primer, v zadostni meri je bilo upoštevano vprašanje nacionalnih dovoljenj, s čimer se je odpravilo podvajanje del.

Ustrezno so bili upoštevani tudi interesi Nemčije in nemških farmacevtskih podjetij. Osnutek je bil usklajen z združenim predlogom EU/2008/0032. Posebej je bila poenostavljena razširitev dovoljenj za promet z zdravili z drugimi imeni. Poenostavljena je bila tudi dopolnitev ali razširitev značilnosti proizvoda.

S poročilom gospe Grossetête sem danes enako zadovoljen in prepričan vanj, kolikor sem bil včeraj zvečer kritičen do poročila gospe Jørgensen. Poročilo gospe Grossetête gre v pravo smer: proti cilju lizbonskega procesa, in sicer da bi postali najuspešnejše na znanju temelječe območje na svetu. To poročilo podpiram.

Predsednik. – Kratko opravičilo: v zvezi s sekretariatom je prišlo do manjše zmešnjave, kajti moj seznam se razlikuje od prikazanega seznama. Dokler bom predsedoval tej seji, bom upošteval svoj seznam. Če me sekretariat nadomesti, bo lahko upošteval svoj seznam.

Gospod Buşoi bo torej dobil besedo za gospo Grabowsko.

Genowefa Grabowska (PSE). – (*PL*) Gospod predsednik, na začetku bi želela čestitati poročevalki, saj bo to poročilo s tehničnega vidika zagotovilo večjo varnost bolnikov in večjo varnost državljanov Evropske unije, ki morajo jemati zdravila. Dobro je, da odpravljamo razliko med izdajo dovoljenj za promet z zdravili ter postopkom za spremembo te odločitve.

Želela bi se vrniti k besedam komisarja Verheugna in izraziti zadovoljstvo nad novicami, da bomo dobili nove skupne predpise za boj proti ponarejanju zdravil in njihovem nezakonitem dajanju v promet. Izjavili ste, da počnete vse, da bi preprečili vdor ponarejenih zdravil v zakonito distribucijsko omrežje. Moje vprašanje je: kaj se bo zgodilo zunaj zakonitega distribucijskega omrežja? Ali novi predpisi pokrivajo tudi to ali pa bo farmacevtska industrija dobila samo ukor? Moje zadnje vprašanje je: ali nameravate v nove predpise vključiti rešitev glede več informacij o zdravilih za državljane?

Cristian Silviu Buşoi (ALDE). – (RO) Trdno sem prepričan, da ta osnutek direktive predstavlja velik napredek v smislu pospešitve dostopa do zdravil. Želel bi tudi čestitati Komisiji, komisarju Verheugnu in poročevalki za to pobudo. Glede na to, da je prost pretok blaga eno izmed temeljnih načel notranjega trga, se mi zdi popolnoma naravno, da mora to načelo veljati tudi za zdravila.

Trenutno je zaradi kompleksnosti in raznolikosti upravnih postopkov odobritve sprememb pri zdravilih, ki so že v prodaji, dejansko delovanje notranjega trga izkrivljeno. Seveda to stanje vpliva na farmacevtska podjetja in organe, vendar so bolniki tisti, ki so prizadeti v prvi vrsti, saj jim zapleteni postopki preprečujejo, da bi uživali v koristih izboljšanih zdravil. Zato se v celoti strinjam s predlogom Komisije o uskladitvi postopkov za odobritev sprememb pri zdravilih ne glede na postopek izdaje prvih dovoljenj, saj bo ta poenostavitev racionalizirala celoten sistem in predvsem zagotovila višjo raven zaščite javnega zdravja.

Podpiram tudi zamisel, ki jo je predstavila poročevalka, gospa Grossetête, v zvezi s potrebo po enotnem postopku za odobritev sprememb, kar bo zagotovilo večjo veljavo. V zvezi z zadnjo pripombo glede predloga Komisije o ohranitvi prvotnega imena zdravila v primeru razširitve dovoljenja, to ohranitev prvotnega imena podpiram, saj lahko pogosto spreminjanje imen zdravil povzroči nejasnosti pri bolnikih, ki morajo pred vsakim začetkom zdravljenja z zdravili tako ali tako obiskati zdravnika, ki bo vedno seznanjen z novimi terapevtskimi indikacijami zdravila.

Amalia Sartori, (PPE-DE). – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, s to direktivo sem zelo zadovoljna. Z njo bodo pravila o spremembah jasnejša, enostavnejša, prožnejša in prav zares usklajena. Čestitam, gospa Grossetête.

Vesela sem tudi besed Komisije, da bomo kot odziv na več resolucij tega Parlamenta, vključno s tisto, ki sem jo predstavila tudi jaz, skupaj z gospo Grossetête, gospo Gutiérrez-Cortines in gospodom Ulmerjem, dobili direktivo, usmerjeno v boj proti ponarejanju. Ta bo od proizvajalcev in uvoznikov aktivnih snovi zahtevala, da pridobijo potrdilo o dobri proizvodni praksi, ki ga izdajo evropski organi po opravljenih obveznih inšpekcijskih pregledih proizvodnih obratov. Z uvedbo sledljivosti proizvoda do države, podjetja in proizvodnega obrata bo ta ukrep ustavil ponovno označevanje in prepakiranje proizvodov, proizvedenih zunaj Skupnosti.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – (*SK*) Pozdravljam poročilo gospe Françoise Grossetête, katerega cilj je poenostaviti in izboljšati sistem zakonskih pogojev, ki se nanašajo na spremembe dovoljenj za promet z zdravili. Izvirni sistem izvajanja sprememb se zdi neučinkovit in nezadovoljiv glede na nova znanstvena dognanja in tehnološki napredek. Postopki izdaje dovoljenj se močno razlikujejo na notranji ravni v državah članicah Evropske unije. Razlike so v postopkih pregledovanja zdravil, času, potrebnem za izvršitev sprememb, in tudi v zahtevah za predložitev dokumentov.

Trdno sem prepričan, da bo uskladitev teh vidikov veliko prispevala k zaščiti javnega zdravja. Učinkovitejši sistem bo tudi pozitivno vplival na farmacevtsko industrijo v celoti. Podpiram predloge poročevalke o izboljšavah. Strinjam se s stališčem, da bi za vsa zdravila, ne glede na postopek, v skladu s katerim jim je bilo izdano dovoljenje za promet, morala veljati enaka merila za vrednotenje in potrditev. Nov, izboljšan zakonski sistem bo koristil vsem bolnikom, organom za potrditev, pa tudi farmacevtskim podjetjem.

Dagmar Roth-Behrendt (PSE). – (*DE*) Gospod predsednik, imam še dve vprašanji za komisarja Verheugna. Gospod komisar, ali se strinjate, da nepoškodovanost škatlic in črtne kode na škatlicah ne predstavljajo nikakršne ovire za naknadne oblike trgovine in da je prav nasprotno, s kančkom znanja, črtno kodo mogoče uporabiti na drugem proizvodu oziroma navodila za bolnike vstaviti v škatlice prepakiranih proizvodov? Ali se strinjate, da kanček znanja in prilagodljivost, ki se ju pričakuje od vseh Evropejcev, lahko pričakujemo tudi od vseh tistih, ki so tukaj v Evropski uniji vključeni v trgovino in distribucijo zdravil?

Imam še zadnje vprašanje. Čedalje pogosteje bomo naleteli na probleme v zvezi z aktivnimi sestavinami, ki v Evropsko unijo prihajajo iz tretjih držav. Ali predvidevate kakršno koli možnost za oblikovanje spodbud, s katerimi bi zagotovili, da bo v Evropski uniji spet proizvedeno več aktivnih sestavin in da bodo proizvajalci zdravil te snovi pridobivali iz EU in ne iz držav, v katerih njihove varnosti ne moremo zagotoviti?

Jorgo Chatzimarkakis (ALDE). – (*DE*) Gospod predsednik, na začetku bi želel čestitati gospe Grossetête. Zahvaliti se želim tudi gospodu komisarju za njegov govor, zlasti v zvezi s piratstvom in ponarejanjem.

30-odstotno povečanje v preteklem letu ni majhna vsota, to pa ogroža tudi zdravje evropskih državljanov. Vendar pa moramo pomisliti na to, od kod piratstvo izvira, torej na njegove vire. V tej zvezi opažamo, da 80 % ponarejenih proizvodov izvira iz internetne trgovine, samo 20 % pa iz dejanskega tihotapljenja. To mora biti naše izhodišče.

V primeru pretihotapljenega blaga je treba mobilizirati naše carinske organe, uporabiti moramo nove tehnologije in veliko natančneje in temeljiteje preučiti, kako lahko zagotovimo varnost tudi v primeru pretisnih omotov. Seveda moramo zagotoviti, da bodo varne tudi internetne lekarne in da bodo državljani seznanjeni s tem, katere lekarne so varne.

Opozoriti bi vas želel tudi na nova načela. Potrebujemo skladen pristop, ki temelji načelu: "Spoznaj svojega dobavitelja, spoznaj svojega kupca."

Dumitru Oprea (PPE-DE). – (RO) V mnogih evropskih državah je postopek za izdajo dovoljenj za zdravila jasen in z uradnega vidika celo dobro urejen. Vendar pa bi želel opozoriti na nekatere postopke za izdajo dovoljenj, ki so preveč hitri, kar nato pelje k številnim smrtnim primerom zaradi previsokega odmerka zdravil, priložnostnega jemanja zdravil ali zaradi zdravil, ki lahko povzročijo stranske učinke, ki predhodno niso bili dovolj raziskani.

Mislim, da so nova zdravila in izboljšana zdravila s čudežnimi lastnostmi preveč zlahka dana v promet in da so nato v zelo kratkem času umaknjena. Kdo je odgovoren za njihovo kakovost in stranke učinke, ki jih povzročajo? Pozdravljamo to pobudo za uvedbo usklajenega postopka na trg, ki je v Evropi enoglasno sprejet. Vendar bi morala nova zdravila biti vključena v analizo, ki jo izvaja mednarodni strokovni odbor.

Donato Tommaso Veraldi (ALDE). – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, hvala za dano priložnost, da lahko spregovorim o odličnem delu poročevalke, gospe Grossetête, ter o tem predlogu direktive, katere namen je zagotoviti uredbo Skupnosti, ki bo veljala za vse vrste dovoljenj za promet z zdravili.

To je pozitivna direktiva, ki je dobrodošla zaradi svojih ciljev, torej zaščite javnega zdravja in zmanjšanja birokracije. Predlog direktive je pravne narave, saj uvaja preproste spremembe pravne podlage za pravili o spremembah, kot sta uvedba nove terapevtske indikacije ali nova metoda uporabe, ki veljajo za zdravila za uporabo v humani in veterinarski medicini, potem ko so prvič dana v promet.

Uskladitev na tem področju je potrebna, če ne celo ključna, kajti brez enotnega pravnega okvira Skupnosti bodo za spremembe, ki zadevajo nacionalna dovoljenja, še naprej veljali nacionalni zakoni, ki se razlikujejo od ene do druge države članice, čemur smo priča danes.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). – (*EL*) Gospod predsednik, tudi jaz bi želel čestitati poročevalki in podati dve pripombi v odgovor gospodu komisarju. Prvič, v zvezi s trgovino s ponarejenimi zdravili smo bili presenečeni, ko smo izvedeli, da se nekatera izmed teh zdravil proizvajajo v dveh državah Evropske unije in se nato dajejo v promet v tretji evropski državi, Švici. To je nekaj, kar morate preiskati, gospod komisar.

Moja druga pripomba zadeva industrijo, ki proizvaja surovine za zdravila, ki je mogoče pred 20 leti cvetela, ki pa zdaj počasi ugaša. Razlogi za to so, prvič, visoki stroški, in drugič, zaščita inovacij, o čemer se vsi strinjamo, zaradi česar pa evropska podjetja ne morejo več proizvajati surovin za zdravila, za katera veljajo pravila o zaščiti inovacij. Zato so se raziskovalna središča preselila na Kitajsko in v Indijo. Na voljo so nekatere politike, ki jih lahko uporabite, da bi se ta središča vrnila v Evropsko unijo.

Günter Verheugen, *podpredsednik Komisije.* – (DE) Gospod predsednik, spoštovani poslanci, razprava je prav zares potrdila, da imamo široko soglasje o uredbi o spremembah, zato o slednji ne bom več razpravljal. Zdaj moramo to sprejeti tako, kot je, in zagotoviti, da to storimo na čim bolj učinkovit način. Mislim, da so poleg tega na splošno pomembnejša druga vprašanja, ki so bila tukaj navedena.

Dovolite mi, da povem nekaj zelo temeljnih točk. Seveda ni moje delo, da vam pojasnjujem tehnična pravila: dolžan sem vam povedati, zakaj počnemo nekatere stvari in zakaj nekaterih drugih stvari ne počnemo.

V naših družbah obstaja navzkrižje med zahtevami birokracije v zdravstvenem varstvu na eni strani ter zahtevami bolnikov na drugi. To je povsem jasno. Predlogi, ki bodo zahtevali našo pozornost v prihodnosti, se nahajajo v središču tega področja navzkrižja. Birokracije v zdravstvenem varstvu v državah članicah obveščeni bolniki ne zanimajo. Obveščeni bolniki pomenijo več dela, več napora. Tisti, ki bi morali biti tam zanje, so jim prisiljeni dajati informacije in odgovarjati na vprašanja, kot so: zakaj sem dobil to zdravilo, zakaj nisem dobil tistega zdravila? Zakaj moram prejemati takšno zdravljenje in zakaj nisem prejel tistega zdravljenja? Kot ljudje imajo pravico, da to vedo.

Neomajno načelo po mojem mnenju je naslednje. V demokratični družbi se ne bi smelo dogajati, da se morajo zagovarjati tisti, ki želijo posredovati informacije, in da se ni treba zagovarjati tistim, ki informacij ne želijo posredovati. Birokrati s področja zdravstvenega varstva v državah članicah so tisti, ki morajo pojasniti, zakaj si ne želijo obveščenih bolnikov. Meni ni treba pojasnjevati, zakaj si želim, da bi bili obveščeni.

Treba si je biti popolnoma na jasnem, da bomo tu imeli vročo, živahno, polemično razpravo, in upam in želim si, da bo Evropski parlament v tej razpravi Komisiji in meni dal svojo podporo. Navsezadnje gre pri tem za dokaj bistveno vprašanje, ki ne zadeva samo javnega zdravja temveč tudi socialno politiko. Gre tudi za vprašanje, kaj nam pomeni svoboda državljanov na področju zdravstvenega varstva.

Kar zadeva drugo vprašanje v zvezi s ponarejanjem, se strinjam z vsemi tistimi, ki so dejali, da je to kaznivo dejanje. Ponarejanje v nezakoniti distribucijski verigi je zadeva policije. Nezakonito je nezakonito – več, kot to, ne moremo storiti. Vendar pa menim, da bodo predlogi, ki jih lahko damo, vstop ponarejenih zdravil v zakonito distribucijsko verigo na koncu dejansko onemogočili. To pa lahko storimo.

Gospa Roth-Behrendt ima popolnoma prav. Po mojem mnenju je prav res predrzno meniti, da gre pri tem v resnici za oviranje kakršnih koli oblik distribucije farmacevtskih proizvodov zaradi konkurenčnosti. To me niti najmanj ne skrbi! Vzporedna trgovina je zakonita dejavnost v Evropski uniji. To je jasno potrdilo Sodišče Evropskih skupnosti. Nikakor se ne nameravam lotevati vzporedne trgovine, želim pa reči, da morajo za vse strani, ki so vključene v distribucijo zdravil, veljati enake stroge varnostne zahteve. Ne vidim, zakaj varnostne zahteve ne bi veljale za nekatere samo zato, ker v določeni državi članici po nizki ceni kupujejo zdravila, ki se v drugi državi članici prodajajo po višji ceni, jih nato prinašajo v dražjo državo in jih tam prodajajo naprej po visoki ceni. Tega ne razumem.

Tisti, ki vsaj malo poznate živilsko zakonodajo, se boste že vprašali, kot sem se tudi jaz, zakaj je v Evropi najstrožje prepovedano odpreti vrečko špagetov na poti od proizvajalca do potrošnika – to je prav res

najstrožje prepovedano –, medtem ko je na tej isti poti od proizvajalca do potrošnika dovoljeno odpreti zdravilo, ki lahko, če se ga napačno uporabi, povzroči smrt.

Velja premisliti, zakaj to osupljivo neskladje sploh obstaja, zakaj je to prepovedano, kadar gre na primer za špagete, in zakaj je to dovoljeno v primeru življenjsko pomembnih zdravil. Tega nikakor ne morem razumeti.

Poiskali bomo rešitve, ki bodo vsem stranem omogočile, da nadaljujejo svoje poslovanje, in sicer ravno v duhu tega, kar je navedla gospa Roth-Behrendt: uporabiti moramo nekaj ustvarjalnosti, uporabiti moramo naše možgane in o vsem nekoliko premisliti, vendar pa morajo varnostne zahteve v celoti veljati za vse: tu ne more biti nobenih izjem!

Mislim, da sem odgovoril na vaša vprašanja in nekoliko prikazal bližajočo se živahno razpravo. Predlogi bodo predstavljeni čez nekaj tednov in vse, kar lahko rečem v zvezi s tem, je, da se bomo ponovno sestali v tej dvorani in da bomo o tej zadevi morali še razpravljati.

Françoise Grossetête, poročevalka. – (FR) Gospod predsednik, najprej bi se želela zahvaliti svojim kolegom poslancem, ki so v svojih nastopih podprli poročilo, ki sem ga predstavila. Tiste, ki žal niso več tu, ki pa so izrazili nekaj pomislekov, bi želela spomniti, da gre pri tem prav res za izboljšanje, uskladitev in poenostavitev postopkov. Vendar pa poenostavitev postopkov ne pomeni slabšanja kakovosti ali manj nadzora. Gre za nižje stroške za industrijo in predvsem MSP, kar je bistvenega pomena. Nižji stroški in prihranek časa: z drugimi besedami, evropski bolniki bodo končno lahko hitreje prišli do zdravil. Poleg tega iskreno upam, da bomo to zaključili že na prvi obravnavi. Storili smo vse, kar je bilo mogoče, da bi lahko dosegli sporazum, in seveda bi se še enkrat želela zahvaliti za pomoč Komisiji in tudi Svetu.

Kar zadeva ponarejanje, gospod Verheugen, smo bili zelo veseli, da smo slišali informacije, ki ste jih navedli v zvezi z besedilom, ki nam ga boste predstavili, in upam, da bo to čim prej, saj se najbrž zavedate, kako nestrpno ga že pričakujemo. Ponarejanje je, kot so dejali moji kolegi poslanci, kaznivo dejanje, in ko pride do kaznivega dejanja, ne moremo več čakati. Vemo, da gre pri večjem delu prodaje zdravil prek interneta za ponarejena zdravila, ki so nevarna za zdravje državljanov.

Govorili ste o aktivnih sestavinah in njihovem nadzoru, ki ga moramo vzpostaviti, tudi med njihovo proizvodnjo, proizvodnjo v tretjih državah in ne v Evropski uniji. Da, to je bistvenega pomena. Stali vam bomo ob strani, saj bomo morali delati na sledljivosti, kaznih za kršitelje in varnosti distribucijske verige. Za bolnike je pomembno, da 100-odstotno zaupajo zdravilom, ki so jim predpisana: teh zdravil ne sme biti mogoče odpirati ali prepakirati.

To sem želela povedati v imenu vseh mojih kolegov poslancev. Gospod Verheugen, želim vam povedati, da boste potem, ko boste zapustili to dvorano, imeli polno podporo Parlamenta, in pomembno je, da kolegij komisarjev prepričate, da ne smemo zapravljati še več časa, temveč končno ukrepati proti ponarejanju zdravil.

Predsednik. – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo danes, 22. oktobra 2008.

Pisne izjave (člen 142)

Rareş-Lucian Niculescu (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (RO) Evropska unija potrebuje jasne in stroge predpise o pogojih za dajanje zdravil v promet, kakor tudi za vse farmacevtske proizvode na splošno. Potrebo po tem bi želel ilustrirati z nedavnim primerom, ki se je zgodil v Romuniji. Septembra je neka ženska umrla po operaciji, med katero je bila uporabljena nesterilizirana kirurška nit, uvožena s Kitajske. Drugi bolniki so utrpeli zaplete, ki so ogrozili njihovo življenje.

Preiskovalni odbor z romunskega Ministrstva za zdravje je nedvomno ugotovil, da zadevna kirurška nit ni imela oznake kakovosti CE. Zakonodaja o ocenjevanju skladnosti proizvodov jasno kaže, da krivda leži v glavnem na strani ustreznega ministrstva, vendar pa bi se z jasnejšimi pravili in večjo preglednostjo to lahko preprečilo.

Marian Zlotea (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (RO) Čeprav se zdravila iz Evropske skupnosti ves čas svojega obstoja nenehno soočajo s predpisi, ki jih sestavljajo nacionalne vlade in Skupnost, imajo razhajanja med predpisi Skupnosti in predpisi držav članic negativne posledice tako z vidika javnega zdravja kot z upravnega vidika, kakor tudi v smislu splošnega delovanja notranjega trga s farmacevtskimi proizvodi.

Namen tega poročila je zagotoviti, da bodo za vsa zdravila, dana v promet v Skupnosti, vključno s tistimi, ki so pridobila dovoljenja na nacionalni ravni, veljala enaka upravna merila za potrditev in spremembe, ne glede na postopek izdaje dovoljenj za ta zdravila. Ta predlog poenostavlja upravne postopke v državah članicah in lajša usklajevanje zahtev za vrednotenje in nadzor za vsa zdravila.

S sprejetjem tega poročila zaščita zagotovljena veliko večjemu številu potrošnikov, ki jim bodo večja učinkovitost, boljša organizacija, kakor tudi jasnost in preglednost prinesle neposredne koristi. To je rezultat izvajanja poenostavljenega, standardiziranega ureditvenega sistema, ki podpira dovoljenja za promet z zdravili v Evropi.

3. Varstvo potrošnikov v zvezi z nekaterimi vidiki časovnega zakupa (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo (A6-0195/2008) o predlogu Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o varstvu potrošnikov v zvezi z nekaterimi vidiki časovnega zakupa, dolgoročnih počitniških proizvodov, nadaljnje prodaje in zamenjave, ki ga je v imenu Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov pripravil Toine Manders (COM(2007)0303 - C6-0159/2007 - 2007/0113(COD)).

Toine Manders, *poročevalec.* – (*NL*) Gospod predsednik, na začetku bi se kot ponavadi želel zahvaliti vsem, ki so pri tem sodelovali: komisarki Kunevi, poročevalcem v senci, pa tudi trem predsednikom Sveta, kajti na tem poročilu smo začeli delati leta 2007 pod portugalskim predsedstvom. Temu je sledilo slovensko predsedstvo, nato pa smo s pomočjo francoskega predsedstva končno uspeli doseči kompromis. Žal mi je, da državni sekretar Luc Chatel ne more biti prisoten, saj je seveda čudovito, če smo lahko priča doseganju kompromisa in to že kar na prvi obravnavi.

Leta 1994 je bila potrjena Direktiva o časovnem zakupu, ki je sektor temeljito prevetrila. Velik problem je bil, da so države članice direktivo različno izvajale. Gre za splet zakonodaje in usklajenosti, ki se je na različnih lokacijah namerno ali nenamerno razlikovala in ki je zasejala seme dvoma v glavah potrošnikov, ki so premišljevali o tem, da bi časovno zakupili objekt na drugi strani meje.

Zdaj pretresamo novo direktivo. Področje uporabe smo nekoliko razširili, ker je bilo v direktivi iz leta 1994 veliko proizvodov nezadostno opredeljenih ali pa sploh niso bili opredeljeni, med njimi tudi dolgoročne počitnice ali zamenjava proizvodov, če naj navedem samo nekatere. Po mojem mnenju smo v zvezi s tem uspeli doseči vidno izboljšavo, nad rezultatom pa so navdušeni tako industrija kot potrošniki. Upam, da smo navdušeni tudi mi kot politiki. S svojimi kolegi poslanci Evropskega parlamenta smo zelo tesno sodelovali v različnih skupinah in dosegli privlačne rezultate.

Imamo na primer prepoved predplačil, ker so ta mnogim potrošnikom povzročala preglavice. Ko je človek enkrat plačal, svojih 1 000 ali 1 500 EUR, ki jih je vplačal vnaprej, ni mogel nikoli več dobiti nazaj.

Zelo pomembna stvar je po mojem mnenju tudi štirinajstdnevno obdobje mirovanja.

Nadalje, in s tem sem osebno zelo zadovoljen, bomo imeli kontrolni seznam, standardni informativni obrazec, v katerem je podrobno opredeljen vaš nakup, navedeno pa je tudi, da lahko v štirinajstih dneh pogodbo razveljavite brez možnosti ugovora.

Imamo tudi prostovoljne kodekse ravnanja za sektor, kakor tudi oznako, prepoznavno oznako ali znak kakovosti, pa tudi dejstvo, da je Komisija obljubila, da bo to spremljala. To je glasba za moja ušesa, saj je po mojem mnenju prav res treba pozdraviti obljubo Komisije, da bo spremljala te kodekse ravnanja. Zlasti pa sem zadovoljen zato, ker je Komisija obljubila, da bo v državah članicah v okviru trialoga spremljala skladnost z uredbo.

V nekaterih primerih bo za potrošnika lažje, da stopi pred nacionalno sodišče. Žal mi je, da sodna pristojnost, vzpostavitev pristojnega sodišča, v tej direktivi ni izrecno omenjena. To obžalujem, vendar pa je pri kompromisih tako, da je treba v vino včasih naliti tudi nekaj vode. Žal mi je tudi na primer, da bo pogodba, če niso navedene ključne informacije, še vedno veljavna eno leto.

Vse to je mogoče v kompromisu. Na splošno je bil ogromen napredek dosežen tako v odnosu do potrošnika kot do sektorja, zlasti kar zadeva največjo uskladitev. To bo v vsakem primeru pomagalo, da številne zadeve pridejo na sodišče v posameznikovi lastni državi članici. Sektor pa bo veliko lažje trgoval prek meja.

Kar imamo pred seboj, je, po mojem mnenju, dober rezultat, rezultat, na katerega smo vsi tukaj kot Parlament, skupaj s Komisijo in Svetom, lahko ponosni.

Meglena Kuneva, *članica Komisije*. – Gospod predsednik, dovolite mi, da se na začetku zahvalim poročevalcu, gospodu Mandersu, ter poročevalcem v senci, zlasti pa gospodu Harbourju in gospe McCarthy, za njihovo politično zavzetost in podporo, skupinam sekretariata IMCO in GD za zdravje in varstvo potrošnikov pa za njihovo zelo tesno sodelovanje. To nas bo, upam, pripeljalo do zaključka na prvi obravnavi. Resnično cenim vaša ogromna prizadevanja in hvaležna sem, da smo končno dosegli sporazum. Iz istih razlogov bi se želela zahvaliti tudi francoskemu predsedstvu.

Ta predlog bo prinesel zelo pomembne izboljšave za potrošnike na trgu časovnega zakupa in podobnih počitniških proizvodov. Potreba po spremembi obstoječih pravil o časovnem zakupu je očitno nujna. Nakup proizvodov, ki so gospodarsko podobni časovnemu zakupu, ki pa ne spadajo v opredelitev veljavne direktive, potrošnikom povzročajo izgube. Tu govorim o proizvodih, kot so počitniški popustniški klubi, kjer morajo potrošniki pogosto vnaprej plačati visoke vsote, ki segajo od 6 000 do 20 000 EUR, in sicer za članstvo v klubu, s katerim dobijo samo pravico do popusta za prihodnje počitnice. S tem mislim tudi na nadaljnjo prodajo in zamenjavo časovnega zakupa, ki trenutno nista urejena s predpisi.

Globoko sem prepričana, da moramo delati na spletni podatkovni bazi pritožb, podatki o pritožbah pa kažejo, da se v primerjavi s časovnim zakupom potrošniki pri teh proizvodih, ki niso urejeni s predpisi, zlasti v primeru počitniških popustniških klubov, soočajo z veliko več problemi. Obstaja torej prepričljiv razlog za uporabo podobnih pravil pri teh proizvodih, da bi dosegli več poštenosti na trgu počitniških proizvodov.

Predlog, ki bo danes dan na glasovanje, zapolnjuje vrzeli v veljavni zakonodaji z razširitvijo področja uporabe direktive, ki naj ne bi zajemala samo časovnega zakupa, temveč tudi dolgoročne počitniške proizvode, nadaljnjo prodajo in zamenjavo časovnega zakupa.

Na podlagi novih pravil bodo trgovci, ki tržijo te proizvode, morali potrošnikom posredovati izčrpne predpogodbene informacije, s čimer jim bodo omogočili, da bodo pri svoji izbiri dobro obveščeni.

Zahvaljujoč spremembam, ki so prišle iz tega Parlamenta in ki jih iskreno podpiram, bo te informacije treba posredovati na standardiziranem informativnem listu, kar bo potrošnikom olajšalo njihovo preučitev. Standardiziran informativni list bo olajšal tudi življenje trgovcem, predvsem zato, ker bo na voljo v vseh jezikih EU. Potrošniki, ki kupujejo te proizvode, bosta prinesla koristi tudi pravica do odstopa kakor tudi prepoved predplačil, kar že velja za časovni zakup.

Pojasnjeno bo tudi, da je trgovca o odstopu mogoče obvestiti pisno, prek elektronske pošte, po faksu ali na druge podobne načine. Poleg tega bodo potrošniki, ki kupujejo dolgoročne počitniške proizvode, deležni dodatne zaščite. Skupnega plačila za članstvo ne bo več dovoljeno opraviti vnaprej, temveč bo to razdeljeno na letne obroke. Potrošnik bo imel tudi pravico, da prekine pogodbo pred zapadlostjo vsakega letnega obroka.

V celoti usklajena pravila direktive bodo koristila potrošnikom. Potrošniki, ki želijo kupiti časovni zakup, medtem ko so na počitnicah v drugi državi, lahko to zdaj storijo v skladu s pravili navedene države, ki mogoče ne zagotavljajo enake ravni zaščite kot pravila njihove matične države. Z novo, v celoti usklajeno direktivo, bodo potrošniki vedeli, da se enaka pravila o varstvu potrošnikov veljajo ne glede na to, ali svoj počitniški proizvod časovno zakupijo v svoji matični državi ali ko so na počitnicah v tujini.

Emanuel Jardim Fernandes, pripravljavec mnenja Odbora za promet in turizem. – (PT) Gospod predsednik, gospa komisarka, zahvaliti se moram poročevalcu, gospodu Mandersu, poročevalcu v senci, gospodu Hassu Ferreiru, in vsem drugim pripravljavcem ter kolegom za njihovo sodelovanje ter pripravljenost za vključitev v dialog in dosego soglasja.

Direktiva o časovnem zakupu se bo razširila na nove dejavnosti in bo dala pozitiven prispevek evropskemu turizmu, ponudnikom storitev in potrošnikom. Potrošniki so skupina, ki je najmanj dobro obveščena o svojih pravicah in dolžnostih ter najmanj vešča pogajanj. Zato sem v Odboru za promet in turizem zagovarjala visoko raven varstva potrošnikov, zlasti z razširitvijo in dopolnitvijo temeljnih opredelitev v direktivi, okrepitvijo jezikovnih zahtev in izboljšanjem pogodbenih informacij ter pravic do odstopa, da bi se zagotovil jasen in stabilen trg brez kakršnih koli skritih stroškov za potrošnike.

Po začetku tega postopka, se je začel horizontalni pregled pravnega reda Skupnosti s področja varstva potrošnikov. Zagovarjal sem dejstvo, da na ta pregled ne bi smeli čakati zaradi resnih problemov, s katerimi se soočajo potrošniki pri uveljavljanju svojih pravic v glavnem na mednarodni ravni in zaradi novih dejavnosti, ki spadajo v okvir časovnega zakupa. Ti problemi ne izvirajo iz usklajenega prava Skupnosti na tem področju, temveč iz pomanjkanja jasnega pravnega okvira Skupnosti, ki je po možnosti dopolnjen s strožjimi

nacionalnimi pravnimi okviri, ki nagrajujejo poštena podjetja in potrošnike. To je temeljni cilj tega predloga direktive in vse skupaj pozivam, da ga podprete.

Antonio López-Istúriz White, pripravljavec mnenja Odbora za pravne zadeve. – (ES) Gospod predsednik, gospe in gospodje, najprej moram še enkrat izraziti obžalovanje zaradi dejstva, da konferenca predsednikov v zvezi s tem poročilom ni omogočila tesnega sodelovanja Odbora za pravne zadeve in Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov.

Po mojem mnenju Odbor za pravne zadeve ni hotel spremeniti pravne podlage, ki jo je predlagala Evropska komisija, ali pravnega instrumenta. Glavni cilj je bil zaščititi potrošnike pred zlorabami nekaterih "počitniških klubov", ne da bi to škodilo razvoju zakonitih dejavnosti, ki ustvarjajo tudi delovna mesta, kot so dejavnosti, znane kot "časovni zakupi".

Po mojem mnenju ni dovolj, da samo uporabimo zaščitne ukrepe, značilne za časovne zakupe počitniških klubov. Iti moramo še naprej, saj imata ta sistema v resnici različno pravno naravo.

Časovni zakupi vključujejo lastninsko pravico, medtem ko gre pri počitniških klubih zgolj za naročilo storitev. V slednjih potrošnik dejansko plača določen znesek denarja v zameno za dolgoročno obljubo turističnih storitev.

Ne smemo pozabiti, da se največ pritožb potrošnikov nanaša na zlorabe s strani počitniških klubov in ne na časovne zakupe, s katerimi so vsi seznanjeni. Kot je navedla komisarka Kuneva, je cilj, ki si ga je zastavil tudi Odbor za pravne zadeve, urediti nejasne sektorje in določiti pravila, ki poštenim poslovnežem omogočajo, da razvijajo svoje posle v korist potrošnikom.

Prepričan sem, da s tem poročilom in predlaganimi ukrepi, ki jih vsebuje, stopamo v pravo smer.

Malcolm Harbour, *v imenu skupine PPE-DE*. – Gospod predsednik, zelo sem vesel, da lahko v imenu skupine in dejansko tudi kot drugi poročevalec v senci za svojo skupino, ki sem pri tem sodeloval, pozdravim sporazum, ki smo ga danes dosegli s Svetom. Želel bi se tudi zahvaliti Svetu za njegovo sodelovanje.

Posebej želim poudariti naš dolg do gospe Luise Rudi Ubeda, ki je bila imenovana v Evropski parlament poleti, a vendar je pri tej direktivi opravila ogromno dela v senci. V zvezi s točko poročevalca iz Odbora za pravne zadeve bi želel samo predvsem poudariti, da je poseben oddelek o počitniških klubih, ki je po mojem mnenju verjetno največji posamezni napredek, ki smo ga v tej direktivi dosegli pri obravnavanju posebne vrste proizvoda, v veliki meri prav rezultat vztrajnosti gospe Rudi Ubeda, ki je zagotovila, da tega nismo zavrnili. Temu sta bila predvsem precej nenaklonjena Svet in Komisija, vendar sem vesel, da smo dosegli sporazum, saj menim, da je ta bistvenega pomena.

Moj poročevalec, Toine Manders, ki je pri tem prav tako opravil odlično delo in ki mu izkazujem spoštovanje, kakor tudi preostalim članom ekipe, ki so delali z njim, in gospa Kuneva, sta zajela številna druga vprašanja, vendar pa želim poudariti to, kar sta po mojem mnenju drugi dve zelo pomembni vprašanji, pri katerih smo si prizadevali za večji napredek.

Prvo je vprašanje oglaševanja. Če si pogledate določbo o oglaševanju, vidite, da je zdaj jasno napisano, da mora biti vsaka promocijska dejavnost, povezana s časovnim zakupom ali počitniškim klubom kot taka jasno prikazana in označena na oglasu. Prav tako morajo standardizirane informacije, za katere smo zahtevali, da morajo biti na voljo, biti na voljo ves čas na vseh vrstah promocijskih dogodkov, da ne bi prišlo do tega, da bi ljudi zavedel nek privlačen izlet, obisk ali ponudba. Povsem jasno mora biti, o čem oglasi govorijo, in da se tega ne sme prodajati kot naložbo.

Drugič – in tukaj se obračam na Svet, čeprav ministra na žalost ni tukaj –, spodbuda držav članic za kodekse ravnanja in izvensodno poravnavo sporov je povsem ključnega pomena.

To je v celoti velik napredek na področju varstva potrošnikov. V celoti ga priporočam in prepričan sem, da bo danes prejel ogromno podporo Parlamenta.

Joel Hasse Ferreira, *v imenu skupine PSE*. – (*PT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, po enem letu parlamentarnega dela predstavlja predlog direktive, o katerem razpravljamo zdaj, precejšen napredek v primerjavi z dokumentom, ki je bil predstavljen leta 2007. Pravice evropskih potrošnikov, bodisi trenutnih ali potencialnih kupcev časovnih zakupov, ali pravice, ki izhajajo iz počitniških kartic in klubov, so bile okrepljene na različnih ravneh.

Ta predlog zato opredeljuje tri različna obdobja, ki se uporabljajo pod različnimi pogoji, v katerih bo potrošnik lahko enostransko prekinil pogodbo. Poleg tega določa tudi bistvene elemente, ki morajo biti posebej vključeni v pogodbe. Pojasnjuje in razlaga tudi uporabo jezikov, kar bo za potrošnike veliko bolje, ter tudi pravila o oglaševanju, katerim je bila namenjena posebna pozornost. To je torej dober predlog direktive, ki je po trdnih in izčrpnih pogajanjih med različnimi parlamentarnimi skupinami zdaj predstavljen Parlamentu in s katerim sta že soglašala Komisija in Svet.

Gospod predsednik, slovenskemu predsedstvu moram čestitati za njegova prizadevanja, da rešimo in presežemo številna nestrinjanja v zvezi z besedilom. Toplo je treba čestitati tudi francoskemu predsedstvu, zlasti veleposlaniku Léglise-Costu, za izvrstno delo, opravljeno v zadnji fazi pogajanj, pa tudi predstavnikom Komisije za pripravljenost in tehnično sposobnost, ki so ju pokazali tako v trialogu kot v dvostranskih stikih.

Posebne čestitke si znotraj Parlamenta zasluži pripravljavec mnenja Odbora za promet in turizem gospod Manuel Jardim Fernandes, kakor tudi člani Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov, zlasti pripravljavec, poročevalci v senci iz navedene skupine in koordinatorji ter nenazadnje tudi predsednica Arlene McCarthy.

Preden končam, bi se želel zahvaliti združenjem potrošnikov, predvsem britanskim združenjem in portugalskemu združenju DECO, pa tudi Evropskemu poslovnemu združenju za ta sektor, in sicer za koristne prispevke, ki so mi jih posredovali v teku celotnega postopka. Ta direktiva o časovnem zakupu ter počitniških karticah in klubih je odlična. Zato vas vse pozivam, da jo sprejmete.

Gospod predsednik, gospa komisarka, gospe in gospodje, naš "notranji evropski trg" je in mora vedno bolj biti Evropa, ki ščiti potrošnike.

PREDSEDSTVO: GOSPA ROTHE

podpredsednica

Heide Rühle, *v imenu skupine Verts/ALE.* – (*DE*) Gospa predsednica, gospa komisarka, tudi jaz bi se želela v imenu poročevalca v senci za mojo skupino, ki žal danes ne more biti tukaj, zahvaliti poročevalcu za njegovo konstruktivno sodelovanje. Menim, da je bilo sodelovanje, ki smo ga uživali z gospodom Mandersom, prav res konstruktivno in da je ustvarilo pomembne rezultate, na katere smo lahko ponosni.

Zlasti pomembna je naša razširitev področja uporabe na počitniške klube – kar je glavni problem –, pa tudi na križarke, plovil za bivanje in bivalnih prikolic. S tem smo zaprli številne vrzeli, ki so na žalost obstajale v stari direktivi. Zelo pomembna je tudi večja preglednost, ki smo jo dosegli s pomočjo predpogodbenih informacij in informativnih listov, tj. standardiziranih informacij, ki so jih omenili nekateri predhodni govorniki.

Menim tudi, da je pomembno, in to želim poudariti, da smo pravico do odstopa v primeru zlorabe informacij podaljšali na 14 dni, kakor tudi to, da lahko potrošnik izkoristi podaljšani rok treh mesecev oziroma enega leta v primeru nezakonitega neizpolnjevanja dolžnosti posredovanja informacij. To ustvarja večjo preglednost in večjo pravno varnost, kar je v interesu ne samo potrošnikov, temveč tudi industrije, ki se, seveda, močno želi oddaljiti od tistih ponudnikov storitev na tem področju, ki so na slabem glasu.

Skupaj z industrijo, državami članicami in organizacijami potrošnikov lahko zdaj iz tega sektorja enkrat za vselej naredimo ugleden sektor. Zato menim, da bo naša skupina temu dala svojo iskreno podporo. Čeprav nismo dosegli vsega, kar smo želeli, je to velik korak naprej.

Leopold Józef Rutowicz, *v imenu skupine UEN.* – (*PL*) Gospa predsednica, gospa komisarka, turistična industrija igra čedalje večjo vlogo v gospodarstvu evropskih držav, to pa vključuje časovni zakup, dolgoročne počitniške proizvode ter zamenjavo in nadaljnjo prodajo časovnih zakupov, zaradi česar so potrošniki bili pogosto oškodovani.

Direktiva se sooča s tem problemom in ustvarja pogoje za usklajevanje teh storitev na evropskem trgu s sprejetjem paketa temeljnih pravil za namen izboljšanja preglednosti in varstva potrošnikov, med drugim tudi z oblikovanjem enotnega vzorca pogodbe, obveznostjo sestave pogodbe v jeziku potrošnika, izboljšanjem potrošnikovih možnosti za sprejetje premišljene odločitve ter obdobjem mirovanja, v katerem lahko potrošnik odstopi od pogodbe, ne da bi za to moral navesti razloge. Direktiva skupaj s spremembami opredeljuje pogoje za oblikovanje teh storitev in veča potrošnikovo zaupanje vanj.

Gospod Manders, hvala za vaše odlično poročilo. Skupina združenje za Evropo narodov to direktivo podpira.

Andreas Schwab (PPE-DE). – (*DE*) Gospa predsednica, gospe in gospodje, tudi mi bi se na začetku želeli zahvaliti poročevalcu, pa tudi poročevalcu v senci in poročevalcu Skupine Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in Evropskih demokratov v Odboru za pravne zadeve. Parlament je pokazal, da smo, kadar začne trg pokati po šivih – kar se je seveda zgodilo pri sektorju časovnega zakupa – pripravljeni, da skupaj ukrepamo. Treba je ponoviti, da so na trg časovnega zakupa v njegovi tradicionalni obliki čedalje bolj vdirali neugledni ponudniki – na primer klubov in počitniških zmogljivosti –, ki so razpršeni po vsej Evropi in ki potrošnikov niso na pregleden način obveščali o možnostih in pomanjkljivostih tovrstnih naložb. Nova ureditev bo v tej zvezi prinesla precejšnje prednosti.

Omenjeno je bilo podaljšanje odstopnega roka z 10 na 14 dni. Menim tudi, da je prav, da smo izvzeli večletne rezervacije hotelskih sob, kar jo za potrošnike nekaj povsem drugačnega od periodičnih letnih naložb v počitniške klube ali počitniške zmogljivosti.

O tem je bilo že veliko povedanega, vendar pa bi želel poudariti, da bo pravilo o obveznem obveščanju potrošnikov bodisi v jeziku njihove države stalnega prebivališča ali v njihovem maternem jeziku, na koncu tudi s trga pregnalo velik delež neuglednih vzorčnih pogodb, s čimer bo na splošno povrnilo ugled trga časovnega zakupa, potrošnikom, ki želijo zakupiti počitnice v takšnih zmogljivostih, pa obenem omogočilo, da to storijo brez vsake bojazni.

Določba o spremembah, ki je v zadnji direktivi ni, daje temu Parlamentu priložnost, da po treh letih oceni, ali smer, ki smo jo predlagali, probleme dejansko rešuje, ali pa obstajajo še drugi problemi, ki jih moramo še obravnavati.

Hvala, gospa komisarka Kuneva. Menim, da je ta ukrep zelo pozitiven, kar zadeva notranji trg.

Evelyne Gebhardt (PSE). Gospa predsednica, gospa komisarka, mislim, da smo tu opravili veliko dela, pa ne samo za notranji trg, kot je pravkar dejal gospod Shwab, temveč tudi za državljane – to pa je zame veliko pomembnejše, saj želimo zagotoviti, da bodo živeli v Evropi, ki raste skupaj, v zelo pozitivnem smislu, in po mojem mnenju gre tu prav za to.

Kot koordinatorka sem še posebej hvaležna našemu poročevalcu v senci, gospodu Hasse Ferreiru, za odlično delo, ki ga je opravil skupaj s poročevalcem in drugimi poročevalci v senci.

Skupina socialdemokratov v Evropskem parlamentu si sicer želi tudi večjo razširitev področja uporabe – to je samoumevno –, vendar pa se kompromisom včasih ni mogoče izogniti. Mislim, da smo kljub vsemu našli zelo dobro rešitev. Lažja primerjava ponudb, pravica do odstopa in oglaševanje bodo ustvarili boljše pogoje za naše državljane v prihodnosti, da bodo lahko kraljevali na trgu, ki je bil nekoč prava džungla.

Ta dvig ravni pomeni, da so se mnogi ljudje, ki mogoče niso bili dovolj pozorni, ko so se odločali o svojih počitnicah, na koncu znašli v zelo težkem položaju. Želimo preprečiti, da bi se to dogajalo tudi v prihodnje, in prepričana sem, da bo ta kompromis to omogočil.

Charlotte Cederschiöld (PPE-DE). – (SV) Gospa predsednica, s tem problemom smo se na žalost zelo dobro seznanili v moji državi, na Švedskem. Počitniško razpoloženi turisti se pustijo prepričati v zakup apartmajev, s katerimi po vrnitvi domov niso posebej zadovoljni, če lahko s svojim nakupom sploh kaj pokažejo. Nova direktiva o časovnem zakupu objektov bo ustvarila veliko boljšo zaščito, če se bodo enaka pravila za časovni zakup objektov v EU sploh kje uporabljala. Ustrezno varstvo potrošnikov potrebujemo, če želimo, da bodo ljudje lahko varno izkoriščali svoje svoboščine notranjega trga. Potrošniki se morajo počutiti močne, zaščitene in varne.

Prodajalcem je treba prepovedati, da zahtevajo predplačila v obdobju za premislek, ki bo celo podaljšano z 10 na 14 dni. Potrošniki tako ne bodo morali skrbeti za predplačila, če niso zadovoljni ali če želijo odstopiti od nakupa v obdobju za premislek. Direktiva bo verjetno odvrnila neresna podjetja, ki ne želijo izpolniti zahtev po poštenem trženju in ustreznih kupoprodajnih pogodb. Mislim, da se trenutno veliko ljudi obotavlja glede nakupa takšnih storitev v drugih državah članicah ravno zato, ker se ne počutijo varne in se ne morejo zanesti na varstvo potrošnikov.

Z uskladitvijo in ukrepi v tej direktivi bodo potrošniki deležni močnejšega varstva. To lahko prispeva k temu, da se bo več ljudi počutilo zmožne uporabiti takšne storitve, ki vključujejo časovni zakup objektov zunaj njihove države članice, to pa je nekaj, kar seveda vsi pozdravljamo. Z drugimi besedami je to odličen predlog, ki ima široko podporo. Severnjaki, ki obožujejo sonce, se želijo zahvaliti tako Komisiji kot poročevalcu in poročevalcem v senci.

Arlene McCarthy (PSE). – Gospa predsednica, ta zakon o časovnem zakupu prihaja z veliko zamudo. Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov je svojo prvo obravnavo o tem imel leta 2001, ko je predstavil vse probleme na trgu. Seveda smo zelo zadovoljni, da smo danes dosegli točko, na kateri zdaj ustvarjamo rezultate za potrošnike. Zakonodajo razširjamo tako, da bo pokrivala vse proizvode, povezane s časovnim zakupom, zlasti problematične počitniške popustniške klube. Pokrivamo nadaljnjo prodajo in zamenjavo, potrošnikom pa nudimo boljšo zaščito in boljše pravice. Prepričana sem, da bodo potrošniki imeli enake pravice, bodisi če bodo kupovali v Varni na Črnem morju ali v Valencii na Costa Blanci.

V skladu s to zakonodajo bo potrošnikom treba posredovati glavne informacije na standardnem informativnem listu – vključno z vsemi pristojbinami in stroški –, v kolikor pa podjetje tega ne stori, zakonodaja podaljšuje pravico do odstopa na tri mesece. Če se potrošnika ne obvesti o pravici do odstopa, se ta pravica podaljša za eno leto. To sta zares zelo dobri pravici za potrošnike. Zaradi tega bodo naši trgovci postali odgovorni trgovci, mi pa bomo dobili obveščene in zaščitene potrošnike, kar pomeni, da lahko s trga izženemo nepoštene trgovce in prevarante.

Danes smo pokazali, da v primeru pritožb potrošnikov, parlamentarni Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov ne ponuja samo odgovorov, temveč tudi ukrepa in ustvarja rezultate. Gospa komisarka, prosila bi vas, da spremljate, kot to vedno počnete, vprašanje izvrševanja. Zdaj moramo izkoristiti novo mrežo za čezmejno izvrševanje, da bi se lotili stalnih problemov potrošnikov in zagotovili zmanjšanje števila pritožb v zvezi s časovnim zakupov v evropskih potrošniških organizacijah v vseh 27 državah članicah.

Marian Zlotea (PPE-DE). – (RO) Naš cilj je vedno zagotoviti, da sprejmemo zakonodajo, ki potrošnikom nudi več koristi. Prav zato bi želel izraziti svojo podporo tej novi direktivi, ki ustvarja poenostavljen vzorčni model za proizvode časovnega zakupa. Menim, da so predlogi o 14-dnevnem obdobju mirovanja, ki je potrošnikom omogočeno za namen odstopa od pogodbe, ter prepovedi predplačil v tem obdobju dobrodošli. Upam, da bodo spremembe prispevale k pravilnem delovanju notranjega trga z ustrezno uskladitvijo evropske zakonodaje in s tem povečale raven varnosti potrošnikov.

Poskrbeti moramo, da bodo potrošniki v času podpisa pogodbe v celoti obveščeni in da bodo imeli vse potrebne predpogodbene informacije o stroških storitev, ki jih bodo uporabili. Spodbujati moramo razvoj časovnega zakupa in dolgoročnih počitniških proizvodov. Povečati moramo torej zaupanje potrošnikov v nakup počitniških paketov v tujini ter podjetja, ki v tujini prodajajo, spodbujati, da kar najbolj izkoristijo ugodnosti, ki jih nudi enotni trg.

Gospo komisarko Kunevo bi želel tudi pozvati, naj posreduje tudi pri kreditnih pogodbah, saj je večina bank po tej finančni zmešnjavi, v kateri smo se znašli, spremenila tudi te kreditne pogodbe in tako še naprej potrošnike vleče za nos. Poročevalcu bi želel čestitati za njegova prizadevanja in upam, da bomo ustvarili trg, ki bo prinesel koristi potrošnikom.

Bernadette Vergnaud (PSE). - (*FR*) Gospa predsednica, gospa Kuneva, gospe in gospodje, glasovali bomo o potrebni prenovi 14 let stare direktive, ki vpliva na milijone ljudi v Evropi, tako strokovnjake iz turistične industrije kot potrošnike, ki se odločajo za počitnice s časovnim zakupom ali včlanjujejo v počitniške klube.

Ta industrija, ki je vredna več kot 2 milijardi EUR na leto in ki zaposluje 200 000 ljudi, je glavno gonilo notranjega trga v okviru lizbonske strategije, zlasti ker napovedi kažejo na hitro rast tovrstnih storitev. Gospodarska utemeljitev, ki ni nepomembna, ne bi smela ovirati večje zaščite neštetih uporabnikov teh storitev, ki imajo pogosto skromen počitniški proračun in potrebujejo zaščito ter večjo pravno varnost.

Uskladitev pogojev za odstop od pogodbe, kakor tudi prepoved nepoštenih trgovskih praks, kot so predplačila v času obdobja mirovanja, ter zahteva po zagotovitvi točnih, jasnih in čitljivih pogodb v izbranem jeziku kupca, zato predstavljajo velik napredek na področju varstva potrošnikov in krepitve njihove moči in vloge. To besedilo nam bo končno omogočilo, da ustavimo nesprejemljive prakse, ki so jih omogočile pomanjkljivosti veljavne direktive, obenem pa bo povrnilo zaupanje v industrijo, ki jo je negativna podoba ohromila. Imamo torej razlog, da lahko na eni strani upamo na svežo in pozitivno dinamiko med trgovci, ki ne bodo imeli več opravka z brezobzirnimi konkurenti, na drugi strani pa na obnovljeno zaupanje pomirjenih potrošnikov.

Zato bi zelo rad čestital poročevalcu, gospodu Mandersu, in poročevalcem v senci, zlasti mojemu prijatelju, Joelu Hasse Ferreiru, za njihovo uspešno delo, ki bo na prvi obravnavi pripeljalo do sporazuma, ki ohranja številne prednosti, za katere se je zavzemal Parlament, ki pa jih je Svet odklonil.

Philip Bradbourn (PPE-DE). – Gospa predsednica, več let sem bil zaskrbljen, ker veljavna zakonodaja o časovnem zakupu ni upoštevala vrste novih proizvodov s tega področja, ki so prihajali na trg. Zato pozdravljam spremembe v tem predlogu.

Razširitev področja uporabe za namen pokritja počitniških klubov in drugih podobnih proizvodov je velik korak naprej na področju varstva potrošnikov, ki niso več lahka tarča brezobzirnih lovcev na kupce. Ta direktiva zagotovo kaže, da EU ukrepa, da bi ohranila svojo prednost.

Vendar pa moram priznati, da sem razočaran, da je Parlament moral popustiti pri določbi, ki zahteva 21-dnevno obdobje mirovanja, da bi dosegel sporazum s Svetom. Seveda pa to ne pomeni, da opravljene izboljšave niso imele nobenega učinka na veljavno direktivo, kajti dejstvo je, da je treba pozdraviti, da do konca obdobja mirovanja ni potrebno dati nikakršnih predplačil. Za dosego tega kompromisa s Svetom je bilo potrebno veliko prizadevanja in upam, da bo danes velika večina to poročilo sprejela.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (*CS*) Pozdravljam spremembo petnajst let stare direktive o časovnem zakupu. S tem se bodo razširile opredelitve dolgoročnih počitniških proizvodov, kar bo ustvarilo višje ravni varstva potrošnikov in zagotovilo konkurenčnost poštenih ponudnikov storitev. Direktiva z drugimi besedami preprečuje pojavljanje novih proizvodov, katerih namen je zgolj ogniti se pravilom. Proizvodi časovnega zakupa so po svoji dejanski naravi storitve, ki se nudijo prek nacionalnih meja. Zato sem vesela, da bo v Evropi ta trg popolnoma usklajen in da bodo potrošniki imeli enake pravice v vseh državah, na primer do štirinajst dnevnega obdobja, v katerem bodo lahko odstopili od pogodbe, ne da bi morali dati predplačilo, ali da bodo ponudniki storitev obvezni sestaviti pogodbo v jeziku, ki ga izbere potrošnik. To je dobra novica za češke potrošnike, ki se želijo odpraviti na počitnice. Podpiram tudi idejo o uvedbi evropskega sistema registracije, kakršnega imajo potovalni agenti, ki bo predstavljal vir informacij v primeru sodnih sporov in ki bi lahko vključeval tudi oblikovanje jamstvenega sklada za potrošnike v primeru stečaja podjetja. Čestitam gospe komisarki in tudi poročevalcem.

Meglena Kuneva, *članica Komisije*. – Gospa predsednica, zagotoviti moramo, da bodo potrošniki po vsej EU ustrezno zaščiteni pred agresivnimi prodajnimi metodami sleparskih trgovcev, ki delujejo na trgu časovnega zakupa in počitniških proizvodov.

Potreba po ukrepanju na ravni EU je toliko bolj ključnega pomena zaradi čezmejne narave večine pogodb o časovnem zakupu.

Poleg tega moramo zagotoviti, da bodo potrošniki imeli dovolj zaupanja v zakonski okvir in da se ne bodo odpovedali časovnim zakupom v tujini, ki jih nudijo zakoniti trgovci. Zdrav trg časovnega zakupa in podobnih počitniških proizvodov bo prispeval h krepitvi rasti in ustvarjanju delovnih mest v Evropski uniji.

Trdno sem prepričana, da bo kompromisni paket, o katerem bomo glasovali danes, dal pomemben prispevek k doseganju teh ciljev. Spremembe, ki so jih predložile skupine ALDE, PPE-DE in PSE – s katerimi se je strinjal Svet –, so po mojem mnenju zadovoljive in primerne. Paket je tudi usklajen z izvirnim predlogom Komisije.

Po mojem mnenju predstavlja najboljšo možnost, ki je v interesu tako potrošnikov kot trgovcev. Glasovati za ta paket pomeni glasovati za zaupanje potrošnikov v počitniške proizvode, za jasne potrošniške informacije in za konkurenčno in odgovorno počitniško industrijo.

Zato pričakujem, da bodo poslanci tega Parlamenta sporazum o pravilih za časovni zakup in podobne počitniške proizvode danes podprli, kar bo zagotovilo pravo dodano vrednost za turiste po vsej Evropi.

Toine Manders, *poročevalec.* – (*NL*) Gospa predsednica, če bo ta direktiva danes popoldne potrjena, kljub temu da gre za direktivo, namenjeno samo majhnemu segmentu notranjega trga, bo predstavljala ogromen korak za evropske potrošnike. Direktiva je navsezadnje predhodnica horizontalnega instrumenta o varstvu potrošnikov.

Kot poročevalec sem že na prvi stopnji predlagal, naj številne vidike opredelimo v uredbi. Na koncu smo dosegli kar največjo uskladitev in po mojem mnenju bo ta največja evropska uskladitev zagotovila precejšnjo zaščito ne samo potrošnikom, temveč tudi dobronamernim podjetjem, ki so vključeni v zadevno trgovino. Turizem bo prejel izredno veliko spodbudo, notranji trg pa lahko deluje dobro samo, če imamo zaupanje potrošnikov.

Vesel sem, da bodo s to največjo uskladitvijo vsi evropski potrošniki dobili enake pravice. Prepričan sem, da bi morali evropski potrošniki ne glede na to, iz katere države prihajajo, imeti enake pravice pri nakupu blaga, storitev ali česar koli drugega na notranjem trgu. Ta direktiva bo to zagotovila.

Upam, da bodo države članice na enak način urejale spoštovanje predpisov in svoje postopke spremljanja, da bo zaupanje potrošnikov lahko ostalo na visoki ravni. Notranji trg, zaradi česar tudi verjamem v Evropo, lahko navsezadnje deluje samo na podlagi zaupanja s strani industrije, vlade in potrošnikov.

Če nam to uspe, potem je to po mojem mnenju znanilo in pomemben pokazatelj, da je treba horizontalni instrument o varstvu potrošnikov v celoti uskladiti za vse nakupe, ki jih opravljajo potrošniki.

To bo po mojem mnenju šele ogromen korak naprej, kajti številna področja notranjega trga smo že izboljšali, nismo pa še izboljšali zaupanja potrošnikov. Mislim, da je ta direktiva pomemben korak v tej smeri. Zahvaliti bi se želel vsem, ki so temu dali pozitiven prispevek.

Predsednik. – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo danes opoldne.

Pisne izjave (člen 142)

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), *v pisni obliki*. – (*PL*) Časovni zakup je oblika počitniškega proizvoda. Številni kupci se za tak nakup odločijo, ko jih očarajo lepote kraja, kjer so na počitnicah, kar na žalost izkoriščajo brezobzirni trgovci, ki jim ne posredujejo vseh informacij o ponujenih storitvah.

Spremembe, ki jih uvaja direktiva, bodo povečale obseg varstva potrošnikov pred takšnimi praksami. Potrošniki bodo predvsem imeli na voljo 14-dnevno obdobje mirovanja, v katerem bodo lahko odstopili od pogodbe brez vsakih posledic, kar jim bo omogočilo, da ponovno premislijo o svoji odločitvi. Razširjen bo tudi obseg informacij, ki jih bodo trgovci morali posredovati potencialnim kupcem storitev. Potrošniki bodo imeli pravico do celovitih informacij ne glede to, v kateri državi članici storitve kupujejo, in, kar je še pomembnejše, te informacije bodo morale biti posredovane v pisni obliki v maternem jeziku potrošnika ali v jeziku njegove matične države. Če potrošniki niso obveščeni o svoji pravici do 14-dnevnega obdobja mirovanja, se obdobje mirovanja podaljša na eno leto in 14 dni.

Te rešitve so zelo koristne za potrošnika, zlasti v času, ko postajajo potovanja v tujino tako razširjena, zaradi česar so potrošniki čedalje bolj izpostavljeni nepoštenim praksam nekaterih ponudnikov storitev.

Zita Pleštinská (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*SK*) Evropski parlament je bil vedno zelo zaskrbljen zaradi pravic potrošnikov na področju turizma in je zato v svojih resolucijah o novih možnostih in novih pozivih k dolgoročnem trajnostnem turizmu v Evropi potrdil potrebo po spremembi Direktive 94/47/ES.

Neodgovorne agencije se zlahka izogibajo tej direktivi, zato je za namen doseganja ustrezne ravni varstva potrošnikov na tem področju Odbor IMCO odločno zahteval sprejetje usklajenih pravil na številnih ključnih področjih. Ta bodo pomagala potrošnikom, da sprejmejo prave odločitve ne glede na to, iz katere države prihajajo ali kam gredo na počitnice.

Časovni zakup obsega časovno omejeno uporabo objektov ali drugega premoženja, določenega v pogodbi, ki obsega obdobje, daljše od enega leta, in s katero potrošnik po plačilu pristojbine pridobi pravico do večkratne uporabe ene ali več nastanitvenih zmogljivosti. Pogodbe bodo morale vsebovati kontrolne sezname, ki so oblikovani zato, da pritegnejo pozornost potrošnikov in jih seznanijo z njihovo pravico do odstopa od pogodbe.

Pozdravljam etični kodeks za podjetnike na tem področju, znak kakovosti, čezmejne kampanje in uporabo standardiziranih obrazcev. Eden izmed pomembnih vidikov je ta, da morajo oglasi potrošnike obveščati, ne pa zavajati. Direktiva opredeljuje pravni okvir za dolgoročne počitniške proizvode. Potrošniki bodo imeli čas, da premislijo o svojih odločitvah v okolju, v katerem ne bo nihče mogel nanje pritiskati. Menim, da ta direktiva lahko reši resne probleme, s katerimi se soočajo potrošniki pri dolgoročnih počitniških proizvodih.

Salvador Domingo Sanz Palacio (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*ES*) Gospod predsednik, z veseljem izrekam svojo podporo temu poročilu in se zahvaljujem poročevalcu, gospodu Mandersu, ter mojemu kolegu, gospodu Harbourju, za njuno odlično delo, prav tako pa tudi poročevalcem v senci. To je odličen primer timskega dela. Paket ukrepov je rezultat velikih prizadevanj tako Komisije kot Parlamenta in Sveta.

Španska delegacija vedno zagovarja razumljivost, jasnost in pravno varnost, ki skupaj s popolno uskladitvijo zagotavljajo najboljše varstvo potrošnikov.

Boljša pravila in boljšo ureditev trga smo si želeli iz dveh razlogov: prvič, zaradi poslovnežev, da bi lahko ti opravljali svoje dejavnosti na visoki ravni kakovosti in varnosti, ter drugič, zaradi potrošnikov, da bi lahko

samozavestno dostopali do tega trga, da bi dobili vse potrebne informacije še pred podpisom pogodb, kakor tudi potrebno zaščito, ki bi varovala njihove pravice.

Dobra ureditev spodbuja tržno dejavnost in koristi tako potrošnikom kot poslovnežem. To je tisto, česar smo si želeli in kar smo v tem sporazumu uspeli doseči.

(Seja je bila prekinjena ob 10.55 zaradi podelitve nagrade LUX in se je nadaljevala ob 11.30)

PREDSEDSTVO: GOSPOD VIDAL-QUADRAS

podpredsednik

4. Čas glasovanja

Predsednik. – Naslednja točka je glasovanje.

(Za izide in druge podrobnosti glasovanja: glej zapisnik.)

* * *

Gay Mitchell (PPE-DE). – Gospod predsednik, v skladu s členom 166 glede vprašanja o pravilnosti postopka bi rad predsednika opozoril na neupoštevanje Poslovnika Parlamenta, zlasti v zvezi z včerajšnjim časom za vprašanja. Zdi se mi, da je to postal premičen praznik, kakor tudi čas za glasovanje v tem Parlamentu. Vprašanja se postavljajo v vrstnem redu, ki ustreza Komisiji in Svetu, ne pa poslancem; nato se združujejo, dopolnilna vprašanja pa se obravnavajo skupaj. Včeraj smo dosegli samo 12 vprašanj. Za tiste, ki nimamo veliko priložnosti, da bi govorili, je sodelovanje na zasedanju na ta način skoraj nemogoče. Predsednika, podpredsednike in vodje skupin izbiramo zato, da bi skrbeli za interese Parlamenta in poslancev. To se ne dogaja. Prosil bi, da se to še enkrat preuči in da se vlogo poslancev na zasedanjih – ki nastopajo v imenu javnosti – brani in ne žrtvuje zaradi vsake kaprice nekoga drugega, ki želi priti v to dvorano. Predsedstvo mora pravice poslancev braniti in ne razveljavljati, takoj ko nekdo migne s prstom. Odločno protestiram proti temu, kar se dogaja na tem zasedanju.

(Aplavz)

Predsednik. – Najlepša hvala, gospod Mitchell. Vaše pripombe bomo ustrezno preučili na naslednji seji predsedstva.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (*DE*) Gospod predsednik, želel bi samo posvariti gospoda Mitchella: že več let dobivam odgovor, da se bo nekaj preučilo na naslednji seji predsedstva, vendar se nikoli nič ne spremeni.

(Aplavz)

Predsednik. – Gospod Posselt, tudi vašo pripombo bomo posredovali predsedstvu.

(Smeh)

* * *

4.1. Potrditev imenovanja Catherine Ashton za članico Evropske komisije (glasovanje)

4.2. Zasedanje Evropskega Sveta (15. in 16. oktober 2008) (glasovanje)

- Pred glasovanjem:

Pervenche Berès (PSE), predsednica Odbora za ekonomske in monetarne zadeve. – (FR) Gospod predsednik, Parlament je pri obvladovanju te krize pokazal čut za odgovornost. Prav v tem duhu se je v ponedeljek zvečer sestal tudi Odbor za ekonomske in monetarne zadeve, da bi obravnaval spremembo Direktive o kapitalskih

zahtevah, znane kot "CRD", ki jo je Komisija predstavila kot enega izmed temeljev svojega odziva na resno finančno krizo v Evropski uniji.

To plenarno skupščino bi želela obvestiti, da se Komisiji ni zdelo koristno sodelovati pri delu, ki ga je v ponedeljek zvečer opravil Odbor za ekonomske in monetarne zadeve, da bi na tak način izmenjali mnenja.

- Pred glasovanjem o odstavku 6:

Wolf Klinz (ALDE). – (*DE*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, to ste prejeli v pisni obliki. Podpiram stavek, ki smo ga dodali, in ki se v angleščini glasi:

"Deplores the expected spillover effects to other sectors of the economy, therefore ..."

(DE) S tem vnosom se bo pojasnilo, zakaj ima finančna kriza negativni vpliv na celotno gospodarstvo.

(Ustna sprememba ni bila sprejeta)

Hartmut Nassauer (PPE-DE). – (*DE*) Gospod predsednik, želel bi samo poudariti, da glasujemo o skupnem predlogu resolucije štirih političnih skupin, ki so se strinjale, da ne bodo predložile nobenih sprememb v skupno besedilo. Ustne spremembe so tudi spremembe in Skupina zavezništva liberalcev in demokratov za Evropo je podpisala skupno resolucijo. Iz tega razloga moramo na naše obžalovanje nasprotovati nadaljnjim spremembam, vključno z ustnimi spremembami.

Po glasovanju o spremembi 6:

Avril Doyle (PPE-DE). – Gospod predsednik, ali se ni od nas zahtevalo, da glasujemo o odstavku 6? Prosim, da mi to pojasnite.

Predsednik. - Ne, postavljena ni bila nikakršna zahteva po ločenem glasovanju o tem členu.

- Pred glasovanjem o odstavku 9:

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). - (LT) Želela sem samo dodati besede, ki sledijo odstavku 9, tako da se besedilo potem glasi:

- "and their conformity with the Treaty provisions", da samo pojasnim. Besedilo se torej glasi: "state aid rules to measures taken and their conformity with the Treaty provisions".

(Ustna sprememba ni bila sprejeta)

- Pred glasovanjem o odstavku 29:

Ona Juknevičienė (ALDE). – Gospod predsednik, mislim, da bodo kmalu besedo dobili kolegi iz skupine PPE-DE, vendar jih pred tem želim prositi, da premislijo, ali bo škodovalo njihovim načelom, če bodo podprli mojo ustno spremembo z dodanima dvema besedama, ki poudarjata osamitev baltske regije v energetskem sektorju in njeno 100-odstotno odvisnost od Rusije. Želeli bi poudariti in pozdraviti pobudo Komisije in zlasti Sveta, s katero se želi pomagati končati osamitev baltske regije v energetskem sektorju. Zato bi v odstavku 29, v katerem govorimo o vzhodni Evropi, želela omeniti baltsko regijo. Prosim za vašo podporo.

(Aplavz s sredine in leve)

Hartmut Nassauer (PPE-DE). – (*DE*) Gospod predsednik, predlagam, naj naši kolegi poslanci iz Skupine združenja liberalcev in demokratov za Evropo, svoja legitimna nasprotovanja izrazijo med pogajanji, ki so za to namenjena. Predrzno je, da se takšni predlogi dajejo na plenarnem zasedanju, saj tu o njih ne moremo resno razpravljati. To ni parlamentarno in zato moramo to izpustiti.

(Aplavz)

(Ustna sprememba ni bila sprejeta)

- Po glasovanju o spremembi 1:

Hélène Goudin (IND/DEM). – (SV) Gospod predsednik, mislim, da ni opravičila za to, da smo spremembe prejeli šele ob desetih zjutraj, pa še takrat samo v angleščini, latvijščini in finščini. To se ne bi smelo dogajati.

Predsednik. – Vašo pritožbo smo zabeležili, gospa Goudin.

- Po glasovanju:

Alexander Alvaro (ALDE). – Gospod predsednik, želel sem samo pred Parlamentom poudariti, da smo glasovali o resoluciji o zasedanju Evropskega sveta in da je sramotno, da nihče iz Sveta ni prisoten, da bi upošteval to, kar obravnavamo in kar imamo povedati. Naše sodelovanje ne poteka na tak način.

(Aplavz)

David Martin (PSE). – Gospod predsednik, mogoče je res, da Sveta ni tukaj, vendar bi Parlament prosil, da pozdravi našo novo komisarko, ki se je takoj po potrditvi potrudila, da bi bila prisotna na glasovanju. V dvorani pozdravljam baronico Ashton.

(Glasen aplavz)

Predsednik. – Res je, gospod Martin. Res ste zelo urni.

- 4.3. Začasno delo (A6-0373/2008, Harlem Désir) (glasovanje)
- 4.4. Zaščita otrok pri uporabi interneta in drugih komunikacijskih tehnologij (A6-0404/2008, Roberta Angelilli) (glasovanje)
- 4.5. Spodbujanje uporabe čistih vozil za cestni prevoz (A6-0291/2008, Dan Jørgensen) (glasovanje)
- 4.6. Spremembe pogojev dovoljenj za promet z zdravili (A6-0346/2008, Françoise Grossetête) (glasovanje)
- 4.7. Varstvo potrošnikov v zvezi z nekaterimi vidiki časovnega zakupa (A6-0195/2008, Toine Manders) (glasovanje)
- Pred glasovanjem:

Toine Manders, *poročevalec.* – (*NL*) Gospod predsednik, še enkrat bi se želel zahvaliti vsem, vključno poročevalcem v senci iz različnih odborov in gospe komisarki.

Upam, da bomo besedilo potrdili, saj predstavlja ogromen korak naprej na področju pravic potrošnikov v Evropi in bo evropski turistični industriji dal ogromno spodbudo.

Upam torej, da bomo moji kolegi poslanci kompromis potrdili in da bomo naredili ta pomemben korak v smeri k izboljšanju notranjega trga na eni obravnavi.

Predsednik. – Razglašam, da je glasovanje prekinjeno za namen slavnostne seje.

PREDSEDSTVO: GOSPOD PÖTTERING

predsednik

5. Slavnostna seja - Predstavništvo OZN za zavezništvo civilizacij

Predsednik. – Gospod Sampaio, visoki predstavnik OZN za Zavezništvo civilizacij, gospe in gospodje. Gospod Sampaio, v veliko čast in zadovoljstvo mi je, da vam lahko izrazim dobrodošlico v Evropskem parlamentu.

Leta 1998 ste Evropski parlament obiskali kot predsednik Portugalske. Od takrat se ni povečalo samo število članic Evropske unije, temveč tudi njene ambicije in odgovornosti.

Danes vas posebej pozdravljam kot visokega predstavnika za Zavezništvo civilizacij, pobude Združenih narodov, saj nam v letošnjem Evropskem letu medkulturnega dialoga vaš obisk zelo veliko pomeni.

S svojim delom v Zavezništvu civilizacij Združenih narodov dajete dragocen prispevek k izboljšanju vzajemnega spoštovanja in razumevanja med narodi. Prepričan sem, da bodo vaša zagnanost in dolgotrajne izkušnje prinesle koristi številnim pobudam, ki jih vaša organizacija podpira na področju mladine, izobraževanja, medijev in preseljevanja. Področja izobraževanja, pa tudi medijev in zabave, so še posebej pomembna za medkulturni dialog.

Končno poročilo skupine na visoki ravni o Zavezništvu civilizacij vsebuje natančne in koristne predloge o obeh temah. Poziva na primer k oblikovanju dodatnega, novega učnega gradiva, kot so učbeniki, ki so primernejši za spodbujanje vzajemnega razumevanja.

Uspešen razvoj medkulturnega dialoga navsezadnje ne sme biti omejen samo na odmevne posamezne ukrepe, kot so simpoziji, skupne deklaracije ali simbolične poteze. Evropska unija in Evropski parlament sta si v okviru Evropskega leta medkulturnega dialoga med drugim prizadevala, da bi presegla zgolj izjave o nameri in prispevala k boljšem razumevanju med različnimi kulturami s pomočjo zelo specifičnih pobud.

Na zasedanje so bile povabljene mnoge vodilne osebnosti in ena izmed njih ste tudi vi.

Zdaj je pomembno, da tega medkulturnega dialoga ne omejimo zgolj na leto 2008, temveč da ga nadaljujemo v naslednjih nekaj letih in še dlje.

Gospod Sampaio, hvaležni smo vam, da ste danes lahko prišli v Parlament, ki predstavlja 27 držav in skoraj 500 milijonov državljanov. V veliko zadovoljstvo mi je, da vas lahko povabim k besedi. Gospe in gospodje, gospod Sampaio.

Jorge Sampaio, visoki predstavnik OZN za Zavezništvo civilizacij. – (PT) Gospod predsednik, gospod generalni sekretar, poslanci Evropskega parlamenta, gospe in gospodje, ta uvodni nagovor sem zares želel opraviti v svojem maternem jeziku, portugalščini, vendar boste gotovo razumeli, da moram v svoji trenutni vlogi uporabiti drug jezik.

Vaše ekscelence, dovolite mi, da se na samem začetku najgloblje zahvalim gospodu Pötteringu za njegove prijazne besede dobrodošlice. Naj dodam tudi, da mi je v čast in veliko zadovoljstvo, da lahko nastopim pred tem uglednim občinstvom tako v imenu njegove ekscelence, generalnega sekretarja Združenih narodov, kot v svoji vlogi visokega predstavnika za Zavezništvo civilizacij.

Generalni sekretar je prejel povabilo za nastop na tem parlamentarnem zasedanju, vendar se nam danes tukaj ni mogel pridružiti. Prosil me je, naj Evropskemu parlamentu prenesem naslednje sporočilo o Evropskem letu medkulturnega dialoga, zato citiram:

"V veliko zadovoljstvo mi je, da lahko pošljem pozdrave vsem spoštovanim udeležencem tega pomembnega zasedanja Evropskega parlamenta o medkulturnem dialogu.

Evropa je v vsej svoji zgodovini doživljala grozljive izbruhe oboroženih spopadov, ki so pogosto izvirali iz predsodkov in sovraštva. Kljub temu pa je ta celina tudi nudila plodna tla nekaterim svetovno najznamenitejšim inovacijam, umetniškim stvaritvam in znanstvenemu napredku. Zaradi svoje ogromne raznolikosti in strateškega geografskega položaja sredi starih in novih poti selitvenih poti je Evropa postala pomemben prostor medkulturnega vzajemnega delovanja in medverskega dialoga. Njen tesen odnos s sosedami v vsem Sredozemlju Evropo opredeljuje kot pomemben most med civilizacijami.

Tako kot številne druge regije sveta se tudi Evropa sooča z veliko izzivi pri spodbujanju medkulturnega dialoga. Preseljevanje, gospodarska negotovost in politične napetosti obremenjujejo odnose med različnimi kulturnimi, narodnostnimi in verskimi skupinami. Vendar pa so prav v vaši regiji konstruktivni stiki skozi stoletja omogočali človeštvu, da skokovito napreduje, da možnosti za spravo in sodelovanje obstajajo.

Ta posebna današnja seja obeta zelo veliko. Pozivam vas, da kar najbolje izkoristite to priložnost in si prizadevate za skupne gospodarske projekte, izmenjave na področju izobraževanja in druge pobude, ki bodo izboljšale življenja ljudi in zajezile nestrpnost, verski fundamentalizem in ekstremizem.

Združeni narodi bodo opravili svojo nalogo, da bi podprli in dopolnili vaša prizadevanja tako v Evropi kot zunaj nje.

Zavezništvo civilizacij je eno izmed naših glavnih gonil pri tem delu. Njegov cilj je obravnavati čedalje večji razkol med družbami s ponovno potrditvijo paradigme vzajemnega spoštovanja med narodi. V ta namen želi spodbuditi tudi skupne ukrepe. Med glavnimi pobudami zavezništva sta tudi Sklad za solidarnost z

mladimi za namen spodbujanja dialoga ter Globalni iskalnik strokovnjakov za namen zagotovitve vira poročevalcev, ki lahko osvetlijo potencialno razdvajajoča vprašanja.

'Če bi lahko vse skupaj storil še enkrat, bi začel pri kulturi.' Te slavne besede, ki jih najpogosteje pripisujemo Jeanu Monnetu, ki si je tako neutrudno prizadeval za evropsko enotnost, so neverjetno ustrezne tudi za današnji čas.

Medkulturna strpnost, dialog, spoštovanje in razumevanje morajo biti stebri boljšega sveta, ki ga skušamo zgraditi. Zelo spodbudno je, da ste se tako močno zavzeli za to nalogo.

Zavoljo neštetih ljudi, ki živijo med eno in drugo skrajnostjo in hrepenijo po dostojanstvu in miru, si moramo skupaj prizadevati, da bi ta medkulturni dialog obrodil sadove. Dovolite mi, da vam v tem duhu iskreno zaželim uspeh pri vaših razpravah."

To je konec sporočila njegove ekscelence.

(Aplavz)

Kot nekdanji poslanec Parlamenta vem, da Parlament je in vedno bo dom demokracije. Njegovi poslanci imajo včasih nehvaležno nalogo, da morajo ljudem, ki jih predstavljajo, nuditi trajnosten pogled na prihodnost.

Kar zadeva Evropo, vsi vemo, kako počasi je potekal razvoj parlamentarne institucije in kako veliki izziv predstavlja uveljavitev posebnega evropskega modela demokracije.

Lahko samo pohvalim delo, ki ste ga že opravili, in njegov prispevek k izgradnji bolj participativne, pluralistične Evrope, ki je bližje državljanom, ki je bližje prav vsem državljanom. To so rezultati vašega dela, zato želim toplo pozdraviti vse poslance te skupščine, legitimne predstavnike skupnosti narodov, ki se zavzemajo za to, da bi ustvarili izviren in edinstven projekt, v katerega je zadnje stoletje vložilo toliko upanja in ki se v tem stoletju sooča s številnimi pričakovanji.

Danes sem tu, da bi govoril o Zavezništvu civilizacij, vprašanju, ki je kljub temu, da se mogoče zdi oddaljeno in odmaknjeno od našega vsakodnevnega življenja, tu v resnici zelo globoko zakoreninjeno. Vse skupaj se je dejansko začelo z akademskim prerekanjem učenjakov, ki so napovedovali konec zgodovine in propad civilizacij, to pa se je zaradi globalizacije, povečanega preseljevanja in 11. septembra spremenilo v veliko in vročo družbeno temo, izziv demokraciji in osrednje vprašanje mednarodne politike.

O čem govorim? Govorim o ogromni – etnični, kulturni in verski – raznolikosti naših družb in naraščajočih težavah, s katerimi se soočamo pri našem skupnem življenju. Govorim o večanju razlik vseh vrst, porušenju socialne kohezije in širjenju vrzeli med družbami. Govorim tudi o široko razširjeni slabosti, ki se izraža v povečanih napetostih med in znotraj skupnosti, v vzajemnem nezaupanju, polariziranem razumevanju in pogledih na svetu, v neukrotljivih sporih na podlagi identitete in seveda vzponu ekstremizma.

Govorim tudi o veri, ki jo vsi skupaj uporabljajo kot orodje in ki se izkorišča in zlorablja za različne namene in cilje. Govorim tudi o določeni dezorientaciji političnih sil, ki se sooča s pomanjkljivostmi zgolj na varnosti utemeljenih in/ali represivnih pristopov, ter pomanjkanju ustreznih politik in instrumentov za ustrezno upravljanje kulturne raznolikosti.

Vse to služi kot poudarek za to, kar sam razumem kot neizpodbiten dokaz: kulturna raznolikost je postala glavno politično vprašanje, ki predstavlja izziv sodobnim demokracijam, pluralizmu, državljanstvu in socialni koheziji, kakor tudi miru in stabilnosti med narodi.

To mi je kristalno jasno in tudi če resne težave, kot je trenutni finančni in gospodarski pretres, pritegnejo nase vso pozornost, menim, da preprosto ne moremo dovoliti, da bi nas trenutne izredne razmere odvrnile od reševanja poglobljenih problemov današnjega dne in zaščite pred krizami jutrišnjega dne.

Naravnost povedano, kaj to pomeni za nas, za Evropsko unijo, razgaljeno do temeljev? To pomeni: kako vključiti manjšine, vse manjšine, zlasti pa muslimane Evrope. Kako vzpostaviti naš odnos s Sredozemljem? Kje postaviti mejo evropskemu projektu? Kako okrepiti evropsko zunanjo politiko, da bo ta predstavljala to splošne vrednote sveta, kot jih razumemo mi?

Po mojem mnenju gre v celoti za temeljna vprašanja o vrednotah, prepričanjih, odnosih in vedenjih. Gre za demokracijo, pravno državo, človekove pravice in spoštovanje kulturne raznolikosti; za pravico, socialno kohezijo in vključujoče družbe; za države, sekularizacijo in sekularizem ali *laicité*; za javnost, zasebna dejanja in verski preporod. Pri vsem tem gre v celoti za evropsko identiteto in vrednote. Tako to razumem jaz.

(Aplavz)

Ker je časa očitno zelo malo, ne bom mogel razpravljati o vseh točkah, zato se bom osredotočil na vprašanje muslimanskih manjšin v Evropi.

Zakaj vključevanje muslimanov v Evropo zbuja čedalje več strahu? Mogoče zaradi dejstva, da gre tu za demografsko vprašanje? Seveda! Ker gre za vprašanje vključevanja? O tem ni dvoma! Po mojem mnenju prisotnost muslimanov v Evropi ni vprašanje islama in zahoda, temveč akutni problem vključevanja.

Vendar gre po mojem mnenju še za nekaj drugega: gre za vprašanje identitete. Prihod priseljencev v katero koli družbo dejansko vpliva na občutek države gostiteljice za lastni jaz. Vendar pa je tu bistveno, da je, kot je nekdo že dejal, jez, ki ločuje krščansko Evropo od muslimanskega vzhoda, popustil, zato spreminja kulturo Evrope.

Zakaj so se na primer pretekle razprave o preambuli k prejšnji Evropski ustavi končale s tako glasno zajedljivostjo? Zakaj pristop Turčije k Evropski uniji sproža tako vroče in bojevite razprave? Vsa ta vprašanja so medsebojno povezana in vsa skupaj kažejo na tako imenovane evropske vrednote in identiteto.

Da bi se evropska identiteta okrepila, mora zajeti posamezne dolžnosti in sprejeti kulturne dediščine.

(Aplavz)

Evropa kot prostor, v katerem lahko vsi živimo skupaj kot enakovredni posamezniki, zahteva čedalje bolj vključujoče državljanstvo in boljše upravljanje kulturnih raznolikosti.

Da bi se uspešno soočili z vključevanjem muslimanov v Evropi in v naših evropskih družbah, potrebujemo nove politike na vseh ravneh. Potrebujemo ukrepanje na evropski ravni, vendar tudi nacionalne vladne pobude ter lokalne ukrepe. Potrebujemo demokratično upravljanje kulturne raznolikosti. Potrebujemo celovite poglede in politike o izobraževanju, mladini in vključevanju priseljencev.

Da bi oblikovali ustrezne kulturne politike, moramo ustvariti kulturno statistiko in kazalce, s čimer bomo prosvetlili nosilce odločanja in postopek sprejemanja odločitev ter spremljali in ocenjevali izvajanje navedenih politik. Razviti moramo demokratično državljanstvo in udeležbo.

Potrebujemo izobraževanje o človekovih pravicah, o državljanstvu in spoštovanju drugih, o medkulturnem razumevanju in dialogu, o medijski pismenosti, o verah in prepričanjih ter znotrajverskem in medverskem dialogu. Učiti se moramo o medkulturnih kompetencah ter to znanje prenesti našim državljanom.

Oblikovati moramo mestne strategije in politike medkulturnega dialoga. Potrebujemo mladinske politike, ki temeljijo na enakih možnostih. Vključiti moramo civilno družbo na splošno, mladino, verske voditelje in medije. Vendar pa moramo tudi razširiti in razviti program medkulturnega dialoga v mednarodnih odnosih in mu seveda dati prednost.

Kako lahko živimo skupaj v našem globaliziranem svetu, kjer nasprotja na nekem mestu pomenijo nasprotja povsod in kjer kulturne in verske prelomnice razdvajajo naše družbe? To je svetovni izziv, s katerim je Zavezništvo civilizacij soočeno in ki ga mora konkretno obravnavati.

Glavna naloga zavezništva je torej, da ta svetovni izziv spremeni v svetovno-lokalne rezultate. S svetovno-lokalnimi rezultati mislim, da morajo v veliki meri biti podprti s svetovnim pristopom in da jih je treba izvajati na lokalni ravni.

To pomeni, da se zavezništvo močno zanaša na Evropsko unijo, ki naj program dobrega upravljanja kulturnih raznolikosti izvaja v evropski regiji, kar ne vključuje samo članic Evropske unije, temveč tudi sosednje države, zlasti države v Sredozemlju.

Zato sem zelo vesel, da je bil akcijski načrt sodelovanja med Evropsko unijo in Zavezništvom civilizacij sprejet in da bo ustvaril trdno podlago za izpolnjevanje konkretnih ciljev in izvajanje projektov v praksi.

Zato mi dovolite, da poudarim, kako pomembno bi bilo, če bi se Evropsko leto kulturnega dialoga lahko razširilo v dolgoročen, trajnosten okvir za spodbujanje dobrega upravljanja kulturnih raznolikosti, zato v tem oziru pozdravljam besede njegove ekscelence, gospoda predsednika.

Prepričan sem, da bo to imelo ogromen vpliv na krepitev nacionalnih strategij medkulturnega dialoga, ki vsebujejo ukrepe in programe o izobraževanju, medijih, preseljevanju in mladini, ki naj bi jih države na mojo

prošnjo oblikovale in izvajale. To je predlog, ki sem ga dal aprila in na katerega bi vas želel opozoriti ter spoštovane poslance Parlamenta prositi, da ga podprejo.

Drugo področje, na katerem si zavezništvo močno želi sodelovati, je Unija za Sredozemlje, da bi pomagalo izboljšati in obvladovati medkulturno raznolikost ter medkulturni dialog, vključno z medverskimi vprašanji, znotraj evropskih in muslimanskih družb in skupnosti.

Povedano naravnost: ob trenutnih mednarodnih težavah in naraščajočem strahu, ki ga prav vsi čutimo pred skupnim življenjem v vzajemnem spoštovanju, se je pojavilo zgrešeno stališče, da kulture hodijo po poti neizogibnega trčenja, ki vodi v spopad civilizacij.

Soočeni smo s povečano polarizacijo, ki je trčila ob zastor naraščajočih napetosti zaradi niza političnih vprašanj in čedalje večjih kulturnih stereotipov. Jasno je, da se politični spori lahko rešujejo samo s političnimi pogajanji. Dolgoročne rešitve napetosti med na primer muslimansko in zahodno družbo ni mogoče doseči, dokler se uspešno ne razreši enega izmed dobro znanih virov sovraštva.

Vendar pa drži tudi, da se mirovni sporazumi redko ohranijo, če nimajo močne podpore vključenih skupnosti. Številni mirovni dogovori v preteklosti so bili neuspešni zaradi globoko ukoreninjenega suma in sovraštva, ki sta ljudi ločevala po kulturah in verah.

Zdaj gre točno za to, da so vse ugotovitve enotne in da kažejo na velike razlike v tem, kako zahodnjaki in muslimani razumejo drugi druge, pri čemer muslimani vidijo zahodnjake kot pokroviteljske in oblastniške, zahodnjaki pa vidijo muslimane kot fanatične in nestrpne. Poleg tega socialno-ekonomska marginalizacija in diskriminacija ustvarjata sovraštvo in nestrpnost in povečujeta brezno med muslimansko in zahodno javnostjo.

Tako imenovana delitev, v kateri sta si v nasprotju dva fiktivna monolitna bloka, Islam in Zahod, razpihuje nadaljnje stereotipe in polarizacijo ter vzbuja ekstremizem. Vendar pa bi želel poudariti, da velika večina narodov zavrača ekstremizem v vsaki družbi in podpira spoštovanje verske in kulturne raznolikosti. Tako muslimani kot nemuslimani so zaskrbljeni zaradi izzivov varnosti in grožnje socialne polarizacije. Več milijonov muslimanskih družin se boji, da jim bosta verski in politični ekstremizem odvzela njihove otroke.

Da bi se lotili reševanja tega problema, moramo razviti nove strategije za vodenje in spodbujanje medverskega dialoga kot dela kulturne raznolikosti, ki temelji na splošnih človekovih pravicah. Z drugimi besedami, ustvarjanje potrebnih pogojev za trajni mir zahteva različna prizadevanja, ki želijo ustvariti premik v razmišljanju v razdeljenih skupnostih. To je moj prvi sklep.

Moja druga točka zadeva potrebo po dajanju politične prednosti razvoju demokratičnega upravljanja kulturne raznolikosti.

To v Evropski uniji pomeni oblikovanje kolektivne zavesti med njenimi državljani – ne glede na njihov izvor in njihovo narodnost, jezik, filozofska prepričanja, politično ali versko pripadnost - za delitev vrednot, odnosov in projektov in ustvarjanje prostora za skupno prihodnost, ki jo je treba graditi skupaj. Zato mora kulturna raznolikost iti skupaj z varstvom človekovih pravic in temeljnih svoboščin, enakimi možnostmi za vse, gospodarsko solidarnostjo in socialno kohezijo.

Ta vprašanja ne bodo razrešena hitro – žal je to tako –, zato bodo potrebna dolgoročna prizadevanja. Skušnjava, da odnehamo, nas bo verjetno dejansko ves čas spremljala, vendar pa nikoli ne smemo obupati saj majhne spremembe okoliščin lahko navsezadnje ustvarijo velike premike v vedenju. To je prav tisto, kar potrebujemo, da bi ustvarili voljo za skupno življenje v vzajemnem spoštovanju in upoštevanju naših etničnih, jezikovnih, kulturnih in verskih razlik.

Nujnosti te naloge ni mogoče podcenjevati. Vendar sem prepričan, da bomo z vašim delom in vašo zavzetostjo zmogli živeti skupaj v povezanih skupnostih. Najlepša hvala za vašo pozornost.

(Parlament je govorniku namenil stoječo ovacijo.)

Predsednik. – Gospod predsednik Sampaio, v imenu Evropskega parlamenta se vam zahvaljujem za ta odličen govor in za veliko zavzetost, ki jo kot visoki predstavnik OZN kažete za Zavezništvo civilizacij in medkulturni dialog.

Ker ste omenili Unijo za Sredozemlje, bom to priložnost izkoristil, da vas obvestim, da je Evrosredozemska parlamentarna skupščina na svojem izrednem plenarnem zasedanju 12. in 13. oktobra v Jordaniji – skupaj

s predstavniki iz Izraela, Palestine, arabskih držav, Evropskega parlamenta in nacionalnih parlamentov Evropske unije – sprejela deklaracijo o mirovnem procesu na Bližnjem vzhodu.

Novembra se bo tu, v dvorani Evropskega parlamenta v Strasbourgu, sestalo več sto mladih ljudi iz vseh držav, ki gradijo Unijo za Sredozemlje, in se udeležilo dialoga civilizacij – dialoga kultur. Podpiramo vaše cilje, gospod predsednik, in vam želimo veliko uspeha pri vaši zavezanosti Zavezništvu civilizacij. Evropski parlament vas podpira. Vaše ambicije so tudi naše ambicije.

Hvala vam, gospod predsednik Sampaio, da ste obiskali Evropski parlament. Obrigado.

(Aplavz)

PREDSEDSTVO: GOSPOD VIDAL-QUADRAS

podpredsednik

6. Čas glasovanja (nadaljevanje)

Predsednik. – Gospe in gospodje, po govoru o Zavezništvu civilizacij se moramo spustiti na realna tla in nadaljevati z glasovanjem.

6.1. Ocena Sporazuma PNR med EU in Avstralijo (A6-0403/2008, Sophia in 't Veld) (glasovanje)

- Pred glasovanjem o odstavku 1(g):

Sophia in 't Veld, *poročevalka.* – Gospod predsednik, v dogovoru s poročevalci v senci iz skupin PPE-DE, PSE in Verts/ALE bi želela predlagati ustno spremembo odstavka 1(g). Ta vsebuje dve majhni spremembi.

Prva je, da besede "ne upošteva" v drugem stavku nadomeščamo z "verjetno ne bo v skladu z", tako da se drugi stavek v celoti glasi "zato sporazum ne bo v skladu s standardi EU in mednarodnimi standardi o varstvu podatkov".

Druga majhna sprememba se nanaša na zadnji stavek, kjer bi besede "bi bilo mogoče" želela nadomestiti z "bo verjetno mogoče", tako da se besedilo glasi "ocenjuje, da bo verjetno mogoče sporazum pravno izpodbijati".

Predsednik. – Gospa in 't Veld, imam eno vprašanje. Ali imam prav, ko mislim, da glasovanja po delih ne bo, če bo vaša ustna sprememba sprejeta? Z drugimi besedami, če bo vaša ustna sprememba sprejeta, bomo lahko glasovali o odstavku v celoti. Ali to drži?

Sophia in 't Veld, *poročevalka.* – Drži, gospod predsednik, vsaj kar zadeva mene, kajti zahtevo za glasovanje po delih je dala skupina PSE, ker se ni strinjala s sredinskim delom. Če bo moja ustna sprememba sprejeta – gledam poročevalko v senci iz skupine PSE: da, strinja se z menoj –, potem se bodo strinjali s celotnim odstavkom, tako da bomo lahko tudi glasovali o celotnem odstavku.

(Parlament se je strinjal z ustno spremembo)

6.2. Izzivi kolektivnih pogodb v EU (A6-0370/2008, Jan Andersson) (glasovanje)

- Pred glasovanjem:

Jacek Protasiewicz, *v imenu skupine PPE-DE*. – (*PL*) Gospod predsednik, želel bi vas obvestiti, da po včerajšnji razpravi na seji naše skupine PPE-DE kot skupina umikamo tri predloge sprememb: predlog spremembe 6 odstavka 9, predlog spremembe 8 odstavka 15 in predlog spremembe 10 odstavka 24. V imenu skupine PPE-DE vas z veseljem obveščam, da so ti trije predlogi sprememb umaknjeni.

- Po glasovanju:

Emilio Menéndez del Valle (PSE). – (ES) Gospod predsednik, z vsem dolžnim spoštovanjem moram dati naslednjo pripombo.

Po zelo dobrem in primernem nastopu visokega predstavnika OZN o Zavezništvu civilizacij, ste sejo sklenili z besedami – mogoče jih imate pri roki –, ki so se bolj ali manj glasile:

"Torej, po govoru o Zavezništvu civilizacij, se moramo spustiti na realna tla".

Gospod predsednik, žal moram reči, da vaša pripomba ni bila v skladu s parlamentarno spoštljivostjo in je bila z vašega mesta predsednika neprimerna.

Predsednik. – Vedeti morate, da je ena izmed pristojnosti predsednika – in moji podpredsedniški kolegi to pogosto počnejo –, da dajejo neškodljive pripombe o dogodkih v Parlamentu. Te pripombe je treba razumeti v okviru njihove vsebine in namere.

Spoštovani poslanec, lahko vam zagotovim, da je bila moja namera popolnoma pozitivna.

V kolikor pa ste vi ali kateri koli drug poslanec v tej nedolžni in dobronamerni pripombi našli kar koli motečega, jo štejte za umaknjeno.

6.3. Novi sporazum o partnerstvu in sodelovanju med EU in Vietnamom ter človekove pravice (glasovanje)

- Pred glasovanjem:

Marco Cappato (ALDE). – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, moj popravek se nanaša samo na eno dejstvo. Pri omembi Združene budistične cerkve Vietnama je navedeno, da je to nekoč bila največja organizacija budistov v južnem in osrednjem Vietnamu. To v resnici pomeni, da prostih in zanesljivih podatkov ni več, zato je treba stavek popraviti tako, da se glasi: "ki je največja organizacija budistov v Vietnamu."

(Parlament se je strinjal z ustno spremembo)

7. Obrazložitve glasovanja

Ustne obrazložitve glasovanja

– Predlog sklepa: Potrditev imenovanja Catherine Ashton za članico Evropske komisije (B6-0575/2008)

Toomas Savi (ALDE). – Gospod predsednik, pozdravljam imenovanje baronice Ashton za članico Komisije, in želim poudariti, da samo dejstvo, da je prejela dosmrten plemiški naslov, govori o njenem odličnem delu za Združeno kraljestvo. Trdno sem prepričan, da bo kot komisarka opravila odlično delo kot še en plemič pred njo. Vlada gospe Margaret Thatcher je kot komisarja iz Združenega kraljestva leta 1984 namreč imenovala lorda Cockfielda. V Bruslju je opravil odlično delo in postavil temelje enotnega trga.

Baronica Ashton se bo v zgodovino Evropske unije uvrstila s spodbujanjem pogajanj v Dohi. To je velik izziv, a uspešen zaključek pogajanj bo v neizmerno pomoč državam v razvoju.

- Predlog resolucije: Evropski svet (B6-0543/2008)

Jim Allister (NI). – Gospod predsednik, glasoval sem proti skupnemu predlogu o vrhu Evropskega sveta, in sicer zaradi njegove neodkritosrčnosti v zvezi z irskim referendumom ter nespametnega oprijemanja gospodarsko škodljivih ciljev na področju podnebnih sprememb. Sporočilo namreč hinavsko potrjuje svoje spoštovanje do irske zavrnitve Lizbonske pogodbe, nato pa s prikritim jezikom teh dokumentov takoj vztraja, da se morajo Irci prilagoditi. Tako imenovano spoštovanje demokratične odločitve volivcev je očitno lažno.

Medtem ko se vsi soočamo z globoko gospodarsko krizo, najhujšo, ki se jo večina izmed nas lahko spominja, EU skrbi, kako bo ohranila najboljše mesto za podnebne cilje. Industrija in naša gospodarstva si zdaj ne morejo privoščiti tega čedalje večjega bremena zelene obdavčitve. Vse, kar bomo uspeli doseči, bo to, da bomo izgnali čedalje več proizvodnih industrij na Daljni vzhod.

Marian Harkin (ALDE). – Gospod predsednik, želela bi omeniti predlog spremembe 3, v katerem smo številnim komisarjem očitali, da so zmanjšali pomen dolgotrajne zahteve Evropskega parlamenta za predlog zakonodaje o boljšem nadzoru finančnega trga. Takšno je dejansko stanje, vendar pa mislim, da je treba reči,

da morajo svoj del krivde prevzeti tudi države članice. Tudi če bi se Komisija poskusila zganiti, mislim, da bi naletela na velik odpor. Komisija kljub temu nosi odgovornost in medtem ko imamo ureditev, ki temelji na načelih, za razliko od ureditve, ki temelji na pravilih, mora ta še vedno biti stroga, kajti ohlapna ureditev ni delovala.

Omeniti bi želela tudi odstavek 20, v katerem Parlament ponovno poudari svoje spoštovanje do izida irskega referenduma in do izida postopka ratifikacije v drugih državah članicah. Med razpravo o irskem referendumu je bilo večkrat zatrjeno, da Parlament tega izida ne bo spoštoval. Parlament tukaj predvsem nima nobene pristojnosti ne pooblastil za kakršno koli ukrepanje. Kljub temu to izjavo v nasprotju z mojim kolegom, gospodom Allisterjem, pozdravljam.

Mislim, da se je v odstavku 20 končno mogoče spoprijeti z zadržki irskega ljudstva pred evropskimi volitvami, vendar pa ne smemo podceniti tega, kar je tu potrebno. Odstavek navaja tudi, da je Parlament pripravljen nuditi pomoč, ki bo privedla do širšega in bolj informiranega konsenza. Mislim, da bi se to dejansko moralo glasiti "ki bo privedla do bolje informiranega konsenza".

Daniel Hannan (NI). – Gospod predsednik, najbolj nevaren stavek v sodobni politiki je "nekaj je treba storiti". Za politike je značilen nesmiseln in nesorazmeren strah, da se bodo ljudem zdeli nedejavni, kaj ta "nekaj" je, pa je drugotnega pomena, čemur smo priča v času finančne krize. Ni važno, kaj ta "nekaj" je – 500 milijard GBP v Britaniji, 500 milijard EUR v Evropi, 850 milijard USD v ZDA – dobro, to je "nekaj", torej storimo to. Ni pomembno, kakšne bodo posledice tega v praksi.

Resnica pa je, da ne morete z zakoni odpraviti recesije nič bolj, kot lahko z zakoni določite smer sonca ali lune. Čemur smo priča zdaj, je nezadržno popravljanje napak številnih let lahko pridobljenih posojil, kar so ustvarile te iste vlade, ki so obrestne mere predolgo ohranjale na prenizki ravni. To je bila politična in ne tržna odločitev in zrak, s katerim se je balon napihnil, zdaj z vso silo uhaja ven. Edina praktična sprememba, ki so jo ustvarili nacionalizacija naših bank in ta velika jamstva, je, da ljudem, ki bi jim morali pomagati preživeti te težke čase z zniževanjem davkov, nalagamo ogromna nova dodatna bremena. Naši davkoplačevalci bodo plačali ogromno ceno za našo nečimrnost.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE). – Gospod predsednik, v zvezi s predlogom spremembe 9, ki ga moja skupina ni podprla, je bilo za skupino PPE-DE ključnega pomena, da se demokratični proces zaključi brez kakršnih koli bližnjic, ki ustvarjajo demokratični primanjkljaj, zlasti zdaj, ko v primeru trgovanja z emisijami, parlamentarnega postopka ni mogoče opisati s pohvalnimi besedami. Priča smo bili zavajajočim trikom, manipulaciji in celo temu, da se poročevalka ni menila za politično voljo svoje lastne skupine.

To je postalo celo pomembnejše, če upoštevamo mrtvo točko na Svetu prejšnji teden. Skupina PPE-DE je predlagala rešitev problema škode, ki jo je utrpela industrija, ter obenem nadaljevanje blažitve podnebnih sprememb. Zato naš primerljiv predlog o nadomestitvi dragega sistema dražb ne podpira samo industrija EU, temveč tudi sindikati. Vsi skupaj želimo poskusiti zmanjšati škodljive emisije. O tem ni nobenega dvoma.

Vprašanje je, kako to storiti. Naša prva skrb mora biti naš planet, vendar trdim, da ukrepom, potrebnim za zaustavitev podnebnih sprememb, ne bo pomagalo gospodarsko nazadovanje vodilnih, podnebju prijaznih gospodarstev, ki vodijo k brezposelnosti v EU.

Peter Skinner (PSE). – Gospod predsednik, stranka EPLP pozdravlja vsebino te skupne resolucije in predloga o finančni klimi in širšem gospodarstvu. Kar zadeva to, kar lahko storimo zdaj, je res, da je Parlament opredelil niz zahtev – ki so do neke mere nekakšen seznam želja – in tudi dejanske predloge o tem, kaj je treba storiti. Včasih smo Komisijo tudi prehiteli. Včasih smo dejansko bili priča – mogoče iz nacionalnih razlogov ali zaradi političnih interesov –, da je Parlament tako omilil kakšno besedilo in predlagal dobro besedilo.

Vendar pa so te zahteve danes dokaj primerne in ustrezajo razmeram, v katerih se nahajamo. Bolj kot kdaj koli prej je treba okrepiti nadzorne strukture, vendar je to treba storiti na svetovni in ne zgolj na evropski ravni. Ozreti se moramo ven iz Evropske unije. Za to moramo preučiti tudi, kaj se dogaja v smislu razvojne pomoči v svetu. Poglobiti moramo naše rezerve, tako da bomo razvojna vprašanja reševali in se ne bomo od njih odmikali, in upam, da bomo s tem ustvarili neko vrsto gospodarskega ravnovesja, ki je potrebno v svetu. Naša naloga je, da opozorimo na ta vprašanja. Naša naloga pa je tudi, da v zvezi s tem storimo še kaj več, zato bom podrobneje o tem spregovorila v pisni obliki.

Ivo Strejček (PPE-DE). – Gospod predsednik, želel bi povzeti razloge, zaradi katerih resolucije nisem podprl. Prvič, okrepitev vloge države je napačen odgovor pri iskanju poti iz finančnega pretresa. Drugič, ureditev na višji ravni in vzpostavitev nove vseevropske nadzorne oblasti brez pojasnjevanja pristojnosti nista zdravilo

za krizo. Tretjič, potem ko so ljudje na Irskem zavrnili Lizbonsko pogodbo, ta ne more začeti veljati. Evropski svet bi zato moral spoštovati rezultat irskega referenduma. Četrtič, Evropski svet ni pripravljen popustiti pri svojih lastnih nerealnih in izredno dragih ciljih, ki zadevajo podnebne spremembe. To bo na koncu škodilo življenjskemu standardu navadnih ljudi.

Gay Mitchell (PPE-DE). – Gospod predsednik, dovolite mi, da na začetku povem, da drži, da Lizbonska pogodba ne more začeti veljati, dokler je ne potrdi vseh 27 držav članic, vendar pa to ne pomeni, da Evropa ne bi mogla iti naprej, sam pa si zagotovo ne želim, da bi šla Evropa naprej brez Irske. Kot vodja volilne skupine za stranko Fine Gael v okviru zadnje referendumske kampanje želim popolnoma jasno povedati, da stališče Irske je in mora biti, da si želimo biti v središču Evrope. Ne želimo biti več otok za otokom, na katerem prevladujejo britanski interesi. To, da ima Britanija interese, seveda spoštujemo – do tega je popolnoma upravičena. Naši interesi pa so drugačni, zato si ne želim, da bi britanski poslanci Parlamenta tu govorili v imenu mojih volivcev ali o irskih interesih.

Želim povedati, da poslanci Evropskega parlamenta iz stranke Fine Gael, ki so člani skupine PPE-DE, podpirajo splošno spodbudo poročila o zasedanju Evropskega sveta, vendar pa ne morem sprejeti, da Parlament meni, "da je mogoče odpraviti zadržke, ki jih je izrazilo irsko ljudstvo, da se pred evropskimi volitvami zagotovi rešitev, ki bo sprejemljiva za vse", saj o tem mora premisliti irsko ljudstvo samo po svoji lastni presoji in v času, ki si ga bo samo določilo. To je točka, ki jo je treba zabeležiti.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (*CS*) Z vsebino naše skupne resolucije nisem povsem zadovoljna, kakor tudi nisem zadovoljna z delom predsednika Sveta, gospoda Sarkozyja. Kljub temu menim, da je sporazum, ali vsaj možnost doseganja sporazuma o nekakšnem skupnem pristopu, zelo pomemben korak, saj bi najhujše sporočilo, ki bi ga poslali ljudem Evrope bilo, da se nismo sposobni sporazumeti o ničemer. Kljub temu bi želela pozvati, da pokažemo tudi nekaj zdrave pameti. Imamo tri dejavnike. Eden je seveda finančna kriza, drugi je recesija, tretji pa se v svojem bistvu nanaša na vpliv globalizacije na naš notranji trg. O tem sem govorila mnogo, mnogo mesecev in celo veliko let. Zdi se, da nismo sposobni ustaviti stopnjo rasti povpraševanj, namenjenih evropski industriji, in da nismo sposobni niti razpravljati o tej rasti na ravni STO. To neskladje predstavlja glavni problem za nas.

- Priporočilo: Harlem Désir (A6-0373/2008)

Hubert Pirker (PPE-DE). – (*DE*) Gospod predsednik, kot vsi vemo, je delo prek agencij za zagotavljanje začasnega dela v Evropski uniji v ogromnem porastu. To je po eni strani dobro, saj se tako ustvarja veliko delovnih mest, vendar pa se je zaradi zelo različnih nacionalnih predpisov praviloma pokazalo, da je to do sedaj imelo bolj negativen učinek zlasti za delavce, saj zaradi nizkih plač prihaja do plačnega dampinga, s tem pa tudi do razseljevanja lokalnih delavcev. Na koncu to vodi tudi k izkrivljanju konkurence, zlasti pri majhnih in srednje velikih podjetjih, koristi pa prinaša tistim, ki jemljejo čim več začasnih delavcev, kolikor je mogoče, za nizko plačilo.

Zato s moramo z direktivami prizadevati za ureditev dela prek agencij za zagotavljanje začasnega dela za celotno Evropsko unijo, zlasti pa za opredelitev, da je treba začasne delavce pri delovnih pogojih in pogojih zaposlovanja obravnavati enako kot zaposlene v podjetju uporabnika. To bi bilo v interesu Evrope kot poslovne lokacije, zlasti pa delavcev, in bi preprečilo izkrivljanje konkurence za podjetja.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (*PL*) Gospod predsednik, vsaka sprememba te direktive, ne glede na to, kako pomembna je, bi pomenila precejšnje podaljšanje zakonodajnega postopka, zaradi česar bi začasni delavci precej daljši čas ostali brez pravne zaščite. To je direktiva, ki prihaja veliko let prepozno. Gre tudi za izraz sporazuma med socialnimi partnerji. Zato sem glasoval za zavrnitev vseh predlogov sprememb.

- Poročevalka: Roberta Angelilli (A6-0404/2008)

Neena Gill (PSE). – Gospod predsednik, to poročilo sem podprla, saj me za varnost otrok, ki uporabljajo internet, prav res skrbi. Gre tudi za vprašanje, ki ga je postavilo veliko mojih volivcev iz West Midlandsa. Vem, da je veliko staršev in učiteljev čedalje bolj zaskrbljenih zaradi dostopanja otrok do neprimernega in potencialno nevarnega materiala.

Z rastjo interneta v močan svetoven medij so se povečale nevarnosti, ki mladim grozijo po vsem svetu. Zadnja raziskava v Združenem kraljestvu je pokazala, da so pedofili prek interneta navezali stik s kar 1 izmed 10 otrok, ki uporabljajo spletne klepetalnice. Čeprav je res, da internet nudi svet zabave, možnosti in znanje za otroke, moramo vendar tudi sprejeti ukrepe, da jih na internetu obvarujemo. Mislim, da je naša odgovornost,

da zaščitimo otroke pred škodljivim materialom in nekaterimi izmed tistih, ki upravljajo spletne komunikacijske linije.

Evropski parlament igra ključno vlogo pri zmanjševanju razpoložljivosti neprimernega in nezakonitega materiala ter povečanju javne ozaveščenosti o spletnih nevarnostih. Zato pozdravljam to poročilo in prizadevanja EU za zaščito naših otrok. Otroci bi morali imeti možnost, da izkoristijo vse priložnosti, ki jih nudi ta tehnologija, brez strahu pred tistimi, ki bi jim lahko povzročali nevarnost.

Hubert Pirker (PPE-DE). – (*DE*) Gospod predsednik, internet je sam po sebi zelo pozitiven izum, vendar ga čedalje pogosteje uporabljajo kriminalci, kar je pripeljalo do eksponentnega porasta enega izmed najbolj gnusnih kaznivih dejanj, trgovine z otroško pornografijo.

Če samo pomislite na to, da se je kroženje takšnega materiala samo v lanskem letu povečalo za 16 % - k temu pa dodajte dejstvo, da se v ta namen za izdelavo teh fotografij zlorablja več kot 20 000 otrok na leto –, si lahko predstavljate te razsežnosti. Naši cilji morajo biti: nična toleranca v primerih zlorabe otrok, stroge kazni za hudodelce in največja zaščita otrok, ki uporabljajo internet.

Pozdravljam paket ukrepov, ki ga podpira Evropski parlament in ki sega od odprtih telefonskih številk do namestitve sistemov blokiranja ter od izobraževanja do okrepitve policije in sledenja plačil.

To poročilo Evropskega parlamenta je zelo pomembno, saj pošilja zelo močan signal v zvezi z zaščito najšibkejših članov naše družbe, naših otrok.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) Internet je v veliko pomoč, vendar obenem predstavlja zlasti za otroke veliko nevarnost. Otroci se veliko bolj spoznajo na računalnike kot njihovi starši, zato se odrasli pogosto ne zavedajo številnih pasti, na katere lahko otroci zlasti naletijo v nekaj urah brskanja po internetu. To poročilo pozdravljam in sem ga tudi podprla.

Menim, da bo varen internetni program pomagal odpraviti ogromno generacijsko vrzel pri poznavanju interneta. Potrebujemo informativno kampanjo tako za starše kot učitelje. Podpiram vzpostavitev kontaktnih točk v posameznih državah EU, kjer bo mogoče prijaviti nezakonite dejavnosti, povezane z internetno varnostjo.

Matti Juhani Saari je na Finskem na internetu, vključno na spletni strani YouTube, objavil video posnetke, na katerih na strelišču strelja s pištolo. Pozneje je ta strelski blaznež v šoli v finskem mestu Kauhajoki umoril deset mladih ljudi. Gospe in gospodje, mislim, da bomo s tem programom lahko zmanjšali ravni tveganja in zagotovili, da mladi ljudje ne bodo imeli več dostopa do takšnih video posnetkov na internetu.

Jan Březina (PPE-DE). – (CS) Poročilo gospe Angelilli sem podprl, ker menim, da bo pomagalo pri boju proti zlorabi otrok na internetu. Želim si, da bi poudarek namenili tudi izboljšanju instrumentov, ki so na voljo policijskim organom. Natančneje to pomeni oblikovanje evropske podatkovne baze o otroški pornografiji skupaj z objavo telefonskih številk kriznih centrov, ki bi morale biti na voljo policijskim organom. To bo zelo koristen instrument za tiste primere, ki vključujejo nakup fotografij prek skupinskih komunikacij "vsak z vsakim", saj bo tako mogoče preveriti, ali je bila določena fotografija na internetu že objavljena in ali so v zvezi z njo že bile opravljene preiskave, s čimer bi se izognili nepotrebnemu podvajanju preiskovalnega dela. Eden izmed učinkovitih ukrepov bi bilo tudi sledenje plačilom, opravljenim na spletnih straneh, ki vsebujejo otroško pornografijo, pri čemer bi se v celoti upoštevali predpisi o varstvu zasebnosti in bančne tajnosti.

Dosedanje izkušnje kažejo, da je varnost otrok na internetu mogoče zagotoviti samo s pomočjo večplastnega pristopa, ki zajema vključenost otrok, družin, šol, vseh ponudnikov telekomunikacijskih storitev, ponudnikov internetnih storitev in vladnih organov. Treba je tudi dvigniti raven ozaveščenosti in preprečevanja, kar bi s tehničnega vidika pomagalo pri prijavi primerov ter izboljšalo možnosti za njihovo preiskavo s strani policijskih organov. Trdno sem prepričan, da lahko program o internetni varnosti k temu prispeva.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Dovolite mi, da dodam nekaj besed k ponedeljkovi razpravi o zaščiti otrok, ki uporabljajo internet in druge komunikacijske tehnologije. Poročilo sem seveda podprla in ga toplo pozdravljam. Kljub temu pa program, ki smo ga potrdili, ne vsebuje nikakršnega poudarka na standardizaciji terminologije, povezane z nevarno vsebino. Države članice imajo tudi različna stališča o tem, kaj zgolj ni dovoljeno in kaj je bilo že opredeljeno kot kaznivo dejanje. To očitno ovira boj proti internetnemu kriminalu, ki ne pozna meja ne držav ne celin. Uskladitev na tem področju bi morala biti zavoljo naših otrok naša prednostna naloga, pa če nam je to všeč ali ne.

Koenraad Dillen (NI). - (*NL*) Gospod predsednik, to poročilo sem seveda podprl s posebnim zadovoljstvom. Pozdraviti je treba, da si Evropa želi storiti nekaj, da bi zaščitila otroke pred številnimi nevarnostmi, ki jih internet v današnjem času predstavlja. Mladi ljudje se srečajo z internetom že v zelo zgodnji starosti, vendar pa so seveda soočeni tudi z njegovimi nevarnostmi.

Predvidoma 9 izmed 10 otrok v starosti od 8 do 16 let pride na internetu v stik s pornografskim materialom. Spletni trgovci s pornografijo so čedalje bolj predrzni. Na drugi strani poleg nevarnosti, ki jo povzročajo internetni pedofili in trgovci s pornografijo, so tu tudi spletne igralnice s svojimi agresivnimi metodami trženja. Zlasti mlajši otroci se pogosto ne zavedajo nevarnosti, ki izvirajo iz tega.

Zato je naloga staršev, šol in učiteljev, pa tudi politikov, da otroke pred tem zaščitijo. Ti morajo tako spremljati kot dvigati ozaveščenost med najmlajšimi člani družbe, ker so ti najbolj dovzetni in ranljivi.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). - (BG) Hvala, gospod predsednik. Poročilo sem podprla, ker menim, da je izjemno pomembno. Težko je v enem samem dokumentu odgovoriti na številna raznovrstna vprašanja, ki se pojavljajo pri uporabi komunikacijskih tehnologij pri otrocih. Vendar pa je ta program potreben iz organizacijskih razlogov. Ko razpravljamo o vplivu novih tehnologij, radi govorimo o družbenih, izobraževalnih, kulturnih in drugih koristih, negativnih posledic pa se zavemo prepozno. Obstoječi mehanizmi omejevanja proizvodov, ki imajo negativen vpliv, so zelo pomembni za zmanjševanje tveganja, vendar poleg njih potrebujemo tudi programe za preprečevanje. Zdaj, ko imamo skupen evropski program, mora vsaka država članica v tej zvezi imeti tudi svoj lasten nacionalen program. Povečati moramo ozaveščenost družbe o tem problemu in otroke naučiti pametne uporabe IKT. Druga stvar, o kateri moramo govoriti, je nevarnost "odvisnosti od računalnika". Potrebna so celovita prizadevanja, to pa je še ena naloga nacionalnih vlad.

- Poročevalka: Françoise Grossetête (A6-0346/2008)

Milan Gal'a (PPE-DE). – (*SK*) Gospod predsednik, želel bi se vam zahvaliti, da ste mi dali besedo, obenem pa bi se želel zahvaliti tudi gospe Grossetête za poročilo o predlogu direktive, ki se ukvarja s spremembami pogojev dovoljenj za promet z zdravili. To poročilo sem podprl. Predstavlja namreč napredek na področju usklajevanja predpisov ter varstva potrošnikov, s čimer se zmanjšuje birokracija, povečuje prožnost in ustvarjajo koristi v smislu varnosti in ozaveščenosti bolnikov. Obenem poenostavlja delovanje ter zmanjšuje stroške srednje velikih farmacevtskih podjetij.

Pozdravljam jasno stališče komisarja Verheugna o ponarejenih zdravilih, generičnih zdravilih slabe kakovosti, ki pogosto nimajo večjega učinka od placeba, ter prepovedanih zdravilih in cepivih, ki najdejo pot do evropskih državljanov prek črnega trga. Takšna dejanja so kazniva. Komisija bo v bližnji prihodnosti oblikovala ukrepe za okrepitev obstoječih predpisov na tem področju, da se niti eno izmed takšnih zdravil ne bo več smelo distribuirati. Uvedla bo tudi sankcije za osebe, ki delujejo na tem področju. Gospod komisar je tudi zatrdil, da je treba učinkovita zdravila proizvajati v skladu s priznanimi evropskimi standardi in proizvodnimi postopki.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (*CS*) Odzvati se moram na današnjo razpravo, med katero sem seveda izjavila, da to poročilo iskreno podpiram. Vendar pa je bila vključena zahteva, da naj vsa zdravila, ki vsebujejo isto aktivno sestavino, nosijo isto ime podjetja, da ne bi povzročala nejasnosti med bolniki, ki bi lahko vzeli prekomerne odmerke. Nestrokovnjakom to mogoče zveni smiselno, vendar pa se zdravila nenehno izumljajo, tista zdravila, ki imajo iste ali podobne aktivne sestavine, pa se poleg tega lahko še razlikujejo po obsegu drugih sestavin. Očitati Komisiji, da ni zahtevala standardizacije imen podjetij, bi bilo nesmiselno, saj bi se s tem pokazalo nerazumevanje za delovanje sistema ne glede na to, kakšne pristojnosti ima Evropska unija na splošno.

- Poročevalka: Toine Manders (A6-0195/2008)

Neena Gill (PSE). – Gospod predsednik, zelo sem vesela, da Parlament končno obravnava pomanjkljivosti iz Direktive o časovnem zakupu iz leta 1994, da bodo lahko potrošniki pričakovali boljšo zaščito za svoje naložbe. S tem se bo dolgoročno zavarovalo do 40 000 evropskih delovnih mest. To poročilo sem prebrala s posebnim zanimanjem, saj vsebuje vprašanje, ki neposredno vpliva na številne izmed mojih volivcev. V Združenem kraljestvu imamo več imetnikov pravic časovnega zakupa kot v kateri koli drugi evropski državi. Zato bo večina izmed njih pomirjena, ko bo videla, da Evropa ukrepa, da bi jih zaščitila pred prevarantskimi trgovci. Industrija časovnega zakupa v Združenem kraljestvu je vredna približno 157 milijonov EUR na leto, zato ta direktiva predstavlja pomemben korak naprej pri odpravi brezobzirnih agentov, ki povzročajo probleme potrošnikom in legitimne ponudnike storitev spravljajo na slab glas. Ta nova poenostavljena

pravila bodo potrošnikom zagotovila enako dobro zaščito v vsej EU, obenem pa ustvarila enake konkurenčne pogoje na trgu časovnega zakupa ter drugih priljubljenih počitniških proizvodov.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (*CS*) Vesela sem, da je bil kljub celemu spektru politik dosežen sporazum o uskladitvi zakonodaje o zaščiti vseh Evropejcev, ki načrtujejo počitnice v tujini in ki želijo tam brez tveganja najeti nastanitveni objekt. Sprememba direktive o časovnem zakupu onemogoča registracijo nezanesljivih ponudnikov storitev in s tem povečuje možnosti, da ljudje ne bodo več tako pogosto žrtve goljufij, čemur smo priča danes.

Potrošniki bodo imeli na voljo tudi štirinajstdnevni rok za odstop od pogodb, ne da bi morali dati kakršno koli predplačilo, pogodbe pa bodo celo prejeli v jeziku, ki ga razumejo, kar je dobra novica tudi za češke državljane.

Gary Titley (PSE). – Gospod predsednik, tako kot moja prijateljica in kolegica, gospa Gill, sem tudi sam navdušen zaradi zapiranja vrzeli v tej direktivi.

Časovni zakupi predstavljajo veliko industrijo, lahko pa so tudi velika prevara. Sam sem se na primer ukvarjal s podjetjem European Timeshare Owners Organisation, ki deluje v Španiji – vendar s prikladnega naslova na Gibraltarju –, in volivci so mi povedali, da se jim je to podjetje oglasilo in ponudilo opraviti nadaljnjo prodajo njihovega časovnega zakupa. Ko so odšli v Španijo, kar jih je stalo veliko denarja, so ugotovili, da tam ni nikogar, ki bi želel kupiti njihov časovni zakup, temveč da to podjetje želi prodati njim druge časovne zakupe.

Sam sem nekaj tednov poskušal priti v stik s tem podjetjem, kar mi je končno uspelo šele ta teden, saj na drugi strani telefonskih številk, ki jih posredujejo, po nekem čudežu ni nobenih ljudi, da bi odgovorili na klic - in očitno ne odgovarjajo niti na pisma.

Upam, da bomo zdaj začeli preganjati organizacije, kot je European Timeshare Owners Organisation, ker časovni zakup spravljajo na slab glas in ker, iskreno rečeno, škodijo ugledu španske turistične industrije, za katero vem, da vam je zelo mar.

- Poročevalka: Jan Andersson (A6-0370/2008)

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (*CS*) Poročila gospoda Anderssona nisem mogla podpreti. Ni mi všeč dejstvo, da tisti, ki niso bili zadovoljni s sodbo Sodišča Evropskih skupnosti, danes s tem poročilom skušajo spodkopati njegovo sodbo v zadevi Laval na Švedskem. Prost pretok storitev je ena izmed ugodnosti Evropske unije in države članice morajo nameniti veliko več pozornosti, da bodo tako zaposlene kot delodajalce bolje seznanila z načeli veljavne direktive o napotitvi delavcev na delo. To je prava pot reševanja nezakonitega zaposlovanja in tudi dampinga na trgu delovne sile v EU, nikakor pa tega ne moremo početi s spodkopavanjem sodnih pristojnosti. V demokratičnih družbah je treba pravice dosledno glasno zagovarjati in ne spodkopavati.

Marian Harkin (ALDE). – Gospod predsednik, prvi del predloga spremembe 24 priznava, da je bil socialni damping tisti dejavnik, ki je prispeval k irskemu "ne" Lizbonski pogodbi. Strinjam se tako s tem kot s stavkom, ki Svet prosi, naj ukrepa, da bi zagotovil enako plačilo za enako delo. Predlog spremembe od vseh držav članic zahteva, naj spoštujejo izid referenduma na Irskem. To je samoumevno, poleg tega je to navsezadnje tudi zakonska dolžnost vseh držav članic.

Vendar pa se ob vsem tem pojavlja tudi zahteva, da moramo pričeti s temeljito spremembo obstoječih Pogodb, da bi odprli pot do socialne Evrope. Če to ni pretiravanje, od katerega je več škode kot koristi! "Temeljita sprememba obstoječih Pogodb" mi zveni kot trganje pravilnika. Kajti zelo pozitivno zakonodajo o protidiskriminaciji že imamo in jo trenutno tudi izboljšujemo. Dosegli smo skupno stališče o Direktivi o delu prek agencij za zagotavljanje začasnega dela. To bo podprlo pravice delavcev in pokazalo, da socialno srce Evrope še bije.

Predlog spremembe 16 države članice poziva k spodbijanju sodb Sodišča Evropskih skupnosti. Stvari se ne počnejo tako. Pregledati moramo Direktivo o napotitvi delavcev na delo in zagotoviti njen pravilen prenos v vseh državah članicah, ali pa jo spremeniti, če je to potrebno, vendar pa temeljita sprememba Pogodb ni potrebna.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Gospod predsednik, v zvezi z glasovanjem bi želela povedati, da so člani stranke Fine Gael, med katerimi sem tudi jaz, podprli poročilo gospoda Anderssona, ker obravnava pomembna vprašanja, ki so jih odprle sodbe Sodišča Evropskih skupnosti v zadevah Viking, Laval in Rüffert, in vsebuje temeljno načelo enakega obravnavanja in enakega plačila za enako delo.

Poročilo zelo jasno navaja, da zakonodaja ne zadostuje in da moramo zagotoviti boljše ravnovesje med pravicami delavcev in svobodo opravljanja storitev, vendar pa odgovor za to ni temeljita sprememba obstoječih Pogodb EU, k čemur poziva predlog spremembe 24. Odgovor za to je izboljšanje zakonodaje, zaradi česar smo tudi glasovali proti predlogu spremembe 24 in predlogu spremembe 16, kar pa je bilo tako nekoristno kot nepotrebno, saj pri tem ne gre za zakonodajno prednostno nalogo.

Philip Claeys (NI). - (*NL*) Gospod predsednik, poročila gospoda Anderssona nisem podprl, ne samo zato, ker se besedilo nanaša na delovno pravo – kar spada v okvir pristojnosti držav članic –, temveč tudi zato, ker se ves čas sklicuje na Listino o temeljnih pravicah in Lizbonsko pogodbo.

To seveda ni prvo poročilo, ki je zagrešilo to dejanje, vendar pa kaže globok prezir do irskih volivcev, ki so Pogodbo razveljavili in dejansko tudi do vseh volivcev v Evropi, ki niso imeli priložnosti, da bi povedali svoje mnenje o Lizbonski pogodbi na demokratičen način.

Že ničkolikokrat smo slišali obljubo, da bo Evropa upoštevala voljo ljudi, da bo nekaj storila, da bi odpravila demokratični primanjkljaj, in ničkolikokrat se je tu v Parlamentu zgodilo, da Evropa ni pokazala nobenih rezultatov. Evropska unija ima problem z verodostojnostjo, ki je vsaj tako velik kot problem demokratičnega primanjkljaja.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (*PL*) Gospod predsednik, kot poročevalka v senci za Skupino združenje za Evropo narodov sem sodelovala z gospodom Anderssonom in se v celoti zavedala pomena vprašanj, ki jih obsega poročilo, za moj sindikat, Solidarnost, ter druge sindikate, kakor tudi za mojo politično skupino, ki ima čut za socialna vprašanja. V roki imam pismo gospoda Janusza Śniadeka, vodje sindikata Solidarnost, ki govori o tem.

Poročilo usmerja svojo pozornost na potrebo po spoštovanju pravic sindikatov ter pomen dialoga med socialnimi partnerji, rezultate takšnega dialoga, zlasti kolektivne pogodbe, ter spoštovanje načela "enako plačilo za enako delo". Zato sem to poročilo podprla, čeprav so sklicevanja na Lizbonsko pogodbo, kot so dejali nekateri moji kolegi v tem Parlamentu, včasih neupravičena.

Katrin Saks (PSE). – (ET) Želela bi pojasniti, zakaj nisem podprla poročila gospoda Anderssona.

Čeprav je to poročilo zdaj veliko bolj izravnano, kot je bila prvotna različica, sem se s številnimi člani moje skupine iz vzhodne Evrope vzdržala. Seveda podpiramo načelo enakega obravnavanja, vendar smo opazili tudi nevarnost, da bi ta slogan lahko bil uporabljen za preprečitev izvajanja ene izmed temeljnih svoboščin Evropske unije - prostega pretoka delavcev. To je zlasti pomembno za vzhodno Evropo: naši delavci želijo imeti dostop do zahodnoevropskega trga delovne sile, čeprav tudi začasno, da bi več zaslužili, vendar menim, da je to pomembno tudi za gospodarski razvoj Evropske unije v celoti.

Namesto da bi spreminjali predpise na ravni Evropske unije, kot je bilo zahtevano, bi po mojem mnenju morali več pozornosti nameniti izvajanju direktive in predpisom v državah članicah.

Pisne obrazložitve glasovanja

Predlog sklepa: Potrditev imenovanja Catherine Ashton za članico Evropske komisije (B6-0575/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), v pisni obliki. – (FR) Glasoval sem za zakonodajno resolucijo o sprejetju, s pridržkom sprememb, predloga uredbe Sveta o spremembi uredbe iz leta 2003 glede pristojnosti in o uvedbi pravil v zvezi s pravom, ki se uporablja v zakonskih sporih, in sicer na podlagi poročila moje nemške kolegice poslanke, gospe Gebhardt. Glede na povečano mobilnost državljanov znotraj Evropske unije, ki je pripeljala do porasta v številu "mednarodnih parov" oziroma parov, v katerih imata zakonca različno državljanstvo ali bivata v različnih državah članicah ali v eni državi članici, v kateri vsaj eden izmed zakoncev nima državljanstva, in zaradi visoke stopnje ločitev v Evropski uniji je bilo nujno urediti veljavno zakonodajo ter sodno pristojnost v zakonskih sporih, ki vsako leto zadevajo čedalje več državljanov. Nenehno bi morali poudarjati, da pogodbe določajo postopno vzpostavitev območja svobode, varnosti in pravice z ukrepi, ki so potrebni za spodbujanje "združljivosti predpisov, ki se uporabljajo v državah članicah glede kolizije zakonov in sporov o pristojnosti".

David Martin (PSE), *v pisni obliki.* – Podpiram gospo Catherine Ashton kot novo komisarko za trgovino. Zelo sem vesel, da smo končno na tem področju dobili komisarko in da je to tudi prva britanska komisarka. Prepričan sem, da bo zelo dovzetna in odprta komisarka, ki bo tesno sodelovala s Parlamentom.

- Predlog resolucije: Evropski svet (B6-0543/2008)

Colm Burke, Avril Doyle, Jim Higgins and Mairead McGuinness (PPE-DE), *v pisni obliki.* – Želimo povedati, da poslanci Evropskega parlamenta iz stranke Fine Gael, ki so člani skupine PPE-DE, podpirajo splošno spodbudo poročila o zasedanju Evropskega sveta, vendar pa ne morejo sprejeti, da Parlament meni, "da je mogoče odpraviti zadržke, ki jih je izrazilo irsko ljudstvo, da se pred evropskimi volitvami zagotovi rešitev, ki bo sprejemljiva za vse", saj o tem mora premisliti irsko ljudstvo samo po svoji lastni presoji in v času, ki si ga bo samo določilo.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE), *v pisni obliki.* – Skupaj s svojimi kolegi iz britanske konservativne stranke podpiram tiste točke te resolucije, ki govorijo o sodelovanju držav pri reševanju trenutne finančne krize ter v tem okviru izražajo podporo MSP. Podpiramo tudi ohranitev zavezanosti EU podnebnim spremembam. Pozdravljamo močno podporo Gruziji po nedavnem ruskem posegu v tej državi, ki jo izraža ta resolucija.

Ker pa močno nasprotujemo Lizbonski pogodbi, besedila pri tem vprašanju ne moremo podpreti. Nasprotujemo tudi skupni politiki priseljevanja EU.

Zato smo se vzdržali končnega glasovanja.

Sylwester Chruszcz (NI), *v pisni obliki.* – (*PL*) Danes sem glasoval proti resoluciji o zasedanju Evropskega sveta v Bruslju, ker se ne strinjam s stališčem večine poslancev o vsaj dveh vprašanjih, o katerih se je razpravljalo na Vrhu EU. Po mojem mnenju je bil postopek ratifikacije Lizbonske pogodbe dokončno zaključen z izidom irskega referenduma. To pomeni, da so vsi poskusi pritiskanja z ustavnim procesom v EU, brezpredmetni. Prav tako se ne strinjam s stališčem večine o energiji in podnebnih spremembah. Želel bi poudariti, da prisiljene rešitve predstavljajo grožnjo industriji in potrošnikom v mnogih državah, vključno s Poljsko.

Avril Doyle (PPE-DE), *v pisni obliki.* – Skupaj s kolegi iz irske politične stranke, ki ji pripadamo, tj. Fine Gael, smo glasovali za Lizbonsko pogodbo in si želimo, da bi jo irska vlada čim prej jasno in nedvoumno ratificirala. Vendar pa z irskimi volivci na lastno odgovornost ravnamo kot z lemingi. V času med izidom glasovanja 12. junija in kakršno koli odločitvijo v okviru drugega poskusa ratifikacije potrebujemo jasno politiko.

To pa bomo dosegli hitreje in z večjo možnostjo uspeha brez kakršnih koli zapovedi kolegov glede tega, kdaj bi moral proces ratifikacije potekati, tj. "pred evropskimi volitvami", kot je navedeno v odstavku 20, proti katerem sem glasovala danes.

Edite Estrela (PSE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Glasovala sem za skupni predlog resolucije o sklepih Evropskega sveta (15. in 16. oktober 2008), ker se strinjam z odločitvijo, da je treba poseči na finančne trge. To je bilo razumljivo zaradi nujne potrebe, da se odzovemo na bojazni evropskih državljanov in da zagotovimo likviden in varen trg z vsemi ustreznimi ugodnostmi za družine in MSP.

Vendar pa ne smemo pozabiti, da ta resolucija zagovarja tudi sprejetje ukrepov, usmerjenih v prestrukturiranje mednarodnega finančnega sistema, zlasti z okrepitvijo sodelovanja in usklajevanjem med regulatorji na ravni Skupnosti ter vzpostavitvijo pravičnega in učinkovitega sistema nadzora v Evropski uniji. Večja ureditev finančnega trga je bistvenega pomena, vendar najprej potrebujemo boljšo ureditev. Ta resolucija gre v tej smeri.

Patrick Gaubert (PPE-DE), *v pisni obliki*. – (FR) Zelo sem vesel podpore, ki jo je Parlament izkazal Evropskemu paktu o priseljevanju in azilu med glasovanjem o resoluciji o zasedanju Evropskega sveta 15. in 16. oktobra 2008, ki sem jo podprl.

Poslanci so pozdravili to pobudo francoskega predsedstva EU, ki predlaga skladen in uravnotežen pristop k priseljevanju in ki ponovno potrjuje odgovorno odločitev Evropske unije za spodbujanje zakonitega priseljevanja ter resen boj proti nezakonitem priseljevanju.

Ta uspeh v zvezi z globalnim okvirom ukrepanja so okrepila prizadevanja francoskega predsedstva za hitro sprejetje predlogov direktiv, o katerih trenutno potekajo pogajanja, s čimer so se te velikopotezne izjave spremenile v otipljiva dejanja. Predvsem je tu direktiva o enotnem postopku in skupnih pravicah, tako imenovana direktiva "o modri karti" o pogojih za vstop visokokvalificiranih državljanov, ter direktiva o sankcijah zoper delodajalce državljanov, ki nezakonito prebivajo v EU.

Ta pakt predstavlja sestavni del poti proti pravi skupni politiki priseljevanja in azila, ki podpira temeljne pravice in človeško dostojanstvo, kar zagovarja tudi Evropski parlament.

Hélène Goudin in Nils Lundgren (IND/DEM), *v pisni obliki.* – (*SV*) V zvezi s predlogom spremembe 7, ki ga je predložila Skupina Zelenih/Evropske svobodne zveze, bi rada poudarila, da si želiva, da bi države članice lahko izvajale svoj lasten pristop pri preoblikovanju institucij Bretton Woods.

Ker so dokumenti o kompromisni resoluciji in njenih spremembah prispeli pozno, sva se vzdržala glasovanja od točke 19 naprej; (vendar pa nikjer ni šlo za poimensko glasovanje).

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *v pisni obliki.* – (*PT*) Resolucija PPE/PSE/ALDE/UEN razkriva meje in prave cilje ukrepov, ki jih je do danes sprejela EU.

Z zanemarjanjem pravih razlogov trenutne finančne krize – ki ležijo v povečanem kopičenju in koncentraciji kapitala, financializaciji gospodarstva ter špekulacijah in prostem in neoviranem pretoku kapitala – in z njihovim reduciranjem na "pomanjkanje preglednosti" ter "pomanjkljiv nadzor" finančnega trga, večina v tem Parlamentu poskuša opraviti nemogoče. Z drugimi besedami, sistem želijo rešiti pred krizo, ki je njegov notranji sestavni del, s (trenutno) povrnitvijo "zaupanja na trge" in zagotavljanjem javnih sredstev brez pravih zaščitnih ukrepov, kot se je zgodilo na Portugalskem, kjer se je pravkar izdal pravi "bianko ček" za znesek, ki je enakovreden vsem strukturnim skladom, ki jih država lahko uporabi v trenutnem finančnem okviru Skupnosti.

Vendar pa so vsi ti ukrepi, ki jih Parlament tako ceni, samo način izogibanja ukrepanju pri bistvenih zadevah, kot je oblikovanje močne, uspešne javne banke v vsaki državi, ki naj bi služila njenim razvojnim potrebam, ukinitev "davčnih oaz", opredelitev pogojev za pretok kapitala in zaustavitev finančnih špekulacij, spreminjanje monetarne politike EU ter Pakta za stabilnost, dokončanje privatizacije in liberalizacija gospodarstva in tako dalje.

Namesto tega večina v tem Parlamentu želi ponovno potrditi svoj neoliberalni program.

Ona Juknevičienė (ALDE), *v* pisni obliki. – Resolucija o zasedanju Evropskega sveta 15. in 16. oktobra 2008 obravnava številna pomembna vprašanja, kot so vpliv svetovne finančne krize na gospodarsko strategijo za izhod iz finančne krize, izboljšanje predpisov za namen krepitve zakonskega in nadzornega okvira EU, energetika in podnebne spremembe ter vprašanja v zvezi z energetsko varnostjo. Vendar menim, da nismo uspeli izčrpno obravnavati vprašanj energetske varnosti v luči najnovejših zavez Komisije ter sklepov francoskega predsedstva. Evropska komisija se je zavezala, da bo izdelala Načrt baltske povezave in ga decembra predstavila ministrom EU za energetiko. Po mnenju Sveta sta povezava Litve, Latvije in Estonije s širšim evropskim električnim omrežjem ter povečanje raznolikosti energetskih virov za namen zmanjševanja odvisnosti od ruskega plina prednostni nalogi. Predlagala sem, da se ti predlogi vključijo v resolucijo, vendar med pogajanji političnih skupin niso bili sprejeti, zavrnjena pa je bila tudi moja ustna sprememba. Mislim, da Evropski parlament ni uspel pokazati solidarnosti z baltskimi državami, ki so že zdaj najbolj osamljeni energetski otoki v Skupnosti in, kar zadeva plin, prepuščeni na milost in nemilost Rusiji. Iz zgoraj navedenih razlogov sem se glasovanja o skupni resoluciji vzdržala.

Andreas Mölzer (NI), *v pisni obliki.* – (*DE*) EU je stopila na stran Prištine v zvezi s Kosovom, medtem pa v času spora na Kavkazu vztrajala nad ozemeljsko celovitostjo Gruzije. Bruselj mora enkrat za vselej jasno povedati, ali podpira pravico narodov do samoopredelitve ali ne. Če EU misli resno s svojimi vzvišenimi cilji, ki jih nenehno zagovarja, mora nehati uporabljati dvojna merila in namesto, da vedno predstavlja samo interese Združenih držav, prevzeti nevtralno vlogo posredovanja.

Vendar pa finančna kriza postavlja pod vprašaj tudi to, kako EU razume samo sebe. Navsezadnje se je Unija v zadnjih desetletjih kazala kot orodje nebrzdanega liberalizma. Osrednjega pomena niso bili državljani, temveč neusmiljeno izvajanje neoliberalnega stališča. Ne samo da se morajo na področju nadzora finančnega trga po vsej EU uporabljati strogi minimalni standardi, temveč je treba solidarnostni prispevek zahtevati tudi od upravičencev mednarodnega finančnega sistema. To bi lahko prispevalo na primer k varnostnem skladu, kar bi nudilo podporo bankam v času krize.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), *v pisni obliki*. – (EL) Medtem ko desnosredinske in levosredinske vlade držav članic ne želijo izpolniti niti zahtev delavcev po minimalni plači niti drugih zahtev, kar utemeljujejo s tem, da jih gospodarstvo ne more podpreti, Evropski svet brezobzirno financira banke in monopole s tisočimi milijardami evrov in delavce spet sili, da plačujejo ceno krize.

Hitrejše prestrukturiranje kapitala, razdiranje industrijskih odnosov, uničenje socialne zaščite in zavarovalnih sistemov, plače na osnovi produktivnosti in brezposelnost so v središču novega viharja, ki ga oznanjujejo odločitve, sprejete na Vrhu EU. Ta brutalen napad dopolnjuje evropski sporazum o priseljevanju in azilu, ki postavlja nečloveške ovire pred priseljence v EU, obenem pa monopolom zagotavlja, da izpolnijo svojo potrebo po poceni delovni sili.

Odločitve Sveta hkrati prikrivajo hinavski interes EU za podnebje, kajti strošek za energijo mora zdaj temeljiti na muhavosti borze ne glede na proizvodne stroške, s čimer se povečuje dobiček monopolov na račun okolja.

V okviru konkurenčnosti in dereguliranega delovanja kapitala, ki ju EU in vlade še bolj krepijo z ukrepi, s katerimi želijo zagotoviti podporo za monopole, medtem ko pospešujejo svoj protiljudski napad, da bi kapitalistični sistem izvlekli iz krize, ne moremo pričakovati nobeni rešitev, ki bi prinesle koristi ljudem.

Luís Queiró (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Za zasedanje Evropskega sveta 15. in 16. oktobra je značilen predvsem njegov odziv na finančno krizo. Čeprav obstajajo tudi druga vprašanja, ki si zaslužijo pozornost in o katerih bi bilo mogoče razpravljati, je finančna kriza tista, ki ji nujno namenjamo vso našo pozornost. V soočenju s pojavom finančne krize, v kateri pomanjkanje zaupanja dan za dnem ustvarja nove probleme in nove grožnje, je evropski odziv uspešno obnovil potrebno zaupanje v trge.

Ne glede na to, kaj si mislite o izvorih krize in najboljših možnih odzivih, dejstva to razlago potrjujejo. V tem smislu je treba odziv evropskih institucij pozdraviti. Če analiziramo evropski odziv, vidimo, da je izpostavljeno eno dejstvo. Odločilna zasedanja za namen ponovne vzpostavitve zaupanja v trg niso predvidena ne v veljavnih Pogodbah ne v Lizbonski pogodbi. To pomeni, da sta za Evropo kot unijo držav, kakršna je zdaj in kakršna bo, upam, še v prihodnosti, potrebna institucionalna prilagodljivost in predvsem močno in odločno politično vodstvo. To je tisto, kar smo imeli, in to je pri še večjem približevanju Evropejcev k EU bilo očitno veliko uspešnejše od strategij odnosov z javnostmi ali institucionalnih razprav.

Catherine Stihler (PSE), *v* pisni obliki. – Zavrnitev predloga spremembe 4 je razočaranje. Finančna kriza ne bi smela pomeniti, da lahko opustimo svoje mednarodne obveznosti za namen reševanja podnebnih sprememb in boja proti revščini.

- Priporočilo: Harlem Désir (A6-0373/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), *v pisni obliki.* – (*IT*) Pozdravljam poročilo gospoda Désirja iz Skupine socialdemokratov v Evropskem parlamentu, ki je Parlamentu omogočilo, da sprejme direktivo, ki ščiti začasne delavce s potrditvijo njihove pravice do delovnih pogojev, ki so enaki pogojem delavcem, zaposlenim za nedoločen čas. Države članice morajo zdaj sprejeti potrebne zakonodajne, regulativne in upravne določbe, da bi se uskladila z direktivo v treh letih po njeni objavi v Uradnem listu Evropske unije. Namen direktive je tudi vzpostaviti ustrezen okvir za uporabo dela prek agencij za zagotavljanje začasnega dela, da bi uspešno prispevala k ustvarjanju delovnih mest in razvoju prožnih oblik dela, kar je po mojem mnenju še posebej pomembna rešitev v tem času krize.

Richard Corbett (PSE), *v pisni obliki.* – Pozdravljam sprejetje Direktive o delu prek agencij za zagotavljanje začasnega dela, ki bo nekaterim najbolj ranljivim delavcem končno zagotovila enako obravnavanje na delovnem mestu.

Ta direktiva se je pripravljala dolgo časa. Minilo je že šest let, odkar je Komisija prvič predstavila predloge za Direktivo o delu prek agencij za zagotavljanje začasnega dela, v tem času pa se je število teh delavcev v javnem in zasebnem sektorju trga delovne sile močno povečalo. Delo prek agencij za zagotavljanje začasnega dela prispeva k dinamičnemu in prožnemu sodobnemu gospodarstvu in lahko dolgoročno brezposelnim predstavlja tudi pot, ki vodi nazaj na trg delovne sile. Vendar pa delavci, ki jih posredujejo agencije, ne smejo biti obravnavani kot drugorazredni delavci, agencije pa ne bi smele imeti možnost, da bi lahko izkrivljale trg delovne sile z zniževanjem plač in slabšanjem pogojev drugih delavcev.

Zato sem zelo vesel, da je Parlament s sprejetjem kompromisnega dogovora, ki so ga evropski ministri za zaposlovanje junija dosegli na Svetu ministrov, zdaj zagotovil, da bo ta direktiva zdaj začela veljati. To je odlična novica za približno 1,3 milijona britanskih delavcev, ki jih bo ta zakonodaja ščitila in obenem poslužila kot odličen dokaz, da je naš skupni evropski trg tudi socialni trg, ki zaščito pravic delavcev združuje s prožnimi trgi delovne sile.

Proinsias De Rossa (PSE), *v pisni obliki.* – Toplo pozdravljam današnje glasovanje Evropskega parlamenta za namen potrditve Direktive o delu prek agencij za zagotavljanje začasnega dela, ki izvaja načela enakega

plačila za enako delo, s tem pa varuje plačilo in pogoje tako delavcev, ki jih posredujejo te agencije, kot delavcev, zaposlenih za nedoločen čas.

Irska vlada in vlada združenega kraljestva sta dolga leta onemogočali napredek na področju vseevropske zaščite delavcev, ki jih posredujejo agencije za zagotavljanje začasnega dela in ki so bili pri svojih delovnih pogojih in pravici do članstva v sindikatu žrtve diskriminacije. Današnje glasovanje Evropskega parlamenta za zaključno fazo nove direktive pomeni veliko zmago v boju proti dirki do dna. Agencijam je bilo predolgo časa dovoljeno, da na škodo vseh delavcev znižujejo plače in pogoje delavcev, zaposlenih za nedoločen čas.

Da bi se pospešilo izvrševanje zakonodaje, to poročilo sprejema skupno stališče Sveta brez sprememb. Svet je dejansko vrnil predlagano direktivo v Parlament na drugo obravnavo, potem ko je sprejem spremembe, ki jih je Parlament sprejel na prvi obravnavi. Vlaganje sprememb na tej stopnji procesa je preprosto neodgovorno nagajanje tistih, ki se rajši igrajo strankarsko politiko, kot da bi našim državljanom zagotovili boljše delovne in življenjske pogoje.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *v pisni obliki.* – (*PT*) Zavedamo se, da ima sprejetje skupnega stališča Sveta o začasnem delu in agencijah za zagotavljanje začasnega dela določen pomen za delavce v različnih državah EU, ki imajo zelo šibko zakonodajo in kjer se največje in najresnejše zlorabe dogajajo prav pri uporabi te vrste dela.

Zato je ključnega pomena, da se v podjetju uporabnika prizna enako obravnavanje delavcem, ki jih posredujejo agencije za zagotavljanje začasnega dela, tudi na področju plač. Ključnega pomena je tudi to, da se ta enakost prizna vsak dan in da se o morebitnih izjemah pri teh načelih lahko dogovorijo samo socialni partnerji s kolektivnimi pogajanji ali pogodbami, sklenjenimi med partnerji na nacionalni ravni.

Vendar pa bi bilo najbolje, če bi se tem izjemam izognili, kot smo tudi predlagali. Koristno bi bilo tudi, če bi se natančneje pojasnil koncept začasnega dela, da bi se njegova uporaba omejila samo na izjemne primere ali, z drugimi besedami, na čas in obdobja, ko je zelo veliko dela in delavci, zaposleni za nedoločen čas, začasno ne morejo delati. Obžalujemo, da je večina, vključno s skupino PSE, naše predloge zavrnila.

Hélène Goudin in Nils Lundgren (IND/DEM), *v pisni obliki.* – (*SV*) Številne spremembe, o katerih Evropski parlament sprejema stališča v tem poročilu, so zelo pohvalne. Vendar se spremembe nanašajo na vprašanja, ki bi jih bilo treba obravnavati na nacionalni ravni in ne v institucijah EU. Zato sva glasovala proti tem spremembam.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*PL*) Po šestih letih pogajanj je Evropski parlament končno potrdil direktivo o delavcih, ki jih posredujejo agencije za zagotavljanje začasnega dela. Danes je med nacionalnimi zakonodajami o začasnem delu v državah članicah veliko neskladij. Vendar pa igra začasno delo čedalje večjo vlogo v vseh državah Evropske unije, trg delovne sile pa se dinamično razvija. Ocenjeno je, da v Evropski uniji približno tri milijone ljudi opravlja začasno delo v približno 20 000 podjetjih. Zato potrebujemo natančnejšo opredelitev obsega te oblike zaposlovanja.

Ti predpisi so še zlasti pomembni za same delavce. Začasnim delavcem bo zdaj zagotovljeno, da jim bo v času, ko bodo delali za nekega delodajalca, slednji zagotavljal pogoje, ki bodo enaki pogojem, zagotovljenim tistim začasnim delavcem, ki jih delodajalec zaposli neposredno. Poleg tega bo te pogoje treba zagotoviti že prvi dan začasne zaposlitve.

Predpisi o začasnih delavcih prinašajo koristi tudi samim agencijam za zagotavljanje začasnega dela. Začasno delo omogoča tudi podjetjem, da upravljajo prožnost njihovih zaposlenih, zlasti v določenih sezonah, ko mora podjetje povečati delovno silo, da bi izpolnilo povpraševanje na trgu.

Ona Juknevičienė (ALDE), *v* pisni obliki. – (LT) Trenutno obstajajo velike razlike med nacionalnimi pravnimi akti, ki urejajo začasno delo. Nejasna koordinacija dejavnosti agencij za zagotavljanje začasnega dela ustvarja razmere za izkoriščanje začasnih delavcev. Med srečanji z Litovci, ki delajo v tujini, sem večkrat slišala, da so plačani manj, da pogosto ne dobijo plačila za opravljeno delo ali da se jim stroški prevoza in življenjski stroški nezakonito odbijajo od njihovih plač.

Poleg tega so začasni delavci soočeni z delovnimi pogoji, ki so težji in pogosto škodijo njihovemu zdravju. Hkrati se od njih pogosto zahteva, da delajo intenzivneje in hitreje od drugih delavcev. Ljudje, ki opravljajo začasno delo, tudi nimajo pravih socialnih jamstev. Začasno delo se povečuje v vseh državah Evropske unije, čeprav se ta skupina delavcev od države do države močno razlikuje. Strinjam se s splošnim stališčem Evropskega parlamenta in Sveta in menim, da bo ta direktiva pomagala izboljšati delovne pogoje za večino

ljudi ter da jim bo ponudila socialna jamstva. Agencije za zagotavljanje začasnega dela bodo obravnavane kot delodajalci in bodo morale poskrbeti, da bodo zaposleni deležni vseh pravic, ki jim pripadajo.

Za začasne delavce bo veljala splošna delovna zakonodaja. Izplačevati jim bo treba enako plačo kot drugim delavcem ter podeliti enake pogoje socialne varnosti. Na pobudo Parlamenta, bodo te pravice začele veljati prvi dan njihove zaposlitve. V času glasovanja nisem podprla predloge sprememb, ki jih je dala skupina GUE in ki so želele države članice prisiliti, da prepovejo ali omejijo možnosti za delo prek agencij za zagotavljanje začasnega dela.

David Martin (PSE), *v pisni obliki.* – Direktivo o delu prek agencij za zagotavljanje začasnega dela podpiram. 1,3 milijona britanskih delavcev, ki jih posredujejo agencije, bo zdaj imela pravice, ki bodo enake pravicam njihovih kolegov, zaposlenih za nedoločen čas. V celoti podpiram predlog, da naj imajo delavci, ki jih posredujejo agencije, enake pravice na področjih, kot so bolniški dopusti, pokojninski prispevki, enako plačilo in dostop do poklicnega usposabljanja.

Catherine Stihler (PSE), *v pisni obliki.* – Pozdravljam sprejetje tega poročila na drugi obravnavi. Države članice morajo zdaj ukrepati, da vzpostavijo izboljšano zaščito, ki bo zagotovljena ljudem, ki opravljajo začasno delo.

Andrzej Jan Szejna (PSE), *v pisni obliki.* – (*PL*) Prek agencij za zagotavljanje začasnega dela se v Evropski uniji zaposli približno tri milijone ljudi. Ti naj bi predvidoma opravljali storitve v vrednosti 75 milijard EUR.

Osnutek direktive o pogojih za delavce, ki jih posredujejo agencije za zagotavljanje začasnega dela, začasnim delavcem zagotavlja minimalno raven zaščite, obenem pa nudi podporo agencijam za zagotavljanje začasnega dela. Je primer socialne zakonodaje v času širokega pričakovanja socialne Evrope.

Glavna podlaga tega zakonodajnega akta je nediskriminacija delavcev, ki jih posredujejo agencije, v smislu plačila, socialnih pravic ali pravic zaposlenih ter veljavne zakonodaje.

Prav tako ne bo nobene diskriminacije v zvezi z delovnim časom, nadurnim delom, dopusti ter varstvom nosečnic.

Eden izmed zelo pomembnih vidikov direktive je ta, da so delavci, ki jih posredujejo začasne agencije, zaščiteni že od prvega dne. O vsakem odstopanju od tega načela se je treba vedno pogovoriti s socialnimi partnerji.

Ni dvoma, da trenutno obstajajo ogromne razlike v delovnih pogojih in plačilih začasnih delavcev. Te razlike je treba čim prej izravnati.

Iz zgoraj navedenih razlogov sem se pri glasovanju odločil za sprejetje predpisov, da bi se takšni delavci čim prej zaščitili.

Georgios Toussas (GUE/NGL), *v pisni obliki. (EL)* Direktiva, ki jo je Evropski parlament sprejel pod pretvezo, da želi zaščititi tako imenovane "enake pravice" delavcev, dovoljuje odprtje uradov za trgovino s sužnji, ki se zavajajoče imenujejo "agencije za zagotavljanje začasnega dela". Od držav članic se zahteva, da prepovejo vse ovire pri njihovem vključevanju in poslovanju ter da ščitijo njihove pravice do plačila za svoje "storitve", z drugimi besedami, do odkupnine za svoje prodane sužnje.

V resnici odvezuje pravega delodajalca vsakršne obveznosti do delavcev, ki se štejejo kot delavci fantomskega podjetja, ki trguje s sužnji in ki delavce zaposluje samo na papirju. Tako delodajalcem ni več treba izpolnjevati obveznosti, ki jim jih nalaga delovna in zavarovalniška zakonodaja (kot so prispevki za zavarovanje), obenem pa so odvezani vseh odgovornosti, kot so nadomestila za nezgode pri delu.

Direktiva pravzaprav ne ščiti pravic delavcev/žrtev trgovcev s sužnji; nasprotno, ti delavci so oropani vseh pravic.

Domnevna zaščita pravic delavcev se je pokazala kot zaščita podjetij, ki trgujejo s sužnji, legitimizacije neodgovornosti kapitala in brutalnega izkoriščanja delovne sile.

Za izpolnitev potreb in uresničitev pravic sodobnih navadnih ljudi sta potrebna rušenje protiljudske politike EU in protinapad delavcev, ki bodo opredelili pogoje zavezništva navadnih ljudi, da bi lahko zahtevali svojo oblast.

Geoffrey Van Orden (PPE-DE), *v pisni obliki*. – Direktiva EU o delu prek agencij za zagotavljanje začasnega dela dopolnjuje množico zakonodaj EU in britanske vlade, zaradi česar je življenje delodajalcev in poslovnežev

še bolj zapleteno, dražje, bolj omejevalno, manj prožno in na splošno bolj problematično. V dobi globalne konkurence je toliko bolj pomembno, da Združeno kraljestvo in druge evropske države ohranijo vso morebitno konkurenčno prednost svojih gospodarstev. Ureditev zaposlovanja mora zato zadevati nacionalne organe, ne za EU. Cilj direktive je vzpostaviti skupen pravni okvir po vsej Evropi, da bi se uredili plačilo in delovni pogoji začasnih delavcev, ki jih posredujejo agencije. To bi lahko imelo velik negativni vpliv na trg delovne sile Združenega kraljestva, ki ima predvidoma 1,4 milijona začasnih delavcev. Spodbudilo bo tudi priseljevanje delavcev, ki bi jim direktiva lahko prinesla koristi. Ko vstopamo v obdobje recesije, je toliko bolj pomembno, da se povečajo možnosti za prilagodljivo zaposlitev za naše lastne državljane in da se malim podjetjem predvsem pomaga in se jih ne obremenjuje.

- Poročilo: Roberta Angelilli (A6-0404/2008)

John Attard-Montalto (PSE), *v* pisni obliki. – Želel bi izraziti svojo podporo predlogu Komisije in Sveta v zvezi z uporabo interneta in komunikacij. Medtem ko na eni strani spletne tehnologije, kot so mobilni telefoni, nudijo številne možnosti, še vedno obstajajo nevarnosti za otroke in zloraba teh tehnologij. Med nevarnostmi, s katerimi se soočijo otroci, je nevarnost, da bodo izpostavljeni materialu z zlorabo otrok, ali da jih bodo kontaktirali ljudje, ki se z otroki spoprijateljijo za namen spolnega zlorabljanja (navezovanje stikov), ali da bodo postali žrtve ustrahovanja v spletnem okolju (kibernetsko ustrahovanje).

Ker je grožnje na tem področju še bolj povečal pojav novih tehnologij in storitev, je nov program, ki ga je Komisija predlagala, da bi bolje zaščitila otroke pred novimi nevarnostmi, katerim so izpostavljeni, bistvenega pomena, zato se v celoti strinjam s predlaganimi akcijami in ukrepi.

Zelo dobro se zavedam se resnosti in nevarnosti žaljivega razkrivanja pred otroci, saj je bila tarča tudi moja lastna hči – ki je komajda najstnica. Mnogi mladi najstniki so radovedni in mislijo, da so odrasli, če so dosegli puberteto. To je zelo občutljivo obdobje njihovega življenja, zato moramo storiti vse, da jim zagotovimo neko varnost in zaščito v njihovo dobro.

Alessandro Battilocchio (PSE), *v pisni obliki.* – (*IT*) Glasoval sem za predlog Komisije o programu Varnejši internet, ki bo od 1. januarja zahvaljujoč 55 milijonom EUR finančnih sredstev pet let usmerjen v zaščito otrok, ki uporabljajo internet ter druge komunikacijske tehnologije, kot so mobilni telefoni. Ta zavezanost bo podprla dejavnosti ozaveščanja javnosti in boj proti nezakoniti vsebini in škodljivem vedenju, da bi spodbujala varnejše okolje. Čestitam gospe Angelilli za skrbnost, s katero so bile obravnavane resne teme, kot sta otroška pornografija in spletno navezovanje stikov, ter za različne predloge za zaščito pred možno nevarnostjo, ki so ji izpostavljeni "majhni brskalci".

Dejstvo je, da so s širjenjem novih tehnologij in večanjem računalniške pismenosti otroci čedalje bolj izpostavljeni nevarnostim nezakonitih vsebin in škodljivega vedenja. Zato smo dolžni otrokom zagotoviti varen dostop do novih medijev.

Charlotte Cederschiöld (PPE-DE), *v* pisni obliki. – (SV) Pobude in ukrepi za preprečevanje izpostavljanja otrok kaznivim dejanjem pri uporabi interneta so izredno pomembni in potrebni. Zato smo podprli poročilo gospe Angelilli o oblikovanju večletnega programa Skupnosti za zaščito otrok, ki uporabljajo internet in druge komunikacijske tehnologije. Vendar pa želimo poudariti, da bi bilo bolje, če bi številne ukrepe, ki so predlagani v poročilu, pričele in plačale same države članice. Druge ukrepe, usmerjene na primer v boj proti otroški pornografiji, pa bi bilo treba razviti v okviru sodelovanja med državami članicami zaradi globalne razsežnosti problema.

Derek Roland Clark, Nigel Farage in John Whittaker (IND/DEM), *v pisni obliki.* – Strinjamo se, da je treba otroke zaščititi pred spolnimi plenilci, kibernetskim ustrahovanjem in drugimi nevarnostmi na internetu. Vendar pa imamo pri tej zakonodaji dva očitka prvič, gre za dejstvo, da EU omogoča, da pridobi še več nadzora nad internetom, in že čutimo, da ima EU že skoraj monopolen položaj nad medijskimi kanali. Drugič, po našem mnenju temačna agencija Europol ne bi smela biti vpletena v nikakršen kazenski pregon. Menimo, da so ustrezno sredstvo za zaščito otrok nacionalni parlamenti ter nacionalni organi pregona, ki lahko ustvarijo ustrezno zaščito otrok na internetu. S tem se bo zagotovila demokratična legitimnost, ki jo lahko prenašajo samo skupščine na nacionalni ravni, ter operativna učinkovitost, ki jo lahko dosežejo samo nacionalni organi pregona.

Carlos Coelho (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Pozdravljam oblikovanje večletnega programa Skupnosti (2009-2013), ki želi povečati ozaveščenost javnosti ter poučiti otroke o varnejši rabi interneta, zlasti v zvezi z dostopom do nezakonite vsebine, navezovanjem stikov in kibernetskega ustrahovanja.

V skladu z najnovejšimi statističnimi podatki Evrobarometra, skoraj 74 % mladih (od 12. do 15. leta starosti) uporablja internet najmanj tri ure na dan. Velika večina teh otrok je priznala, da so pomotoma že dostopili do pornografskih slik.

Pomembno je, da čim prej sprejmemo ukrepe, ki se zdijo potrebni, da bi naše otroke zaščitili pred čedalje večjimi nevarnostmi, ki so jim izpostavljeni na čedalje več straneh z vsebino, ki je škodljiva za otroke, predvsem otroško pornografijo.

Ustaviti moramo porast – ta je znašal približno 16 % v lanskem letu – ki je bil zabeležen v primerih zlorabe otrok na internetu in ki ga še dviguje zaskrbljujoč trend vključevanja čedalje mlajših otrok.

Zato podpiram oblikovanje tega programa ter vzpostavitev kontaktnih točk in odprtih telefonskih številk za prijavo tovrstne vsebine, kakor tudi razvoj skupnega označevanja spletnih strani z znakom "varno za otroke".

Petru Filip (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (RO) Poročilo o tem, da morata Evropski parlament in Svet pripraviti sklep v korist oblikovanja programa Skupnosti za zaščito otrok pred izbruhom spletišč, ki prikazujejo pornografijo in nasilje, ter drugimi komunikacijskimi tehnologijami, je več kot dobrodošlo, čeprav se od njega preveč pričakuje.

Ali smo res morali čakati na to, da so otroci začeli ubijati ali napadati otroke, da bi lahko mi sprejeli takšno odločitev? Pred nekaj leti se je bilo težko zamisliti takšno realnost evropske družbe. Vse to se je zgodilo zato, ker je globalizacija, ki pomeni tudi komuniciranje prek meja, ustvarila razmere, v katerih so informacije postale blago, katerega en sam jasen namen je ustvariti dobiček za vsako ceno, namesto da bi se spodbujali resnica, učenje in lepota.

Zato morata Svet in Komisija poročilo vzeti zelo resno, saj ne želimo priti v položaj, v katerem bodo naši otroci v prihodnosti družbo vodili v zločine, nasilje in pornografijo. Poročilo sem podprl v upanju, da bo lahko sprožilo postopek priprave osnutka direktive, ki bo otrokom blokirala dostop do informacij z neprimerno vsebino, obenem pa spoštovala pravico državljanov do informiranja.

Hélène Goudin in Nils Lundgren (IND/DEM), v pisni obliki. – (SV) Danes je na voljo na stotine preprostih, dostopnih in poceni računalniških programov, ki učinkovito preprečujejo, da bi se otroci znašli na neprimernih internetnih straneh. Poleg tega imajo najbolj standardni brskalniki nameščene različne "funkcije za otroke" – nekaj, s pomočjo česar lahko starši na preprost način spremljajo strani, ki jih obiskujejo njihovi otroci. Poročevalka ni jasno razložila, kako naj bi se po njenem mnenju vseh 55 milijonov EUR evropskih davkoplačevalcev dodelilo propagandnemu programu EU, ki bo po najinem mnenju nepotreben, drag in neučinkovit.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*PL*) Možnost uporabe računalnikov in dostopa do interneta se povečuje s širjenjem novih tehnologij. Ena izmed največjih skupin internetnih uporabnikov so otroci in najstniki. Čeprav internet nudi dostop do informacij, ima na žalost tudi številne nevarnosti. Otroci in mladi ljudje so ena izmed najbolj prizadetih skupin. Opravljene študije kažejo, da so skoraj vsi otroci naleteli na pornografske slike. Kar je zelo zaskrbljujoče, je čedalje nižja starost otrok, ki so žrtve tega početja.

Po mojem mnenju mora boj proti tem pojavu imeti prednost. To pomeni večplasten pristop, ki vključuje starše, šole, ponudnike telekomunikacijskih storitev, ponudnike internetnih storitev, nevladne organizacije in samoregulativne organe. Zlasti obstaja potreba po povečani ravni zavestnega izogibanja škodljivim početjem, učinkovitem sistemu prijave zlorab in izboljšanju sredstev policije in preiskovalnih organov. Menim tudi, da bi daljnosežna izobraževalna kampanja povečala ozaveščenost med otroki v zvezi z nevarnostmi uporabe novih tehnologij.

Zato sem vesela, da lahko podprem zagotovitev finančnih sredstev v višini 55 milijonov EUR za obdobje 2009-2013 za program "Varnejši internet", ki je bil del predloga, danega na glasovanje. Prepričana sem, da bodo ta sredstva programu omogočila, da izpolni svoje cilje.

Ona Juknevičienė (ALDE), *v pisni obliki.* – (*LT*) Zaradi hitrega širjenja novih tehnologij in večanja računalniške pismenosti čedalje več otrok in mladih ljudi uporablja internet. Mladoletniki so na internetu pogosto izpostavljeni spletiščem, ki spodbujajo škodljivo vedenje, otroško pornografijo in prostitucijo med mladoletniki ter oglašujejo shujševalne diete, ki povzročajo anoreksijo, in nagovarjajo k samomoru. Na podlagi podatkov Interpola se število novih fotografij z otroško pornografijo na internetu vsako leto povečuje. Problem varnosti otrok na internetu moramo reševati na vseh ravneh in pri tem vključiti tako otroke, njihove družine, šole ter celotno družbo. Otroke moramo seznaniti z nevarnostmi, s katerimi se lahko soočijo in do

katerih pride pri uporabi novih tehnologij. Pomagati jim moramo, da bodo znali prepoznati primere možne zlorabe otrok, nadlegovanja, nasilja ali drugih nevarnosti ter njihove oblike, ter jih naučiti, kako se lahko pred tem sami zaščitijo. Nov program Evropske komisije Varnejši internet predlaga dodelitev 55 milijonov EUR za namen boja proti vedenju na internetu, ki je škodljivo za otroke in mlade ljudi. Cilj programa je ustvariti varno internetno okolje in spodbujati preprečevanje kaznivih dejanj. Program vsebuje tudi načrt za oblikovanje skupne podatkovne baze ter izmenjavo dobre prakse na mednarodni ravni.

Roger Knapman in Thomas Wise (NI), *v pisni obliki*. – Zloraba in izkoriščanje otrok prek interneta, mobilnih telefonov in drugih tehnologij sta ostudni in nesprejemljivi dejanji, vendar pa je treba ukrepe za zaščito otrok – in kaznovanje vseh, ki jim škodujejo ali želijo škodovati – sprejeti na nacionalni ravni in v okviru sodelovanja nacionalnih vlad. Kot vedno sva prepričana, da ukrepanje na ravni EU ni pravi odgovor.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*FI*) Poročilo gospe Angelilli sem podprla, ker je eden izmed najosnovnejših in najtrajnejših delov evropskih vrednot prav naša dolžnost, da zaščitimo nedolžne duše, torej otroke. Pravice in zaščita otrok so v osrčju človekovih vrednot. Internet predstavlja številne nevarnosti, pred katerimi je treba otroke zavarovati še učinkoviteje, kot se to počne zdaj. Ukrepi na ravni Skupnosti so na tem področju upravičeni. Še vedno moramo drugi druge opozarjati na "mlinske kamne" in "globino morja".

Zavedati se moramo tudi odgovornosti, ki jih imamo kot starši. Podprla sem vse predloge sprememb, ki poudarjajo pomen informacij in izobraževanja za starše, učitelje in vse druge ljudi, ki se ukvarjajo z otroki. Zelo pomembno je, da starše poučimo na tak način in da s tem spodbujamo odgovorno uporabo komunikacijskih tehnologij.

Poleg tega je pomemben tudi predlog spremembe 23, ki obravnava tudi probleme "navezovanja stikov" in elektronskega nadlegovanja ter različne oblike nasilnih vsebin. Predlog spremembe 26, s katerim se želi vpeljati različna tehnološka orodja in okrepiti odgovornost ponudnikov storitev, je edino pravilen in primeren.

Carl Lang in Fernand Le Rachinel (NI), *v pisni obliki.* – (*FR*) Po ugotovitvah Internet Watch Foundation, angleške organizacije, ki se bori proti posedovanju in razširjanju fotografij z otroško pornografijo, je spletno spolno izkoriščanje otrok za komercialne namene rastoč sektor, ki predstavlja nizko tveganje in prinaša visok dobiček. Prodaja teh fotografij na internetu dejansko predstavlja nizkotno trgovino, vredno na milijarde evrov.

Podpirava pristop Komisije in naše kolegice poslanke pri želji, da se takšna dejavnost ustavi, zlasti z oblikovanjem mehanizmov blokiranja plačil s kreditnimi karticami ali elektronskih plačil pri nakupu fotografij z otroško pornografijo na internetu.

Na žalost trenutno obstajajo resne tehnične omejitve za razvoj vseh nacionalnih in evropskih zaščitnih mehanizmov. Večina komercialnih strežnikov, ki ponujajo te fotografije, se dejansko ne nahaja v Evropi, temveč v Združenih državah, Rusiji in Aziji. Zato je nezakonito vsebino mogoče brez težav prenesti na računalnik v eni državi in si jo ogledovati v drugi. Zato je razumljivo, da so učinkovita sredstva za bolj proti razširjanju internetne pedofilije, ki so potrebna, hkrati tudi težko izvedljiva.

Kartika Tamara Liotard (GUE/NGL), *v pisni obliki*. – Pozdravljamo poročilo, katerega cilj je ustvariti varnejše spletno okolje za otroke. Naša odgovornost je, da svoje otroke zaščitimo pred nevarnim materialom, ki vsebuje otroško pornografijo in nasilje. Vendar pa se poročila ne sme uporabljati kot izgovora za usklajevanje kazenskega prava v EU. Predvsem potrebujemo boljšo koordinacijo med nacionalnimi pravnimi sistemi.

David Martin (PSE), *v pisni obliki.* – V celoti podpiram potrebo po 55 milijonih EUR sredstev, da bi se otrokom, med katerimi večina preživi na internetu vsaj tri ure na dan, zagotovila zaščita pred nevarno uporabniško vsebino. Podpiram potrebo po boljšem obveščanju staršev in skrbnikov z informacijskimi paketi o nevarnostih interneta.

Andreas Mölzer (NI), *v pisni obliki.* – (*DE*) Internet ni nadzorovan in vendar se otroci in mladi ljudje če redko zavedajo nevarnosti, ki tam prežijo nanje. Dejstvo, da so po ugotovitvah britanske študije, tri četrtine otrok do sedaj na spletu naletele na fotografije, ki prikazujejo pornografijo ali nasilje, je zelo zaskrbljujoče. Mlade ljudi moramo zaščititi tako pred tem kot pred dragimi internetnimi nezakonitimi dejavnostmi, kot sta "kibernetsko ustrahovanje" in "kibernetsko navezovanje stikov".

Slednje je še zlasti pomembno zato, da internet ne bo več raj za zločinske pedofile, ker jim omogoča anonimnost. To nam bo uspelo samo s pomočjo kombinacije različnih ukrepov, ki bi morali vključevati

tudi internetne kavarne. Po mojem mnenju predstavlja to poročilo korak v pravo smer, čeprav ne gre dovolj daleč, zato sem ga tudi podprl.

Luís Queiró (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Varnost otrok pri spletnih komunikacijskih sistemih je temeljnega pomena glede na to, da so s širjenjem novih tehnologih in večanjem računalniške pismenosti otroci čedalje bolj izpostavljeni nevarnostim nezakonite vsebine in škodljivega vedenja, kot so nadlegovanje, otroška pornografija, spletno navezovanje stikov za namen spolne zlorabe, kibernetsko ustrahovanje ter nagovarjanje k samopoškodbam, anoreksiji in samomoru.

Ukrepi, ki jih je treba sprejeti, morajo vključevati otroke, družine in šole, skupaj z vsemi drugimi zainteresiranimi stranmi. Potrebna so skupna prizadevanja, usmerjena v širjenje znanja in večanje zaščite za namen ozaveščanja otrok. Med starši in šolskimi učitelji bo zato treba opraviti obsežnejšo kampanjo o računalniški pismenosti, da bi se zmanjšala tehnološka generacijska vrzel. Spodbujati je treba ukrepe, ki vključujejo informacije, razvoj novih tehnoloških orodij in izmenjavo dobre prakse.

Ti predlogi enako veljajo za Portugalsko, kjer vlada otrokom od 6 leta starosti zagotavlja računalnike Magalhães. Sprašujem se, ali bo portugalska vlada pri svojih dejanjih upoštevala vse zadržke, izražene v tem poročilu

Frédérique Ries (ALDE), *v pisni obliki.* – (*FR*) Internet je sestavni del vsakodnevnega življenja naših otrok. Ko odraščajo, ga uporabljajo čedalje pogosteje. Od 11. leta naprej mladi brskajo po internetu vsak dan, od 15. leta naprej pa se priklapljajo na splet in navezujejo stike večkrat dnevno.

Vendar pa uporaba tega mogočnega orodja, ki predstavlja vrata do znanja in odskočno desko za učečo se družbo, ni brez nevarnosti.

Nešteti otroci so tako nevede izpostavljeni škodljivim fotografijam ali vsebini, kot so komercialne goljufije, nadlegovanje, pornografija in nagovarjanje k rasizmu in samomoru.

Te zlorabe so predvsem rezultat pomanjkanja ustrezne mednarodne ureditve in sodelovanja.

Evropski program Varnejši internet s sredstvi v višini 55 milijonov EUR želi ozaveščati o nevarnostih na internetu, vendar ne samo otroke, temveč tudi njihove starše in učitelje. Spodbujati želi tudi razvoj sistemov filtriranja in označevanje internetnih strani, ki so varne za otroke.

Zato sem seveda podprla poročilo italijanske poslanke Roberte Angelilli, ki zagovarja uporabo interneta v varnem okolju in zagotavlja popolno zaščito fizične in moralne integritete otrok.

Luca Romagnoli (NI), *v* pisni obliki. – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, podpiram poročilo gospe Angelilli o zaščiti otrok, ki uporabljajo internet in druge komunikacijske tehnologije. Z ogromnim širjenjem novih tehnologij, ki postajajo čedalje dostopnejše, so otroci bolj kot kdaj koli prej izpostavljeni nevarnostim nezakonite vsebine, kot so nadlegovanje, otroška pornografija, ustrahovanje, nagovarjanje k anoreksiji in tako dalje. Zato so potrebni skupni ukrepi, da bi se takšne zlorabe preprečile in premagale. To poročilo odločno podpiram, saj v ospredje postavlja problem, ki ga institucije Skupnosti pogosto podcenjujejo. Pozdravljam tudi predlog, da naj bo podatkovna baza fotografij z otroško pornografijo s povezavo do prijav prek odprtih telefonskih številk v dejanskem času na voljo policiji, ki bo tako imela najboljše mogoče orodje za boj proti tako ostudnemu vedenju.

- Poročilo: Dan Jørgensen (A6-0291/2008)

Liam Aylward (UEN), *v pisni obliki.* – Ta direktiva predlaga nove ukrepe za spodbujanje vožnje z večjo ozaveščenostjo glede ogljika. Irska se je z zavezanostjo, da bo emisije toplogrednih plinov znižala za 18 %, soočila z ogromnim izzivom. Kar zadeva promet, se moramo na ta sektor osredotočiti, da bi dosegli znižanje in ozaveščali javnost.

S tem predlogom EU se želi razviti nova metodologija, usmerjena v izračunavanje stroškov porabe energije in emisij vozil, kar bo ljudi spodbudilo k nakupu energetsko učinkovitih avtomobilov. Takšna metodologija velja za vsa vozila za cestni prevoz, razen za intervencijska, reševalna in vojaška vozila.

Podpiramo uvedbo celostnega pristopa, ki vključuje proizvajalce vozil, dobavitelje goriv, serviserje, stranke in javne organe. Pobuda za usmerjanje trga k bolj energetsko učinkovitim vozilom po konkurenčnih cenah bo irskim državljanom pomagala znižati emisije ter jim prinesla gospodarske koristi. To je koristno na vseh ravneh: na ravni zasebnih stroškov kot nacionalnih stroškov. Manjša poraba goriva pomeni zmanjšan uvoz

potrebnega goriva. To bo spodbudilo razvoj tehnologije energetsko učinkovitih vozil po vsem svetu, kar je izredno pozitiven korak.

Carlos Coelho (PPE-DE), *v* pisni obliki. – (*PT*) Uvajanje novih zmogljivejših tehnologij na širšem trgu pogosto ovirajo visoki začetni stroški in s tem nezadostno povpraševanje kupcev. Zato je potrebno ukrepanje na ravni Skupnosti, da bi se spodbudile naložbe, potrebne za proizvodnjo vozil, ki so energetsko učinkovitejša in povzročajo manj onesnaženja, nenazadnje tudi zato, ker bo dolgoročno strošek takšne možnosti nižji.

Strinjam se s ciljem te direktive: spodbujati uvedbo čistih in energetsko učinkovitih vozil na trg in s tem prispevati k energetski učinkovitosti v prometu z zmanjševanjem porabe goriva, prispevati k zaščitit podnebja z zniževanjem emisij CO₂ in izboljšati kakovost zraka z zniževanjem onesnaževal.

Evropski parlament mora ponuditi zgled s sprejetjem trajnostnih meril, zlasti pri javnem naročanju.

Podpiram kompromis, dosežen v tem poročilu. Je prožnejši in manj birokratski od prvotnega predloga, ki sta ga predstavila Komisija in poročevalec. S kompromisom se predvsem strinjam zato, ker spoštuje načelo subsidiarnosti in je manj obremenjujoče za lokalne organe.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), *v pisni obliki.* – (*EL*) Spodbujanje "čistih in energetsko učinkovitih vozil" je s tehničnega vidika bistven okoljevarstveni ukrep, ker emisije iz običajnih vozil prispevajo k podnebnim spremembam in onesnaženju zraka v mestnih središčih, kar ima resne posledice za javno zdravje.

Kljub protestom delavcev, ki so zahtevali ukrepe za rešitev teh resnih problemov, avtomobilska industrija zaradi konkurence ne želi proizvajati "zelenih vozil", če ji pri tem ne bo že vnaprej zagotovljena večja donosnost, zato zahteva, da stroške za raziskave in razvoj zelenih vozil skupaj z njihovimi povečanimi dobički, financira javni sektor.

Prav to počne tudi predlog direktive, ko zahteva, da naj se operativne stroške porabe energije, emisij CO₂ in onesnaževal, nastalih med življenjsko dobo vozil, upoštevajo kot merilo za dodelitev naročila vozil, s čimer predrzno uporablja javni denar za subvencioniranje proizvodnje čistejših vozil v avtomobilski industriji.

Delavci se borijo za javna prevozniška podjetja, ki izpolnjujejo njihove potrebe z visokimi standardi okolju prijaznih storitev. Nasprotujejo kakršnim koli predpisom, oblikovanim za namen obogatitve avtomobilske industrije, ki s svojo neodgovorno socialno in okoljsko držo, s katero želi povečati svoj dobiček, prispeva k podnebnim spremembam, prekomerno porabo energetskih virov in onesnaženju zraka.

Edite Estrela (PSE), *v pisni obliki*. – (*PT*) Poročilo gospoda Dana Jørgensena o spodbujanju čistih in energetsko učinkovitih vozil za cestni prevoz sem podprla, ker menim, da je treba industrijo spodbuditi k naložbam v razvoj vozil z nizko porabo energije in nizkimi emisijami toplogrednih plinov.

Javni organi bi morali pri spodbujanju tega trga pomagati in povečati prispevek prevoznega sektorja politikam EU na področju okolja, podnebja in energetike z upoštevanjem energetskih in okoljskih vplivov pri nakupu vozil za cestni prevoz.

Genowefa Grabowska (PSE), *v pisni obliki.* – (*PL*) Okolju prijazna, nizkoenergijska javna vozila predstavljajo očitno korist. Potrebna so za naša mesta in za okolje. Poleg tega ne smemo tudi pozabiti vključiti uporabo "čistih vozil" v naše dejavnosti v okviru paketa o podnebnih spremembah. Kot članica Odbora za okolje zato podpiram večino ukrepov, ki jih je predlagal poročevalec (zlasti tehnične in organizacijske ukrepe), ki bodo prispevali k izpolnjevanju temeljnega cilja, tj. zmanjšanju onesnaženja z naložbami v okolju prijazne tehnologije z nižjimi emisijami CO₂. Zadevna vozila vključujejo zlasti delovna vozila (kot so posebni tovornjaki in avtobusi za operativno podporo, vzdrževanje infrastrukture, vozila za pometanje cest itd.)

Vendar pa se mi predlog za uvedbo obveznih meril za ravni emisij CO_2 pri objavi razpisov za naročila javnih prevoznih sredstev zdi precej dvomljiv. Po mojem mnenju bi bilo bolje, da vsaj v začetni fazi nove ureditve organizacije za naročanje v posameznih državah članicah (ki so najpogosteje lokalni organi) dobijo pravico do izbire lastnih okoljskih meril pri naročanju voznih parkov. Strinjam se z oceno, da bi moralo javno naročanje kot skrajno pomemben del evropskega trga ostati orodje za spodbujanje okolju prijaznih vozil, vendar se to ne sme zgoditi na mehaničen način.

Jörg Leichtfried (PSE), *v pisni obliki.* – (*DE*) Glasoval sem za spodbujanje okolju prijaznih, energetsko učinkovitih vozil v pozivih za javno zbiranje ponudb.

Pozdraviti je treba, da morajo pri naročanju vozil za cestni promet, organi in nekatera podjetja upoštevati ne samo ceno, temveč tudi energetske in okoljske vplive v življenjski dobi teh vozil - vključno s porabo energije, emisijami CO₂ in drugimi emisijami onesnaževal.

Seán Ó Neachtain (UEN), *v pisni obliki.* – Sredi krize finančnih trgov se nam, oblikovalcem politik, ni težko v celoti osredotočiti na trenutni problem in pozabiti ali se ne meniti za cilje in druge pobude Evropske unije. Zato pozdravljam poročilo, ki poudarja pravo potrebo po napredku na področju čistih in učinkovitih vozil.

Najpomembnejši vidik tega poročila je po mojem mnenju ta, da ni osredotočeno samo na sama vozila in javni prevoz, temveč obravnava tudi podpiranje in spodbujanje javnega sektorja. Za javni sektor je primerno, da ljudem Evrope da zgled pri spodbujanju uporabe čistih vozil.

Pohvalno je, da si poročevalec prizadeva za vzpostavitev povezave med javnim naročanjem ter spodbujanjem in pospeševanjem uporabe čistih, učinkovitih vozil, zato upam, da bo to pripeljalo o povečanja naložb in raziskav vozil z nizkimi emisijami CO₂.

Rovana Plumb (PSE), *v pisni obliki.* – (RO) Ta direktiva uvaja usklajeno metodologijo za naročila čistih in energetsko učinkovitih vozil za trajnostne storitve javnega prevoza. Pomagala bo tudi vzpostaviti prednostne naloge, ki so opredeljene kot del lizbonske strategije.

Izrecna zahteva se nanaša na to, da morajo javni organi in podjetja, ki opravljajo storitve po pogodbi z javnim organom, pri nakupu vozil za cestni prevoz ter nakupu vozil za namen opravljanja storitev javnega potniškega prevoza upoštevati porabo energije, ogljikov dioksid in emisije onesnaževal.

Največja gospodarska korist bi bila ustvarjena, če bi se v vse odločitve v zvezi z naročanjem vozil morali vključiti zunanji stroški kot merilo za dodelitev. Lastnikom vozil bi varčevanje z energijo tako prineslo neposredno dolgoročno korist, ki bi bila veliko večja od morebitne višje cene vozila.

Spodbujanje čistih, energetsko učinkovitih vozil z javnim naročanjem za namen opravljanja storitev javnega prevoza, ki ga podpira ta pobuda, bo pospešilo razvoj teh tehnologij na trgu in prispevalo k varčevanju z energijo, kakor tudi k zaščiti okolja in javnega zdravja.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), *v* pisni obliki. – (RO) Glasovala sem za poročilo gospoda Jørgensena o spodbujanju uporabe zelenih vozil v javnem prevozu. Prvotni predlog, ki ga je leta 2005 dala Komisija, je Parlament zavrnil, saj je vključeval veliko birokracije, ne da bi zmanjševal raven onesnaženja. Stari predlog je zahteval, naj bo 25 % motornih vozil zelenih. Nov predlog se nanaša samo na motorna vozila, namenjena za javni prevoz, ter javne organe, zadolžene za opravljanje teh storitev. Menim, da bo nov predlog pomagal pri večjem ozaveščanju lokalnih nosilcev odločanja in jih pripravil, da sprejmejo strožje ukrepe za zaščito okolja. Stroški, ki izhajajo iz prometnih zastojev v velikih mestnih aglomeracijah, na evropski ravni znašajo predvidoma 1 % BDP.

Onesnaženje v velikih mestih je mogoče zmanjšati tudi s spodbujanjem uporabe javnega prevoza in predvsem s čistim sistemom javnega prevoza. Razen s spodbujanjem uporabe metrojev, tramvajev, trolejbusov in vlakov na regionalni ravni ali prevozov z ladjo se onesnaženje v velikih evropskih mestih lahko zmanjša z uvedbo zelenih avtobusov. Nova direktiva lokalnim organom nalaga obveznost izračunavanja in upoštevanja stroškov uporabe avtobusa ali minibusa, nastalih med njegovo dobo uporabe. Lokalnim organom v Pragi bi želela čestitati za nakup voznega parka zelenih avtobusov z uporabo državne pomoči, s čimer so nam dali zgled, ki mu moramo slediti.

- Poročilo: Françoise Grossetête (A6-0346/2008)

Liam Aylward (UEN), *v pisni obliki.* – Ta direktiva se ukvarja s predpisi o dovoljenjih za promet z zdravili. Pobudo EU za poenostavitev in uskladitev veljavnih predpisov pozdravljamo. To je nekaj, kar nam lahko prihrani tako čas kot denar in zadovolji tako proizvajalce kot potrošnike na Irskem.

Predlagane spremembe bodo koristile irskemu farmacevtskemu trgu, ki je v Evropi precej prisoten. Veseli smo, da v tem sektorju 13 od 15 najboljših družb na svetu trenutno posluje na Irskem. Na Irskem imamo trenutno več kot 140 medicinsko tehnoloških družb, ki ustvarjajo 26 000 delovnih mest. Poleg tega letni izvoz medicinskih pripomočkov znaša približno 6,2 milijarde EUR, kar je 10 % skupnega izvoza Irske.

Podpiramo oblikovanje enotnih meril za vrednotenje, potrditev in upravno obravnavo farmacevtskih proizvodov v primeru sprememb, kot so proizvodne metode, označevanje proizvodov ali informacije, namenjene bolnikom. Zavedamo se tudi potrebe po nadaljnji uskladitvi nacionalnih predpisov držav članic

in evropskih predpisov, da bi se zmanjšalo upravno breme in poenostavil sistem upravljanja sprememb, kot je možnost, da se vloži ena sama zahteva za eno ali več enakih sprememb. Strinjamo se s spremembo nadzora Komisije nad "seznami snovi", "karencami" ter "načeli in smernicami".

Carlos Coelho (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Sedanji sistem upravljanja sprememb je čedalje bolj neučinkovit in ne zadovoljuje več ne oblasti ne farmacevtske industrije.

Enaka sprememba, ki se nanaša na proizvode, ki so jih odobrile nacionalne oblasti v različnih državah članicah, se torej obravnava drugače, ko gre za predložitev dokumentacije in postopek za ocenjevanje. Ta položaj povzroča probleme na različnih področjih: na področju javnega zdravja, notranjega trga, pravne in praktične uporabe.

Poročilo predlaga nekatere izboljšave. Zaradi uskladitve in poenostavitve morajo vse spremembe dovoljenj za promet potekati v skladu z enakimi zakonskimi zahtevami ne glede na to, kateri postopek je bil uporabljen pri prvi registraciji. To bo koristilo vsem, ki jih to zadeva: bolnikom, oblastem in farmacevtskim podjetjem.

Strinjam se s spremembami, predlaganimi v stališču, ki je bil dosežen s kompromisom, saj poudarjajo potrebo po poenostavitvi in uskladitvi upravnih postopkov, dovoljujejo možnost vložitve ene same zahteve za eno ali več enakih sprememb in izpostavljajo potrebo po uporabi načela subsidiarnosti.

Edite Estrela (PSE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Poročilo gospe Françoise Grossetête o spremembah pogojev dovoljenj za promet z zdravili sem podprla, ker podpiram enotni postopek registracije za dajanje zdravil na trg Skupnosti, saj bo to zagotovilo varnost za evropske državljane.

Posebej moram poudariti predlog Skupine socialdemokratov v Evropskem parlamentu o uporabi načela subsidiarnosti, kadar se evropski sistem sprememb uporablja pri zdravilih, ki se prodajajo izključno na nacionalnem trgu, s čimer se omogoča zaščita malim in srednje velikim podjetja, ki proizvajajo zeliščna zdravila in homeopatske proizvode.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), *v pisni obliki.* – (*PL*) Ker na ravni Skupnosti ni zadostne usklajenosti, za spremembe nacionalnih dovoljenj za promet velja nacionalna zakonodaja. V nekaterih državah članicah so zahteve, ki se nanašajo na nacionalna dovoljenja za promet, podobna zahtevam, ki se nanašajo na spremembe dovoljenj za promet. Vendar pa v večini držav takšne koordinacije ni, kar pomeni, da med državami članicami obstajajo razlike v zakonodaji.

Ta položaj ima negativen vpliv, kar zadeva javno zdravje, upravno breme in splošno delovanje notranjega trga s farmacevtskimi proizvodi.

Za vsa zdravila ne glede na merila za izdajo dovoljenj za promet morajo veljati enaka merila vrednotenja in enaki upravni ukrepi, kadar se dovoljenja za promet teh zdravil razlikujejo.

- Poročilo: Toine Manders (A6-0195/2008)

Brian Crowley (UEN), *v pisni obliki.* – V središču tega poročila se nahaja ključno vprašanje varstva potrošnikov. Očitno je, da obstaja povpraševanje po časovnem zakupu in podobnih proizvodih in odgovornih podjetij ne moremo ovirati pri njihovem odzivanju na to povpraševanje. Dvomim, da kdor koli na kakršen koli način namiguje, da so vsa podjetja, ki delujejo na tem področju, vpletena v slabo prakso ali izkoriščanje. Kljub temu se zavedamo, da obstajajo podjetja, ki brezobzirno izkoriščajo evropske potrošnike, in da so evropski potrošniki utrpeli posledice, ko so imeli opravka s slabo vodenimi podjetji, ki jim je bilo zaradi neprimerne urejenosti tega področja s predpisi pogledano skozi prste. Številni irski turisti so naleteli na precejšnje finančne in pravne težave, potem ko so na celinski Evropi sklenili pogodbo s slabo vodenim podjetjem, ki prodaja časovni zakup.

Nova direktiva vključuje nekatere bistvene zaščitne ukrepe za namen varstva potrošnikov, ki se nanašajo na področja, kot sta oglaševanje in pogodbe. Posebej pozdravljam določbo o pravici do odstopa ali obdobju mirovanja, ki potrošnikom – ki nasedejo pretkani oglasni ponudbi ali ki so na počitnicah - zagotavlja čas za trezen premislek, tako da bi se lahko prepričali, ali lahko sprejmejo srednje- in dolgoročne posledice pogodb o časovnem zakupu.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), *v pisni obliki.* – (*EL*) Pravica delavcev do oddiha in počitnic se je spremenila v blago za namen obogatitve kapitala. Namen časovnega zakupa in novih proizvodov, ki se oglašujejo v teh okvirih, je izkoristiti stalno omejevanja časa za počitnice, nižanje plač in prizadevanje delavcev, da si zagotovijo dolgoročne cenejše počitnice, kar ustvarja promet, ki presega 11 milijard EUR.

Zvijače in agresivne metode, ki jih uporabljajo podjetja, ki so pogosto fantomska, da bi prepričale in opeharile kupce, v najboljšem scenariju segajo od majhnega tiska v pogodbah do zavajajočega oglaševanja, neprijetnih predstavitev, obljubljanja nagrad in tako dalje, in se skoraj vedno končajo z izsiljevanjem takojšnjega podpisa zavezujočih dokumentov.

Pritožb, ki jih prejemajo organizacije potrošnikov zaradi goljufij, previsokih stroškov vzdrževanja, kreditnih kartic, velikih padcev cene pri nadaljnji prodaji zaradi stroškov trženja in tako dalje, je nešteto.

Vključitev drugih proizvodov v direktivo o časovnem zakupu, kot so počitnice na ladjah ali v klubih ali bivalnih prikolicah, zagotavlja pravno podlago in nove vire kapitalskega dobička.

Obdobje mirovanja, ki je omejeno na 10 dni in vključuje kazen v višini 3 % skupnega zneska, problema ne rešuje. Ravno nasprotno: EU prelaga breme odgovornosti na delavce, kot to počne z vsemi potrošniškimi proizvodi.

Edite Estrela (PSE), *v pisni obliki*. – (*PT*) Poročilo gospoda Mandersa o varstvu potrošnikov v zvezi s časovnim zakupom sem podprla, saj kompromis, ki je bil v zvezi s tem dosežen s Svetom, nudi večjo zaščito pravic in interesov evropskih potrošnikov.

Mislim, da boljša ureditev sektorja ne bo prinesla koristi samo potrošnikom, temveč tudi evropskemu turizmu.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *v pisni obliki.* – (*PT*) To poročilo opredeljuje niz predlogov, ki jih v glavnem sprejemamo ob upoštevanju potrebe po okrepitvi pravic potrošnikov do informacij o počitniških proizvodih. Poročilo določa, da so ponudniki storitev dolžni zagotoviti vrsto pomembnih informacij, da bi se lahko potrošniki na podlagi njih lažje odločili o sklenitvi pogodbe.

Poleg tega je obdobje, v katerem lahko potrošniki od pogodbe odstopijo brez kakršnega koli stroška, podaljšano, zlasti kadar potrebnih informacij niso prejeli. Ključnega pomena je preprečevanje zlorab in ponavljajočih se goljufivih dejanj. Upamo, da bosta pozitiven prispevek dali tudi prepoved predplačil v kakršnih koli zneskih med odstopnim obdobjem ter uvedba enakomerno razporejenega plačevanja v primeru prodaje dolgoročnih počitniških proizvodov.

David Martin (PSE), *v pisni obliki.* – V celoti podpiram poročilo o povečanju varstva potrošnikov na tem področju. Ker britanski potrošniki tvorijo eno tretjino vseh lastnikov časovnega zakupa v Evropi, se je ta zakon dejansko odzval na skrbi potrošnikov iz Združenega kraljestva. V celoti podpiram potrebo, da morajo prodajalci časovnega zakupa podaljšati obdobje mirovanja za kupce, kakor tudi obveznost, da morajo vse podrobnosti o nakupu predložiti še pred podpisom pogodbe.

Luís Queiró (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*PT*) Številne pritožbe potrošnikov pričajo o resnih problemih, na katere naletijo pri časovnem zakupu, kar na trgu povzroča neravnovesje. Razvoj trga v smislu povpraševanja in pomembnega razvoja novih proizvodov, ki se dajejo v promet na podoben način, je ustvaril velike probleme za potrošnike in podjetja.

Besedilo, ki je dano na glasovanje danes, v bistvu spreminja opredelitve in področje uporabe direktive, ki zdaj obsegajo nove počitniške proizvode. Pojasnjuje in dopolnjuje tudi določbe o zahtevah glede vsebine in jezika informacij ter pogodb, ki so posredovane potrošnikom.

Poslovne dejavnosti, na katere vpliva direktiva, so temeljnega pomena za evropski turistični sektor, kamor spada tudi portugalski sektor, še bolj pa za ponudnike storitev in potrošnike. Osrednja zamisel torej je, da je treba okrepiti položaj potrošnikov pri vseh pogajanjih o nakupu pravic do uporabe. Na ta načni je mogoče lažje premagati na trgu obstoječe negotovosti ter ustvariti stabilnejše in bolj pregledno okolje, s tem pa potrošnikom zagotoviti več boljših informacij.

- Poročilo: Sophia in 't Veld (A6-0403/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), *v pisni obliki. – (IT)* Glasoval sem za predlog priporočila Evropskega parlamenta Svetu o sklenitvi sporazuma med Evropsko unijo in Avstralijo o obdelavi in posredovanju podatkov iz podatkov iz evidence podatkov o potnikih (PNR) Evropske unije s strani letalskih prevoznikov avstralski carinski družbi. Pred kratkim sem obiskal Avstralijo, kjer so me predstavniki vlade, s katerimi sem govoril, seznanili, da bo to glasovanje pomenilo pomemben korak, s katerim se bo okrepilo že obstoječe sodelovanje med Evropo in Avstralijo na področju varnosti potnikov in tovornega prometa.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *v pisni obliki.* – (*PT*) Kljub temu, da stališče Evropskega parlamenta pomeni korak nazaj, je njegova dobra stran v tem, da opozarja na nesprejemljive sporazume med EU in tretjimi državami v zvezi z obdelavo in posredovanjem podatkov iz evidence podatkov o potnikih (PNR) s strani letalskih družb, in sicer pod pretvezo "boja proti terorizmu".

Med drugimi pomembnimi vidiki predlog:

- obsoja pogosto pomanjkanje kakršne koli parlamentarne preiskave teh sporazumov, za katere se odobritev nacionalnih parlamentov zahteva samo v sedmih državah članicah;
- opozarja, da sporazum mogoče ni v skladu z mednarodnimi zakoni o zaščiti podatkov;
- obžaluje količino zahtevanih podatkov, ki so enaki kot v sporazumu z ZDA in ki poleg rezervacij hotelov in vozil vključujejo tudi telefonske številke, elektronske naslove, domač naslov in naslov podjetja, posebne želje glede prehrane, številke kreditnih kartic, osebne podatke, ki razkrivajo rasni in etnični izvor, politična prepričanja, verska ali filozofska prepričanja ter članstvo v sindikatih, kakor tudi podatke o zdravstvenem stanju ali spolni aktivnosti.

To je samo še ena nesprejemljiva zadeva, ki izvira iz trenutnega navala varnostnih ukrepov, kar ogroža pravice, svoboščine in jamstva za državljane.

Andreas Mölzer (NI), *v* pisni obliki. – (DE) Če si ogledamo stanje stvari pri sporazumu o evidenci podatkov o potnikih, sklenjenem z ZDA, se v imenu boja proti terorizmu pokaže nekaj zelo zaskrbljujočega. Na podlagi tega sporazuma se osebni podatki, kot so telefonske številke in elektronski naslovi potnikov v letalskem prometu posredujejo in shranjujejo več let. Zaščita podatkov pri tem sploh ni zagotovljena. Preprečiti je treba nadaljnje tovrsten kršitve zaščite podatkov.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), v pisni obliki. – (EL) Poročilo razkriva hinavščino Evropskega parlamenta glede osebnih pravic in demokratičnih svoboščin posameznikov. Vsak očitek Evropskega parlamenta je omejen na postopkovna vprašanja in na dejstvo, da se evropskim državljanom ne zagotavlja zaščita, ki jim je domnevno zagotovljena z zakonodajo EU. Vendar pa je prav zakonodaja tista, ki grobo krši vse oblike varstva osebnih podatkov in uvaja splošne osebne evidence ter zbiranje in izmenjavo najobčutljivejših osebnih podatkov med represivnimi mehanizmi držav članic ter celo tajnimi službami tretjih držav.

Dejstvo, da si poročilo ne upa zahtevati preklica sporazuma ali njegove vzajemnosti, je dokaz za to, da so vsi domnevni protesti proti njemu zgolj navidezni. Tako kot pri podobnem, nesprejemljivem sporazumu med EU in ZDA, oprezni zadržki Evropskega parlamenta tudi tukaj ne onemogočajo, da bi osebni podatki delavcev iz EU bili na voljo vsaki tajni službi in vsakemu represivnemu mehanizmu v okviru njihovega "protiterorističnega sodelovanja".

Spet je očitno, da Evropski parlament in EU nista samo neuspešna pri zagovarjanju demokratičnih pravic in svoboščin navadnih ljudi; prav nasprotno: navadne ljudi spravljata na rob propada z mrežo reakcionarnih zakonodajnih ukrepov in sporazumov.

- Poročilo: Jan Andersson (A6-0370/2008)

John Attard-Montalto (PSE), v pisni obliki. – Odločitve Sodišča Evropskih skupnosti v zadevah Laval, Rüffert in Luxembourg dokazujejo, da je treba pojasniti, da je treba gospodarske svoboščine, določene v Pogodbah, razlagati tako, da ne posegajo v uveljavljanje temeljnih socialnih pravic, ki so priznane v državah članicah in zakonodaji Skupnosti. Sem spada tudi pravica do pogajanja, sklepanja in izvajanja kolektivnih pogodb ter kolektivnih ukrepov, pri čemer se ne sme posegati v neodvisnost socialnih partnerjev pri uveljavljanju teh temeljnih pravic za uresničevanje socialnih interesov in zaščito delavcev.

Očitno je, da je treba veljavno zakonodajo spremeniti. Te razmere bi lahko povzročile, da bi bili delavci v državi gostiteljici pod pritiskom zaradi konkurence za nizke plače. Želim se pridružiti svojim kolegom pri njihovi pobudi za dosledno izvajanje Direktive o napotitvi delavcev v vseh državah članicah.

V celoti se strinjam, da bi Komisija in države članice morale sprejeti ukrepe za boj proti zlorabam, zlasti v zvezi z dejavnostmi podjetij, ki v resnici ne opravljajo pravih in učinkovitih dejavnosti v državi sedeža.

Vzpostavitev pravnega okvira za nadnacionalne kolektivne sporazume bo zagotovo korak naprej in seveda tudi zelo pomemben.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE), *v pisni obliki.* – Britanski konservativci podpirajo pravico delavcev do stavke, vendar tudi pravico, da se za stavko ne odločijo. Podpiramo tudi sodbe SES in ne verjamemo, da slednje postavljajo pravice delavcev pod vprašaj. Sprememba Direktive o napotitvi delavcev je prav tako nepotrebna kot širjenje njene pravne podlage zaradi problemov, ki so jih nekatere države članice izkusile zaradi organiziranosti svojih trgov delovne sile. Vsako leto je uspešno napotenih milijon delavcev.

Charlotte Cederschiöld (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*SV*) Danes sem se odločila, da se vzdržim končnega glasovanja o poročilu gospoda Anderssona o izzivih kolektivnih pogodb v EU (A6-0370/2008). Kolektivne pogodbe, sindikalne pravice in pravica do stavke so vpisane tudi v Lizbonski pogodbi, za katero si želim, da bi postala pravno zavezujoča. Pogodba vsebuje tudi pravico do dela, pravico do vodenja podjetja in pravico do selitve v druge države EU. Ko gre za spoštovanje temeljnih pravnih načel ES, na primer načela sorazmernosti, za predstavnike sindikatov ne morejo veljati nikakršne izjeme, kar pa bi to poročilo lahko omogočilo. To velja in seveda mora veljati za vse državljane EU.

Pravo in pogodbe ES morajo imeti svoje najmočnejše predstavnike v Evropskem parlamentu. Stališče, ki ga je Parlament sprejel v zvezi s pravno podlago, je v nevarnosti, da postane grožnja prihodnji svobodi gibanja. Vendar pa sem zelo vesela, da je Evropski parlament sprejel stališče, ki sprejema švedski model in naše kolektivne pogodbe.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *v* pisni obliki. – (*PT*) Resolucija, ki jo je večina v Evropskem parlamentu sprejela o nesprejemljivih odločitvah Sodišča Evropskih skupnosti v zadevah Laval, Rüffert in Viking, je popolnoma neprimerna. Ni dovolj, da samo priznamo, da svoboda opravljanja storitev ni nad temeljnimi pravicami, zlasti pravica sindikatov do stavke, še posebej zato, ker je to ustavna pravica v več državah članicah.

Čeprav resolucija poudarja, da je treba gospodarske svoboščine, določene v pogodba, razlagati tako, da ne posegajo v uveljavljanje temeljnih socialnih pravic, vključno s pravico do pogajanja, sklepanja in izvajanja kolektivnih pogodb ter kolektivnih ukrepov, je resnica ta, da medtem ko so načela, ki jih uporablja Sodišče Evropskih skupnosti, vsebovana v pogodbah in tudi v osnutku Lizbonske pogodbe, ne more nihče zagotoviti, da enake odločitve ne bodo ponovno sprejete.

Zato smo glasovali proti poročilu, saj to ne posega v osrčje zadeve, temveč vztraja pri podpiranju osnutka Lizbonske pogodbe, ki jo je ljudstvo na Irskem že zavrnilo.

Glyn Ford (PSE), *v pisni obliki.* – Poročilo gospoda Anderssona o izzivih, ki jih kolektivnim pogodbam v Uniji postavlja niz nedavnih odločitev Sodišča Evropskih skupnosti, sem podprla. Ne oporekam pravni veljavnosti sprejetih odločitev, vendar pa se ne strinjam, da odražajo namero Parlamenta, Komisije in Sveta iz časa, ko je bila odobrena Direktiva o napotitvi delavcev.

Zaključek je jasen: da je treba direktivo pregledati in spremeniti njene določbe, da bi obnovili našo prvotno namero. To mora biti prednostna naloga za Evropsko komisijo. Nujno jo je treba obravnavati. Če ta Komisija ne popravi tega stanja, potem mora to storiti naslednja Komisija po evropskih volitvah leta 2009. Sama zase lahko povem, da ne bom podprla nobene nove komisije, ki tega vprašanja ne bo vključila v svoj delovni program za prvih 12 mesecev.

Bruno Gollnisch (NI), *v pisni obliki.* – (*FR*) Poročilo gospoda Anderssona zatrjuje, da se je naučilo lekcij iz škandaloznih sodb Sodišča Evropskih skupnosti v Luxembourgu, zlasti iz zadev Laval in Viking. Te sodbe dajejo svobodi opravljanja storitev in svobodi ustanavljanja podjetij prednost pred obrambo interesov nacionalnih delavcev in njihovih pravic na področju socialnega dampinga. Uveljavljanje socialnih pravic do nesprejemljivega obsega podrejajo "načelu sorazmernosti", ki daleč presega pravne omejitve (na primer javni red in zdravje), ki so priznane v nacionalnih zakonodajah in konvencijah MOD.

Predstavljajo podtalno ponovno vzpostavitev prve različice Bolkensteinove direktive, kjer je pravo države izvora (socialno pravo, delovno pravo, plače in tako dalje) veljalo za delavce, ki nameravajo opravljati storitve v drugi državi članici ne glede na veljavno zakonodajo ali veljavne kolektivne pogodbe v tej državi članici. To različico pa je evropski zakonodajalec zavrnil in nesprejemljivo je, da se lahko sodniki sami opredeljujejo kot predstavniki zakonodajne oblasti pod pretvezo tolmačenja prava.

Čeprav včasih stori kaj dobrega, je gospod Andersson preveč navezan ultraliberalnim načelom, ki so povzročila to stanje za njegovo poročilo, da bi si zagotovil našo podporo. Zato se bomo vzdržali.

Hélène Goudin in Nils Lundgren (IND/DEM), *v pisni obliki.* – (*SV*) Skupina socialdemokratov v Evropskem parlamentu in desnosredinske stranke so iskreno podprle vse spremembe pogodbe EU. S tem so prispevale k podelitvi še več moči institucijam EU, vključno s Sodiščem Evropskih skupnosti, nad švedskim trgom

delovne sile. Na ta način je EU postala grožnja predpisom o trgu delovne sile, ki so nastali s pogajanji in zakonodajo, ki so globoko zasidrani v švedski družbi.

Poročilo v glavnem priporoča spremembe Direktive o napotitvi delavcev. Na ta način ne more preprečiti nenehnega vmešavanja Sodišča Evropskih skupnosti v predpise, ki urejajo švedski trg delovne sile. Prvič, rezultat je kompromis med konservativci in socialdemokrati – stanje, ki je pripeljalo do šibkih in nasprotujočih si navedb. Drugič, primarna zakonodaja EU, ki zadeva notranji trg (člen 49) ima prednost pred določbami Direktive o napotitvi delavcev. Sodišče Evropskih skupnosti lahko torej še vedno sprejme iste zaključke kot v zadevi Laval.

EU ne sme dobiti nalog, ki jih lahko opravijo države članice same, saj je trg delovne sile prav res zadeva, ki bi morala spadati v njihovo pristojnost. Junijska lista torej priporoča, da se Švedska izvzame iz zakonodaje EU o trgu delovne sile, da bi zagotovila, da Sodišče Evropskih skupnosti v prihodnje ne bo moglo nadzorovati švedskega trga delovne sile.

Kljub vsemu smo to poročilo podprli, saj je njegov cilj še vedno veljaven, in sicer, da se v največji možni meri Sodišču Evropskih skupnosti prepreči, da bi se v prihodnosti vmešavalo v švedske kolektivne pogodbe.

Podprli smo tudi spremembe, ki priporočajo več nacionalne samoopredelitve pri vprašanjih o trgu delovne sile, seveda pa smo glasovali proti hvalnici poročevalca, namenjeni Lizbonski pogodbi.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (PL) Odločila sem se, da glasujem proti poročilu gospoda Anderssona o izzivih kolektivnih pogodb v Evropski uniji.

Poročevalec je kritičen do odločitev Sodišča Evropskih skupnosti o Direktivi o napotitvi delavcev in poziva k spremembi direktive.

Pristopu poročevalca odločno nasprotujem in prepričana sem tudi, da je pozivanje k spremembi direktive brez potrebne analize na ravni držav članic, zlasti v tistih državah članicah, ki jih sodba Sodišča Evropskih skupnosti zadeva, nepremišljen korak, storjen za dosego političnih ciljev. Formulacija, ki jo uporablja poročevalec, je predvsem napad na svobodno opravljanje storitev, eno izmed temeljnih svoboščin Evropske unije, ter grožnja liberalizaciji na področju opravljanja storitev, ki jo določa Direktiva o storitvah, kakor tudi načelu države izvora.

Po mojem mnenju bi ustrezno izvajanje Direktive o napotitvi delavcev v vseh državah članicah ter večje upravno sodelovanje med njimi zagotovilo ustrezna sredstva za zagotavljanje zaščite pravic delavcev na eni strani ter svobode opravljanja storitev na drugi.

Obžalujem dejstvo, da je ta Parlament zavrnil spremembe, katerih cilj je bil poročilo nekoliko uravnovesiti.

Ona Juknevičienė (ALDE), *v pisni obliki.* – (*LT*) Direktiva o delu prek agencij za zagotavljanje začasnega dela je pomembna pri naših prizadevanjih za uzakonitev prostega pretoka storitev in delavcev po vsej Skupnosti. Zahtev te direktive vse države članice ne izpolnjujejo. Včasih se od ponudnikov storitev zahteva več, kot je bilo navedeno v direktivi. Z izkrivljanjem določb direktive se storitve med državami članicami blokirajo, na ta način pa prikrivajo protekcionistične politike. Sodišče Evropskih skupnosti (SES) je preiskalo primer latvijskega gradbenega podjetja "Laval", ki mu je bilo prepovedano opravljati gradbena dela na Švedskem. V skladu s švedsko zakonodajo se je zahtevala kolektivna pogodba, čeprav je bila ta podpisana že v Latviji. SES se je odločil, da je prepovedano dajati zahteve, ki jih ni med zahtevami, določenimi v direktivi, ali ki so od teh zahtev večje. Odločitev SES v zadevi "Laval" in drugih podobnih primerih je prejela kritike in je bila celo postavljena pod vprašaj tako v poročilu kot v spremembah.

Glasovala sem proti, saj menim, da Evropski parlament z razlaganjem ali izražanjem dvoma v odločitve SES, presega svoje pristojnosti. Ne strinjam se z izjavami, ki mečejo senco dvoma na pravičnost odločitev SES in predlagajo, da naj se te odločitve v nekaterih državah EU ne uporabljajo. S takšnimi izjavami ne izražamo dvoma samo v pristojnost SES, temveč tudi v njegovo nepristranskost, s tem pa tvegamo izkrivljenje institucionalnega sistema EU in zmanjšujemo zaupanje ljudi vanj. Ne strinjam se tudi s ciljem pregledovanja in spremembe direktive. Če direktiva v nekaterih državah ne deluje, kot bi morala, potem so za to odgovorne članice Skupnosti, saj to pomeni, da jim določb direktive ni uspelo prenesti v prakso ali da jih v nacionalni zakonodaji neustrezno uporabljajo. Evropska komisija bi morala opazovati, ali se direktive EU pravilno prenašajo v nacionalno zakonodajo in ali nacionalne zakonodaje upoštevajo bistvo in duha direktiv.

Carl Lang (NI), *v pisni obliki.* – (FR) Cilj po socialni Evropi, ki si ga je zastavila Evropska unija, je iluzija, lizbonska strategija je neuspeh, različni čarobni napoji, o katerih sanjajo proevropejci in ki naj bi izboljšali

življenjske in delovne pogoje, pa so se izkazali kot neučinkoviti zaradi preprostega dejstva, da je resnična vizija Bruslja ultraliberalna ter da služi globalizaciji. Na eni strani želimo preprečiti socialni damping, da bi zaščitili delavce, bodisi da so ti napoteni ali ne, s tem pa dobiti uravnotežen notranji trg, na drugi pa želimo storiti vse, kar je mogoče, da bi še nekoliko bolj odprli naše gospodarske meje z velikim priseljevanjem iskalcev zaposlitve in drugih ljudi.

To je samo neskončen prikaz prave proevropske shizofrenije. Opaziti bi morali na primer samo, da se to, vsega polno, poročilo na pokojno Lizbonsko pogodbo kar nekajkrat sklicuje. Zato ne razumemo, kako bo lahko zagotovilo jasnejši pogled na iskanje ravnovesja med prostim pretokom storitev in pravicami delavcev.

Bogusław Liberadzki (PSE), *v pisni obliki.* – (*PL*) Cilj Evropske skupnosti je zagotoviti temeljne pravice vsem državljanom, tako na področju javnega življenja kot na trgu delovne sile. Naš višji cilj je odpraviti diskriminacijo in negotovost glede prihodnosti.

Poročevalec Jan Andersson poudarja, da nekatere sodbe Sodišča Evropskih skupnosti lahko užalijo čut nekaterih državljanov za enakost in spoštovanje trga delovne sile. Da bi preprečili, da bi do takšnih razmer prihajalo tudi v prihodnosti, gospod Andersson predlaga, da je treba takoj ukrepati in v zakonodajo vključiti spremembe, ki bodo zaustavile vse potencialne socialne, gospodarske in politične posledice sodb SES. To vključuje pregled Direktive o napotitvi delavcev in takojšen sprejem Direktive o delu prek agencij za zagotavljanje začasnega dela.

Verjamem torej, da bi zaradi vizije o združeni Evropi to poročilo morali sprejeti.

Kartika Tamara Liotard in Erik Meijer (GUE/NGL), v pisni obliki. – (NL) Številni podjetniki se znajdejo pred skušnjavo, da bi svojim zaposlenim plačali čim manj za delo, ki ga opravljajo. Na nitki visijo tudi drugi stroški, povezani z delom, kot so varnost in olajšave. Delavci pa se lahko zaščitijo samo tako, da zagotovijo, da bo njihova plača temeljila na splošno zavezujoči kolektivni pogodbi in da bodo dobili primerno pravno varstvo v državi, v kateri delajo in živijo.

Na to zaščito vplivata tako oba prvotna cilja Direktive o storitvah, kot nedavne sodbe Sodišča Evropskih skupnosti. Če bodo te omogočale uporabo manj ugodnih tujih kolektivnih pogodb ali manj ugodne tuje zakonodaje, se bo čedalje več delodajalcev odločilo za možnosti, s katerimi bodo lahko prihranili stroške, dohodek zaposlenih pa se bo drastično znižal.

Nekateri napačno domnevajo, da osnutek ustave EU ali Lizbonska pogodba nudita zadostna zagotovila, da se to ne bo zgodilo. Da bi do tega prišlo, bo treba te dokumente spremeniti, še preden se jih lahko odobri. Bilo je tudi nekaj pričakovanj, da bo navedena zagotovila ponudilo poročilo gospoda Anderssona. Vendar pa je s kompromisi, ki so bili sklenjeni v zvezi s tem besedilom, to še manj možno, kot je bilo na začetku. Zato tega ne moreva podpreti.

Andreas Mölzer (NI), *v pisni obliki.* – (*DE*) Nesprejemljivo je, da je treba na eni strani oddajati ponudbe za javna naročila po vsej EU, in da je na drugi strani Sodišče Evropskih skupnosti obveznost do izplačevanja dogovorjenih minimalnih plač, povezanih z dodelitvijo, razveljavilo iz razloga, da je ta neskladna z Direktivo o napotitvi delavcev ter Direktivo o storitvah. EU tukaj kaže svoj pravi obraz čisto gospodarske skupnosti, ki socialno prikrajšanim meče drobiž in prazne besede. Skrajni čas je, da se EU odzove na klice državljanov na pomoč, za katere se predolgo ni menila, in da poskusi zapreti vrzeli ter odpraviti nedoslednosti. To poročilo bi se moralo začeti vsaj s to namero, vendar pa pušča še vedno dovolj prostora za zlorabo, zaradi česar sem se glasovanja vzdržal.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), *v pisni obliki.* – (*EL*) Tako kot evropska levica tudi jaz v celoti podpiram priznavanje temeljnih pravic delavcev. Poročila gospoda Anderssona nisem podprl, ker je kljub posameznim pozitivnim elementom še vedno pomanjkljivo. Mislim, da je to poročilo izgubljena priložnost za učinkovito obravnavo vprašanja pravic delavcev v okviru primarne evropske zakonodaje. Uveljavljanje temeljnih pravic, ki jih priznavajo države članice, v konvencijah MOD in v Evropski socialni listini, vključno s pravico do pogajanja, ne more biti odvisno od nenadzorovane volje sodnika in ne more biti vedno na drugem mestu, ker temelji na zakonodajnem viru, ki je nižje v hierarhiji. Pravica do ukrepanja sindikatov ne sme biti ogrožena. "Klavzula o socialni zaščiti" mora biti vključena v Pogodbah.

Olle Schmidt (ALDE), v pisni obliki. – (SV) V teku dneva je bilo izglasovano poročilo gospoda Anderssona o prihodnosti kolektivnih pogodb v Evropi po, na primer, sodbi v zadevi Laval. Skupina socialdemokratov v Evropskem parlamentu je zahtevala, da trenutno zakonodajo EU – znano kot Direktiva o napotitvi delavcev – raztrgamo, da zagotovimo Švedski ohranitev njenih kolektivnih pogodb.

Sam sem si tako v Odboru za notranji trg in varstvo potrošnikov kot pred plenarnim zasedanjem prizadeval za to, da bi se o tem vprašanju razpravljalo predvsem na pravi ravni: nacionalni ravni. Razlog za to je, da verjamem, da je strategija s strani skupine PSE slabo premišljena. Z nenehnim poskušanjem, da bi se sodba v zadevi Laval prenesla na evropsko ravne, namesto da bi se razrešila v skladu s švedsko zakonodajo, se ustvarja pritisk za oblikovanje več skupne zakonodaje o trgu delovne sile - kar je tudi na samem začetku povzročilo naše trenutne probleme. Kadar se 27 držav članic o nečem sporazume, je seveda nepredstavljivo, da bo Švedska sama sprejela zakonodajo, ki nam bo v celoti všeč. Navsezadnje je naš model v evropskem okviru edinstven. Ker sta gospod Andersson in Parlament sprejela moj predlog, da naj Direktive o napotitvi delavcev na delo ne raztrgamo, dokler nacionalne preiskave ne pokažejo, da je to res potrebno, sem menim, da lahko to poročilo kljub vsemu podprem.

Brian Simpson (PSE), *v pisni obliki.* – Zahvaljujem se našemu poročevalcu, gospodu Janu Anderssonu, za poročilo o tej zelo pomembni temi.

Nedavne zadeve pred SES in dejansko tudi sodbe Sodišča v zvezi z njimi pomenijo, da pravice delavcev in solidarnost delavcev, ki izhajajo iz kolektivnih pogodb, ogrožajo podjetja, ki prednost dajejo samo dobičku, in če to meni spodkopavanje pravic delavcev, potem prav: slednji so pripravljeni, da storijo točno to.

Evropski socialni model, na katerega smo upravičeno ponosni, so napadli in resno ogrozili dobičkarji.

Nevarnost uvožene poceni delovne sile je resničnost, ki so jo skozi zadnja vrata pripeljali brezobzirni delodajalci pod krinko prostega pretoka.

Načelo prostega pretoka ni bilo nikdar zamišljeno kot orodje za poceni delovno silo ali načelo, na podlagi katerega bi se socialni pogoji delavcev lahko poslabšali. To, kar bi iz tega naredil Jacques Delors, bi zbudilo velik interes.

Sodbi v zadevah Viking in Laval pomenita napad na sindikate in pravice delavcev. Zato je poročilo gospoda Anderssona nujno potrebno in zato ga bom tudi podprl Obnavlja namreč ravnovesje, ki ga je SES v svojih nedavnih sodbah tako očitno zavrglo.

Søren Bo Søndergaard (GUE/NGL), *v* pisni obliki. – (DA) Odločitve Sodišča Evropskih skupnosti v zadevah Vaxholm/Viking Line/Rüffert/Luxembourg so očitno na strani notranjega trga in pravice do ustanavljanja na račun pravic delavcev, vključno s pravice do stavke za namen izogibanja socialnemu dampingu.

Vendar pa odločitve Sodišča Evropskih skupnosti niso prišle kot strela z jasnega. Temeljijo na temeljnih pogodbah EU, ki jih dopolnjuje nejasna Direktiva o napotitvi delavcev.

Če bi večina v Evropskem parlamentu zares hotela braniti interese delavcev, bi zahtevala temeljne spremembe pogodb EU, na primer v obliki pravno zavezujočega socialnega protokola, ki bi temeljne pravice delavcev postavil nad notranji trg in pravico do ustanavljanja.

Končna različica poročila gospoda Anderssona, ki je rezultat sodelovanja med socialdemokratskim poročevalcem ter konservativci, te ključne zahteve ne vsebuje. Poročilo ne uspe niti zahtevati spremembo Direktive o napotitvi delavcev. To pomeni, da gre samo za veliko vročega zraka, ki ga obkroža veliko lepih besed in želja.

Ljudsko gibanje je vložilo številne spremembe, na primer, da mora določba o pravici do stavke ostati nacionalna zadeva. Vse te spremembe je zavezništvo socialdemokratov in konservativcev zavrnilo.

Zato Ljudsko gibanje na končnem glasovanju ne more podpreti poročila gospoda Anderssona. Namesto tega si bomo še naprej prizadevali, da zaščitimo delavce pred slabšimi plačami in delovnimi pogoji, ki so jim sodbe Sodišča Evropskih skupnosti utrle pot.

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL), *v pisni obliki.* – (*SV*) Poročilo o kolektivnih pogodba v EU je izraz mnenja brez vsake pravne veljave. Njegova namera je okrepiti položaj zaposlenih po sodbi v zadevi Laval, vendar pa je vsebina poročila na žalost zelo daleč od te namere.

Narobe bi bilo, če bi se ponovno pogajali od Direktivi EU o napotitvi delavcev, kot je predlagano v poročilu. To storiti bi pomenilo tvegati, da bodo stvari še slabše za zaposlene. Gre za tveganje, ki ga nismo pripravljeni sprejeti, ker imajo konservativne sile prevlado nad celotnim sistemom EU.

V poročilu ni nobene besede o tem, da mora imeti pravica do stavke prednost pred svobodo trga in da je to treba vpisati v družbeno zavezujoč protokol k Lizbonski pogodbi. Konfederalna skupina Evropske združene levice/Zelene nordijske levice je vložila številne spremembe v zvezi s tem, ki pa jih je velika večina zavrnila.

Zdaj mora Švedska vključiti izjemo v Lizbonsko pogodbo in navesti, da vplivi sodbe v zadevi Laval, nimajo nobene zveze s Švedsko. A tudi ta sprememba s strani skupine GUE/NGL je bila zavrnjena. Namesto tega poročilo hvali Lizbonsko pogodbo kljub dejstvu, da ta na noben način ne spreminja sodbe v zadevi Laval, temveč jo samo potrjuje.

Georgios Toussas (GUE/NGL), v pisni obliki. – (EL) Poročilo poskuša obravnavati odzive delavskega razreda in delavcev na splošno na nesprejemljive odločitve Sodišča Evropskih skupnosti (SES), po katerih so delavske stavke nezakonite, ker sta okvir, v okviru katerega se delavci borijo, ter način, kako se borijo, v nasprotju z Maastrichtsko pogodbo in Lizbonsko pogodbo, ki varujeta konkurenčnost in prost pretok ter delovanje kapitala v državah članicah EU kot temeljno, nesporno načelo. Zagovarja politiko, naravnano proti navadnim ljudem, ter reakcionarno naravo EU: Delavce poskuša prepričati, da naj bi bilo prek EU mogoče ustvariti "ravnovesje" med pravicami delavcev in prostim pretokom kapitala, da bi izkoristilo vsako priložnost za večje izkoriščanje delavskega razreda in razreda navadnih ljudi, s čimer ščiti in povečuje dobiček monopolov.

Prav v skladu s tem evropske stranke, ki vidijo samo eno pot naprej, širijo nevarno predstavo med delavci, da lahko EU pridobi tudi "socialen obraz" in da lahko EU in kapital pridobita socialno zavest s "klavzulami o socialni zaščiti".

Napad na navadne ljudi s strani EU, ki želi odpraviti najbolj temeljne pravice delavcev, kaže, da se EU ne more spremeniti. Ustvarjena je bila in obstaja zato, da bi zvesto služila interesom monopolskih poslovnih skupin in ščitila izkoriščanje delavskega razreda.

Lars Wohlin (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (*SV*) Glasoval sem proti poročilu. Nadaljnji predpisi na ravni EU pa bi verjetno okrepili moč Sodišča Evropskih skupnosti. Moje mnenje je, da o vprašanjih s področja politike trga delovne sile ne bi smelo odločati Sodišče Evropskih skupnosti temveč švedski parlament in/ali obe strani industrije.

Glasoval sem proti jasnem besedilu o Lizbonski pogodbi in mislim, da Listina o temeljnih pravicah ne bi smela biti pravno zavezujoča, ker bi tako nastala nevarnost, da bi se zakonodajna pristojnost v praksi s švedskega parlamenta prenesla na Sodišče Evropskih skupnosti.

- Predlog resolucije: Partnerstvo med EU in Vietnamom (RC-B6-0538/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), *v pisni obliki. – (IT)* Glasoval sem za nov sporazum o partnerstvu in sodelovanju med EU in Vietnamom, ki bo vključeval jasno klavzulo o človekovih pravicah. Vendar pa bi rad v tem okviru poudaril potrebo po tem, da mora vietnamska vlada izpolnjevati opredeljene pogoje. Zavezati se mora k zagotavljanju sodelovanja ter večjem spoštovanju človekovih pravic in verske svobode z razveljavitvijo tistih določb v svoji zakonodaji, ki drugačno mnenje opredeljujejo kot kaznivo dejanje, ter z odpravo cenzure.

Bairbre de Brún, Jens Holm, Kartika Tamara Liotard, Mary Lou McDonald, Erik Meijer in Eva-Britt Svensson (GUE/NGL), v pisni obliki. – V celoti podpiramo spoštovanje človekovih pravic in demokratičnih načel, kot je opisano v sporazumu o sodelovanju med EU in Vietnamom, in menimo, da v tej zvezi obstaja potreba po izboljšavah s strani Vietnama.

Takšna načela so splošna in jih je treba uporabljati enako v zvezi z vsemi državami, znotraj in zunaj EU.

Zato glasujemo za to resolucijo kljub dokaj neuravnoteženem načinu njene predstavitve.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *v* pisni obliki. – (*PT*) V zvezi z drugim krogom pogovorov o novem sporazumu o partnerstvu in sodelovanju med Evropsko unijo in Vietnamom, ki so potekali včeraj in dan prej v Hanoju, je večina v tem Parlamentu sprejela resolucijo, ki se zdi bolj podobna vaji hinavščine ter instrumentalizaciji človekovih pravic.

Ko beremo njeno vsebino, se lahko vprašamo, zakaj ta večina v Parlamentu ni predlagala tudi tega, da mora prihodnji sporazum biti odvisen od klavzule, ki zagotavlja spoštovanje demokracije in človekovih pravic s strani EU.

Kako koristno in poučno bi bilo za EP, če bi na primer "prosili" države članice in EU, naj se vzdržijo sodelovanja z in/ali ponovne vzpostavitve zločinskih preletov Cie, naj spoštujejo človekove pravice priseljencev, ki jih očitno krši "direktiva o vračanju", naj spoštujejo demokratično in suvereno izraženo voljo francoskega, nizozemskega in irskega ljudstva, ki so zavrnili predlagano "ustavno"/"Lizbonsko" pogodbo, naj spoštujejo mednarodno pravo, zlasti kar zadeva Kosovo, in naj se nehajo pretvarjati, da lahko svetu nudijo lekcije...

Kaj bi bilo, če bi vse to počel Vietnam? Ali bi se EP strinjal s pogajanji v takšnih pogojih? Ali bi se strinjal z recipročno uporabo te klavzule? Očitno ne, kajti "dialog" in "klavzula" sta samo za druge...

Luca Romagnoli (NI), *v pisni obliki.* – (*IT*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, glasoval sem za predlog resolucije o demokraciji, človekovih pravicah in novem sporazumu o partnerstvu med EU in Vietnamom. Dialog med Evropsko unijo in Vietnamom je treba dejansko prenesti v konkretne izboljšave na področju človekovih pravic, ki so pogosto pregrobo kršene. Odločno podpiram ta predlog, kajti Vietnam mora zaustaviti cenzuro medijev in razveljaviti zakonske predpise, ki omejujejo svobodo čaščenja in politično in versko svobodo, če želi prevzeti dejavno vlogo v mednarodni skupnosti. Poleg tega mora Vietnam sodelovati na področju teh pravic in svoboščin z Združenimi narodi,

Zato podpiram ta predlog in ponavljam poziv Komisiji, naj opredeli jasne mejnike za vrednotenje trenutnih razvojnih projektov v Vietnamu, da bi zagotovila njihovo skladnost s človekovimi pravicami in klavzulo o demokraciji.

8. Popravki in namere glasovanja: glej zapisnik.

(Seja je bila prekinjena ob 13.35 in se je nadaljevala ob 15.00)

PREDSEDSTVO: GOSPA ROURE

podpredsednica

9. Sprejetje zapisnika predhodne seje: gl. zapisnik

10. Popravek sprejetega besedila (člen 204a Poslovnika): gl. zapisnik

11. Predlog splošnega proračuna 2009 (Oddelek III) – Predlog splošnega proračuna 2009 (Oddelki I, II, IV, V, VI, VII, VIII, IX) (razprava)

Predsednica. – Naslednja točka je skupna razprava o:

- poročilu Jutte Haug (A6-0398/2008) v imenu Odbora za proračun o predlogu splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2009 (C6-0309/2008 2008/2026(BUD)) in pisnem predlogu spremembe št. 1/2009 k predlogu splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2009, Oddelek III Komisija (SEK(2008)2435));
- poročilu Janusza Lewandowskega (A6-0397/2008) v imenu Odbora za proračun o predlogu splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2009

Oddelek I, Evropski parlament

Oddelek II, Svet

Oddelek IV, Sodišče

Oddelek V, Računsko sodišče

Oddelek VI, Evropski ekonomsko-socialni odbor

Oddelek VII, Odbor regij

Oddelek VIII, Evropski varuh človekovih pravic

Oddelek IX, Evropski nadzornik za varstvo podatkov

(C6-0310/2008-2008/2026B(BUD)).

Jutta Haug, *poročevalka.* – (*DE*) Gospa predsednica, gospod predsednik Sveta, komisarka, gospe in gospodje, priprave za prvo obravnavo evropskega proračuna za leto 2009 so bolj ali manj zaključene. Zato bi želela začeti današnjo razpravo z iskreno zahvalo članom Odbora za proračun in vsem članom strokovnih odborov, s katerimi sem tesno sodelovala, za njihovo sodelovanje in ves čas, ki so ga temu posvetili.

Kot sem dejala takoj na začetku proračunskega postopka 2009 in vesela sem, da tudi tokrat, je poročevalka za proračun dobra le toliko, kolikor so dobri člani, ki z njo sodelujejo, zato sem vam zelo hvaležna.

Prav tako se moram zahvaliti skupini v sekretariatu Odbora za proračun: brez dosledno odličnega dela osebja sekretariata ne bi poslanci kljub našim največjim prizadevanjem pomenili ničesar, zato se vam zahvaljujem! Da, strinjam se, aplavz bi bil kar primeren.

(Aplavz)

Zahvaljujem se tudi svojemu osebnemu pomočniku in osebju skupin: veliko glav in rok je potrebnih, da se opravi dobro delo.

Na priprave na prvo obravnavo proračuna, med katerimi smo morali prebrati, razumeti in oceniti 1 400 sprememb, je močno vplivala finančna kriza. Čeprav se naš proračun v višini 130 milijard EUR zdi smešno majhen v primerjavi z na stotine milijardami, ki so jih države članice v skupnih ali ločenih odločitvah uporabile kot varnostno mrežo za banke in realno gospodarstvo, so naše seje za pripravo na prvo obravnavo precej oblikovali prispevki vseh vključenih skupin k prav tej temi. Tako smo v bistvu že predvidevali odziv Sveta na naše proračunske zahteve.

Katere so torej naše zahteve? Najprej so plačila. Že julija smo poudarili, da ne moremo odobriti 15-odstotne razlike med odobritvami za prevzem obveznosti in odobritvami plačil, ki jo je Komisija predlagala v predlogu proračuna in jo je Svet še povečal. Po našem mnenju to ni usklajeno s proračunskima načeloma točnosti in preglednosti. Nadalje, če primerjamo to razliko v tretjem letu sedanje finančne perspektive z razliko v tretjem letu predhodne finančne perspektive, ki je znašala samo 3 %, nam preprosto ni jasno, kako je mogoče upravičiti tako ogromno razliko. Zato smo povečali plačila: nismo mogli popolnoma odpraviti razlike, vendar smo jo prepolovili, ostala pa je zevajoča vrzel v višini 8 %.

Plačil nismo povečali na priporočilo ali naključno, ampak v tistih proračunskih vrsticah, ki pripomorejo k financiranju prednostnih nalog Parlamenta: ukrep za boj proti podnebnim spremembam, socialna razsežnost v smislu rasti za delovna mesta, oblikovanje globalizacije in podpore malim in srednje velikim podjetjem in nekatere druge vrstice, ki izboljšujejo varnost državljanov. Skupno smo povečali plačila z 0,89 % bruto nacionalnega dohodka – ravni, ki jo je predlagal Svet – na okroglih 0,96 % bruto nacionalnega dohodka.

Drugič, odločili smo se v celoti izkoristiti možnosti, ki jih ponuja finančna perspektiva. V podrazdelkih 1a in 3b želimo vsa sredstva porazdeliti v proračunske vrstice, ki so za nas pomembne brez razlik do zgornje meje. Želimo, da naslov podrazdelka 1a "Konkurenčnost za rast in zaposlovanje" nima zgolj retorične vrednosti, pač pa naj vključuje tudi posebne ukrepe. Ne želimo, da je naslov podrazdelka 3b "državljanstvo" gola fraza – želimo mu dati pomen, saj ta podrazdelek združuje politike, ki neposredno na lokalni ravni vplivajo na državljane, ki Evropsko unijo delajo dobro prepoznavno.

Tretjič, predložili smo paket pilotnih projektov in pripravljalne ukrepe, kot je bilo dogovorjeno med vsemi skupinami in kar je Komisija že ocenila, številne vzgibe za nove elemente politike, nove ukrepe Unije in morebiti novo zakonodajo.

Četrtič, upoštevali smo našo politično presojo. Ne more se pričakovati dobrega administrativnega dela Komisije ali decentraliziranih agencij, če se za osebje ne omogoči dovolj velik proračun, zato ne moremo sprejeti zmanjšanj Sveta. Ponovno smo vzpostavili pristop, ki smo ga zavzeli v predhodnem predlogu proračuna, zato bi se nam morala Komisija v zameno ne samo zahvaliti, ampak v sporih s Svetom tudi biti na naši strani.

Petič, želim se posvetiti največjemu problemu, in sicer razdelku 4 z veličastnim naslovom "EU kot globalni partner". Že ob uvedbi tega razdelka med pogajanji o finančni perspektivi mu je bilo namenjeno izrazito premalo sredstev. Zato smo med vsakoletnimi razpravami o proračunu poudarjali isto stvar: kako bomo financirali vse, kar potrebuje financiranje, in obenem sebi dopustili dovolj prostora za odziv na nepredvidene dogodke med finančnim letom?

Tu in zdaj lahko rečem, da do sedaj še ni bilo nobene zadovoljive rešitve. Glede naše pomoči Kosovu, Afganistanu, Palestini in sedaj Gruziji, je bilo tisto, kar smo resnično potrebovali, dolgoročni programi in ne to nenehno životarjenje.

To ni nič novega, vendar nam je Komisija letos zastavila nov izziv: glede na velika svetovna povišanja cen hrane je v juliju predlagala instrument za pomoč v hrani, kot ga je poimenovala, za manj razvite države, s proračunom v višini 1 milijarde EUR za leti 2008 in 2009.

Če bi bila Komisija prizadevna, bi nemudoma predlagala prenos potrebnih sredstev iz razdelka 2 v razdelek 4. Tega pa ni storila, ker ni samo nedelavna, ampak se tudi boji. Bala se je, da ne bo dobila odobritve Sveta, zdaj pa imamo problem. Svet moramo prepričati, naj ne pridiga le o potrebni pomoči najrevnejšim, ampak naj z nami sodeluje pri iskanju sredstev – da, in od kod? –, da lahko zagotovimo neposredno pomoč v hrani in nabavimo semena in gnojila.

Odboru za proračun je bilo jasno, da ne bomo mogli najti potrebnih sredstev v proračunskih vrsticah pod razdelkom 4, in zato smo uvedli to, kar poznamo pod imenom "sprememba z zvezdico", ki vsebuje 250 milijonov EUR za pomoč v hrani, 40 milijonov za Kosovo, 80 milijonov za Palestino in 20 milijonov za Afganistan. To spremembo z zvezdico, ki precej jasno ponazarja, da želimo porabiti več denarja, kot ga je na razpolago glede na finančno perspektivo, bi Svet moral jemati kot poziv.

Upajmo, da bo Svet naše opozorilo videl kot poziv ali zahtevo in bo z nami brez odlašanja začel s pogajanji. Nimamo časa na pretek – ne bi smeli vsega prepustiti zadnjemu trenutku. Gospod predsednik Sveta, zdaj ste na vrsti vi.

(Aplavz)

Janusz Lewandowski, *poročevalec.* – (*PL*) Gospa predsednica, komisarka Grybauskaitė, ki razume poljščino, vendar jo bo verjetno moj del o proračunskem postopku manj zanimal.

Bližamo se koncu postopka, ki smo ga poimenovali "poskusni postopek". To je dobra priložnost, da poudarim dobro sodelovanje s predsedstvom in dosledno krepitev zaupanja med Odborom za proračun in predsedstvom, kar je med drugim rezultat prizadevanj generalnega sekretarja Rømera. Toda "nihče ni popoln" in tako določene razlike ostajajo, kar se odraža v rezervah, ki smo jih določili za leto 2009. Proračun za leto 2009 se mora soočiti s številnimi posebnimi izzivi. To bo volilno leto, zato v zvezi z javnimi komunikacijami nastajajo posebne potrebe po financiranju. To bo leto, ko bodo poslanci EP dobili nov status, kar bo imelo finančne posledice. Želel bi tudi poudariti novi načeli zaposlovanja in plačil, ki bosta pregledni in bosta ustrezali prej napovedanim potrebam pomočnikov in prenehanju prejšnje oblike pokojninskega sklada. Prav tako smo morali proračun v drugi polovici leta 2008 prestrukturirati za upoštevanje zelo verjetnega scenarija, da bomo delovali na podlagi starih pogodb in da se lizbonska strategija, ki bi spremenila pristojnosti Evropskega parlamenta, ne bo uresničila.

Proračun smo uspeli obdržati pod prostovoljnim pragom, ki smo ga določili, tj. pod 20-odstotnim pragom za upravne stroške institucij Evropske unije. Te ravni bi morali sprejeti v upravi in v političnih skupinah, saj so vezane na boljše delovanje zakonodajnih postopkov, olajšanje dela poslancem EP in na izboljšave nove komitologije, ki bi tudi morala biti zagotovljeno v letu 2009.

Želimo, in v ta namen tudi uvajamo rezerve, postopoma odpraviti določena nesorazmerja, nastala v tem dolgem obdobju v različnih oddelkih parlamentarne uprave, da se viri zagotovijo predvsem tistim službam, ki so neposredno povezane z delom parlamentarnih odborov. Zabeležili smo druge pobude, ki lahko izboljšajo delovanje Parlamenta, in sicer v parlamentarni knjižnici, predvsem sistem upravljanja znanja. Prav tako žal ugotavljamo, da center za obiskovalce v času volitev ne bo odprt. Napovedano je bilo, da bo odprt, vendar ne bo. Lahko se zanesemo, da bo začel delovati proti koncu leta 2009, kar se tudi odraža v naših kadrovskih rezervah

Držati se proračuna je skupna filozofija Parlamenta in drugih institucij, in predvsem v volilnem letu bi se morali izogibati predstavljanju evropskih institucij kot pretirano ambicioznih na račun evropskih davkoplačevalcev. Enako velja za druge institucije, kjer smo vse to pretehtali, vse sklepe, ki jih je sprejel Svet, in temu dodali našo oceno potreb teh institucij. Poudariti želim dve nalogi: za Sodišče Evropskih skupnosti imamo devetintrideset novih delovnih mest, povezanih z novim postopkom agencije, na Računskem sodišču pa imamo tri nova delovna mesta, ki bodo povečala potencial organizacije in hkrati omogočila financiranje njenih novih uradnih prostorov z vnaprejšnjo odobritvijo pomoči.

To napoveduje jutrišnjo nemoteno in hitro glasovanje, kar je rezultat odličnega sodelovanja s koordinatorji političnih skupin, s pripravljavci mnenja odbora, pozabiti pa ne smemo še na vodenje odbora s strani gospoda Raimerja Bögeja. Posebej bi se rad zahvalil ljudem, ki so mi pri tem pomagali, in sicer Richardu Westerju in Marianni Pari.

Dalia Grybauskaitė, *članica Komisije*. – Gospa predsednica, veseli me, da je Parlament tako hitro in učinkovito dokončal prvo obravnavo in da je pripravljen za jutrišnje glasovanje. To veliko delo so opravili Odbor za proračun, njegovi voditelji, koordinatorji in seveda politične skupine. Ta največji delež dela, ki ga je treba opraviti, je podlaga za naša prihodnja pogajanja. V naslednjih dveh mesecih bomo začeli z resnim sodelovanjem med obema vejama proračunskega organa in Komisijo.

Na splošno Komisija zelo ceni in se strinja s političnimi prednostnimi nalogami, za katere Evropski parlament predlaga okrepitev proračuna in ponovne vzpostavitve. Glede plačil namerava Evropski parlament odobriti raven proračunskih sredstev do zgornje meje. Vendar pa to za nas ni dovolj prepričljivo, ker menimo, da predhodni predlog proračuna bolje ustreza dejanski zmogljivosti absorpcije, predvsem v državah članicah. Ta teden bom poslala obvestilo o izvrševanju proračuna in videli boste, da naši izračuni temeljijo na upravičenih razlogih.

Komisija se večinoma strinja z novim postopkom glede pilotnih projektov in pripravljalnih ukrepov, ki jih je predlagal Parlament. Ob tej priložnosti želim tudi poudariti svoje priznanje odličnemu sodelovanju med našima institucijama, za kar se je treba zahvaliti novemu in uspešnemu pristopu, ki ga spodbuja splošna poročevalka gospa Haug. To je prvič v zgodovini naših pogajanj, da nam je pred poletjem uspelo prejeti in se dogovoriti o širokem obsegu teh pilotnih projektov.

Želim tudi opozoriti na številna vprašanja, ki Komisiji na prvi obravnavi še vedno povzročajo resne pomisleke.

Prvi in najpomembnejši zadeva razdelek 5. Cenimo, da je Parlament na zahtevo Komisije ponovno vzpostavil zneske za plače osebja. Vendar pa je bilo obenem 37 milijonov EUR uvrščenih v rezervo, za dodelitev katerih veljajo določeni pogoji.

Poleg tega je bilo dodatno prihranjenih približno 16 milijonov EUR za dve posebni področji politik, in sicer promet in okolje. Komisiji se bo seveda zelo težko odzvati na to, še zlasti na zadnje, ker je v Komisiji le en delodajalec, in sicer Komisija, in ni mogoče na primer ustaviti plačil enemu ali dvema GD in nadaljevati s plačili drugim.

Te rezerve – skupaj okoli 50 milijonov EUR – bi ustavile zaposlovanje na 250 delovnih mestih, ki so bila dodeljena za širitev, in z januarjem naslednje leto preprečile zamenjavo zaposlenih, ki jim poteče mandat. Seveda pa razumemo, da bodo naše spretnosti pogajanja in razlage prišle v igro z vašimi ljudmi čim prej po prvi obravnavi. Poskusili bomo dati vsa potrebna pojasnila in izpolniti pogoje, ki so določeni za te rezerve.

Glede upravne podpore operativnim programom se je Parlament letos strinjal s Svetom in potrdil znižanja. Razumem, da bodo potrebne dodatna tehnična pojasnila, to pa bomo poskusili rešiti s pogajanji o teh vrsticah na splošno.

Drug problem, ki ga opažamo, je, da Parlament ni ponovno vzpostavil proračunskih sredstev za objavo obvestil za oddajo javnih naročil. To po našem mnenju, zlasti v trenutnih okoliščinah, spodkopava sposobnost Komisije, da izpolni obveznosti, ki izhajajo iz direktiv o javnih naročilih. Rešujemo in poskušamo rešiti državno pomoč in druge probleme v državah članicah v tej nestabilni gospodarski situaciji, to pa za Komisijo lahko pomeni tveganje pravnega izpodbijanja na sodiščih.

Da povzamem, Komisija bo podrobno analizirala vsako spremembo, ki jo je sprejel Parlament, in kot vsako leto podala svoje odzive v začetku novembra v "dopisu o izvedljivosti" s pojasnilom vseh potrebnih podatkov. Pred novembrskim usklajevanjem in pred drugo obravnavo bomo poskušali rešiti po možnosti vse, za kar menimo, da je problematično na prvi obravnavi.

Kot običajno bo Komisija poskušala biti poštena posrednica med obema proračunskima organoma, predvsem v pogajanjih o problemih, ki izhajajo iz razdelka 4 in razdelka 5 in skupne zgornje meji odobritev plačil v proračunu. Poskušali bomo biti v pomoč z iskanjem ugodnih pogojev in dobrega proračuna za celotno Evropo, zlasti v teh težkih časih, s katerimi se skupaj soočamo.

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta*. – (FR) Gospa predsednica, gospa Grybauskaitė, gospe in gospodje, najprej bi se želel opravičiti za odsotnost gospoda Woertha, ki se je iz upravičenega razloga zadržal v Parizu, saj je tudi v Franciji proračunsko obdobje in čas, da se Parlamentu predstavi finančni zakon v okviru prvega

zakona o načrtovanju javnih financ. Zavedam se, o tem sva se z gospodom Bögejem tudi pogovorila, kako pomembna je ta razprava v Parlamentu in tudi kako pomembna je za francosko predsedstvo. Zato bi se želel zahvaliti svojim pomočnikom, pomočnikom Sveta in pomočnikom gospoda Woertha, ki so mi pomagali pri pripravi na to pomembno razpravo.

Naše delo je bilo doslej opravljeno v pozitivnem ozračju sodelovanja in lahko vam zagotovim, da je Svet pripravljen nadaljevati s tem visokokakovostnim dialogom, da bi zagotovili dogovor o proračunu za leto 2009, ki bo uravnotežen in zadovoljiv za vse. Pozorno sem poslušal govora gospe Haug in gospoda Lewandowskega, ki je bil še posebej usmerjen v komunikacije. V zvezi s tem smo ravno danes zjutraj dosegli politični sporazum o načrtu, ki zadeva strategijo za komunikacijo s Parlamentom in Komisijo, in z veseljem opažam, da si kljub razlikam prizadevamo za isti cilj, in sicer zagotoviti nameravamo financiranje prednostnih politik Evropske unije v smislu konkurenčnosti, kohezije ali rasti.

Kot ste izpostavili skupaj z gospo Grybauskaitė, moramo v sedanjem mednarodnem ozračju zagotoviti, da ima Evropa sredstva, da v celoti odigra svojo vlogo v mednarodnih krogih. Vse to pa mora potekati v skladu s finančnim okvirom, vzpostavljenim za obdobje 2007–2013.

Zato bi želel na kratko omeniti tri zadeve posebnega pomena: prva zadeva odobritev plačil in njihove zneske, druga zadeva pravila proračunske discipline in dobro finančno poslovodenje in tretja zadeva instrument za hrano.

V zvezi z odobritvami plačil ne bom prikrival, da je Svet resno zaskrbljen zaradi visokih zneskov odobritev plačil, o katerih namerava Evropski parlament glasovati na prvi obravnavi, saj ta namera presega začetni predlog Komisije v predhodnem predlogu proračuna. Odobritve plačil morajo biti usklajene z dejanskimi potrebami, še posebej pa bi se morali učiti iz predhodne realizacije proračuna, da bi lahko določili našo resnično sposobnost izvajanja sektorskih politik.

Kar smo opažali od ustanovitve finančne perspektive, čemur sem določen čas sledil z drugačnega zornega kota, je, da je za proračun Skupnosti vedno veljala premajhna poraba, kar se je dogajalo od leta 1988. Sprememba proračuna 2008 bi morala ponovno pokazati, da so bile letos potrebe odobritev plačil močno precenjene, še posebej, ko gre za politiko, ki je tako ključna kot kohezijska politika, in doslej ni nikakršnih dokazov, da bo v letu 2009 kako drugače.

Kot je omenila gospa Grybauskaitė in na njeno zahtevo, so bila v zadnjih letih dosežena izboljšanja, vendar pa ostajajo precejšnje negotovosti, ki se nanašajo na finančno leto 2009. Prvega oktobra sta bili izvedeni vmesni plačili le za dva izmed 433 programov kohezijske politike in razumeli boste, da moramo v sedanjem gospodarskem in finančnem ozračju – ne moremo primerjati proračuna Evropske unije s stvarmi, ki niso primerljive v okviru ukrepov, sprejetih za reševanje finančnega sistema za varčevalce in za varstvo evropskih državljanov – predvsem podpreti interese evropskih davkoplačevalcev in se čim bolj izogibati vnašanju v proračun odobritev plačil, ki se jih ne more uporabiti.

Druga zadeva je skladnost s pravili proračunske discipline in dobrim finančnim poslovodenjem. Svet bo poskrbel za izvajanje Medinstitucionalnega sporazuma z dne 17. maja 2006 v celoti. Odhodki morajo spoštovati omejitve, ki jih določa ta sporazum, in ohraniti je treba zadovoljive razlike do zgornjih mej različnih razdelkov. Kot veste, te zgornje meje niso cilji, ki jih je treba izpolniti. Menimo, da njihova sistematična zasičenost ni sprejemljiva, saj bi to popolnoma ogrozilo našo sposobnost reševanja nepredvidenih situacij, ki se lahko pojavijo v proračunskem letu 2009.

Glede tega želim na kratko omeniti razdelek 4, v zvezi s katerim namerava Parlament glasovati o spremembi, ki bi daleč presegala zgornjo mejo finančne perspektive. Dobro se zavedamo resničnih napetosti okoli tega razdelka. Poiskati moramo usklajen odgovor na različne prednostne naloge Unije v mednarodnem prostoru in izboljšati našo raven posredovanja, še posebej v okviru skupne zunanje in varnostne politike, in vemo, da se lahko na tem področju okoliščine zelo hitro spreminjajo. Zato bi morali tudi tukaj dopustiti zadostne razlike do zgornje meje za obravnavo morebitnega razvoja, na tem področju in tudi morebitnega razvoja, povezanega s posredovanji, ki bi se izvajala v okviru SZVP.

Tretje vprašanje zadeva financiranje instrumenta za hrano. To bo očitno pomemben element razprav v Svetu v prihodnjih tednih. Evropski svet je junija letos zagotovil močno politično spodbudo s čestitkami Komisiji za njeno željo, da predstavi svoj predlog, vendar je navodilo Sveta kristalno jasno: najti moramo rešitev za financiranje, ki je v celoti skladna s sedanjo finančno perspektivo. Zavedam se, da se Parlament strinja s tem stališčem, vendar pa si Svet kljub temu prizadeva najti kakršen koli primeren dogovor o financiranju, da bi uveljavili izražene politične želje, vključno z željami voditeljev držav ali vlad in Evropske komisije.

Kar sem želel povedati – da se to, kar sem rekel, ne bo pripisovalo napaki v prevodu – je, da se zavedam, da se Parlament ne strinja s tem stališčem. Naredil sem napako, jezikovni spodrsljaj, seveda. Vendar pa želim omeniti, da so bile stične točke med Parlamentom in Svetom glede pomembne zadeve instrumenta hrane, še posebej glede dejstva, da smo oboji imeli pomisleke glede predloga Komisije o financiranju celotnega instrumenta iz razlik iz zgornje meje razdelka 2.

Jasno, da si moramo – in Svet se tega zaveda – prizadevati za optimalno kombinacijo finančnih sredstev, da lahko dosežemo sporazum o skupnem znesku, ki ga je predlagala Komisija, v okviru Sveta med novembrskim usklajevanjem. Prepričan sem, da si bodo tri institucije zelo prizadevale doseči celovit dogovor o proračunu 2009, o financiranju novih pobud, ki sem jih pravkar omenil, med novembrskim usklajevanjem. Ta sporazum mora biti najboljši možni kompromis za Unijo, njene državljane in institucije.

Na kratko o uredbi o izvajanju sklepov o virih lastnih sredstev, o kateri bo Parlament odločal na tem zasedanju. Želim se osebno in v imenu Sveta zahvaliti Alainu Lamassouru za njegovo poročilo in Parlamentu za njegovo prizadevnost in hitrost pri obravnavi tega vprašanja. Kar zadeva nas, predloga Komisije ne bomo izključili. Ratifikacija sklepa o virih lastnih sredstev dobro poteka v različnih državah članicah in upamo, da bomo lahko dosegli cilj, in sicer njen celoten in celovit začetek veljavnosti do 1. januarja 2009. To sem vam želel povedati.

Ana Maria Gomes, pripravljavka mnenja Odbora za zunanje zadeve. – Gospa predsednica, kronično nezadostno financiranje razdelka 4 je večni kamen spotike. Preprečuje nam, da bi izpolnili svoje zunanje obveznosti na kriznih področjih: na Kosovu, v Palestini, Afganistanu in Gruziji. Nikakor ne moremo vzpostaviti trdne skupne zunanje in varnostne politike na dolgoročni osnovi, v kolikor Komisija in Svet nadaljujeta s sprejemanjem te proračunske strategije nezadostnega financiranja zunanjih odnosov in začasnim odzivanjem na zadnjo krizo, ki potrebuje vsa sredstva in pozornost, kot na primer v današnji Gruziji. Zadnja prednostna naloga prevlada nad predhodno.

Če hoče EU postati globalna partnerica, potrebujemo več denarja v razdelku 4. S sedanjo finančno ovojnico je nemogoče izpolniti potrebe različnih proračunskih vrstic. Iz tega razloga Odbor za zunanje zadeve odločno podpira strategijo Odbora za proračunski nadzor, ki si prizadeva obnoviti PPP v vseh proračunskih vrsticah in tako povečati proračunski vrstici za Kosovo za 40 milijonov EUR in za Palestino za 139 milijonov EUR.

Prav tako podpiramo spremembo z zvezdico. Z drugimi besedami, Svet in Parlament morata dovoliti uporabo instrumenta prožnosti in vseh drugih razpoložljivih instrumentov, predvidenih v medinstitucionalnem sporazumu, za dodelitev 250 milijonov EUR za instrument za hrano, 40 milijonov EUR za Kosovo, 80 milijonov EUR za Palestino in 20 milijonov EUR za Afganistan.

Maria Martens, pripravljavka mnenja Odbora za razvoj. – (NL) Govorim kot članica Odbora za razvoj in bi v imenu svojega odbora podala tri pripombe, prvič, o prehrambeni krizi, drugič, o sistemu ocenjevanja razvojne politike in tretjič, o pomanjkanju sredstev pod razdelkom 4 – tuji izdatki, o katerih smo razpravljali že prej.

Začeti želim s prehrambeno krizo, ki je seveda velik problem, saj so milijoni ljudi v nevarnosti, da izgubijo svoje življenje, in resnično je potreben skupen evropski pristop. Toda potrebujemo pristop, ki je drugačen od tistega, ki ga je Komisija predlagala na prvi stopnji. Spoštovati bo treba proračunski dogovor, medtem pa se ne sme prezreti pooblastil Sveta in Evropskega parlamenta. Zato sem zadovoljna, da je Komisija pripravljena pregledati pri predlog – da bi za to uporabili neporabljene kmetijske sklade.

Doseči moramo zanesljivost preskrbe s hrano za udeležene države. Ni potrebno reči, da je pomoč v hrani potrebna za ljudi, ki jim neposredno grozi smrt, navsezadnje pa gre za dolgoročnost, zaradi česar bi se proizvodnja hrane morala vrniti na razvojno agendo EU kot področje pozornosti, ki mu je treba dati prednost.

V tem kontekstu bomo morali govoriti tudi o ponovni oceni tematskega programa o zanesljivi preskrbi s hrano in preučiti, kako lahko malim kmetom omogočimo boljši dostop do ključnih proizvodnih dejavnikov. Zato nas veseli, da je bil predlog odobren za poskusni projekt za mikrokredite, saj bo to verjetno malim kmetom olajšalo financiranje proizvodnje hrane.

Drugič, treba je izboljšati sistem ocenjevanja razvojne politike. Ocena se preveč osredotoča na to, kam gre denar, in premalo na rezultate. Če želimo, da bo javnost še naprej podpirala razvojno sodelovanje, bomo morali dobiti večji vpogled v rezultate našega dela.

Tretjič, o pomanjkanju sredstev za tuje izdatke, razdelek 4, smo že razpravljali. To ne zadeva samo sredstev za razvojno sodelovanje, ampak tudi za Kosovo, Bližnji vzhod in tako dalje. Imamo velike ambicije. Upravičeno. Zato si ta točka zasluži strukturni porast.

Helmuth Markov, pripravljavec mnenja Odbora za mednarodno trgovino. – (DE) Gospa predsednica, komisarka, gospod predsednik Sveta, izpostaviti bi želel dve točki glede poročila gospe Haug.

Prva je, da je bila na pobudo Parlamenta pod razdelkom "trgovinska politika za pomoč trgovini", z drugimi besedami, "pomoč za trgovino", vključena ločena proračunska vrstica, ki znaša 1 milijardo EUR letno. Komisija nam žal še ni mogla zagotoviti podrobnih informacij o tem, kako se bodo izvajale te zaveze za pomoč in ali delujejo. Ohrabrujoče je, da je Odbor za proračun vključil spremembo, ki jo je predlagal Odbor za mednarodno trgovino, in hkrati umaknil predlog Sveta za 50-odstotno zmanjšanje številke pomoči za trgovino.

Moja druga točka se nanaša na podporo za države v razvoju pri prenosu tehnologije v zvezi z zdravili in vzpostavljanju zmogljivosti. V zadnjem letu je Parlament sprejel posebne ukrepe za pomoč najrevnejšim državam z dobavo zdravil, ustrezna finančna pomoč pa je seveda del tega. Žal je jasno, da se niti Komisija niti Svet ne strinjata s tem stališčem, in Odbor za proračun, če sem prav razumel, žal tudi ni vključil spremembe v zvezi s tem.

Glede poročila gospoda Lewandowskega je moj odbor izpostavil pomemben vidik dela EP na področju mednarodnih trgovinskih odnosov: njegovo sodelovanje v Medparlamentarni uniji v Svetovni trgovinski organizaciji v Ženevi. Ker je naš Parlament eden izmed organizatorjev njenih letnih srečanj in zaradi tega, ker bodo pomembne ministrske konference nedvomno na dnevnem redu v prihodnjih letih v zvezi s krogom pogajanj v Dohi, bi bilo vredno okrepiti financiranje tega, da bi zagotovili, da imamo ustrezne infrastrukturne možnosti za udeležbo. Poleg tega bi izredno radi pomagali predstavnikom držav AKP plačati njihove potne stroške in stroške bivanja v povezavi s parlamentarno konferenco. Oba ta elementa lahko in morata pomagati pri povečanju preglednosti in krepitvi dialoga med parlamenti, vladami in splošno javnostjo in navsezadnje voditi k večji poštenosti in legitimnosti v pogajanjih in odločitvah kot del razprav znotraj STO.

Pervenche Berès, pripravljavka mnenja Odbora za ekonomske in monetarne zadeve. – (FR) Gospa predsednica, gospa Grybauskaitė, gospod Jouyet, v imenu Odbora za ekonomske in monetarne zadeve bi želela izraziti zadovoljstvo, obžalovanje in upanje.

Moje zadovoljstvo izvira iz dejstva, da se je Odbora za proračun strinjal s sprejetjem našega predloga, namreč da nadzorniki, bodisi za bančništvo, zavarovanje ali vrednostne papirje, potrebujejo večje financiranje, da bi lahko bolje sodelovali. Tega ni treba posebej poudariti in celo tisti, ki niso člani Odbora za ekonomske in monetarne zadeve, se bodo strinjali, da je to ključno.

Moje obžalovanje je namenjeno temu, da v trenutni krizi, ko je evro naš temelj, naša osnova, toda Komisija je drastično zmanjšala sredstva za komunikacijske dejavnosti, ki se nanašajo na našo čudovito valuto.

Moje upanje je povezano s tem, da se bo plenarno zasedanje jutri zavedlo, da je treba povečati sredstva Evropskupine, ne glede na to, kakšne ravni bo dosegala odslej. Ne sme biti struktura brez posebne teže, brez vsebine. Postala je stvarnost. Zato upam, da se bo jutri Parlament odločil glasovati za načelo povečanih sredstev za Evroskupino.

Karin Jöns, pripravljavka mnenja Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve. – (DE) Gospa predsednica, začeti želim z zahvalo članom Odbora za proračun, ker se v veliki meri strinjajo s pristopom Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve k proračunu.

Vseeno bi želela še enkrat pozvati k ustreznemu povečanju financiranja socialnega dialoga, kot smo predlagali. Ne moremo še naprej govoriti, da je socialni dialog steber našega evropskega socialnega modela, in nato po drugi strani zmanjšati financiranje na točno tem področju.

Na tej točki bi želela tudi pozvati Svet, naj sodeluje z nami pri iskanju rešitve problema klavzule postopnega zmanjševanja. Ima posebno dramatičen učinek na delo sindikalnih inštitutov, dolgoročno pa nenehno zmanjševanje sredstev enostavno ni več trajnostno.

Glede obeh pilotnih projektov Komisije mi dovolite, da povem: za pilotni projekt o delavcih, napotenih na delo, je vladalo splošno soglasje in prepričana sem, da nam bodo rezultati tega projekta prinesli pomembna spoznanja za naše prihodnje politične odločitve o direktivi o napotitvi delavcev. Zato bomo vsekakor posvetili posebno pozornost, da zagotovimo, da bo Komisija v zameno posvetila svojo pozornost tistim vidikom, ki so v tem projektu pomembni za nas, da preprečimo plačni in socialni damping.

Drugi projekt se nanaša na nasilje nad starejšimi osebami. Ta projekt se sooča s prepovedano temo in to je posebej pomembno.

Péter Olajos, pripravljavec mnenja Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane. – (HU) Najlepša hvala, gospa predsednica, kot pripravljavec mnenja Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane želim glede proračuna EU za leto 2009 izraziti svoje zadovoljstvo z gradivom pred nami. Ena izmed najpomembnejših sprememb je, da bo naslednje leto na razpolago 10 % več sredstev za okoljske namene kot leta 2008. Tako bomo lahko za okoljske potrebe dodelili 14 milijard EUR.

Še posebno pozdravljam dejstvo, da so ena izmed prednostnih nalog v naslednjem letu podnebne spremembe. Evropa mora ohraniti svojo vodilno vlogo v mednarodnem boju proti podnebnim spremembam, kot je včeraj poudaril tudi predsednik Sarkozy. Poudariti bi želel tudi, da se bo za 9 % povečal tudi proračun za LIFE+. Prav tako pozdravljam začetek tako imenovanih pripravljalnih ali pilotnih projektov, za katere bodo trije izmed naših letošnjih predlogov o okoljskih temah in temah javnega zdravja prejeli podporo Komisije v višini 7,5 milijonov EUR. Še nikoli ni bilo toliko projektov, posvečenih podnebnim spremembam ali njihovim učinkom, začetih v teku enega samega leta.

Z vidika agencij menim, da so številke, ki jih je priporočila Komisija, načeloma sprejemljive, in zadovoljen sem, da se je obseg podpore človeškim virom in orodjem povečal; kljub temu bi predlagal prilagoditev v zvezi z dvema točkama. Prva se nanaša na Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni, za katerega bi svetovali sprostitev 10 % rezerv, saj bo šele takrat ta agencija lahko izpolnila svojo nalogo. Druga se nanaša na Evropsko agencijo za varnost hrane, kjer predlagamo ravno nasprotno, namreč, da se 10 % shrani kot rezerva, dokler agencija ne pokaže, da ustrezno deluje. Moji predlogi v zvezi s tem so prejeli tudi podporo Odbora Parlamenta za okolje in Odbora za proračun. Pozivam svoje kolege poslance, da jih prav tako podprejo s svojimi glasovi na plenarnem zasedanju. Nazadnje bi se želel zahvaliti poročevalki Jutti Haug in poročevalcu v senci za Evropsko ljudsko stranko Lászlu Surjánu za njuno dragoceno pomoč pri mojem delu. Najlepša hvala.

Gabriela Creţu, pripravljavka mnenja Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov. – (RO) Proračun ni vprašanje politike; ni tehnični problem, temveč izredno globok politični problem. S proračunom ugotavljamo, kakšna sredstva so potrebna za izpolnjevanje ciljev. Zavezam, ki jih prevzemamo, dajemo tudi mero odkritosti. Določbe v zvezi z notranjim trgom se zdijo ustrezne.

Gospe Haug bi se želeli zahvaliti za njena izjemna prizadevanja pri usklajevanju izredno raznolikih zahtev, predloženih s splošnejšimi političnimi cilji. Vendar pa so problemi kljub tem prizadevanjem trdovratni. Finančni trg kaže svoje meje. Vidimo lahko pomanjkljivosti, ki so skrite za pravili, ki jih običajni državljani težko razumejo. Še vedno kažejo določeno krhkost.

Predlagano spremembo, ki poziva k dodelitvi sredstev za izobraževanje potrošnikov o finančnih zadevah, je zavrnila večina v Odboru za proračun. Razlog za to ni ustvarjanje prihrankov. Večja vsota, kot je bila zahtevana, je bila odobrena za nespecificiran namen, povezan z varstvom potrošnikov. Odbor bi želeli pozvati, naj preuči uporabo zneskov, odobrenih za zadevno poglavje, za izobraževalne programe o financah. Pomanjkanje informacij, ki vpliva na nekatere ljudi, zagotavlja pogoje za spodbujanje špekulacij na trgu in bogatenje drugih. Vendar pa to ni čas za odpravljanje varstva. Zaželeno je, da se dobro obveščeni državljani branijo sami.

Miloš Koterec, pripravljavec mnenja Odbora za regionalni razvoj. – (SK) Najprej bi se želel zahvaliti poročevalki gospe Jutti Haug in koordinatorju za zelo zmeren pristop k potrebam državljanov EU in tudi za sprejetje priporočil Odbora za regionalni razvoj, katerega član sem. Politika kohezije mora še naprej biti srednjeročna proračunska politika EU.

Ko sem kot poročevalec za Odbor za regionalni razvoj pripravljal njegovo mnenje o poročilu EP o omenjenem proračunu, sem želel prispevati k reševanju problema, ki so ga države članice poskušale rešiti s svojimi razvojnimi programi, saj ni bilo usklajenega evropskega pristopa na tem področju. Zadeva problem vključevanja romskih skupnosti znotraj Evropske unije. S predlaganjem pilotnega projekta, ki bo morda pripomogel k reševanju tega problema na evropski ravni, želim spodbujati evropsko ozaveščanje o možnosti obravnavanja problema s perspektive regionalnega razvoja.

Ta zadeva je še zlasti očitna v novih državah članicah, kjer majhne romske enklave predstavljajo resen razvojni in socialni problem. Projekt bi moral zajemati tudi razvoj ustreznih virov na evropskih institucijah, brez česar se bo problem še naprej prepuščal državam članicam, kar bo vodilo v situacijo, v kateri bodo milijoni evropskih državljanov romske narodnosti morda postali žrtve neenotnega gospodarskega in socialnega razvoja in zelo slabega vključevanja.

Kyösti Virrankoski, pripravljavec mnenja Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja. – (FI) Gospa predsednica, razdelek 2 v predhodnem predlogu proračuna Komisije, ki ga je Svet ponovno zmanjšal, ni odražal prednostnih nalog Parlamenta. V njem so bile neposredne kmetijske subvencije in stroški trženja pretirano previdno ocenjeni na 2 027 milijonov EUR pod zgornjo omejitvijo za večletno finančno perspektivo. Odbor za kmetijstvo je predlagal, da Odbor za proračun pregleda ocenjene odhodke, kar je tudi storil.

Novi značilnosti proračuna sta razdeljevanje sadja in zelenjave šolarjem in sklad za strukturne spremembe za mlečno industrijo. Za prvo je Odbor namenil 181 milijonov EUR, za drugo pa 600 milijonov EUR.

Ker je v programih za razvoj podeželja veliko neporavnanih obveznosti, skupaj 9 milijard EUR, in ker so predlogi Komisije pokazali 30-odstotno nesorazmerje med obveznostmi in plačili, je Odbor povečal plačila za 898 milijonov EUR.

Odbor priporoča, da se zagotovi hitra pomoč v hrani, ki naj se glede na naravo financira pod razdelkom 4. To pomeni, da bo moralo priti do medinstitucionalnih pogovorov.

Emanuel Jardim Fernandes, pripravljavec mnenja Odbora za ribištvo. – (PT) Začeti želim s čestitkami poročevalki gospe Haug za njena prizadevanja pri pripravi stališča Parlamenta. Skupna sredstva, dodeljena ribištvu v preteklih letih, je treba smatrati za nazadovanje, saj so že zneski v prejšnjih proračunih zadostovali komaj za izvajanje skupne ribiške in pomorske politike s takšnimi sredstvi.

Ribiški sektor se srečuje z zunanjimi ekonomskimi pritiski, ki jih povzročajo podražitve goriva, in stagnacijo in zmanjšanjem cen ribiških proizvodov, posledica česar so velike izgube za sektor in kritični socialni problemi za ribiče na splošno.

Čeprav je Komisija predlagala prestrukturiranje ribiškega sektorja v skladu s trenutnimi makroekonomskimi razmerami, bi bili za preživetje sektorja potrebni konkretni ukrepi. Predlog proračuna in trenutno stališče Parlamenta predvidevata velika zmanjšanja, predvsem na področju spremljanja staleža rib, notranjega sodelovanja, raziskovalnega osebja v ribištvu in zbiranja podatkov.

Po drugi strani pozdravljam dejstvo, da trenutno stališče Parlamenta vključuje pilotni projekt opazovalnice tržnih cen v ribištvu, ki sem ga predlagal, in še naprej podpira evropsko pomorsko politiko in vse povezane projekte s tem, da povečuje proračunska sredstva za raziskave.

Helga Trüpel, pripravljavka mnenja Odbora za kulturo in izobraževanje. – (DE) Gospa predsednica, gospe in gospodje, leta 2004 je predsednik Barroso na veliki kulturni konferenci v Berlinu dejal, da gre pri evropski kulturni politiki za to, da se Evropi da dušo. Vendar pa proračun za kulturo kaže, da so veliki izzivi soočeni z majhnimi uspehi. Res je, da nam je zdaj uspelo začeti pilotni projekt za zagotavljanje več sredstev za spodbujanje mobilnosti umetnikov, prav tako pa hočemo povečati porabo za vseživljenjsko učenje in izmenjavo mladih, vendar pa glede na to, da moramo evropske državljane spodbuditi, da spoznajo Evropo, na tem področju porabimo premalo. Kot je že povedal gospod Barroso, ljudje v Evropi niso prav navdušeni nad enotnim trgom, vendar pa se hočejo več naučiti o kulturnih zakladih Evrope.

Pred kratkim smo podelili evropsko filmsko nagrado Parlamenta. Več moramo porabiti tudi za evropsko filmsko produkcijo, saj moramo našim državljanom približati evropske pripovedi in evropske podobe zgodovine in prihodnosti.

Monica Frassoni, pripravljavka mnenja Odbora za pravne zadeve. – (IT) Gospa predsednica, pravica, ki je počasna, komaj dostopna in nejasna, je brezupna. Menimo, da je treba osebje Komisije, Evropskega parlamenta in Sodišča Evropskih skupnosti povečati in okrepiti na področjih upravljanja prava, spremljanja uporabe prava Skupnosti in boljše pravne ureditve na splošno, ker so trenutni postopki predolgi in preveč nepregledni.

Menimo, da Komisija še ne razume dovolj jasno potrebe po naložbah v primerno osebje v teh sektorjih, in zdi se povsem neprimerno, da nas Komisija pušča docela v temi glede števila ljudi, ki delajo na postopkih za ugotavljanje kršitev, in še naprej trdi, da vse poteka brez težav.

V zvezi z Evropskim parlamentom bi želela izpostaviti problem, ki ga predstavlja zakonodajna kakovost naših besedil, in potrebo po večjih in boljših naložbah v delo pravnikov lingvistov. Enako velja za celotno vprašanje notranje reorganizacije v zvezi s spremljanjem uporabe evropske zakonodaje. Nazadnje pozivamo Komisijo, da nam poroča o ukrepih, sprejetih za to, da bodo naše institucije postale bolj zelene in trajnostne, in jih količinsko opredeli, vključno z gospodarskega stališča.

Bárbara Dührkop Dührkop, pripravljavka mnenja Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve. – (ES) Gospa predsednica, najprej bi se zahvalila Odboru za proračun, da je podprl naše spremembe.

Zaradi časovne omejitve bom samo na kratko omenila dve točki. Prva se nanaša na tradicionalno spremembo proračuna Frontexa. Kot vsi veste, je moral Parlament zaradi pomanjkanja pobude Komisije in predvsem zaradi nedoslednosti Sveta opredeliti obseg delovanja Frontexa s proračunskim postopkom.

Letos smo se strinjali s povečanjem njegovega proračuna za 10 milijonov EUR in s tem, da si prizadevamo zagotoviti, da bodo njegove misije ostale stalne. V ta namen niso potrebna samo odobrena proračunska sredstva, ampak morajo, gospod predsednik Sveta, tudi države članice izpolniti svoje obveznosti.

Moja druga točka zadeva odobritev proračunskih sredstev za pilotni projekt za vključevanje Romov. Evropska konferenca, ki jo je ta mesec organizirala Komisija, ne more zaznamovati konca, temveč prej začetek skladne politike o vključevanju Romov v evropsko družbo.

Costas Botopoulos, *pripravljavec mnenja Odbora za ustavne zadeve.* – (FR) Gospa predsednica, govoril bom kot pripravljavec mnenja Odbora za ustavne zadeve, toda tudi kot socialdemokratski član Odbora za proračun. Zaradi tega imam na razpolago dve minuti namesto eno.

–(EL) Gospa predsednica, gospe in gospodje, kar zadeva Odbor za ustavne zadeve, smo žal opazili, da nam v letu, v katerem smo imeli referendum na Irskem o Ustavni pogodbi, ki je – poleg rezultatov – pokazal potrebo, da politiki komunicirajo z državljani Evropske unije, Irci pripovedujejo, da je bil glavni razlog za negativen izid prav pomanjkanje komunikacije. Zato očitno potrebujemo več komunikacije v pripravah na prihodnje volitve.

Večina naših predlogov je bila sprejeta. Vendar pa je dejstvo, da predlogi za krepitev dveh osnovnih novih političnih institucij, namreč evropskih političnih strank in evropskih političnih institucij, niso bili sprejeti, nezadovoljivo. Morda naslednjič.

Imam nekaj političnih pripomb na dejanski proračun, o katerem glasujemo letos, in pravim političnih, ker bi morala biti politična vloga proračuna konec koncev, da nam omogoči, s proračunom, odigrati našo vlogo kot Evropska unija. Kot je včeraj dejal komisar Almunia, in citiram ga v francoščini, ker je govoril v njej: "Il faut commencer à imaginer le budget de l'Europe". Komajda smo si začeli zamišljati proračun in to moramo storiti.

Torej kaj vidimo letos? Vidimo proračun z nizkimi plačili, z veliko vrzeljo med obveznostmi in plačili ter z nezadovoljivim odgovorom na dejanske politične prednostne naloge Evropske unije. Da, obstajajo problemi, in da, kot je dejal minister Jouyet, pustiti moramo prostor, da se lahko odzovemo na krizo. Vendar pa so pomembne dejanske politične odločitve Evropske unije. Menim, da se na primer v volilnem letu ne bi smelo tako malo denarja nameniti komunikacijam in v letu geopolitične krize tako malo denarja zunanji politiki.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, pripravljavka mnenja Odbora za pravice žensk in enakost spolov. – (*PL*) Glede na ambiciozne cilje, ki si jih je zastavila Evropska unija, je nadaljnje zmanjševanje že tako nizkega proračuna za leto 2009 s strani Sveta presenetljivo. Ta zmanjšanja bodo vodila k večjim neravnovesjem med ravnjo zavez in plačilom zanje, kar je v nasprotju z načelom uravnoteženega proračuna.

Znesek, ki ga je odobril Svet – komaj 0,89 % BDP – za sredstva za plačila, se ne sklada s številnimi političnimi prednostnimi nalogami in zavezami Evropske unije. Rezultat tega bo, da se bo v praksi izvajalo samo nekaj pomembnih pilotnih projektov, ki so v korist državljanov.

Kot pripravljavka mnenja o proračunu za leto 2009 Odbora za pravice žensk in enakost spolov sem zaskrbljena zaradi nezadovoljive porabe proračuna za potrebe obstoječih programov, kot sta PROGRESS ali Daphne. Evropska komisija mora narediti velike korake k izvajanju načel enakosti pri načrtovanju svojega proračuna, države članice pa morajo ta načela učinkovito spodbujati pri uporabi strukturnih skladov in Evropskega socialnega sklada.

Mairead McGuinness, pripravljavka mnenja Odbora za peticije. – Gospa predsednica, želela bi se zahvaliti poročevalcem za njihovo marljivo in zelo učinkovito delo pri tej težki nalogi, in spregovoriti o vprašanju urada varuha človekovih pravic, kjer se bo proračun povečal za skoraj 6 %. Menimo, da je to primerno glede na to, da se polovica morda ne bo potrebovala, če ne bo dejanske spremembe v uradu po volitvah leta 2009. Menim, da moramo priznati tudi, da je bilo storjenega nekaj dela v uradu varuha človekovih pravic glede reorganizacije osebja in virov na učinkovitejši način.

Ko že stojim, bi kot članica Odbora za kmetijstvo želela samo povedati, da je vprašanje pomoči v hrani – in to govorim tudi javnosti, ki je zbrana tu – nekaj, kar se ljudi res globoko dotakne. Menim, da bi javnost želela, da smo velikodušni s pomočjo v hrani. Razumem lahko, da obstaja zaskrbljenost glede proračuna v zvezi s pravili, povsem upravičeno. Morda to kaj pove o delu, ki ga opravljamo v ozadju, preden oznanimo, tako da to naredimo na dober način in pošljemo ustrezno sporočilo javnosti, da podpiramo svet v razvoju in lačne in potrebne pomoči.

Vendar pa je vredno izpostaviti tudi, da se je naša razvojna pomoč v preteklosti resnično osredotočala na kmetijstvo in proizvodnjo hrane, kot so omenili drugi govorniki, v zadnjih letih pa smo se žal odvrnili od preučitve pomembnosti proizvodnega kmetijstva v svetu v razvoju. Morda tudi tu v Evropski uniji ne razumemo tega. Če je ta kriza s hrano storila kaj, je bilo to, da nas je opozorila na krhkost proizvodnje hrane in potrebo po njenem spodbujanju v svetu v razvoju.

Glede te posebne teme s kolegico Esther De Lange podpirava pilotni projekt, da bi povezali mlade kmetovalce v Evropi in svetu v razvoju. Menim, da bi to lahko prineslo nekaj dobrih rezultatov, ker potrebujejo pomoč in moramo razumeti njihovo stisko.

László Surján, v imenu skupine PPE-DE. – (HU) Gospa predsednica, najprej se želim v imenu svoje skupine zahvaliti poročevalcu za njegovo delo in sodelovanje. Proračun je skupna naloga, rezultat pa izpolnjuje zahteve številnih političnih skupin. Sporočilo Ljudske stranke je naslednje: naj bodo življenja državljanov EU bolj varna. Varnost pomeni mnogo stvari, ne samo varovanje meje schengenskega območja, preprečevanje nezakonitega priseljevanja, boj proti terorizmu, ampak predvsem ohranjanje delovnih mest s povečano podporo malih in srednje velikih podjetij skupaj z raziskavami in razvojem ter varnostjo hrane in zanesljivo preskrbo s hrano. V interesu varne preskrbe potrebujemo številne medsebojno neodvisne vire energije. Vse to zahteva več denarja, kot ga je začasno namenil Svet.

Da bi zavarovali bančne posle, je zadostovalo nekaj dni, da se je priskrbelo 2 000 milijard. Prav. Vendar pa bi se morali zavedati, da potrebuje EU dvajset let, da potroši takšno vsoto denarja. Parlament računa na manj kot 10 milijard dodatnih sredstev za programe naslednje leto, od katerih vsi služijo realnemu gospodarstvu, in tudi to je še vedno 1,5 milijard pod zneskom, ki smo ga zagotovili v sedemletnem okvirnem proračunu. Zato ni neprimerno, če v trenutni situaciji namesto proračunskih omejitev potrošimo 10 milijard več za rast, ustvarjanje delovnih mest in varnost naših državljanov. Kriza ni samo finančno, ampak tudi gospodarsko vprašanje. Svet bi moral biti naš partner v učinkovitejšem gospodarskem razvoju. Države članice bi morale odpraviti te ovire – kot so pretirane zahteve po njihovem deležu –, s katerimi umetno otežujejo uporabo podpore za evropski razvoj. EU mora pomagati našim državljanom, ki so se znašli v težavah zaradi svetovne krize. Pokažimo, da lahko Evropska unija ne samo prepreči, da bi v Evropi izbruhnile vojne, ampak lahko tudi premaga finančno in gospodarsko krizo, ki je prizadela Evropo. Hvala za vašo spoštljivo pozornost.

PREDSEDSTVO: GOSPOD MAURO

podpredsednik

Catherine Guy-Quint, *v imenu skupine PSE.* – (*FR*) Gospod predsednik, komisar, gospod predsednik Sveta, naj začnem z zahvalo vsem poročevalcem in zlasti gospe Haug in gospodu Lewandowskemu ter celotni proračunski ekipi, prav tako pa izvoljenim predstavnikom in administratorjem za to tradicionalno finančno nalogo za leto 2009. To je tretja finančna perspektiva in kaže, kako zelo je letni proračunski postopek postal nenaravna in nekako nenavadna naloga ob soočenju s položajem v Evropi. To je vaja iz žongliranja z računi, ki onemogoča zagotovitev resnične rešitve problemov naše družbe za celotno Skupnost.

Po zelo skromnem osnutku Komisije je Svet storil, kar vedno naredi, in nam poslal omejen predlog, ki ne omogoča izpolnitve nobene izmed obljub, danih med letom. Prav imate, gospod Jouyet, evropski proračun je bil premalo izkoriščen vse od leta 1988. Tako kot v športu tudi tu redna vadba vodi k boljšim rezultatom in tako kot atlet tudi proračun EU s tem, ko se zmanjšuje, postaja vse bolj neučinkovit in neizkoriščen. To je začarani krog, ki vodi v politične katastrofe.

Ne moremo trošiti, ne da bi izračunali takšne odhodke, vendar pa se glede na te nenehne obljube beleži odobritve za prevzem obveznosti in ne odobritve plačil. To je začetek proračunske goljufije! Zato moramo vedeti, ali želi Evropska unija doseči svoje cilje in ali so države članice pripravljene prispevati k skupnim politikam ali ne.

Soočen s to neizvedljivo nalogo Parlament prek dela našega poročevalca prevzema pristojnosti. Proračunski okvir je zelo ozek, pomanjkanje pobude Komisije pa je Evropski svet vodilo k izoblikovanju novih PP in PU,

ki bodo podprle prihodnje inovacije. Vendar pa je pomembno, da nam v času, ko se Evropa odloča vložiti 1 700 milijard EUR, da bi pomagala bančnemu sektorju evrskega območja, uspe najti 250 milijonov EUR za instrument za hrano za leto 2009. Parlament je zelo trden glede teh sredstev za pomoč v hrani.

Tako bo 21. novembra na potezi Svet. Parlament je upošteval odobrene postopke v vseh njihovih oblikah: upoštevanje finančne perspektive, poziv k prožnosti pod zgornjo mejo 530 milijonov EUR in poziv k rezervi za nujno pomoč, ki je element finančne perspektive. Ukrepamo v obsegu naših pooblastil in zato od Sveta pričakujemo, da bo zavzel odgovorno politično držo, podobno naši. To je ključno, ko gre za zagotovitev verodostojnosti dela Evrope v očeh vsakega posameznega državljana.

Gospod Jouyet, pozivam vas: v politiki gre za pričakovanja; stališče Parlamenta nam omogoča pričakovati ob sočasnem spoštovanju pravil, ki so se jim zavezale tri institucije. Dokažite, da ste kos svojim zavezam!

Anne E. Jensen, v imenu skupine ALDE. – (DA) Gospod predsednik, naj začnem z zahvalo gospe Haug za njena prizadevanja, da obdrži skupaj vse različne vidike tega proračunskega postopka. Skupina zavezništva liberalcev in demokratov za Evropo podpira rezultate glasovanja v Odboru za proračun. Za skupino ALDE so bile pomembne prednostne naloge za proračun za leto 2009 energetska in podnebna politika ter raziskave in razvoj. Smo enakega mnenja kot gospa Haug, da se podnebna in energetska politika v proračunu ne odražata ustrezno, in veselimo se jasnega predloga Komisije spomladi o tem, kako temu področju dati proračunsko podporo na ravni EU. Glede ruskega vdora v Gruzijo se je skupini ALDE zdelo pomembno zagotoviti obnovitveno pomoč za Gruzijo in podpreti razvoj plinovoda Nabucco, katerega namen je zagotoviti Evropi oskrbo s plinom, ki ni pod ruskim nadzorom. Veseli nas, da je večina podprla te prednostne naloge.

Predloženi osnutek odpravlja številne rešitve Sveta in podaja bolj realistično oceno potreb po plačilih v prihodnjih letih. Zgornjo mejo bomo dosegli v večletnem sporazumu za proračun v treh razdelkih, in sicer 1a za raziskave, izobraževanje in promet ter 3b za pravno politiko, zgornjo mejo pa bomo presegli v razdelku 4, zunanja politika. Proračunska zgornja meja za zunanjo politiko je še vedno preveč omejujoča in vsako leto se moramo boriti za financiranje novih prednostnih nalog. Nenavadno je videti, kako voditelji držav pišejo osnutke za proračun EU, ki jih njihovi finančni ministri ne bodo upoštevali. Komisija je predlagala financiranje instrumenta za hrano za države v razvoju z uporabo denarja, prihranjenega od izvoznih nadomestil EU. Sredstva so bila seveda prihranjena zaradi visokih cen hrane, ki ustvarjajo problem lakote v revnih državah. Zamisel je prava, vendar pa moramo v smislu proračuna stvari narediti drugače, da bomo ravnali v skladu s sporazumi, sklenjenimi med institucijami. Zato zdaj predlagamo, da se instrument za hrano in izredna proračunska sredstva za Palestino, kosovo in Afganistan financira iz rezerv, na primer rezerve za prožnost. Ni pošteno, da ta sredstva pridobimo z zmanjšanjem pomembnih programov za revne države.

Skupina ALDE je podala predlog, da se 12 % sredstev iz programov strukturnih skladov premesti v rezervo. Ozadje tega predloga je bilo, da smo hoteli Komisijo prisiliti, da stori več za izogibanje napakam v območju 12 %, ki so se pojavile med razpravo o razrešnici proračuna za leto 2006. Naš cilj je bil, da se to rezervo uporabi kot instrument za nadaljevanje razrešnice za leto 2006, vendar pa nismo dobili dovolj podpore, da bi lahko ubrali to pot, zato bomo morali to upoštevati, vendar pa upamo, da bo Komisija ukrepala.

Gospod Lewandowski je imel zanimivo nalogo pri pripravi proračuna Parlamenta in drugih institucij. Menim, da mu je uspelo doseči dober kompromis s tem, ko bo proračun Parlamenta ostal pod 20 % upravnih odhodkov.

Helga Trüpel, *v imenu skupine Verts/ALE.* – (*DE*) Gospod predsednik, gospod predsednik Sveta, komisar, gospe in gospodje, proračun Evropske unije za leto 2009 lahko prinese samo majhne uspehe, saj delamo v togem okviru finančne perspektive. Skupina Zelenih/Evropske svobodne zveze je ob glasovanju o njej jasno pokazala, da finančna perspektiva ni v razmerju z novimi izzivi in nalogami, s katerimi smo soočeni.

Pravkar smo od vseh govornikov slišali, da ima evropski proračun za zunanjo politiko premalo sredstev. Vendar pa nam tudi glede izzivov globalnih podnebnih sprememb evropski proračun še zdaleč ne dovoljuje, da bi se ustrezno odzvali.

Vse bi vas rada spomnila na včerajšnji odlični govor predsednika Sarkozyja, v katerem je izpostavil, kaj vse bi se moralo spremeniti v Evropski uniji glede na gospodarsko krizo in katastrofe podnebnih sprememb. Proračun za leto 2009 odraža vse to v zelo omejenem obsegu in to je naš skupni problem: evropski proračun enostavno ni dorasel izzivom današnjega časa. Tudi v kmetijski politiki je skrajni čas, da pridobivanje energije povežemo z okoljskimi cilji, prav tako pa moramo – kot je včeraj dejal gospod Barroso – storiti več za

raziskave in razvoj in predvsem izobraževalno politiko. Konec koncev so to sredstva Evrope. Premakniti se moramo od reaktivnega proračuna proti proaktivnemu proračunu in novemu političnemu konceptu.

Nazadnje, več moramo storiti za boj proti lakoti: v Afriki, v podsaharski regiji, je lakota ponovno v vzponu in to je nesprejemljivo. Prav tako moramo storiti več za spodbujanje poštene trgovine, tako da bodo države v razvoju in države v vzponu končno dobile pošteno priložnost.

Naj zadaj spregovorim o političnih rezultatih. Kot je včeraj dejal gospod Sarkozy, ponovno moramo zagnati kapitalizem v zeleni obliki, potrebujemo zeleni *New Deal*. Šele takrat bomo lahko ponovno zagnali evropski proračun.

Wiesław Stefan Kuc, *v imenu skupine UEN.* – (*PL*) Gospod predsednik, komisar, osnutek proračuna za leto 2009 ne samo ne izpolnjuje naših pričakovanj, ampak, kar je še bolj pomembno, ne izpolnjuje pričakovanj naših volivcev. Njegova glavna pomanjkljivost je premalo proračunskih obveznosti za plačila. Če hočemo izpolniti vsa pričakovanja, bi moral biti vsaj dvakrat tolikšen.

Svet Evrope je omejil financiranje, zaradi česar je bilo treba zmanjšati številne postavke – ta zmanjšanja vplivajo predvsem na Oddelek III, ki vključuje kmetijstvo in razvoj podeželja –, vendar vpliva tudi na evropske agencije in preostale oddelke. Ni verjetno, da bo ta proračun zadovoljil kateri koli odbor ali politično skupino v Evropskem parlamentu.

Čeprav so bile določene politične prednostne naloge za leto 2009, nobene od prednostnih nalog ni bilo mogoče obdržati na takšni ravni, da bi lahko pojasnili, da so bile deležne finančne prednosti. Uradno je proračun obdržal vse kazalnike, določene v večletnem finančnem okviru, vendar pa smo vsi pričakovali, da bo višji. Zato osnutek proračuna predlaga vrnitev k izvirnemu osnutku in odpravo zmanjšanj, ki jih je uvedel Svet. Z glasovanjem za predlagani osnutek računamo s tem, da bomo uveljavili povečanje zmanjšanih proračunskih odhodkov. Morda nam bo uspelo.

Esko Seppänen, *v imenu skupine GUE/NGL*. – (FI) gospod predsednik, upravičeno je mogoče reči, da proračun za naslednje leto kaže proračunsko disciplino. Nizki nacionalni dohodek, ki ga predlaga, bo v EU prinesel zakon in red.

Odhodki pod zunanjimi ukrepi v razdelku 4 so neustrezni po vseh proračunskih merilih. Vsi vemo, da to ni dovolj denarja za vse, za kar Svet meni, da je pomembno, saj ima Parlament svoje legitimne prednosti za uporabo teh sredstev.

V naši skupini si ne želimo preveč podpreti rast v zunanjih odhodkih samo po sebi. Nismo za oboroževanje Gruzije po njenem napadu na civiliste v Južni Osetiji in na ruske mirovne sile ter njen bedni kasnejši poraz. Ne podpiramo prednostnih nalog Sveta glede skupne zunanje in varnostne politike. Ne strinjamo se, da bi bilo treba skupno zunanjo in varnostno politiko razvijati v smeri evropske varnostne in obrambne politike kot da Lizbonska pogodba ni bila zavrnjena. Naj se države članice zadovoljijo s finančnim mehanizmom Athena.

Ne podpiramo pomoči Iraku, Afganistanu in Gruziji prek mednarodnih organizacij brez možnosti nadzora uporabe denarja Unije. Seveda smo za pomoč zatiranim narodom kot so Palestinci, hkrati pa pravimo, da prednostna področja Sveta odžirajo rezerve za cilje financiranja, ki se zdijo pomembni Parlamentu.

Vsi tisti, ki so sodelovali pri osnutku proračuna, vedo, da zgornja meja za zunanje ukrepe ne bo zdržala, ampak se bo zrušila med proračunskim postopkom, tako kot se je lani avgusta zrušil strop v tem Parlamentu. Sposobni moramo biti ostati pod zgornjo mejo. Če se to doseže s prirejanjem knjig, je to v nasprotju z dobro proračunsko prakso in je kultura upravljanja, ki ni pregledna za državljane EU, ljudi, ki morajo poravnati celotni račun.

Čeprav naša skupina meni, da med nami glede zunanjih ukrepov Unije ni velikega občutka zaupanja, hočemo, da se prizna dejstva. To je zdaj naloga za Svet.

Nils Lundgren, v imenu skupine IND/DEM. – (SV) Gospod predsednik, to je na nek način dobro izdelan osnutek proračuna. Usposobljeni in premišljeni poročevalci si zaslužijo čestitke za svoje delo znotraj veljavnega okvira. Vendar pa je vse to kljub temu povsem napačno – kajti kaj naj pravzaprav stori EU? V tem kontekstu gresta vsaj dve tretjini denarja za kmetijstvo in strukturne sklade, vključno z odpadki in korupcijo. Tisto, v kar bi morala EU vlagati denar, na primer obsežne raziskave kot je projekt jedrske fuzije v Barceloni ali skupna infrastruktura kot je Galileo ali ločevanje in hranjenje ogljikovega dioksida itd., je le malenkost v tem proračunu.

Kar najdemo tu, je Sklad za prilagajanje globalizaciji, ki zdaj daje 2,4 milijona EUR Portugalski in 10 milijonov EUR Španiji. V obeh primerih smo deležni tisočinke bruto nacionalnega proizvoda teh držav. Ni razloga, da bi morali v tej zvezi dobivati denar od drugih držav. Imamo Solidarnostni sklad, iz katerega gre po opustošenju, ki ga je na Martiniku in Guadeloupu povzročil orkan Dean, 13 milijonov EUR v Francijo. To je ponovno tisočinka bruto nacionalnega proizvoda Francije. Celotna stvar je nesmiselna. Govorimo o bogatih državah, ki ne bi imele problema pri reševanju teh zadev, tudi če od drugih držav članic ne bi dobile drobtin.

Zakaj se to dela? Trdim, da zato, ker je to denar za odnose z javnostmi, namenjen za oglaševanje EU. Za to ni nikakršnega drugega očitnega razloga. Naslednjič bo denar nedvomno šel za čiščenje snega. Ponavljam: smo na popolnoma napačni poti. Razpravljamo o proračunu, ki je tehnično dobro zasnovan, toda politično neumen.

Sergej Kozlík (NI). – (*SK*) Lansko leto smo bili podobno osupli zaradi nizkih stopenj odhodkov v proračunu EU za leto 2008. Kot delež bruto domačega proizvoda je znašal 0,95 %. Takrat sem primerjal krivuljo vsakoletnega upada s padajočim listjem. Mislili smo, da ne more še bolj pasti. Motili so se.

Odhodki za leto 2009 predstavljajo 0,8 % BDP. To ni več krivulja: je prosti pad. Komu mar, da se stopnja odhodkov še zdaleč ne sklada s političnimi prednostnimi nalogami in obveznostmi Evropske unije? Komu mar, da se vrzel med stopnjo obveznosti in plačil povečuje? Skupni obseg neplačanih obveznosti danes znaša 139 milijard EUR, kar je več kot letni proračun Unije.

Notranje nesoglasje v politiki Evropskega sveta je bilo razkrito in ga lahko vidijo vsi. Vladam večine držav članic v tekočem letu ne bo uspelo zagotoviti polnega črpanja sredstev EU. Omenjena vrzel se odraža v zmanjšanju odhodkov v proračunu za naslednje leto. Vrzel se povečuje med finančnim okvirom za leta 2007–2013 in dejanskimi proračuni v škodo državljanov in regij, ki ne prejemajo potrebnih virov, še zlasti iz strukturnih skladov in kohezijskega sklada.

To je tudi stvar šibkosti Evropskega parlamenta. V naših lastnih državah ne bomo našli učinkovitega načina za izvajanje pritiska na vlade, ministre in druge organe znotraj javne uprave, da bi v ta področja usmerili ustrezne ravni financiranja. Podpiram povečanje odhodkov iz proračuna EU, kot je predlagano v izvrstnem poročilu Jutte Haug. Hkrati pa se sprašujem, ali se samo borimo z mlini na veter.

Salvador Garriga Polledo (PPE-DE). – (ES) Gospod predsednik, gospod predsednik Sveta, komisar, poročevalci, gospe in gospodje, kaj je končni cilj, *raison d'être*, proračuna EU v letu resnične in popolne finančne krize?

Prvi cilj je zagotoviti, da ta proračun ne predstavlja zgolj dodatnega bremena za nacionalne blagajne. Z drugimi besedami, ne sme biti odvečni strošek, ampak mora posegati samo tja, kamor države članice ne morejo ali ne smejo.

Drugi cilj je zagotoviti, da je to proračun, ki zagotavlja dodano vrednost. Programe, za katere je odobreno financiranje, mora ustrezno podpirati politična oblast – Svet in Parlament – in tehnično podpirati izvršilna oblast, kar je Komisija.

Vloga Komisije še nikoli ni bila tako pomembna kot v tem letu globoke krize. Njena odgovornost je večja kot kdaj koli, ker moramo iztisniti vsako možno kapljo donosa od vsakega evra, ki so ga vložili evropski davkoplačevalci.

Tretjič, v času, ko liberalci postajajo socialni demokrati in se socialni demokrati nagibajo k temu, da postanejo liberalci, mora biti proračun EU učinkovit in celo kontracikličen.

Študija, ki jo je vodil španski ekonomist Rafael Flores, je dokazala, da je javna poraba z največjim vplivom na javne naložbe in zaposlovanje poraba za prometne infrastrukture in komunikacije. Kar je dobro za mojo državo mora biti dobro za celotno Evropo.

Strukturni skladi in kohezijski sklad EU so ključni elementi Skupnosti za oživitev evropskih infrastruktur in posledično zaposlovanja. Iz tega razloga moja skupina podpira med drugim več sredstev za vseevropska omrežja, na katera je Svet neodgovorno pozabil, predvsem več sredstev za energetska omrežja, in tudi več sredstev za odobritev plačil pod razdelkom konvergenca.

Thijs Berman (PSE). – (*NL*) Gospod predsednik, proračuni drugih institucij se ponašajo s sprejemljivim ravnotežjem med veliko zahtevo, skoraj kronično zahtevo po številnejšem osebju in potrebo po omejitvi odhodkov.

Evropski parlament kot previden proračunski organ, kakršen je, ostaja znotraj dogovorjenih omejitev (petina proračuna institucij), vendar kljub temu vlaga v znanje s povečanjem števila zaposlenih v skupinah in povečanjem zmožnosti v knjižnici. To je potrebno, saj so vprašanja, s katerimi se soočamo, vedno zapletena in povezana z globalizacijo in svetovnimi vprašanji. Polaga se temelje za uvedbo statuta za poslance in pomočnike, to pa je vprašanje socialne pravičnosti, ki se je pripravljalo dolgo časa.

Bo več osebja za zvezo med Evropskim parlamentom in nacionalnimi parlamenti, kar je ključnega pomena, čeprav so številke majhne. Gre za izmenjavo z nacionalnimi parlamenti, ki se mora izboljšati. V naših glavnih mestih je pogosto veliko nepoznavanje o bruseljskih agendah in vprašanjih subsidiarnosti, medtem ko evropski državljani bolj kot poprej zastavljajo kritična vprašanja o tem, kaj bi bilo treba urediti na nacionalni ravni in kaj na evropski ravni.

Glede drugih institucij mi dovolite, da rečem samo: dostop za državljane bi moral biti na prvem mestu. Zato je pomembno povečati število zaposlenih varuha človekovih pravic, če omenim samo en vidik. Evropska unija mora biti odprta za vsakega državljana, nenazadnje in predvsem za državljane, ki imajo pritožbe.

Nathalie Griesbeck (ALDE). – (*FR*) Gospod predsednik, gospe in gospodje, najprej se želim zahvaliti našima dvema kolegoma poslancema iz Odbora za proračun – gospodu Lewandowskemu in seveda gospe Haug –, ki sta naše delo vneto in učinkovito nadzorovala.

Najprej bi želela v času, ki mi je na voljo, na kratko povedati, da sem na splošno zadovoljna s številom smernic, ki so bile ohranjene v okviru proračuna, ki je zelo omejen, celo pičel, kot so dejali nekateri kolegi poslanci. Temeljne smernice v zvezi z rastjo, zaposlovanjem in podnebnimi spremembami so bile ohranjene in imamo celo povečanje v skupni stopnji plačil za kar nekaj prednostnih nalog.

Drugič, zadovoljna sem v zvezi z bolj specifičnimi točkami: dejstvom, da nam je uspelo s predlogom Odbora za proračun narediti vrstice za raziskave in razvoj in vse, kar zadeva strukturne sklade, bolj razumljivo, pri čemer smo našim sodržavljanom podali praktične odgovore.

V tem času krize, katere obseg in učinki so stresni in bodo žal dolgoročni, bi želela poudariti pomen usklajenega odziva Evrope. Slednji ni samo očitnejši kot kdaj koli prej, ampak je tudi ključnega pomena, ko gre za zagotavljanje podpore za naložbe v velike infrastrukturne projekte za spodbujanje evropskega gospodarstva.

Gérard Onesta (Verts/ALE). – (FR) Gospod predsednik, jasno je, da Lizbonska pogodba naslednje leto žal ne bo začela veljati, vendar pa bomo za vse to vseeno potrebovali ureditev. Morda ni nove pogodbe, vendar pa so vseeno nove potrebe. So naloge, ki ne sledijo institucionalnemu tempu. Pogledati moramo samo dejanskost s finančno krizo in okoljsko krizo. Potrebovali bomo sredstva v naših diagramih.

Leto 2009 je tudi nekoliko posebno, ker imamo srečanje z zelo občutljivo živaljo, znano kot evropski državljan, namreč volivci. Zato ne smemo skopariti s sredstvi za komunikacije in sodelovanje. Tudi za to zadevo najdimo ustrezna sredstva za našo spletno televizijo, volilno kampanjo, center za obiskovalce, državljanske forume in tako dalje.

V smislu stavb imamo zdaj v lasti skoraj vsa naša poslopja. S tem mislim naša tri glavna mesta dela. Glede tistega, ki ga še nimamo v lasti, v Luxembourgu, bomo z delom začeli v naslednjih nekaj tednih. To je veliko, zelo ambiciozno gradbišče, kjer bomo zgradili eno največjih stavb na svetu s povsem neodvisno energetsko oskrbo. Lahko smo ponosni na to, lahko smo ponosni na našo lastnino, toda kot lahko dokaže ta prostor, lastnina zahteva vzdrževanje! Zato bomo morali zdaj kot lastniki najti sredstva, da bomo imeli visokokakovostno lastnino.

V zvezi z okoljsko politiko smo bili leta 2008 eni izmed prvih, ki so dobili certifikat EMAS – na to smo lahko zelo ponosni. Rezultat naše študije o ogljikovem odtisu imamo že dva dni. Ta Parlament ustvari 200 000 ton CO_2 vsako leto. Če hočemo doseči cilj manj kot 30 % v dvanajstih letih, bomo potrebovali nekaj sredstev.

Zaključil bom s pohvalo kakovosti dela, ki ga je opravil naš prijatelj, gospod Lewandowski, saj smo imeli spričo novega načina za doseganje dogovora, ki smo ga uvedli, zelo, zelo veliko srečo, da je bil vodja.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (*PL*) Gospod predsednik, komisar, v tej razpravi so štiri zadeve, h katerim bi rad usmeril vašo pozornost. Prvič, čeprav so odhodki v proračunu v višini 124 milijard EUR proračunskih sredstev najvišji v zgodovini Evropske unije, so najnižji v smislu bruto nacionalnega proizvoda 27 držav članic. To je raven, ki jo je predlagal Odbor Evropskega parlamenta za proračun, saj je Evropska komisija predlagala celo manjši obseg finančnih sredstev, Svet pa je ta skromni proračun še bolj oklestil.

V finančni perspektivi za obdobje 2007–2013 je bila zgornja meja proračunskih sredstev za plačila 0,97 % bruto nacionalnega proizvoda, z drugimi besedami, opravka imamo z velikim razhajanjem med tem, kar smo nameravali financirati pred tremi leti, in tem, kar hoče Unija financirati zdaj. Četrtič, za tako malo denarja ne moremo imeti niti obsežnejše Evrope niti globljega povezovanja, Evropska unija pa tudi ne more biti zanesljiv globalni partner, saj ji grozi, da ne bo mogla izpolniti svojih obveznosti na tem področju.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL). – (*PT*) To razpravo o proračunu Skupnosti za leto 2009 bi morale zaznamovati odločitve, ki je Evropski svet ta mesec ni sprejel. Absolutno bi bili morali razpravljati o nujnih proračunskih ukrepih, potrebnih za učinkovito podporo kmetijstva manjšega obsega in kmetijstva, temelječega na družinskih kmetijah, ribištva, tekstilne industrije in industrije oblačil, ladjedelniške industrije ter mikro, malih in srednje velikih podjetij. Poleg tega so nujni drugi ukrepi, potrebni za obrambo proizvodnih sektorjev vsake države članice, predvsem kohezijskih držav, zaposlovanja s pravicami in dostojnimi plačami za delavce.

Absolutno bi bili morali razpravljati o potrebni prekinitvi proračunske politike Skupnosti. Ta politika podpira gospodarsko politiko, ki je eden izmed vzrokov za strukturno krizo, ki se v Evropski uniji že tako dolgo vleče in ki je izvor poslabšanja proizvodnega sektorja, brezposelnosti, negotovih delovnih razmer, povečevanja socialnih neenakosti in globokih razlik med državami članicami.

Ashley Mote (NI). – Gospod predsednik, vidim, da se na milijone evrov še vedno zagotavlja za socialni inženiring in za nakup podpore EU sami v državah kandidatkah, državah članicah in drugod. Še vedno imamo ceste in mostove, ki ne vodijo nikamor, zamenjujemo tlake v Karínii pred turškimi igralnicami in 400 milijonov EUR zagotavlja elektriko na Kosovu, kjer posledični računi enostavno izginejo.

To so zelo vprašljivi načini porabe javnega denarja. Ni čudno, da se davkoplačevalci v državah, ki so neto vlagateljice, kot je moja, vse bolj pritožujejo nad tem, da se sredstva EU daje državam, katerih davčno breme je manjše – včasih precej manjše – in ki učinkovito nadomeščajo pomanjkanje lokalnih davčnih prihodkov.

Glede na naravo teh nepravilnosti sem pred nedavnim poslal dopis Računskemu sodišču, da bi pojasnilo zakonitost plačil iz javnih sredstev, ki so v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Esther de Lange (PPE-DE). – (*NL*) Gospod predsednik, ena od glavnih prednosti tega, da govoriš proti koncu razprave, je, da lahko izpustiš precej stvari, ki so že bile povedane. Zato se bom nemudoma lotila dveh točk, ki sta mi še posebno pri srcu. Prvič, zdaj ko je v Evropi vedno večje število debelih otrok, bomo morali kot družba vložiti več v učenje zdravih prehranjevalnih navad.

Povečanje proračuna za mleko v šolah, kot smo predlagali, se izvrstno sklada s to ambicijo. Z dodatnimi 13 milijoni, ki bi jih radi zagotovili, bi povečali število šol in tudi obseg s številnimi zdravimi proizvodi. Žal je odziv Komisije na pobude kot je program za razdeljevanje sadja v šolah po mojem mnenju prepočasen.

Evropski parlament si je želel imeti denar za ta program že leta 2008. Zdaj bo leto 2009, preden se bo sadje v šolah razdeljevalo brezplačno, samo 1,3 milijona EUR pa je bilo razporejenih za mreženje in zagotavljanje informacij. To je po mojem mnenju vredno obžalovanja. Sadje za šole ne bo preprosto deževalo na njih po poletnih počitnicah. Za ta program bo treba opraviti veliko temeljnega dela, denar pa bo potreben tudi za naslednje leto. Malce več dinamičnosti resnično ne bi bilo napak.

Drugič, vašo pozornost bi rada pritegnila k predlagani preiskavi donosa v verigi proizvodnje živil. Ste na primer vedeli, komisar, da je gospodarski donos tega jabolka 22 % v vaši samopostrežni veleblagovnici in 23 % v distribuciji, medtem ko je primarni proizvajalec tega jabolka, kmet, brez truda katerega tega jabolka ne bi bilo tu, imel negativni donos -4 %?

Radi bi, da se s študijo, ki jo predlagamo, spremlja položaj kmetov. Če nenazadnje želimo ohraniti kmetijsko proizvodnjo v Evropi, bomo morali spremljati položaj primarnih proizvajalcev in koncentracijo moči v verigi, kot na primer pri velikih veleblagovnicah. Upam, komisar, da se boste skupaj s svojim kolegom za konkurenco hoteli lotiti tega vprašanja.

Göran Färm (PSE). – (*SV*) Gospod predsednik, kot poročevalec za proračun Odbora za industrijo, raziskave in energetiko se želim zahvaliti gospe Haug, da je tako pozorno prisluhnila našim prednostnim nalogam, katerih prisotnost je čutiti v proračunu. Mojemu švedskemu kolegu poslancu evroskeptiku, gospodu Lundgrenu, ki je pravkar govoril in proračun označil za neumen, bi rekel samo, da ga ni izboljšal njegov predlog glede prenehanja nekaterih najboljših delov proračuna, ki se na primer nanašajo na agencijo za pomorsko varnost in program Mladi v akciji.

Proračun EU ima zagotovo probleme. Trojna kriza, ki jo prestajamo, kaže, za kaj gre v resnici. Govorim o podnebni krizi, prehrambeni krizi in finančni krizi. Odbor za industrijo, raziskave in energetiko predlaga povečanje za vsaj 5 % v vseh sredstvih za poslovanje, povezanih s podnebjem in energijo, toda tudi to je še vedno kaplja v morje. Kot socialist vidim potrebo po pomoči v hrani, toda razprava o financiranju kaže slabosti v proračunskem sistemu. Kaže, kako težko je izvesti večjo ponovno opredelitev prednostnih nalog. Predsednik Sarkozy je včeraj poudaril potrebo po skupnih prizadevanjih, namenjenih evropski trgovini in industriji kot posledica krize, vendar pa v proračunu EU ni nikakršnih sredstev za to. Odbor za industrijo, raziskave in energetiko izpostavlja potrebo po več sredstvih za mala in srednje velika podjetja, toda tudi to je kaplja v morje.

Namesto tega smo prisiljeni iznajti vedno nove začasne instrumente. Imamo instrumente prožnosti, Sklad za prilagajanje globalizaciji, Solidarnostni sklad in instrument za hrano, kmalu pa bomo imeli še poseben mehanizem za spremljanje dohodka od prihodnjih dražb pravic do emisij. Menim, da je čas, da izvedemo ambicioznejši in napreden pregled dolgoročnega proračuna. Zdaj, ko moramo izvesti vmesni pregled, imamo priložnost zagotoviti, da je bolje prilagojen za obravnavanje vse bolj zapletene realnosti, v kateri živimo in v kateri so potrebni radikalni ukrepi. (razprava)

Seán Ó Neachtain (UEN). – Gospod predsednik, najpomembnejši vidik tega proračuna je, kako pomaga in podpira celotno gospodarstvo Evrope, ter razvoj in krepitev gospodarstva – nekaj, kar je trenutno resnično potrebno. Zato pozdravljam podporo v proračunu za raziskovalne programe in razvoj novih tehnologij, kajti brez razvoja takšnih tehnologij se ne moremo nadejati konkurenčnosti v našem gospodarstvu.

Želel bi, da se da to podporo na razpolago vsem regijam po Evropi, ne samo na bolj mestnih območjih, temveč tudi v podeželskih skupnostih. Prav tako bi si želel močnejše podpore za zdravstveni pregled SKP v naslednjih letih, da bi zagotovili zdravo oskrbo s hrano lokalno in ne bi bilo treba, da smo odvisni od uvoza iz oddaljenih držav.

Margaritis Schinas (PPE-DE). – (*EL*) Gospod predsednik, v volilnem letu bi moral imeti proračun dve posebni značilnosti: prvič, sredstva, ki odražajo ambicije Evropske unije, in drugič, odzive in politična sporočila na pričakovanja povprečnega državljana, še posebno v trenutnem težkem gospodarskem ozračju.

Če predloženi osnutek proračuna ocenimo v skladu s temi merili, je znesek, ki ustreza plačilom 0,96 % BDP Skupnosti, v bistvu ustrezen, vendar samo, če ga Svet ne bo oklestil na drugi obravnavi. Prepričana sem, da bo minister tej točki posvetil posebno pozornost.

Stvari so boljše v smislu političnih sporočil in političnih ciljev, kjer smo vsekakor pokrili osnovne prednostne naloge družbe. Če sme, bi brez spuščanja v podrobnosti omenila še eno veliko vprašanje, ki zadeva mojo državo in druge države na jugu Evropske unije, in sicer vprašanje nezakonitega priseljevanja.

Trenutno se na tisoče Iračanov, Kurdov, Afganistancev in Gruzijcev zbira v Turčiji in poskuša množično vstopiti v Evropsko unijo. Grčija in druge države v južni Evropi se morajo resnično truditi s pičlimi sredstvi nadzirati nezakonito priseljevanje. Samo v letu 2007 smo imeli v Grčiji 110 000 nezakonitih priseljencev, do septembra letos pa jih je bilo še več kot 80 000.

Zato sem resnično vesela, da ima proračun Skupnosti prvič ločeno postavko za solidarnost Evropske unije z njenimi državami članicami na jugu, in prepričana sem, da nam bo uspel dober začetek in jo bomo sčasoma ohranili.

Brigitte Douay (PSE). – (FR) Gospod predsednik, prav na dan, ko so politično deklaracijo "Partnerstvo za komuniciranje o Evropi" podpisali Parlament, Komisija in Svet, pri čemer je slednji izpostavil skupni interes za spodbujanje in usklajevanje informacij o Evropski uniji, ki so namenjene državljanom, razpravljamo o proračunu za leto 2009 in proračunu za "komuniciranje institucij".

Za to volilno leto in v času naraščajočega dvoma v Unijo je ozaveščanje državljanov o evropskih vprašanjih ključnega pomena. Dejansko upamo, da bo na volitvah zelo velika udeležba. Da bi bilo tako, so pomembne vse pobude za razlago Evrope in njene dodane vrednosti v smislu vsakodnevnega življenja in priprave na prihodnost. Bodoči center za obiskovalce v Bruslju je del tega, vendar pa se bojim, da bodo določene spremembe, sprejete v odboru, zavlekle njegovo težko pričakovano odprtje.

V imenu moje skupine bi rada poudarila, kako se veselimo, da bomo videli obsežne naložbe v vse komunikacijske pobude, ki zadevajo državljane in medije, še zlasti na lokalni ravni. Parlament in Komisijo je treba spodbujati v vseh politikah, namenjenih povečanju podpore evropskemu projektu med državljani.

Michael Gahler (PPE-DE). – (*DE*) Gospod predsednik, osredotočil se bom na razdelek 4, ki se nanaša na zunanje dejavnosti EU. V trenutnih ali preteklih konfliktnih območjih kot so Gruzija, Kosovo, Palestina, Afganistan ali Pakistan hočemo doseči izboljšanje za ljudi ter miren in human razvoj.

Ker naši finančni načrti niso zagotovili zadostnih sredstev, moramo v letu 2009 za naše obsežnejše delo ponovno pridobiti dodatna sredstva od držav članic. Predvsem ne sme biti zmanjšanj naših obveznosti in plačil v naši neposredni soseski: pomembno je, da države kandidatke, naše vzhodnoevropske sosede in naši partnerji v Sredozemlju EU vidijo kot zanesljivega partnerja, na katerega se lahko zanesejo.

Če pogledam izvajanje proračuna za leto 2008 – na primer samo za Palestino – in številne pisne predloge sprememb, vam lahko že zdaj povem, da bomo leta 2009 končali v podobni situaciji. Zato bi v zvezi z usklajevalnim srečanjem pozvala predsedstvo Sveta. 21. novembra bomo skupaj začeli uporabljati instrument prožnosti v skladu z našimi predlogi, kar pomeni, da naslednje leto ne bomo več tako odprti za spremembe. Kot veste, se bližajo volitve, zato vam tudi ni znano, kdo bo po volitvah sedel pred vami.

Dodatno smo poudarili področje zunanjih zadev, kar mislim, da je pozitiven premik. Zagotovili smo dodatna sredstva, tako da lahko izdajamo evropske novice v farsiju, jeziku Irana in Afganistana. Menim, da je pomembno razširjati naše politični stališče na tem področju, da bodo ljudje vedeli, kakšno stališče je zavzela Evropa.

Glede druge zadeve bi Komisijo prosila, naj spremeni svojo politiko. Kot veste, zdaj obstaja mreža političnih ustanov, ki zajemajo pet političnih skupin, žal pa imamo izkušnje, da se te skupine učinkovito izključuje iz izvajanja naših politik in podpore demokraciji. Upam, da se bo ta situacija naslednje leto spremenila.

Vicente Miguel Garcés Ramón (PSE). – (*ES*) Gospod predsednik, pred seboj imamo osnutek splošnega proračuna za leto 2009, ki poskuša okrepiti socialno in okoljsko razsežnost Evropske unije kot območja miru in napredka.

Zaradi njune simbolične vrednosti moram posebej poudariti dva parlamentarna predloga, vključena med postopkom razprave. Prvi zadeva sredstva, namenjena evropskim vesoljskim raziskavam, ki se osredotočajo na svetovno spremljanje okolja, varnost državljanov in mednarodno leto astronomije.

Drugi je pilotni projekt o socialnem turizmu, ki bo poskušal najti načine za izpolnjevanje zahtev za nove oblike prostega časa. Obžalujemo, da osnutek proračuna ne vključuje posebnega sklada za sanacijo in obnovo v državah, ki so jih na Karibih in v Aziji prizadeli orkani in tajfuni.

Nočemo, da se trenutna gospodarska in finančna kriza seli po planetu in negativno vpliva na proračun EU.

Vladimír Maňka (PSE). – (*SK*) V skupini socialdemokratov sem odgovoren za finančne zadeve pod razdelkom "Druge institucije". S tega vidika lahko izjavim, da gre proces sestavljanja proračuna in zagotavljanja učinkovite uporabe sredstev v pravo smer. Seveda tudi tu obstajajo zadržki, na primer glede politike osnovnih sredstev. Samo dolgoročnejši načrt skupaj z ukrepi za načrtovanje nam lahko pomagata doseči večje finančne prihranke.

Nadaljnji zadržek zadeva uporabo študij o porabi energije stavb. Najnovejše študije o ogljikovem odtisu Evropskega parlamenta navajajo vrednosti ogljikovega dioksida v višini 114 000 ton letno. Sprejeti moramo vrsto ukrepov s ciljem zmanjšanja emisij za 30 % do leta 2020. Glavni viri onesnaženja so ogrevanje in elektrika v samih stavbah ter prevoz ljudi od doma do delovnega mesta in obratno ter tudi med glavnimi tremi kraji dela.

Pričakujem, da bo generalni sekretar Evropskega parlamenta do konca leta predložil akcijski načrt, ki bo temeljil na številnih študijah, da lahko čim prej ukrepamo, kar bo vodilo k finančnim prihrankom in čistejšemu okolju.

Ville Itälä (PPE-DE). – (FI) Gospod predsednik, najprej se želim zahvaliti obema poročevalcema za to odlično delo, in zanimivo je, da smo v tem mandatnem obdobju lahko dosegli soglasje, morda celo politično, in še celo bolj kot v prejšnjih letih, čeprav se bližajo volitve. To je izvrstno.

Izpostaviti bi želel eno zadevo, in sicer da je Odbor za proračun zdaj predstavil svojo proračunsko vrstico za strategijo za Baltsko morje. To je izredno pomembno. Komisija pripravlja svojo strategijo za Baltsko morje za naslednje leto, vendar pa nobena strategija nima pomena, če nima tudi sredstev, in sredstva je treba organizirati na ta način.

Tu je vprašanje predvsem okolje. Baltsko morje je skoraj mrtvo. V tem smislu je madež na evropski krajini. Pred nami je veliko dela. Tu gre za naše odnose z Rusijo, energetsko politiko, ladijski prevoz, gospodarstvo: vse zelo pomembne zadeve, to proračunsko vrstico pa lahko uporabimo za zagotovitev, da bodo ta vprašanja urejena.

Reimer Böge (PPE-DE). -(*NL*) Gospod predsednik, želel bi začeti z zahvalo obema poročevalcema. Gospodu Lewandowskemu, ki je delal preudarno in umirjeno, da bi sestavil osnutek proračuna Parlamenta, in gospe Haug, ki je delala z veliko zavzetostjo, da bi nam predložila zelo učinkovito strategijo za proračun Komisije. Široko soglasje, ki ga bomo, upam, dosegli na jutrišnjem glasovanju, mora poslati zelo jasno politično sporočilo, predvsem za usklajevanje 21. novembra.

Povsem jasno je, da je treba predvsem v trenutnem ozračju razvoj, delovna mesta, vseevropska omrežja, vseživljenjsko učenje, boj proti podnebnim spremembam, evropska prometna omrežja in varnost zunanjih mej oblikovati tako, kot smo določili. Tudi v zunanji politiki so dosledna sosedska politika in globalni razvoj, obvladovanje krize in koncept vključevanja za Evropsko unijo pomembnejši kot poprej. Zato, komisar, vprašanje glede plačil. Na koncu postopka se bo raven plačil ocenila zelo različno glede na kategorijo. Omenili ste vprašanje rezerv in zgolj ugotavljam, da razen tega nimate pripomb glede prednostnih nalog in osrednjih tem. To je dober znak za pogajanja.

Veseli nas, d je danes tu francosko predsedstvo, gospod Jouyet, saj predsedstvo ni bilo vedno navzoče na oktobrski razpravi o proračunu. To je dokaz dobrega sodelovanja, ki smo ga začeli. Seveda ste morali začeti govoriti kot finančni minister: vse je predrago, vse je previsoko. Tu se tudi glede tega, o čemer glasujemo, premikamo daleč pod zgornjo mejo večletnega finančnega načrta.

Toda med vrsticami je že postalo jasno, da ste se pripravljeni pogajati, kot ste dejali: glede instrumenta za hrano in, poudarjam, ne samo tu, ampak tudi pri drugih prednostnih nalogah zunanje politike – SZVP, Kosova, Palestine, Afganistana in Gruzije – gre za pogajanja in iskanje optimalne kombinacije instrumentov. To smo pripravljeni storiti ob uporabi vseh možnosti, ki so nam na razpolago v skladu z medinstitucionalnim sporazumom in proračunskimi načeli. V zvezi s tem se veselimo konstruktivnih pogajanj.

Jan Olbrycht (PPE-DE). – (*PL*) Gospod predsednik, komisar, leto 2009 bo zelo posebno obdobje, saj se bo nanašalo na učinkovito izvajanje naložb v zvezi s kohezijsko politiko. To po tretje leto zapored na temelju načela n+3. To pomeni, da bo to obdobje, ko bomo gradili ne toliko na podpisovanju sporazumov, ampak na uresničitvi zelo konkretnih obvez, zaradi česar je kakršen koli poskus zmanjšanja sredstev, ko gre za kohezijsko politiko, zelo nevaren.

Pozornost bi želel pritegniti tudi k dejstvu, da so v Evropskem parlamentu glasovi, ki rezultate revizije Evropskega računskega sodišča povezujejo s proračunskim načrtovanjem, zato se zdaj posledično v proračunsko razpravo vpletajo zelo dobro znane pripombe o približno dvanajstih odstotkih neutemeljenih odhodkov. Upam, da niti ta Parlament niti komisar ne bosta sprejela kakršnih koli združevanj in razporeditev v rezerve te narave.

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta*. – (*FR*) Gospod predsednik, komisar, gospe in gospodje, že tako sem predolgo govoril, toda ta razprava je bila izredno zanimiva. Rad bi povedal, da se strinjamo s prednostnimi nalogami, kot sta jih navedla poročevalca in gospod Böge, in da si dejansko želimo tesno sodelovanje.

Žal mi je, da ne govorim kot finančni minister, gospod Böge, toda v tem predsedstvu je, kakor je, in temu Parlamentu lahko zgolj zagotovim, da želimo v okviru tega postopka doseči dogovor.

Rad bi vam zagotovil tudi, da bo Svet znotraj omejitev, ki sem jih omenil, pokazal konstruktivno držo, ki je dejansko naš cilj, v okviru omenjenih prednostnih nalog – govorim Komisiji in Parlamentu. Opazil sem poudarek, ki je bil dan predvsem zunanji politiki, komunikacijam in temam, ki se nanašajo na finančno ureditev in evro. Zabeležil sem si te različne točke in tudi potrebe vaše institucije, ki so bile izpostavljene, in da moramo na koncu razprave izbrati enega od obeh elementov.

Prvi je razprava o prihodnosti evropskega proračuna. Slišal sem gospo Guy-Quint in druge, vendar je treba o mnogih izmed teh pripomb razpravljati v okviru klavzule o ponovni preučitvi finančnega okvira. V tem kontekstu morajo Komisija, Evropski parlament in države članice zavzeti stališče in oblikovati prihodnji večletni finančni program. O tem smo govorili z gospodom Bögejem. Trenutne okoliščine so pomenile, da smo se kot predsedstvo tudi mi osredotočili na nujne zadeve.

Drugi so pereča vprašanja v proračunskem postopku za leto 2009. V zvezi s tem moramo izdelati realističen in uravnotežen proračun in najti rešitve za financiranje instrumenta za hrano – to pravim za zapisnik –, saj to ostaja naš skupen cilj. To je pomembna politična prednostna naloga za vse institucije Skupnosti danes in upamo, da bomo tudi glede te zadeve zagotovili optimalno kombinacijo različnih sredstev.

Jutta Haug, *poročevalka.* – (*DE*) Gospod predsednik, hvaležna sem vsem tistim, ki so sodelovali v tej razpravi. Komisar, vam bi povedala, da vem, kot vemo vsi, da Komisija ni nikoli preveč vesela, ko Parlament oblikuje rezerve. Tudi mi to razumemo, ker ste v precepu, toda letos smo hoteli – in to bomo videli jutri pri glasovanju – določiti pogoje za sprostitev rezerv, ki jih boste lahko povsem samostojno izpolnili.

Ti pogoji niso sanjski svet, kjer potrebujete in nadlegujete druge ljudi, da bi dobili svoj denar – Parlament je bil tu zelo razumen. V veliki večini primerov bomo lahko te rezerve sorazmerno hitro sprostili do druge obravnave, ker boste izpolnili pogoje, ki smo jih določili – v to sem trdno prepričana.

Gospod Jouyet, jasno mi je, da nam tu in zdaj ne morete obljubiti nič konkretnega, toda domnevam, da ste mislili resno, ko ste rekli, da opažate in si želite sodelovanje. Dovolite mi, da podam pripombo glede vaše zahteva, da upoštevamo kontekst finančne politike, v katerem delujemo: menim, da je ta kontekst za številko prevelik. Naš proračun znaša skoraj 130 milijard EUR; naš skupni manevrski prostor v tem proračunu znaša nekaj sto milijonov. Lahko se prerekamo o tem, vendar to ni v nikakršnem razmerju z velikim kontekstom, ki ste ga imeli v mislih.

Še enkrat se zahvaljujem vsem kolegom poslancem. Menim, da bomo jutri lahko dobro pripravljeno glasovanje hitro zaključili.

Janusz Lewandowski, poročevalec. – (PL) Gospod predsednik, preostali čas bi rad izkoristil za to, da govorim v podporo mnogih glasov poslancev različnih političnih skupin v zvezi s kritično situacijo pod razdelkom 4 proračuna, ki je namenjen za financiranje mednarodnih ambicij Evropske unije. Dobro se spominjam konca pogajanj o finančni perspektivi, kjer je bilo mnenje Parlamenta jasno – da je ta del neustrezno financiran. To se dogaja leto za letom in vsakič so nova nerazrešena vprašanja v pogajanjih o proračunu. Situacija je bila enaka letos, ko imamo velike zaveze glede pomoči v hrani, Kosova, Afganistana, Palestine, ki so bili pogosto omenjeni v tem Parlamentu, in tudi glede Gruzije, kjer se ni zastavilo samo vprašanje usmeritve države, ampak tudi zagotovitve nadomestne oskrbe z energijo. Odgovor mora biti dogovor o pregledu medinstitucionalnega sporazuma namesto vsakoletnega krpanja finančnih pravil, ko smo pritisnjeni ob zid. Zahvaljujem se vsem, ki so spregovorili v temi o proračunu parlamenta in drugih institucij.

Predsednik. – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo jutri, v četrtek, 23. oktobra.

Pisne izjave (člen 142)

Louis Grech (PSE), *v pisni obliki.* – Vprašanje je, ali ima EU dovolj virov in bo ustvarila dovolj sredstev za ustrezno izvajanje ukrepov glede blaženja, stabilizacije in prilagoditve emisij.

Povedano splošno proračun EU v svojem trenutnem formatu ne more učinkovito in uspešno obravnavati vprašanj, povezanih s podnebnimi spremembami. Z izjemo številnih pobud in programov proračun EU nima jasne in celovite strategije za obravnavanje vprašanj v zvezi s podnebnimi spremembami.

V zvezi s tem trdim, da bi ustanovitev posebnega "sklada za podnebne spremembe" ali odprtje namenske proračunske vrstice pomembno izboljšala zmogljivost EU, da učinkovito obravnava vprašanja v zvezi s podnebnimi spremembami s proračunske in finančne perspektive.

Glavni vir financiranja bi moral prihajati od dražb z emisijami v skladu z evropskim sistemom trgovanja z emisijami. Ocenjuje se, da bi program imel potencial letno zbrati milijarde evrov v smislu prihodkov. Ta program bi vodila in usklajevala EU, s čimer bi zagotovila regionalno arbitrarnost.

Čezmejno onesnaževanje se najbolje obvladuje na nadnacionalni ravni, še posebno ko gre za dodelitev sredstev in podporo, ki bi morali temeljiti na potrebah in največjem vplivu in ne biti predhodno dodeljeni državam ali regijam.

12. Stabilizacijsko-pridružitveni sporazum ES/Bosna in Hercegovina – Stabilizacijsko-pridružitveni sporazum ES/Bosna in Hercegovina (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je skupna razprava o

- poročilu (A6-0378/2008) gospe Pack v imenu Odbora za zunanje zadeve o predlogu Sklepa Sveta in Komisije o sklenitvi stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma med Evropskima skupnostma in njunimi

državami članicami na eni strani ter Bosno in Hercegovino na drugi strani (COM(2008)0182 – C6 0255/2008 – 2008/0073(AVC));

- in izjavi Sveta in Komisije - Stabilizacijsko-pridružitveni sporazum ES/Bosna in Hercegovina.

Doris Pack, *poročevalka.* – (*DE*) Gospod predsednik, komisar, predsednik Sveta, gospe in gospodje, pred kratkim sem prebrala, da je Bosna država, ki misli dobro, toda država, ki ne deluje. Ta država mora živeti z Daytonskim sporazumom, ki je leta 1995 na srečo končal vojno, ki pa vsebuje premalo za državo kot celoto, da bi delovala, in premalo, da bi propadla.

Država ima politični razred, ki je skorajda neuporabna, ko pride do prevzemanja odgovornosti. Dva politika v državi obvladujeta politično prizorišče in vplivata drug na drugega kot medsebojno povezani cevi. Eden se hoče vrniti v čas pred letom 1999; z drugimi besedami, hoče razdružitev obeh entitet. Drugi hoče iz svoje entitete narediti državo v državi.

Vendar pa lahko država Bosna in Hercegovina deluje samo, če se vsak sooči z dejstvi in se zave, da je ustavna reforma mogoča samo s soglasjem vseh treh etničnih skupin. Obe entiteti morata krepiti državo kot celoto. Zato se morajo bosanski politiki lotiti ustavne reforme prek pristojnih institucij, predvsem parlamentov, in zagotoviti, da bodo v proces vključili civilno družbo.

Za zgled bi lahko služila muslimansko-hrvaška federacija. Neizvedljiva konfiguracija skupnosti, kantonov in zvezne vlade ni bila njena krivda, vendar pa je bil to nesmisel. Ravni odločanja je treba zmanjšati na nujno potrebni minimum in jih čim bolj približati državljanom, če naj se izpolni zahteve stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma in za pristop k EU.

Okoli 167 ministrov in vse, kar to vključuje, najbolj izčrpavajo državo. Rivalstvo med obema omenjenima politikoma in njunimi pristaši ima usodne posledice. Etnične skupine ščuvata drugo proti drugi na preizkušen in zanesljiv način s podpihovanjem strahu in nezaupanja. Etnično ločevanje se je še povečalo, namesto da bi se zmanjšalo. Namesto da bi se vsi zavzeli za skupno energetsko oskrbo, ustvarili delujoč skupni trg, izboljšali splošni izobraževalni sistem in pritegnili vlagatelje v državo z verodostojnimi politikami, trenutni politiki vladajo strankarski spori in brezmejno nezaupanje.

Ali Sarajevo še potrebuje visokega predstavnika? Svojih obsežnih pooblastil že dolgo ne uporablja. Nihče se več ne boji njegovega ukaza, ki ga sploh ni; zato se lahko vprašamo, če obstaja razlog, zakaj njegovega položaja ne prevzame posebni predstavnik EU in poskrbi za pogoje EU, da bodo bosanski politiki lahko končno začeli najpomembnejše reforme, potrebne za to, da se država premakne naprej.

Politiki ne bi mogli biti bolj nedejavni, kot so zdaj, celo ne po njegovem odhodu. Ostaja nam samo še upanje, da se bodo morda takrat zbudili in usodo vzeli v svoje roke. EU si s financiranjem in znanjem in izkušnjami že leta prizadeva, da bi državo osvobodila iz njene agonije, toda rezultati niso izjemni. Ljudje, ki bi se radi vrnili, se ne morejo, in posledično postaja etnično ločevanje vse globlje. Nepregledna privatizacija in korupcija, pomanjkanje svobode tiska v delih države, zastraševanje nevladnih organizacij: zaradi vsega tega ljudje izgubijo upanje na uspeh in državi obrnejo hrbet.

Neskončna razprava o politični reformi je več kot tri leta obvladovala politično prizorišče, dokler ni bilo doseženo soglasje o osnutku zakona, ki je skoraj brez vsebine. Kljub temu se je EU oklenila te slamice in podpisala sporazum, da bi tako lahko končno napredovala pri drugih pomembnih političnih projektih v državi.

Tudi v Parlamentu podpiramo ta korak in čakamo, da bodo politiki izkoristili to priložnost. Še enkrat bi rada poudarila, da lahko samo celotna država Bosna in Hercegovina postane članica EU. Kdor spodkopava njeno zmožnost delovanja, noče doseči tega cilja, ne glede na to, kaj pravi. Zato lahko samo pozovem vse poslance parlamenta v regiji, naj se končno spametujejo in svojo politiko utemeljijo na dobrobiti svojih državljanov.

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta.* – (*FR*) Gospod predsednik, komisar, dragi gospod Rehn, gospa Pack, gospe in gospodje, za začetek se želim zahvaliti gospe Pack za kakovost njenega poročila in za to, kar je pravkar povedala, saj mi bo omogočilo, da bom v zvezi s to težko temo krajši.

Kot veste, Svet velik pomen pripisuje evropski perspektivi glede držav Zahodnega Balkana, kot lahko potrdim danes. To gibanje v korist evropskemu povezovanju Balkana je bilo začeto na pobudo francoskega predsedstva, ki še naprej zelo podpira ta cilj. To gibanje se je začelo leta 2000, ko je Evropska unija prvič zbrala vse te države na vrhu v Zagrebu in priznala njihovo stremljenje k pridružitvi Uniji.

Danes ima vsaka balkanska država takšno perspektivo, ki zagotavlja stabilnost regije in razvoj, politični in gospodarski, vsake države. Poleg tega ima ta perspektiva pomen, in zlasti pomen glede Bosne in Hercegovine, ki je država v regiji, ki – vas moram spomniti? – je najbolj trpela zaradi sporov, ki so bili posledica razpada nekdanje Jugoslavije. Toda danes je – kot ste izpostavili, gospa Pack – ta država na križišču med sprejetjem evropske perspektive, ki jo bo popeljala celo do pristopa k Evropski uniji, in umikom vase na podlagi nazadnjaške nacionalistične retorike.

Iz tega sledi, da je izredni napredek, dosežen v prvem četrtletju leta 2008, Uniji omogočil podpisati stabilizacijsko-pridružitveni sporazum z Bosno in Hercegovino. To je bil znak, da so z voljo in odločnostjo politiki te države bili sposobni doseči soglasje in izvesti potrebne reforme. To je odločenost, ki jo je Svet želel priznati s podpisom sporazuma v juniju, ko so bili izpolnjeni štirje pogoji. Naj vas spomnim na te štiri pogoje: dobro splošno sodelovanje z Mednarodnim kazenskim sodiščem za nekdanjo Jugoslavijo, reforma javne radiotelevizije, izboljšanje javne uprave in začetek politične reforme.

Podpis sporazuma in začasnega sporazuma 16. junija v Luksemburgu je bil posebno pomembna stopnja v odnosih med Unijo in Bosno in Hercegovino. To naj bi dalo nov zagon prizadevanjem države, da se pridruži Evropski uniji. To je zagon, ki ga je treba izkoristiti brez odlašanja.

Spomnil bi vas, da je začasni sporazum začel veljati 1. julija. To je prvi korak, toda rekel bi, da ni konec začetka! Storiti je treba še veliko. To smo skupaj s komisarjem Rehnom, ki je prisoten v Parlamentu, povedali njenim državnikom, ko smo se z njimi sestali ob koncu Generalne skupščine Združenih narodov in med srečanjem trojke.

Na ključnih področjih sporazuma in evropskega partnerstva moramo ne samo utrditi doseženi napredek, ampak tudi, kot ste poudarili, gospa Pack, pospešiti reforme. Izjemno pomembno je, da je zagon reform, ki zadeva pravno državo, izpolnjevanje demokratičnih pravil in tudi zadeve v zvezi z reformo policije, močnejši kot je danes.

Ne dovolimo, da se nam govori, da obstajajo problemi, ki zadevajo razkol med politiki in javnostjo v Bosni in Hercegovini, kajti vse raziskave kažejo, da so evropske težnje prebivalstva Bosne in Hercegovine izredno močne. Več kot 80 % tega prebivalstva si resnično želi pristopiti k Evropski uniji! Kaj je tisto, kar politike Bosne in Hercegovine ovira pri odzivanju na legitimne težnje prebivalcev države?

Z naše strani, v kontekstu Unije, delamo vse, kar lahko, da to državo podpiramo gospodarsko in finančno, ji pomagamo razvijati se, ji pomagamo napredovati na poti modernizacije policijskih organov s policijskimi misijami, ki smo jih vzpostavili, skupaj z vojaškimi misijami.

Izkušnje zadnjih pristopov – in tu bom zaključil – kažejo, da se prizadevanja v zvezi z evropsko agendo izplačajo. Rad bi, da politični voditelji Bosne in Hercegovine razumejo naslednje: Stabilizacijsko-pridružitveni sporazum zagotavlja trdne temelje in vzvod za trdno zavezo s strani te države. Ne bomo jim prenehali pomagali, toda naredili smo tisto, kar je bila naša odgovornost doseči. Zdaj je v rokah politikov te države, da resnično doumejo, kakšne so njene zaveze in jih izpolnijo, da bi zagotovili izbiro edine možne poti, in sicer neprelomljivo zavezo tesnejšemu povezovanju z Evropsko unijo.

PREDSEDSTVO: GOSPOD McMILLAN-SCOTT

podpredsednik

Olli Rehn, član Komisije. – Gospod predsednik, najprej bi se rad zahvalil Doris Pack za njeno izjemno poročilo. Pozdravljam priložnost, da danes z vami razpravljam o Bosni in Hercegovini v tako ključnem trenutku za to državo in njene evropske težnje.

Podpis stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma (SPS) lanskega junija je bil pomemben korak naprej za Bosno in Hercegovino. Skupaj z začetkom dialoga o vizumih je dal jasen znak ljudem te države, da je njihova prihodnost v Evropski uniji.

EU je parafirala SPS lanskega decembra in ga podpisala junija, ker so politični voditelji države sodelovali in dosegli soglasje o glavnih pogojih, predvsem o reformi policije. To dokazuje, da je mogoče doseči napredek in prebroditi krize, če obstaja politična volja, kot je pravilno poudaril gospod Jouyet.

Vendar pa je to soglasje od takrat propadlo in reforme so se ustavile. Nacionalistična retorika pred lokalnimi volitvami v oktobru je bila eden izmed dejavnikov za to poslabšanje. Vendar pa so politični problemi države precej globlji od tega.

Pomanjkanje skupne vizije med voditelji države o njeni prihodnosti in soglasja glede reform EU resno škodujejo njeni evropski prihodnosti. Obstaja tudi odprto nestrinjanje glede večine političnih vprašanj, medtem ko ni občutka nujnosti ali odgovornosti za prebroditev tega političnega mrtvila.

Predsedstvu države sem izrazil svojo resno zaskrbljenost med obiskom v Sarajevu pred nekaj dnevi. Poudaril sem, da mora Bosna in Hercegovina zdaj reforme, povezane z EU, dati na vrh svoje politične agende in obravnavati prednostne naloge evropskega partnerstva, vključno z vzpostavljanjem države in institucij.

Vaša resolucija pošilja močan signal voditeljem Bosne in Hercegovine, naj nadaljujejo z reformami in spravijo svojo državo nazaj na pot v Evropo.

Prav tako mora Bosna in Hercegovina biti enotna, da bi napredovala pri evropskem povezovanju. Drugi preskusni kamen zmožnosti države, da zagotovi približevanje EU, je popis prebivalstva. Z vidika EU so, kot vsi vemo, podatki popisa ključnega pomena za socialno in gospodarsko načrtovanje in razvoj ter za večino politik Skupnosti.

Komisija bo svojo oceno o položaju v Bosni in Hercegovini pripravila v poročilu o napredku 5. novembra. Kot vi bomo tudi mi izpostavili dejstvo, da lahko voditelji Bosne in Hercegovine bodisi nadaljujejo s pričkanjem in zaostanejo za svojimi sosedami bodisi nadaljujejo z reformami in se premaknejo proti EU.

Vaša resolucija poudarja, da mora zaprtje urada visokega predstavnika in krepitev vloge Evropske unije ostati naš končni cilj. Strinjam se.

Prihodnost urada visokega predstavnika je stvar odločitve Sveta za uresničevanje miru, vendar pa je vsekakor v interesu Bosne in Hercegovine, da doseže točko, ko urad visokega predstavnika ne bo več potreben, in s tem tlakuje pot močnejši prisotnosti EU in prizna perspektivo EU države. Z drugimi besedami, ko prehajamo v drugo fazo naših odnosov, mora Bosna in Hercegovina sama prevzeti lastništvo reformnega procesa, na katerem temelji njena perspektiva EU. Podpis SPS letos poleti je dal priložnost, ki se je ne bi smelo zapraviti. Izziv za voditelje Bosne in Hercegovine je, da dosežejo takšno stopnjo političnega soglasja, ki je drugje v regiji Zahodnega Balkana zagotovila napredek pri povezovanju EU. To so že storili, zato jim to lahko ponovno uspe. Upam, da bo naše sporočilo zdaj slišano.

Anna Ibrisagic, *v imenu skupine PPE-DE.* – (*SV*) Gospod predsednik, junija letos je Bosna in Hercegovina podpisala stabilizacijsko-pridružitveni sporazum z EU. Država je tako storila pomemben korak naprej na tej poti k članstvu v EU, toda delo še zdaleč ni zaključeno. Zavezanost EU se ne more in ne sme zmanjšati v prepričanju, da se bo zdaj vse samodejno uredilo. Ostaja cela vrsta izzivov. Ustavna reforma ni bila izvedena. Vprašanje državne lastnine v okrožju Brčko še vedno ni rešeno.

Obstajajo očitno izredno različna stališča v Bosni sami in znotraj mednarodne skupnosti glede tega, kdaj in kako je treba zapreti urad visokega predstavnika. Trdno sem prepričana, da zaprtje tega urada samo po sebi ne more biti cilj. Namesto tega bi cilj moral biti, da je treba izpolniti zahteve in pogoje, ki jih je Bosni naložil Svet za uresničevanje miru, tako da bi bilo mogoče urad visokega predstavnika spremeniti v urad posebnega predstavnika EU. V zvezi s tem, pa tudi v zvezi z vrsto drugih izzivov, s katerimi se sooča Bosna, je zelo pomembno, da je mednarodna skupnost enotna. Verjeti, da se bodo lahko lokalne strani v Bosni same sporazumele o ustavnih reformah na primer, je naivno in, rekla bi celo, preprosto nevarno.

Nova ustava mora voditi k močni in skupni državi, če naj bo država zmožna še naprej se približevati EU. Politični dialog v Bosni pa ne nakazuje kakršnega koli interesa za dosego tega. Prav tako nevarno je verjeti, da se lahko zavezanost mednarodne skupnosti zmanjša zdaj, ko je Bosna dosegla določen obseg napredka in se mednarodna vojaška prisotnost nenehno zmanjšuje. Nasprotno, prav zdaj mora EU prevzeti še več odgovornosti. Določeni ukrepi, kot na primer olajšanje potovanj in študija v tujini, skupaj s pomočjo pri razvoju demokracije in izvajanju potrebnih reform, sta samo dva primera področij, kjer lahko in mora EU postati dejavnejša.

Naša zavezanost in način, na katerega bomo v naslednjih nekaj mesecih obravnavali razmere v Bosni, bosta odločilnega pomena ne samo za prihodnost in varnost Bosne, temveč tudi za prihodnost in varnost regije kot celote.

Libor Rouček, *v imenu skupine PSE.* – (*CS*) Stabilizacijsko-pridružitveni sporazum je prvi celovit mednarodni sporazum med Bosno in Hercegovino in Evropsko unijo. Sporazum bi moral olajšati in pospešiti prehod Bosne in Hercegovine v popolnoma delujočo pravno državo in tudi popolnoma delujoče gospodarstvo. Izpolnitev tega sporazuma bo zagotovila osnovne predpogoje za prihodnje polnopravno članstvo Bosne in

Hercegovine v EU. Hitrost, s katero bo ta sporazum začel veljati, bo odvisna predvsem od splošne želje in pripravljenosti državljanov Bosne in Hercegovine in njenih političnih voditeljev.

Sporazum je bil podpisan z Bosno in Hercegovino kot celoto in ne z njenimi ločenimi entitetami. Če naj Bosna in Hercegovina nekega dne postane članica Evropske unije, je v interesu obeh entitet in vseh treh skupin, da sodelujejo pri vzpostavitvi enotne in pravilno delujoče države. Cilj združenih sil Bosancev, Srbov in Hrvatov mora prek njihovih glavnih političnih strank torej biti krepitev uprave države na vseh ravneh. Pomemben del tega procesa je vprašanje prihodnjih institucionalnih ureditev. Mednarodna skupnost, vključno s predstavniki EU, lahko tu ponudi pomoč. Kakršne koli institucionalne ureditve pa morajo biti rezultat prostovoljnega sporazuma med državljani Bosne in Hercegovine. Po mojem mnenju je pomembno, da pristopni proces upošteva tudi gospodarsko uspešnost države. Tudi tu obstaja potreba po sodelovanju obeh entitet, da bi vzpostavili skupni notranji trg za celotno Bosno in Hercegovino. Nesprejemljiva situacija je, da bi država zaprosila za članstvo skupnega evropskega trga, medtem ko njen trg ostaja razdrobljen. Naj končam s tem, da izrazim zadovoljstvo s poročilom Doris Pack in pozovem države članice EU k hitri ratifikaciji sporazuma.

Jules Maaten, *v imenu skupine ALDE.* – (*NL*) Gospod predsednik, komisar, gospod predsednik Sveta, jutri bomo glasovali o resoluciji o stabilizacijsko-pridružitvenem sporazumu med EU in Bosno in Hercegovino. Medtem ko moja skupina podpira sporazum, pa hočemo, da se ga uporabi za zagotovitev, da bo država izvajala reforme in modernizacijo na številnih ključnih področjih.

Bosna ni pripravljena na članstvo v EU, še zdaleč ne. V smislu oblikovanja vlade in pravosodja je treba v Bosni storiti še veliko. Več pozornosti bi bilo treba nameniti tudi izsleditvi vojnih zločincev in njihovemu sojenju ter boju proti korupciji in mednarodnemu kriminalu. Bolj kot karkoli drugega pa se je treba spopasti, kot je bilo že mnogokrat povedano tu, z notranjimi strukturami, birokracijo in notranjim sodelovanjem.

Priznati moram, da sem bil med nedavnim obiskom Sarajeva resnično šokiran zaradi pomanjkanja odgovornosti na strani politikov v tej državi. Komisar se je tega dotaknil že prej, gospa Pack pa je temu vidiku v svojem odličnem poročilu namenila veliko pozornosti.

Človek dobi občutek, da vse probleme, ki pestijo to državo, povzroča zunanji svet, in da morajo zato vse rešitve priti iz zunanjega sveta. Je tako, kot da bi bila igra pingponga, ki se jo tam igra na različnih ravneh in v različnih razsežnostih, krivda zunanjega sveta in bi jo zato morali rešiti mi. Vendar tako ne gre. Ni samo v našem interesu, da se stvari v Bosni spravi na pravo pot in nam Bosna pride nasproti na polovici poti, je tudi v interesu Bosne.

Kar se mi je zdelo pozitivno, in to bi želel poudariti, so prizadevanja na strani podjetnikov vseh vrst, velikih in malih družb, ki se tam trudijo gospodarsko postaviti na noge – čeprav se jim to zelo otežuje zaradi pomanjkanja notranjega trga –, nevladnih organizacij, ki dajejo vse od sebe in delajo dobro, in predvsem prispevek Evrope v tej državi: evropske enote tam, visoki predstavnik in nenazadnje delo Komisije tam. Menim, da Komisija tam opravlja dobro delo, in navdaja me s ponosom, da sem Evropejec.

Gisela Kallenbach, v imenu skupine Verts/ALE. – (DE) Gospod predsednik, naj se najprej zahvalim poročevalki za običajno odlično sodelovanje. Ta resolucija mora poslati močen signal našim partnerjem v Bosni in Hercegovini, jasen vsestrankarski "da" nadaljnjemu procesu vključevanja EU, jasno priznanje doseženega napredka, toda jasen "ne" nadaljnjim nacionalističnim ali celo separatističnim težnjam, s katerimi uradniki branijo svoje stališče in zaradi katerih trpijo ljudje.

Dolgo let so bili resni programi vračanja dogovorjeni samo na papirju. Dejanska in politična volja za njihovo izvajanje v praksi je nekoliko pomanjkljiva. Pravica in možnost vrnitve, projekti sprave in pregon vojnih zločinov na vseh ravneh so osnovni predpogoji za miren, demokratičen razvoj pravne države v tem delu Evrope, na katerega se upa. Odločilna podlaga je nadomestitev Daytonskega sporazuma z ustavo, ki jo sprejmejo demokratično izvoljeni člani parlamenta v Bosni in Hercegovini, z udeležbo civilne družbe, ne ustvarjena med voditelji strank.

Na Komisijo naslavljam prošnjo: naj zapusti dobro utrjeno pot in bo čim bolj prožna, da bi lahko sredstva EU uporabili učinkoviteje in na bolj usmerjen način. Dovolite mi, da nazadnje pozovem države članice: čim prej ratificirajte stabilizacijsko-pridružitveni sporazum, da bi dokazali svojo zanesljivost.

Ryszard Czarnecki, *v imenu skupine UEN.* – (*PL*) Gospod predsednik, naša dolžnost je, da pospešimo pristop Bosne in Hercegovine k Evropski uniji. Evropska unija mora občutiti nekaj krivde in prevzeti nekaj odgovornosti za to, da je bila tiho, sprejemala sramotne ali neprimerne ukrepe ali sploh ni ukrepala, ko se

je v devetdesetih letih prejšnjega stoletja na Balkanu, vključno v Bosni in Hercegovini, prelivala kri in je na tisoče ljudi izgubilo življenje. Zato moramo danes pomagati Bosni in Hercegovini in ji olajšati pot do Unije, sočasno pa se zavedati, da je pot do Bruslja hoja v hrib, ki ni gospodarsko ali nacionalno enostavna. Ne smemo odvračati Sarajeva, vendar pa moramo tam istočasno budno spremljati organe oblasti. Bosanskemu vozili pokažimo zeleno luč. Upajmo, da Bosna na poti ne bo imela nezgode in da nam kot Uniji Bosni ne bo treba nalagati kazenskih točk ter ne sodimo vnaprej, ali bo vozilo, ki bo doseglo Bruselj, isto kot tisto, ki se je odpravilo. Dajmo ljudem, ki tam živijo, pravico, da odločajo o svoji prihodnosti.

Erik Meijer, *v imenu skupine GUE/NGL.* – (*NL*) Gospod predsednik, 16 let po zlomu Jugoslavije je Bosna in Hercegovina še vedno protektorat s tujim nadzornikom in prisotnostjo tujih vojaških sil. Med tremi narodi in njihovimi glavnimi političnimi strankami ni strinjanja glede prihodnje vladne strukture. Vsakršno prizadevanje Evropske unije, da bi vsilila takšno strukturo, je spodletelo in bo spodletelo tudi v prihodnje. Srbi, Hrvati in Bosanci bodo morali najti svojo pot. Kdor koli želi to žepno Jugoslavijo obdržati skupaj, bo potreboval federalne ali konfederalne rešitve, v katerih so vsi trije narodi enaki in imajo svojo odgovornost za vlado in svoja območja.

Moja skupina podpira pridružitveni sporazum, ki bi po našem mnenju moral biti odobren precej prej in brez zahteve za upravno reformo. V Odboru za zunanje zadeve je moja skupina predložila spremembe, da bi našla dolgoročne rešitve, ki jih izvaja vsaka upravna enota, in za zaščito domačega gospodarstva To bo zagotovilo hiter umik Evropske unije z vsakega domačega področja. Večina je zavrnila te rešitve in želi ostati v Bosni. To žal pomeni, da moja skupina ne more podpreti končnega rezultata poročila gospe Pack.

Bastiaan Belder, *v imenu skupine IND/DEM.* – (*NL*) Gospod predsednik, dovolite mi, da začnem s splošno pripombo. Obe nizozemski stranki, ki ju predstavljam, močno podpirata evropsko prihodnost Bosne in Hercegovine.

Za Svet in Komisijo imam dve vprašanji. Prejšnjo soboto je bil v nizozemskem tisku objavljen članek z alarmantnim naslovom: "Bosna bo eksplodirala". Članek je bil intervju z virom, ki je resnični poznavalec razmer v Bosni. Svet in Komisijo bi vprašal, ali se strinjata s tem alarmom, da bo Bosna pravkar eksplodirala, tudi zaradi zelo razširjenega posedovanja orožja v tej državi.

Druga točka je po mojem mnenju še resnejša. Že nekaj časa študiram pojav salafizma in muslimanskega radikalizma v Bosni in Hercegovini, podprt z znanstvenimi raziskavami, vključno v moji državi. Svet in Komisijo želim vprašati, kako gledata na Bosno kot pribežališče in operativno bazo za radikalne muslimane na Balkanu in v Evropi. Strokovnjaki zatrjujejo, da se evropske institucije enostavno ne zmenijo za ta resen problem. Zato je potrebna previdnost. Od vas bi rad zvedel, kako gledate na ta problem. Ta je konec koncev precej resen: Bosna se bo kmalu priključila in s temi radikalnimi muslimani... Notranjimi, zunanjimi, dejavnimi tudi v državah članicah EU, vključno z Avstrijo, Nizozemsko, Skandinavijo – tega ne smemo jemati zlahka. Hvaležen bi bil na vaš odziv na to.

Philip Claeys (NI). – (*NL*) Gospod predsednik, menim, da moramo biti izredno previdni in ponovno preučiti, ali je Bosni in Hercegovini pametno ponuditi možnost za članstvo v EU. Pred nekaj trenutki je bilo izpostavljeno, da je treba mnoge pogoje šele izpolniti.

Čeprav je očiten, bi želel omeniti problem razvoja islamskega fundamentalizma v Bosni. Postaja vse bolj očitno, da se salafistične mreže razvijajo s finančno in logistično podporo iz Savdske Arabije. Te mreže ne ogrožajo samo miru v sami državi, ampak postavljajo na tehtnico varnost celotne Evrope.

Zato bi rad podprl vprašanje, ki ga je postavil gospod Belder. Ali lahko Svet in Komisija podata odgovor glede ukrepov, ki se jih sprejema za preprečevanje problema, da bi se morebitne teroristične mreže razširile v Evropo?

Hubert Pirker (PPE-DE). – (*DE*) Gospod predsednik, gospod predsednik Sveta, komisar, sklenitev pridružitvenega sporazuma je brez dvoma dobra stvar za obe strani – za Evropsko unijo in za Bosno in Hercegovino –, toda samo pod določenimi pogoji; in sicer, če se jo hitro ratificira in, kar je najpomembnejše, če se začnejo hitro izvajati reforme – predvsem uprave v Bosni in Hercegovini in političnih postopkov odločanja.

Vsi vemo, da je Daytonski sporazum po eni strani prinesel mir; vendar pa je po drugi strani ustvaril zelo zapleteno strukturo z različnimi vladami in parlamenti in je ponovno upošteval narodnost. Z drugimi besedami, imate še dodatnih deset kantonov in potrebujete okoli 13 ministrov za notranje zadeve za sprejetje azilne zakonodaje v tej državi. Zapletenosti političnega postopka verjetno ni več mogoče preseči.

Te težave so postale očitne med reformo policije. Leta so bila potrebna za odstranitev ovir in za začetek izvajanja teh reform policije kot enega izmed predpogojev. Zame to pomeni, da mora Bosna in Hercegovina razviti voljo do sodelovanja nad mejami, ki so veljale do danes, in sama izvajati reforme na vseh ravneh.

Po reformi policije imamo zdaj v Bosni in Hercegovini priložnost sprejeti resnične previdnostne ukrepe v zvezi z varovanjem meja, odločiti o vizumski ureditvi in uskladiti boj proti organiziranemu kriminalu in drogam ter trgovini z ljudmi bolje kot prej.

Varnost in stabilnost sta bistveni, če naj državljani zaupajo državi Bosni in Hercegovini. Zato mora po mojem mnenju Bosna in Hercegovina premagati notranje ovire, ki še vedno obstajajo. Evropska unija je s pridružitvenim sporazumom pokazala, da je bila in je pripravljena pomagati, vendar pa mora resnični napredek doseči država sama.

Hannes Swoboda (PSE). – (*DE*) Gospod predsednik, najprej bi se želel prisrčno zahvaliti gospe Doris Pack za njeno poročilo in predvsem za njeno zavezanost. Prav tako bi rad zavrnil obtožbe s strani nekaterih poslancev, da je treba na Bosno in Hercegovino gledati zgolj z vidika domnevnih ali dejanskih islamskih terorističnih mrež. To je povsem nepravično, značilno pa je tudi, da je naš kolega poslanec, ki je Komisijo spraševal, kaj dela, da bi to preprečila, že zapustil sejno dvorano. Tako resno se jemlje ta problem.

Komisar Rehn je dejal tudi, da bi bilo lahko leto 2009 odločilno leto za Balkan. Makedonija se bo, upamo, začela pogajati, Hrvaška bo, upamo, zaključila pogajanja, Črna gora, Srbija in morda celo Albanija pa bodo dosegle status države kandidatke. Nato se človek vpraša, kaj se bo zgodilo z Bosno in Hercegovino. Bilo bi resnično sramotno glede na mnoge predane ljudi v tej državi, če se ji tu ne bi dalo priložnosti za napredek.

Poudaril bi, kar je rekla gospa Pack: vzpostaviti je treba sposobnost države za delovanje. Kot so že povedali nekateri cenjeni poslanci, bi moral državo zavzeti bodisi gospod Dodik bodisi gospod Silajdžić ali kdor koli drug. Izhodiščna točka, tudi glede entitet, mora biti obstoječe stanje, toda reforme je treba izvajati. Ustvariti je treba predpogoje, da bi se država lahko priključila Evropski uniji, pri tem pa ni treba reči, da se lahko Evropski uniji pridruži samo celotna država.

Glede visokega predstavnika se lahko samo strinjam s tem, kar je že bilo povedano. Ne gre za to, da država ne potrebuje več nekoga, ki učinkovito skrbi za priprave države na pristop, ampak za to, da te dolžnosti verjetno ne more več opravljati visoki predstavnik, ki ga mora nadomestiti evropski posebni predstavnik. To je naloga za Evropsko unijo, ki jo mora opraviti s podporo tega Parlamenta – zlasti Doris Pack in drugih, ki se bodo še naprej posvečali tej državi. Kmalu bomo videli, da ima tudi ta država možnost priključiti se Evropski uniji.

Jelko Kacin (ALDE). – (*SL*) Vrnitev beguncev je za vsako državo zahodnega Balkana izjemno pomembno, zato iskreno podpiram amandmaje poročevalke in Anne Ibrisagic v zvezi z vračanjem beguncev v Posavino.

Enako pa velja tudi za vračanje beguncev vseh skupnosti tudi v vse preostale predele Bosne in Hercegovine.

Za uspešnost teh pozivov in naporov pa potrebujemo tudi dodatne ukrepe, zlasti tuje investicije za odpiranje novih delovnih mest.

Prepogosto se begunci in razseljene osebe začasno vrnejo z enim samim ciljem: da prodajo svojo lastnino in gredo drugam. Odidejo tudi zato, ker nimajo ustreznega zdravstvenega varstva ali pokojnin in so politične razmere na mestu vračanja napete. Odidejo tudi zaradi zavlačevanja depolitizacije in reforme policije in pomanjkanja splošne varnosti.

Odgovorne za vojne zločine je treba odstraniti in jim prepovedati delo v policiji. Zato pobuda ALDE, da se 11. julij razglasi za mednarodni dan spomina na žrtve genocida v Srebrenici. Osnutek besedila sta prejšnji teden oddala predsednica Združenja mater enklav Srebrenica in Župa. To je nekaj, kar resnično potrebujemo za njihovo uteho.

Johannes Lebech (ALDE). – (DA) Gospod predsednik, komisar, gospod Jouyet, prihodnost Bosne vidim v Evropi. Ustvarjanje miru in stabilnosti v tej državi mora in bo uspelo, kjer so se za dosego tega združila stoletja njene zgodovine. Vendar pa je pot dolga. Pogosto so dobro mesto za začetek praktične izboljšave in sodelovanje v zvezi z rešitvami precej splošnih in praktičnih vsakodnevnih problemov kot so trgovina, struktura policijskih sil, energetska oskrba in predvsem omogočanje, da imajo mnoge razseljene osebe ponovno dom. Zato je pomembno vlagati v mlade. Dati jim je treba vero v prihodnost te države. Zagotoviti je treba dobre možnosti za izobraževanje, vključno s priložnostmi za praktično usposabljanje in izobraževanje v obstoječih državah članicah EU in sosednjih državah. Menim, da je ključnega pomena, da se mladi na

Zahodnem Balkanu vidijo kot Evropejce, saj v evropskem kontekstu leži rešitev za prihodnost območja. Z vidika EU moramo biti pripravljeni spodbujati ta proces in opominjati, da je perspektiva, s katere je treba to gledati, članstvo v Evropski uniji. Stabilizacijsko-pridružitveni sporazum je orodje, ki ga je treba uporabljati na poti. Vendar pa morajo biti prebivalstvo in politiki Bosne dejavni in pozitivno naravnani soigralci, če naj naše skupno upanje in vizija uspe.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (*DE*) Gospod predsednik, rad bi se pridružil zahvalam, ki so jih številni poslanci upravičeno že izrekli poročevalki Doris Pack. V njej imamo nekoga, ki ne izgublja časa in truda in ki v to zadevo vlaga veliko časa in prizadevanj. Veselim se skupaj z njo in s tistimi, ki so rekli, da je bilo doseženo nekaj napredka, vključno na področju policijskega sodelovanja. To je pomembno, da lahko dejansko življenje na kraju samem teče po razumnih tirih.

Kljub temu menim, da moramo naše sogovornike v Bosni in Hercegovini nenehno opozarjati, da morajo oni osebno in njihova stran še vedno narediti veliko, celo več kot se trenutno dela na številnih področjih. Notranje sodelovanje in pripravljenost na notranje sodelovanje med etničnimi skupinami je nekaj, kar moramo nenehno zahtevati. Nočemo, da bi vsak poskušal ubrati svojo pot. Prav tako je pomembna udeležba v regionalnem sodelovanju na Zahodnem Balkanu.

Pierre Pribetich (PSE). – (FR) Gospod predsednik, vsi so živeli v enem izmed evropskih svetovljanskih mest, v Sarajevu. Sarajevo je bilo takrat simbol odprte Bosne, v kateri so živeli muslimani, Srbi in Hrvati.

Medtem je nacionalizem slepo udaril, pomoril moške in ženske ter brez razlikovanje uničil kulturne simbole kot so sarajevska knjižnica, tako bogata knjižnica, žrtev norosti človeštva. To se je zgodilo precej časa nazaj – pred 16 leti.

Če si dovolim spominjati se teh tragičnih dogodkov, je to zato, da bi ocenil doseženi napredek, v pravi luči pogledal na to dolgo pot do stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma. Zato bi ta situacija morala razveseliti vse. Res je, v državi ostaja 2 500 vojakov Euroforja. Res je, v državi, ki jo še vedno vodi strah pred politično prevlado druge skupnosti, je bil rezultat občinskih volitev 5. oktobra še en odraz prevlade nacionalističnih strank.

Vendar pa poteza, ki jo je to popoldne naredil Evropski parlament, odraža občutek zaupanja in prihodnosti popuščanja napetosti, ponovno odkrito kulturno raznolikost in pripravljenost sprejeti narode, ki predstavljajo takšno kulturno raznolikost. Danes si moramo zapomniti to sporočilo upanja in nikoli ne pozabimo besed, ki jih je v tem Parlamentu izrekel predsednik Mitterrand: "nacionalizem je vojna".

Metin Kazak (ALDE). – (FR) Gospod predsednik, gospe in gospodje, pozdravljam podpis tega sporazuma, saj bo prispeval k politični in gospodarski stabilnosti ne samo te države, ampak Balkana kot celote. Bosna in Hercegovina je prestala kruto medetnično vojno, medtem ko je bila Bolgarija navedena kot primer modrosti na Balkanu, ki jo kaže njena civilna družba, modrosti, ki je omogočila spravo. Vloga izobraževanja ni nepomembna. Zato se morajo bosanski organi oblasti osredotočiti na učenje miru. Spodbujati morajo medkulturni in medverski dialog, da bi preprečili spore med begunci, ljudmi, ki se vračajo v svojo državo, in lokalnim prebivalstvom.

Stopnjo brezposelnosti je treba zmanjšati s pripisovanjem večjega pomena programom usposabljanja in zaustavitvi bega možganov med mladimi. Ko gre za vključevanje države v evropske strukture, je zelo pomembno regionalno sodelovanje. Izboljšanje infrastrukture mora biti prednostna naloga. Menim, da bi bila vzpostavitev območja proste trgovine lahko koristna in bi lahko državo pripravila v zvezi s sprejetjem evropskih standardov.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (*LT*) Nedavno sem nekaj časa preživel na Kosovu in vašo pozornost bi rad pritegnil k vzporednicam med situacijo v tej državi in situacijo v Bosni in Hercegovini. Kot vemo, so Evropska unija in večina držav članic priznale neodvisnost Kosova, vendar pa je situacija v tej državi posebno težka, predvsem v severnem delu. Tam so se pojavile paralelne strukture in pogoji silam javnega reda in miru ne omogočajo delovanja. Vse pogosteje se govori o možni delitvi Kosova. Ministra in Komisijo bi vprašal: ali ni takšna situacija na Kosovu ponovitev situacije v Bosni in Hercegovini? Če nam ni uspelo zlepiti razbitega državnega modela v Bosni in Hercegovini, kaj je Evropska unija pripravljena storiti v takšnem primeru?

Gisela Kallenbach (Verts/ALE). – (*DE*) Gospod predsednik, to priložnost bi izrabila, da komisarju Rehnu zastavim še eno vprašanje. Ali nas lahko informirate o stanju sredstev za demilitarizacijo in razorožitev in zagotavljanje, da bo presežek orožja zakonito uničen?

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta*. – (*FR*) Gospod predsednik, dragi gospod McMillan-Scott, komisar Rehn, gospe in gospodje, najlepša hvala za to bogato in zanimivo razpravo. Še enkrat bi se zahvalil gospe Pack, ki je pokazala, da je zelo dejavna, da zelo dobro pozna regijo, ki je tudi pogosto prisotna na terenu, ki je najbolj poslušala, kaj imajo povedati lokalni voditelji – zato potrebujemo njeno sodelovanje –, in ki si prizadeva za približevanje Evropski uniji, vendar brez popuščanja v smislu vrednot.

Tako kot ona je tudi Svet zaskrbljen – kot sem že dejal – zaradi politične situacije v Bosni in Hercegovini, kot so opisali mnogi govorniki. Ta država je, kot ste poudarili, na razpotju in ujeta v spore glede odnosov med osrednjo državo in organi ter glede poti, ki bo vodila k Evropski uniji, kot sem dejal. Njeni voditelji morajo prevzeti polno odgovornost glede razvoja države in morajo na ta način zagotoviti, da se uskladi stabilizacija celotne regije.

Zaradi vsega tega bom odgovoril na zastavljeno vprašanje, odgovor pa je, da ostajajo varnostne razmere mirne. Nemirov nista povzročila niti neodvisnost Kosova niti prijetje gospoda Karadžića. Ker je rok za občinske volitve 5. oktobra minil, mora Evropska unija zato izvajati pritisk, da bi se Bosna in Hercegovina osredotočila na svojo evropsko agendo.

Gospod Swoboda je imel povsem prav v svojem odgovoru glede površnih primerjav med strahom zaradi terorizma in večetničnim značajem Bosne in Hercegovine. Slednje je točno tisto, kar bogati to državo in kar bi lahko bil njen prispevek k Evropski uniji. Če se ozremo v prihodnost, moramo biti previdni, da bi preprečili kakršna koli namigovanja, da je Evropska unija zapustila Bosno in Hercegovino. Glede te točke bi gospodu Czarneckiju rad zagotovil: Evropska unija mora podati svojo sodbo glede prihodnosti urada visokega predstavnika z vednostjo, da ne želimo niti prezgodnjega zaprtja brez pogojev niti umetnega podaljševanja tega urada.

Glede prihodnosti vojaške operacije EUFOR Althea ne moremo nadaljevati za nedoločen čas. Unija bo morala ponovno načrtovati to operacijo, ministri za zunanje zadeve pa bodo morali o njej razpravljati na Svetu 10. novembra.

Da zaključim in odgovorim več govornikom, bi dejal, da je treba razmere v Bosni in Hercegovini dati v regionalni okvir. Naš cilj je omogočiti celotni regiji napredovanje k približevanju Evropski uniji. V zvezi s tem je treba poudariti številne pozitivne dogodke.

Dejstvo, da je Hrvaška vstopila v dejavno fazo pogajanj, je dobra stvar. Dejstvo, da imamo v Srbiji prvič vlado, ki je zavezana ustvarjanju tesnejših stikov z Evropsko unijo in ki je z aretacijo gospoda Karadžića dokazala svojo zavezanost, je v celoti pozitiven element in element, ki ga je treba pohvaliti.

Bosanski voditelji morajo paziti, da ne bodo ostali na robu tega razvoja, in razmišljali samo o poravnavi računov iz preteklih vojn. Kot gospod McMillan-Scott sem tudi jaz slišal govor Françoisa Mitterranda v tem Parlamentu. Tudi jaz se spominjam njegovih besed, vendar pa je pomembno preseči te spore v imenu istih načel, kot jih je takrat poudarjal predsednik Mitterrand.

Da zaključim. Cilj reform, ki jih je zahtevala Evropska unija, ni samo državi omogočiti, da oblikuje tesnejše stike z Evropsko unijo, ampak predvsem zagotoviti, da bo celotno prebivalstvo imelo koristi od napredka, ki ga poskušamo spodbuditi. Povsem se strinjam z gospodom Maatenom. Jasno je, da smo lahko ponosni na to, da smo Evropejci, ponosni na to, kar delajo Komisija in druge institucije, da bi Bosni in Hercegovini pomagale na edini poti z vsebino, to je poti k približevanju, v skladu z vrednotami, z Evropsko unijo!

Olli Rehn, *član Komisije.* – Gospod predsednik, najprej bi se vam rad zahvalil za zelo pomembno in odgovorno razpravo o političnih razmerah v Bosni in Hercegovini. Zahvalilo bi se vam tudi za vašo široko in močno podporo sklenitvi stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma z državo. Resnično je bistven za gospodarski razvoj in politično stabilnost Bosne in Hercegovine ter za njene evropske cilje.

V razpravi danes sta se pojavili predvsem dve vprašanji, ki bi ju rad še dodatno komentiral. Prvo je pravna država in njen pomen pri podpiranju celotne družbe in gospodarstva. Pravna država in pravna gotovost sta gradnika evropskega modela. To je danes žal še ena Ahilova peta Bosne in Hercegovine.

Kljub določenemu napredku, ki ga priznavamo, ostajata organizirani kriminal in korupcija resen problem v državi, ki bi morala ta izziva nujno obravnavati.

Drugič, glede ustavne reforme vsi vemo, da je potrebna in kočljiva. S strani Komisije lahko rečem, da predvidevamo ustavno evolucijo namesto ustavne revolucije, kar je treba narediti ob upoštevanju

Daytonskega/Pariškega mirovnega sporazuma. Komisija nima načrta za določeno vrsto ustavne reforme v Bosni in Hercegovini, vendar pa smo sočasno kot Evropska unija vsekakor zainteresirana stran.

Vsi smo zainteresirane strani v tej ustavni reformi v smislu, da je resnično nujno, da lahko Bosna in Hercegovina govori enotno kot prihodnja država članica, kot država kandidatka, z Evropsko unijo in v Evropski uniji, in da mora država imeti učinkovito in delujočo državno strukturo, ustavno strukturo, ki je zmožna izvajati in uveljavljati evropsko zakonodajo in predpise po vsej državi. To je tisto, kar hočejo njeni državljani in kar si zaslužijo.

Stvar političnih voditeljev in državljanov te države je odločitev o tem, kakšno ustavo hočejo, lahko pa vam zagotovim, da je Komisija pripravljena pomagati pri ustavni reformi s strokovnim znanjem na področju prava in ustave ter s finančno pomočjo.

Če povzamem, Bosna in Hercegovina mora danes nujno prebroditi trenutno politično mrtvilo, da bi se resno premaknila proti Evropski uniji. Tega ne moremo storiti namesto njih, vendar pa lahko državljanom in voditeljem države poudarimo, da hočemo, da uspejo, in to od njih tudi pričakujemo, in jih pri tem tudi podpiramo. Skupaj s Komisijo bom nadaljeval sodelovanje s predsedstvom, s Javierjem Solano, z evropskim parlamentom in vsemi drugimi partnerji in zainteresiranimi stranmi, da bi okrepili naša prizadevanja, da bi drugo leto, leta 2009, še vedno lahko bilo leto za Zahodni Balkan in tudi leto za Bosno in Hercegovino, da se približata Evropski uniji.

Doris Pack, *poročevalka.* – (*DE*) Gospod predsednik, gospod predsednik Sveta, komisar, kolegu poslancu, ki ga ni več tu, in morda tudi gospodu Belderju bi želela reči, da moramo biti tu previdni: teroristične grožnje ne smemo omejiti na Bosno in Hercegovino. Lahko tudi pretiravamo, vendar je to pretiravanje samo voda na mlin skrajnežev in nacionalistov. Spominjam se, da je točno takšno pretiravanje gospoda Miloševića popeljalo v isto smer, kamor je vodil vse. Tega ne smemo pozabiti.

Pot k EU med drugim zahteva odločen boj proti korupciji, organiziranemu kriminalu, za preglednost med privatizacijo in vzpostavitev skupnega trga, vključno z energetskim trgom. Samo politiki, ki si to res želijo in ustrezno ravnajo, si zaslužijo zaupanje svojih državljanov in zaupanje Evropske unije. Občasno moramo drugim dati rdeči karton. To je edina stvar, ki jo razumejo.

Včasih z grozo vidim, da Bosna in Hercegovina na razpotju, ki ga je opisal komisar Rehn, izbira pot v izolacijo. Sosednje države Bosne in Hercegovine – kot je dejal Hannes Swoboda – bodo verjetno cilj dosegle hitreje, zaradi česar je naša naloga, da Bosni in Hercegovini pomagamo pri iskanju prave poti in pri priključitvi Evropski uniji, ko bodo pogoji izpolnjeni. Stabilnost Bosne in Hercegovine, ki leži sredi Evropske unije, je tudi naša stabilnost.

Včasih si želim, da bi tudi politiki v Bosni in Hercegovini prebedeli toliko noči kot jaz, ko razmišljajo o svoji državi. Morda bi potem bolje opravili delo.

Predsednik. – Prejel sem en predlog resolucije⁽¹⁾, predložene v skladu s členom 103(2) Poslovnika.

Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo v četrtek, 23. oktobra 2008.

Pisne izjave (člen 142)

Dragoş Florin David (PPE-DE), *v pisni obliki*. – (RO) Najprej bi želel čestitati gospe Pack za njena prizadevanja pri izvajanju še zdaleč ne lahke naloge sestavljanja tega predloga resolucije. Stabilizacijsko-pridružitveni sporazum med Evropskima skupnostma in njunimi državami članicami na eni strani ter Bosno in Hercegovino na drugi strani kaže odločenost EU, da nadaljuje svojo pomembno vlogo v balkanski regiji in tako prispeva k politični, gospodarski in socialni stabilnosti regije.

Ta sporazum nudi Bosni in Hercegovini nove obete za gospodarski razvoj in predvsem nove možnosti za evropsko povezovanje in regiji ne zagotavlja samo stabilnosti, ampak odpira tudi gospodarsko izmenjavo, s čimer zaznamuje velik korak k vključevanju na evropski trg.

Tunne Kelam (PPE-DE), *v pisni obliki.* – Pozdravljam nedavni podpis stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma z Bosno in Hercegovino. Širitev EU na Zahodni Balkan je še en pomemben korak k združevanju Evrope in zagotavljanju, da se pretekli izbruhi nasilja v regiji ne bodo ponovili.

Zato pozivam tudi organe oblasti v Bosni in Hercegovini, naj izvajajo reforme na dosleden in pregleden način, da bi zagotovili hitro vključitev v EU.

Z zaskrbljenostjo spremljam poskuse nekaterih regionalnih politikov, da bi destabilizirali državo, in EU pozivam, naj pokaže svojo politično voljo in zavezanost Bosni in Hercegovini, da bi preprečila kakršne koli spore na podlagi narodnosti ali vere.

Glede na to, da pridobitev vizuma še vedno predstavlja velik problem za državljane Bosne in Hercegovine, pozivam Komisijo, naj nadaljuje dialog in stori vse, kar je v njeni moči, za izpolnitev načrtov, katerih cilj je čim prejšnja vzpostavitev režima brez vizumov z Bosno in Hercegovino. Predlagam, da države članice čim bolj zmanjšajo birokratske ovire pri prošnjah za vizume in vzpostavijo poenostavljen sistem za izdajanje vizumov študentom in akterjem civilne družbe.

Dumitru Oprea (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (RO) Ko omenite Bosno, v resnici govorite o še enem listu v zgodovini balkanskega polotoka, ki je dolgo trpel. Vojna v Bosni je uničila več kot 75 % države, povzročila smrt več kot 200 000 ljudi in imela za posledico 1,8 milijonov beguncev.

Do podpisa stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma z EU je prišlo 13 let po koncu vojne. "Sporazum ponuja odprta vrata uspešni prihodnosti za državljane Bosne in Hercegovine, hkrati pa bosanske politike poziva, naj preteklost pustijo za seboj in se premaknejo naprej," je nekoč dejal Sven Alkalaj, zunanji minister države. vsekakor se jim splača premakniti. Samo pomislite na Sarajevo, ki je leta 1984 gostilo zimske olimpijske igre, stari most v Mostarju, vključen na seznam svetovne dediščine Unesca, slapove Kravice, narodni park Sutjeska ali gori Jahorino in Bjelašnico, kjer so potekala nekatera tekmovanja olimpijskih iger – toliko krajev vas vabi, da obiščete Bosno in Hercegovino. Vendar je to država, ki mora med drugim pospešiti svoje reforme države in nediskriminatornega dostopa do izobraževanja.

PREDSEDSTVO: GOSPA WALLIS

podpredsednica

13. Čas za vprašanja (vprašanja Komisiji)

Predsednica. – Naslednja točka je čas za vprašanja (B6-0475/2008).

Na Komisijo so naslovljena naslednja vprašanja.

Prvi del

Vprašanje št. 40 predložil **Armando França** (H-0733/08)

Zadeva: Strategija za boj proti drogam

Izvajanje strateške kampanje proti drogam temelji na dveh akcijskih načrtih za dve različni obdobji, tj. 2005–2008 in 2009–2012. Predvidena je tudi "ocena vpliva" v letu 2008, ki bo izvedena pred akcijskim načrtom za obdobje 2009–2012, na podlagi jasnega časovnega razporeda.

Trenutno stanje glede drog v EU je zaskrbljujoče, specifična sredstva, izbrana za boj proti problemu, pa morajo biti izredno stroga, trdna, vztrajna in dosledna.

Kakšni so zaključki Komisije na podlagi poročil za leta 2005, 2006 in 2007 glede trenutne situacije in kakšna je bila raven izvajanja ukrepov med letom 2005 in danes?

Kakšno je stanje v zvezi z oceno vpliva, ki naj bi bila zaključena leta 2008? Kakšna je napoved Komisije za obdobje 2009–2013, predvsem glede novih instrumentov za boj in sodelovanje v policijskem in pravnem smislu, in tudi udeležba civilne družbe?

Siim Kallas, podpredsednik Komisije. – Gospa predsednica, jasno je, da nihče ne more biti zadovoljen glede vprašanja drog. Komisija je 18. septembra 2008 sprejela predlog Akcijskega načrta Evropske unije za boj proti drogam za obdobje 2009–2012, priloženo pa je bilo poročilo o končni oceni Akcijskega načrta EU za boj proti drogam za obdobje 2005–2008. To je ta ocena učinka, ki je bila omenjena v vprašanju.

Oba dokumenta sta bila na ta datum dana na razpolago Parlamentu. Oceno je izvedla Evropska komisija v prvi polovici leta 2008 v skladu z ukrepom 45.3 akcijskega načrta. Ocena je zagotovila pomemben prispevek za novi akcijski načrt. Ugotovitve vključujejo naslednje:

glede izvajanja novega Akcijskega načrta EU za boj proti drogam je mogoče zaključiti, da je bil napredek dosežen glede skoraj vseh posameznih ciljev in ukrepov z različnimi stopnjami uspešnosti. Akcijski načrt EU za boj proti drogam se ustrezno odraža v nacionalni politiki držav članic in je bil prenesen v nacionalno politiko in/ali so se ti cilji že odražali v obstoječih dokumentih.

Države članice poročajo, da akcijski načrt odraža glavna področja politike na nacionalni ravni. Ocena kaže, da akcijski načrt podpira proces približevanja med politikami o drogah držav članic, za kar Komisija meni, da je pomembno.

Glede situacije v zvezi z drogami ni bilo pomembnega zmanjšanja pojavnosti uporabe drog, zdi pa se, da se je uporaba najpogostejših drog stabilizirala in/ali rahlo upadla. Uporaba kokaina v nekaterih državah članicah kaže trend naraščanja. Dolgoročni trend EU glede pojavnosti z drogami povezanih nalezljivih bolezni, predvsem okužb z virusom HIV in aidsom, je, da so se te v zadnjih letih zmanjšale, prav tako pa tudi z drogami povezane smrti.

V zadnjih letih so se pojavili novi trendi uporabe drog, predvsem kombinirana uporaba drog. Število in obseg zasegov kokaina se povečujeta, medtem ko se za zeliščno konopljo, heroin, ekstazi in amfetamine zdi, da se trend stabilizira. Čene prepovedanih snovi so na splošno padle, stopnje čistosti pa se zdijo dokaj stabilne.

Glede vpliva akcijskega načrta na situacijo v zvezi z drogami je ocena vpliva, o kateri govori spoštovani poslanec, verjetno poročilo o oceni izvajanja. Nenehno zmanjševanje z drogami povezanih nalezljivih bolezni po eni strani in izvajanje ukrepov za zmanjševanje škode po vsej EU po drugi strani kažeta jasno povezavo z akcijskim načrtom, čeprav je takšno povezavo izredno težko dokazati brez utemeljenega dvoma.

Nekatere države članice so dosegle dramatično zmanjšanje z drogo povezane škode za zdravje po uvedbi ukrepov za zmanjševanje škode. Podobne zaključke je mogoče potegniti na področju zmanjševanja ponudbe in evropskega usklajevanja in sodelovanja na področju kazenskega pregona v zvezi z bojem proti drogam.

Armando França (PSE). – (*PT*) Hvala, gospa predsednica. Še zlasti se moram zahvaliti predstavniku Komisije, ker je odgovoril na moje vprašanje, pa tudi za kakovost njegovega odgovora. Zelo podrobno sem prebral dokumente Komisije.

Najprej moram povedati, da se strinjamo s strategijo in akcijskim načrtom, ki v prvi vrsti obravnava ponudbo in nato povpraševanje. Glede ponudbe bi želel podati svoje mnenje.

V smislu ponudbe smo izredno zaskrbljeni zaradi obilice kokaina in tudi zaradi obilice sintetičnih proizvodov. Poleg tega smo izredno zaskrbljeni zaradi lokalnih sporov, do katerih prihaja med tolpami, ki se v nekaterih državah članicah borijo za nadzor nad trgom z drogami. Prosil bi vas, da mi čim bolj pojasnite, kateri posebni ukrepi so predlagani v zvezi s sodelovanjem med državami članicami ter policijo in pravosodnimi organi držav članic na eni strani ter med državami članicami in državami proizvajalkami, predvsem državami proizvajalkami kokaina, na drugi strani. To je področje strategije, glede katerega smo zelo zaskrbljeni in bi o njem želeli konkretne odgovore Komisije.

Siim Kallas, podpredsednik Komisije. – Gospa predsednica, seveda je sodelovanje med državami članicami v boju proti drogam, mamilarskim kartelom in kriminalu, povezanem z drogami, izredno pomembno in tudi izredno težavno zaradi velike količine denarja v obtoku. Naša prva prednostna naloga, kot ste lahko videli v akcijskem načrtu, je boj proti dobavni verigi kokaina. Imamo številne pobude, ki predvidevajo in urejajo sodelovanje med državami proizvajalkami v Latinski Ameriki in zahodni Afriki, da bi ustavili trgovanje s kokainom. Obstajajo posebni centri kot sta Center za operacije in analize za boj proti drogam v Atlantiku in Centre d'Enquête et de Coordination de la Lutte Anti-drogue en Méditerranée. Obe pobudi se ukvarjata s trgovanjem s kokainom.

Torej obstaja sodelovanje in obstajajo pobude, toda področje je težavno in boj naporen. Poudariti moram, da tu ni prostora za samovšečnost. To je bolj ali manj neskončen boj. Vendar pa sem zadovoljen, da lahko poročam o nekaterih pozitivnih posledicah. Število bolezni se je zmanjšalo, prav tako pa se je zmanjšalo število smrti, povezanih z drogami.

Predsednica. – Vprašanje št. 41 predložil Péter Olajos (H-0755/08)

Zadeva: Uvoz proizvodov iz perutninskega mesa iz Kitajske

Odločba Komisije 2008/638/ES z dne 30. julija 2008⁽²⁾ o spremembi Odločbe 2007/777/ES⁽³⁾ o uvozu mesnih izdelkov iz tretjih držav. V skladu s predhodno odločbo je bil Kitajski dovoljen le izvoz toplotno obdelanih izdelkov iz perutninskega mesa v Skupnost, obdelanih v hermetično zaprti posodi do F0 vrednosti tri ali več.

Sočasno je Komisija na prošnjo pristojnih kitajskih organov dovolila uvoz izdelkov iz perutninskega mesa iz kitajske province Shandong, ki so bili obdelani pri nižji temperaturi (najmanj 70 °C).

Ali se Komisiji glede na to ne zdi, da bo omilitev predpisov vodila k ohlapnosti strogih predpisov Evropske unije na področju zdravstvenega varstva živali, higiene živil in dobrega počutja živali? Ali ne meni, da je sprejetje takšne odločbe, ki se nanaša samo na eno provinco v državi, razlog za zaskrbljenost, in ali meni, da je mogoče resnično potrditi, da proizvodi iz perutninskega mesa prihajajo samo iz province Shandong? Ali ne meni, da bo odobritev dovoljenja eni provinci vodila k poplavi prošenj za to, da se predpise omili v drugih provincah (do česar že prihaja)? Ali sprejeti ukrepi ne predstavljajo tveganja za položaj rejcev perutnine v EU?

Siim Kallas, podpredsednik Komisije. – Gospa predsednica, predpisi o zdravju živali in javnem zdravju, ki veljajo za izvoz perutninskega mesa iz Kitajske, zagotavljajo enakovredno stopnjo zaščite kot predpisi EU. Ti uvozni predpisi zagotavljajo, da vsi uvoženi proizvodi izpolnjujejo enake visoke standarde kot proizvodi iz držav članic EU, ne samo glede higiene in vseh vidikov varnosti potrošnikov, ampak tudi glede stanja zdravstvenega varstva živali. Načelo, v skladu s katerim mora biti hrana varna ne glede na njen izvor, je osrednje načelo pristopa EU.

Uradni nadzorni sistem na Kitajskem so na kraju samem preverile tri inšpekcije Komisije. Rezultat je bil objavljen na spletni strani Generalnega direktorata za varno hrano in zdravje ter zaščito potrošnikov. Pregledi so pokazali, da so pristojni organi, predvsem v provinci Shandong, dovolj dobro strukturirani, da lahko zagotovijo skladnost z zakonodajo Skupnosti v zvezi s toplotno obdelanimi proizvodi iz perutninskega mesa. Poleg tega so ti inšpekcijski pregledi potrdili tudi, da so pristojni organi zmožni uveljavljati uvozne zahteve Skupnosti.

Kot rezultat te naloge so kitajski organi službam Komisije dokazali, da lahko potrdijo, da so bile pošiljke toplotno obdelanih proizvodov iz perutninskega mesa, izvožene v Evropsko unijo, proizvedene v skladu z zahtevami Skupnosti in prihajajo samo iz province Shandong.

Vsi odobreni obrati na seznamu ustanov Skupnosti, iz katerih je dovoljeno uvažati toplotno obdelano perutninsko meso, so locirani v provinci Shandong. To so potrdile tri misije za ugotavljanje dejstev na kraju samem: ena leta 2004 in dve leta 2006.

V skladu s sporazumom STO o sanitarnih in fitosanitarnih ukrepih lahko katera koli tretja država zaprosi Komisijo za dovoljenje za izvoz za celotno svoje ozemlje ali del njega, kar se preuči in oceni v skladu z zadevnimi zahtevami Skupnosti. Če se zagotovila tretjih držav smatra za zadovoljiva in so učinkovito potrjena, se takšne prošnje iz tretjih držav sprejme in odobri dovoljenje za izvoz.

Vsakršno izkrivljanje konkurence v primerjavi s proizvajalci perutnine v EU preprečuje dejstvo, da sprejeti ukrepi zagotavljajo zadostna zagotovila, da toplotno obdelani proizvodi iz perutninskega mesa iz določenih regij izpolnjujejo stopnjo zaščite, ki se EU zdi potrebna. Ozaveščena izbira s strani potrošnikov bi bila odgovor na pritisk konkurence.

Kitajski organi so izrazili interes, da Komisija odobri uvoz toplotno obdelanega perutninskega mesa iz province Jilin. Za to odobritev bodo morali kitajski organi zagotoviti, da sanitarni pogoji, ki se uporabljajo pri proizvodnji toplotno obdelanega perutninskega mesa v provinci Jilin, izpolnjujejo zahteve ES, Komisija pa bo ta zagotovila potrdila z inšpekcijskimi pregledi na kraju samem.

Péter Olajos (PPE-DE). – (*HU*) Najlepša hvala, komisar, za vaš odgovor. Problem je v tem, da naj bi bilo letos na Kitajskem izvedenih šest inšpekcijskih pregledov, od katerih do danes ni bil izveden niti eden. Zdaj,

⁽²⁾ UL L 207, 5.8.2008, str. 24.

⁽³⁾ UL L 312, 30.11.2007, str. 49.

v oktobru, naj bi bil inšpekcijski pregled perutnine, vendar tudi tega ni bilo, ker Kitajci niso imeli časa. Moje vprašanje je, če nismo mogli izvesti niti enega izmed šestih, načrtovanih za letos, in smo jih načrtovali že petnajst za naslednje leto, kako bomo izvedli teh petnajst? Če Kitajci ne sodelujejo s svojim evropskim trgovinskim partnerjem, zakaj potem odpiramo svoja vrata uvozom iz Kitajske in zakaj uničujemo evropske rejce perutnine? Če Kitajska ne sodeluje, potem nam ni treba odpreti vrat njihovim uvozom – to je moje mnenje. Hvala lepa.

Siim Kallas, podpredsednik Komisije. – Najprej bi povedal, da je Kitajska pripravljena sodelovati in da nič ne nakazuje na to, da Kitajska ni pripravljena sodelovati. Drugič, kar zadeva inšpekcije in inšpekcijske preglede, so bili ti doslej zadovoljivi. Ko se bodo pojavili dvomi ali vprašanja, bomo imeli nove inšpekcijske preglede. Čas med zadnjimi inšpekcijskimi pregledi in letošnjim letom je pretekel zaradi upravnih dejavnosti na Kitajskem med dvema ministrstvoma. Vendar pa – vsaj na strani Komisije – ne moremo reči, da obstaja nenaklonjenost sodelovanju z nami glede standardov in kakovosti proizvodov.

Če kar koli nakazuje na to, je Komisija pripravljena organizirati nove inšpekcijske preglede. Doslej se ti niso zdeli potrebni.

Jim Allister (NI). – Komisar, slišim, kaj govorite, vendar je to ponovitev spora okoli brazilske govedine, ko je Komisija mesece stala tam, kjer zdaj stojite vi, in nam zagotavljala, da je vse v redu, dokler ni bila končno prisiljena uvesti prepovedi.

Rekli ste, da bo to meso predmet podobnih preiskav. Lahko brez pridržkov rečete, da bo vsak kos uvoženega mesa enako podvržen istim strogim veterinarskim preiskavam, kot se zahtevajo za naše proizvajalce? Se bo preiskovalo enak delež proizvodnje in kako boste vedeli, ali je proizvod res iz province Shandong? Zadostuje, če je tam samo predelan? To so vprašanja, ki povzročajo nezadovoljstvo med našimi proizvajalci, da se za njih uporabljajo zahteve vseh vrst, vključno s postopnim opuščanjem kletk. Se bo to na Kitajskem zgodilo v enaki meri? Menijo, da jih spodkopavajo poceni uvozi.

Armando França (PSE). – (*PT*) Najlepša hvala, gospa predsednica, bom zelo kratek. Moje vprašanje je podobno vprašanju predhodnega poslanca. Strinjam se, da se je nedavno prizadevalo opraviti inšpekcije in spremljati proizvode, in ključnega pomena je, da se te inšpekcije in spremljanje nadaljujejo. Vendar pa zagotovo ne more priti do omilitve predpisov. Namesto tega jih je treba okrepiti z natančnimi in jasnimi predpisi, ki jih določi Evropska unija in ki jih je treba uporabljati po vsej Kitajski in ne samo v nekaterih provincah, kot je pravkar omenil poslanec. Hvaležen bi bil za pojasnilo. Najlepša hvala, komisar.

Siim Kallas, podpredsednik Komisije. – Doslej so bili vsi proizvodi v tej provinci označeni. Organi oblasti v tej provinci so odgovorni za kakovost in tudi pravila o poreklu.

Seveda vedno obstaja problem, da ni mogoče preveriti vsake kokoši – tako je tudi v Evropski uniji. Kar pa Komisija lahko stori pri svojih inšpekcijskih pregledih – in rečeno mi je bilo, da bo naslednji inšpekcijski pregled naslednje leto, torej je bil že načrtovan – je, da preveri, da so upravni sistemi sposobni nadzorovati, kako se proizvaja to perutnino in kakšna je raven zdravstvenega varstva živali. Doslej so bili odgovori zadovoljivi.

Seveda se bo nenehno preverjalo dejstva, toda to so pravila Svetovne trgovinske organizacije in nam je odprtost vedno koristila. Kakovost je pomembna, standardi so pomembni. Zaenkrat smo prepričani, da je kakovost perutninskih proizvodov iz Kitajske zadovoljiva, naslednja provinca pa se je, kot sem že omenil, tudi pripravljena pridružiti.

Predsednica. – Vprašanje št. 42 predložila Ona Juknevičienė (H-0786/08)

Zadeva: Izvajanje Evropskega socialnega sklada v državah članicah

Evropski socialni sklad (ESS) kot eden izmed strukturnih skladov EU je bil vzpostavljen za zmanjšanje razlik v blaginji in življenjskih standardih po vseh državah članicah EU in regijah s ciljem spodbujanja zaposlovanja in gospodarske in socialne kohezije. V obdobju 2007–2013 bo državam članicam EU in regijam za doseganje njihovih ciljev dodeljenih okoli 75 milijard EUR. Države članice financirajo številne različne programe in v zvezi s tem je pomembno vedeti, kako države članice, še zlasti nove, uporabljajo razpoložljiva finančna sredstva in kakšni rezultati so bili doseženi glede dvigovanja življenjskega standarda in spodbujanja zaposlovanja.

Ali namerava Komisija objaviti sporočilo o izvajanju ESS v državah članicah in če namerava, kdaj lahko pričakujemo takšno sporočilo? Če namerava Komisija objaviti takšno sporočilo, ali lahko pričakujemo

kvalitativno in kvantitativno analizo uporabe sredstev ESS? Ključnega pomena je vedeti ne samo, koliko denarja je bilo porabljenega za izvajanje različnih programov, ampak tudi zagotoviti, da imajo državljani EU tudi oprijemljive in trajnostne koristi.

Če Komisija ne načrtuje takšnega sporočila, zakaj je tako in kako lahko Komisija potem zagotovi pregledno in učinkovito uporabo ESS?

Siim Kallas, podpredsednik Komisije. – Komisija poudarja, da člen 146 Pogodbe ES ustanavlja Evropski socialni sklad, da bi izboljšali zaposlitvene priložnosti delavcev na notranjem trgu in tako prispevali k dvigu življenjske ravni. Socialni sklad izvaja tudi tiste dejavnosti, ki vodijo h krepitvi ekonomske in socialne kohezije.

Komisija se strinja s cenjenim poslancem glede pomena konkretnih koristi Evropskega socialnega sklada. V tem kontekstu namerava Komisija predstaviti vrsto tematskih poročil o podpori in dejavnostih Evropskega socialnega sklada, doseženih upravičencih in rezultatih. Prvi niz poročil naj bi bil na razpolago v začetku leta 2009.

Poleg tega člen 159 Pogodbe ES določa, da Komisija vsaka tri leta predloži Evropeskemu parlamentu, Svetu, Ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij poročilo o napredku, doseženem pri uresničevanju ekonomske in socialne kohezije. Zadnje kohezijsko poročilo je bilo objavljeno leta 2007 in je posvečalo posebno pozornost vprašanju naložb v ljudi. Naslednje kohezijsko poročilo bo predstavljeno leta 2010. Poleg tega bo Komisija v vmesnem obdobju objavila tako imenovano "poročilo o napredku".

Ona Juknevičienė (ALDE). – Zelo sem zadovoljna z vašim zelo natančnim in konkretnim odgovorom, zato se vam resnično zahvaljujem. Cenim, da Komisija meni, da je vprašanje, ki sem ga zastavila, pomembno ne samo za poslance, ampak tudi za Komisijo. Vendar pa menim, da je najpomembnejše za naše ljudi. Vedeti morajo o preglednosti uporabe teh sredstev in učinkovitosti uporabe teh sredstev. Zato bom čakala na poročilo v začetku leta 2009.

Mi Komisija lahko pove, kateri generalni direktorat bo pripravil to poročilo v letu 2009?

Siim Kallas, *podpredsednik Komisije.* – Generalni direktorat za zaposlovanje pod vodstvom mojega kolega gospoda Špidle je odgovoren za to poročilo. Številke so zanimive in vsako leto v Evropi usposabljamo devet milijonov ljudi, tako da koristi so.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (*SK*) Odhodke, povezane z razvojem ali obnovo, je mogoče nadzorovati. V projektih, financiranih iz Evropskega socialnega sklada, ciljne skupine dobijo znanje in izkušnje, nove spretnosti in strokovno znanje, zato je bilanca stanja odvisna od subjektivnega stališča uradnikov. Insolventnost nevladnih organizacij in neodvisnih organov, ki jo povzročajo birokratske prakse držav članic, prejemnikom sredstev Evropskega socialnega sklada pogosto preprečuje udeležbo v drugih dejavnostih v okviru tega programa. Kakšne instrumente ima v rokah Komisija, da bi zagotovila, da države članice ne postavljajo čezmernih upravnih ovir pri povračilu stroškov, povezanih s projekti, ki so financirani iz Evropskega socialnega sklada?

Gay Mitchell (PPE-DE). – Bi komisarja lahko prosil, da v teh časih, ko nam je za petami recesija, preuči možnost, da Socialni sklad sodeluje z lokalnimi partnerskimi odbori za razvoj, kjer ti v državah članicah obstajajo, kot na primer v Republiki Irski, vendar tudi v drugih državah članicah? Glede tega bi lahko razpravljal z OECD, ki je izvedla študijo učinkovitosti lokalnega razvoja pri spodbujanju usposabljanja, izobraževanja, ustvarjanja mikro delovnih mest in izboljšanju okolja za ljudi, ki postanejo brezposelni.

Ne pričakujem, da bo komisar na vse to lahko odgovoril danes, toda resnično prosim, da preuči to možnost in se morda posvetuje z OECD o tem, kako bi Socialni sklad in socialna partnerstva ter lokalna partnerstva za razvoj lahko sodelovala pri izboljšanju usposabljanja skupnosti in zaposlitvenih potreb naših državljanov, predvsem v mestnih območjih.

Siim Kallas, *podpredsednik Komisije.* – Prvič, glede birokracije in upravnega bremena: nedvomno obstajajo. Kot sem dejal, moj kolega gospod Špidla je odgovoren za porabo denarja, jaz pa sem odgovoren za izpolnitev obveznosti: zagotavljanje, da se denarja ne zapravlja. To je vedno dilema.

Poskušamo biti čim bolj prožni, hkrati pa koristi in možne rezultate skrbno revidirajo nacionalni organi oblasti, plačilne agencije in verjetno pristojno ministrstvo. Ti vključujejo tudi Evropsko računsko sodišče in naš generalni direktorat, tako da obstajajo različne ravni nadzora.

Rezultat je ovrednoten z veliko javno udeležbo in projekti morajo biti vidni, zato je zdaj naša dolžnost, da se vse objavi na spletni strani glede financiranja, tako da lahko vsak sledi temu. Vendar pa Socialni sklad večinoma financira usposabljanje.

V odgovor na naslednje vprašanje: med različnimi viri financiranja strukturnih skladov, vključno s Socialnim skladom in skladov za regionalni razvoj, obstaja sodelovanje in vsaj v moji državi je sodelovanje med njimi zelo tesno. To sodelovanje je odvisno od nacionalnih organov oblasti. Dobro sodelovanje in učinkovito porabo denarja lahko samo podpiramo.

Drugi del

Predsednica. – Vprašanje št. 43 predložil **Dimitrios Papadimoulis** (H-0746/08)

Zadeva: Projekti, sofinancirani iz kreditov Skupnosti, in črni fondi v Siemensu

Grški in nemški pravosodni organi nadaljujejo s preiskavo priemra črnih fondov v *Siemensu*, ki jih je podjetje uporabljalo za podkupovanje političnih strank in vplivnih oseb, da bi dobilo javna naročila građenj in blaga. Nemška sodišča so že obsodila nekdanjega vodstvenega uslužbenca podjetja, ki je priznal, da so črni fondi obstajali tudi v Grčiji.

Glede na to, da so te podkupnine lahko povezane s projekti sofinanciranja Skupnosti, ali lahko Komisija pove, če OLAF ali katera koli druga njena služba preiskuje zakonitost postopkov za oddajo javnih naročil in izvajanje takšnih projektov?

Siim Kallas, *podpredsednik Komisije.* – Te zadeve so vedno zelo zapletene in resne. Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) je pristojen za preiskave v zvezi s sredstvi EU, če obstajajo dovolj resni sumi goljufije ali je prišlo do nepravilnosti v nasprotju s finančnimi interesi Evropske unije.

V primerih, v katerih se projekti sofinancirajo iz skladov EU – tako kot v primeru strukturnih skladov –, si države članice in Komisija delijo odgovornost pri upravljanju teh skladov. V zvezi s tem so za razporejanje odhodkov in potrebni nadzor v prvi vrsti odgovorne države članice. Poleg tega je treba rezultate takšnega nadzora in preiskav ter morebitne primere goljufij ali nepravilnosti sporočiti OLAF, spoštovani poslanec pa morda ve, da je določena regulativna ureditev v okviru Uredbe (ES) št. 1681/94, ki določa, da morajo države članice v ustrezni fazi podrobnosti svojih preiskav takšnih morebitnih primerov goljufije ali nepravilnosti sporočiti Komisiji. Poleg tega se, če je to ustrezno, OLAF tesno poveže s pristojnimi nacionalnimi organi glede napredka v takšnih zadevah.

V zadevah, ki jih navaja spoštovani poslanec, je OLAF obvestil Komisijo, da je seznanjen s tekočimi primeri v Nemčiji in Grčiji, vendar pa doslej pravosodni organi katere koli od obeh držav članic niso zaprosili za neposredno pomoč OLAF v zadevah, ki se nanašajo na Siemens v Nemčiji in/ali Grčiji v zvezi s strukturnimi skladi. Nadalje se Komisija sklicuje na odgovor, ki je bil že podan na pisno vprašanje spoštovanega poslanca, ki je navajal, da se v skladu s členom 3 Uredbe (Euratom, ES) št. 2185/96 se pri teh gospodarskih subjektih ne opravljajo hkrati podobni pregledi in inšpekcije v zvezi z istimi dejanji še na podlagi sektorskih predpisov Skupnosti ali nacionalne zakonodaje. Poleg tega lahko Komisija kadar koli začne postopek za ugotavljanje kršitev proti državam članicam na podlagi člena 226 Pogodbe ES, če obstajajo zadostni elementi, ki nakazujejo kršitev zakonodaje Skupnosti na področju javnih naročil. V zvezi z zadevnimi primeri, ki jih navaja spoštovani poslanec, Komisija nima takšnih elementov, ki bi upravičevali sprožitev postopka za ugotavljanje kršitev.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL). – (*EL*) Komisar, to je točno tisto, kar vas sprašujem. Dobro veste, da je Siemens, ki je velik podjetje z zgodovino, dobil javna naročila, vredna nekaj milijonov evrov, iz sofinanciranih programov. Sedež ima v Nemčiji in je dobil javna naročila v Grčiji in drugod. Prišlo je do obtožb in razkritij, da se je posluževal podkupovanja in korupcije.

Kako ste lahko tako prepričani, da ni enakih metod in enakih črnih fondov uporabil za sofinancirane programe? Komisar, kako dolgo se nameravate skrivati za preiskavami, ki se izvajajo v Nemčiji in Grčiji? Delujete lahko na lastno pobudo. Ali nameravate kot pristojni komisar pozvati OLAF, naj razišče zadevo, ali ne nameravate storiti ničesar, ker se bojite velikana po imenu Siemens?

Siim Kallas, *podpredsednik Komisije.* – Ne, ne bojim se Siemensa in z veseljem bom poslal OLAF, naj razišče te primere, vendar pa obstaja jasen pravni okvir, znotraj katerega lahko delujemo in preiskujemo. Spremljamo situacijo, kot sem dejal, in države članice lahko pozovemo in od njih zahtevamo, da nas obveščajo (v vsakem primeru so nas dolžne obveščati) in aktivno ukrepajo. Vendar pa sta trenutno potrebna znak in zahteva držav članic za pomoč s strani OLAF. Doslej se to še ni zgodilo, vendar pa bomo spremljali situacijo.

Imamo jasno in včasih zelo občutljivo delitev odgovornosti in obveznosti med državami članicami in organi Skupnosti. Tako je še posebno tam, kjer so pravila za preiskovanje zelo natančno opredeljena.

Predsednica. – Ker vlagatelj vprašanja 44, gospod Heaton-Harris, ni prisoten, vprašanje ne bo obravnavano. Vprašanje št. 45 predložil **Nirj Deva** (H-0752/08)

Zadeva: Upravne zadeve in Lizbonska pogodba

Ali lahko Komisija podrobno navede spremembe pristojnosti EU generalnega direktorata za administrativne zadeve, ki bi jih prinesla Lizbonska pogodba? Ali ima Komisija kakršne koli načrte za uvedbo katere koli od teh reform?

Siim Kallas, *podpredsednik Komisije.* – Lizbonska pogodba vsebuje tri glavne določbe spremenjene Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki obravnavajo upravne zadeve: člen 197 o upravnem sodelovanju, člen 298 o odprti, učinkoviti in neodvisni evropski upravi in člen 336 o kadrovskih predpisih.

Člen 197 predvideva, da Unija sprejme ukrepe, pri čemer je izključeno kakršno koli usklajevanje, za podporo prizadevanj držav članic za izboljšanje zmogljivosti za izvajanje prava Unije. Člen 336 je spremenjen, da bi spremenili postopek sprejemanja kadrovskih predpisov institucij v redni zakonodajni postopek – to pomeni običajno soodločanje – trenutno Svet o predlogu Komisije po posvetovanju z drugimi institucijami odloča s kvalificirano večino.

Novi člen 298 zahteva sprejetje predpisov, ki zagotavljajo "odprto, učinkovito in neodvisno evropsko upravo", za kar si že prizadevamo, ne da bi čakali na končni začetek veljavnosti Lizbonske pogodbe.

Nirj Deva (PPE-DE). – Se smem zahvaliti komisarju za njegov zelo jasen odgovor in mu čestitati za izvajanje odprtega in učinkovitega načina vodenja Komisije, kljub dejstvu, da Lizbonska pogodba nikoli ne bo ugledala luči sveta?

Ali ima Komisija kakršne koli načrte za uvedbo katere koli od tistih reform, za katere morda ni potrebna Lizbonska pogodba, da se jih uveljavi – na primer v zvezi z izboljšanjem zmogljivosti za izvajanje prava EU glede kadrovskih predpisov?

Siim Kallas, *podpredsednik Komisije.* – Povedati moram, spoštovani poslanec, da si vsak dan prizadevamo za izboljšanje dela uprave, ta trenutek pa intenzivno razpravljam z združenji naših uslužbencev glede predpisov, ki zadevajo parlamentarne pomočnike, kar tudi predstavlja del kadrovskih predpisov. To vsekakor vnaša več preglednosti in več jasnosti v to doslej problematično področje. Zato nas zelo veseli, da smo odprli mnoge spletne strani, ki izredno izboljšujejo preglednost naših dejavnosti.

To delo torej nenehno poteka. Glede kadrovskih predpisov – ki so tehten dokument – je to ogromen in zapleten projekt, če je naš cilj resnično uvedba sprememb. V naslednjem parlamentarnem obdobju bomo verjetno s Parlamentom razpravljali o morebitnih spremembah, majhne reforme pa nenehno potekajo. Na notranji ravni smo pravkar spremenili predpise o tako imenovanih "pregledih poklicnega razvoja". Do sprememb tako praktično prihaja vsak dan.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (*DE*) Komisar, izpostavili ste, da Komisija mora in bo nenehno spreminjala in izboljševala kadrovske predpise. Eden izmed razvojev, ki je resnično razlog za zaskrbljenost, je, da se veliko – pravzaprav vedno več in – daje v zunanje izvajanje agencijam in drugim upravnim enotam. Ali to ne krši načela enotne uprave, še zlasti enotnosti političnega nadzora uprave?

Siim Kallas, *podpredsednik Komisije.* – To je tehtno vprašanje, o katerem smo tudi pogosto razpravljali v Odboru Parlamenta za proračunski nadzor. Kot komisar, pristojen za upravo, revizijo in boj proti goljufijam, sem seveda zelo zaskrbljen; s kolegico Dalio Grybauskaitė nenehno sprašujeva glede potrebnosti ustanavljanja novih organov in vztrajava pri tem, da morajo biti pravila, ki zajemajo nove organe, tako pregledna in jasna, kot so v naših glavnih organih in sedežu.

Agencije, ki so lahko prožnejše in natančnejše pri izvajanju politik EU, so v glavnem odločitev oblikovanja politik. O tem se v Parlamentu zelo veliko razpravlja, prav tako pa se podpira ob različnih priložnostih.

Lahko sem birokrat, ki vedno zastavlja vprašanja o tem, kako revidirati in nadzorovati te agencije, vendar pa sočasno menim, da določena razporeditev institucij EU ali določena razširjenost institucij EU v Evropi ni slaba zamisel. Zato uravnotežimo in pretehtajmo obe strani: na eno strani potrebe in koristi oblikovanja

politik, na drugi strani pa upravno jasnost in revizijsko jasnost. V vseh odločitvah smo poskušali doseči določeno ravnotežje.

Predsednica. – Vprašanje št. 46 predložil Ryszard Czarnecki (H-0789/08)

Zadeva: Zlorabe položaja in korupcija pri uradnikih Evropske unije

Vsake toliko časa evropsko javno mnenje zamajejo poročila o zlorabah in korupciji pri uradnikih EU. Ali lahko Komisija podrobno navede obseg tega problema v zadnjih mesecih, v tem letu kot celoti in v preteklem letu ter v primerjavi s preteklimi leti?

Siim Kallas, *podpredsednik Komisije.* – Najprej moram povedati, da Komisija nima nikakršnih dokazov, da je več primerov goljufij kot v drugih organizacijah. Komisija poudarja, da je britanska lordska zbornica v posebnem poročilu zaključila, da ni dokaza o razširjeni korupciji v Komisiji in da stopnja goljufij v zvezi s proračunom EU ni nič višja kot v primerljivih programih javne porabe, vključno v Veliki Britaniji.

OLAF v povprečju začne okoli 40 notranjih preiskav letno, ki vključujejo uradnike iz vseh institucij. V približno polovici teh primerov zaključi, da obstaja potreba po nadaljnjem ukrepanju, ki je lahko upravno, disciplinsko, pravosodno, finančno ali celo zakonodajno ali kombinacija teh.

Politika Komisije nične tolerance in uradna obveznost uradnikov, da resne kršitve nemudoma sporočijo, prispeva k večjemu nadzoru morebitnih goljufij ali korupcije. Vodi lahko tudi k odprtju velikega števila preiskav, v katerih se začetni sumi na koncu izkažejo za neutemeljene.

Kar zadeva Komisijo, je bilo 15 članov osebja predmet disciplinskih ukrepov v letu 2007, v primerjavi s povprečno petimi člani osebja v letih med 2004 in 2006. Leta 2007 so bile sankcije uvedene v sedmih primerih za različne kršitve, vključno za zunanje dejavnosti, ki niso v skladu z dostojanstvom položaja, neodobrene odsotnosti in finančne nepravilnosti.

Predpisi o uslužbencih zagotavljajo dobro razvit disciplinski sistem, v katerem sankcije segajo od enostavnega opozorila do premestitve na nižje delovno mesto ter v najresnejših primerih do odpustitve z ali brez zmanjšanja pokojninskih pravic. Poleg tega je lahko član osebja osebno finančno odgovoren za škodo, povzročeno zaradi njegove resne hujše kršitve.

Ryszard Czarnecki (UEN). – (*PL*) Gospa predsednica, komisar, ni vam bilo treba zavzeti takšnega obrambnega položaja. Trenutna Komisija je vsekakor lahko ponosna, da je v primerjavi s Santerjevo Komisijo enakovredna svetemu Frančišku. Vendar pa bi rad izpostavil še eno točko in to je vprašanje, ali je bil kdor koli iz upravnega osebja Evropske unije aretiran in sodno preganjan, namesto samo enostavno odpuščen.

Siim Kallas, podpredsednik Komisije. – Kot sem dejal, nekatere zadeve so v teku, toda doslej v zadnjih šestih letih nismo zaključili nobene kazenske zadeve. Noben uradnik Evropske komisije ni bil obsojen. Imamo nekaj tekočih zadev, toda te so vse v nacionalni sodni pristojnosti. Poleg tega je Komisija leta 2002 odpravila imuniteto. Če naj bi se začelo preiskovati uradnika, Komisija odloči o odpravi imunitete. Imuniteto smo odvzeli – za kazenske primere na sodiščih – 35 ljudem in doslej jih je bila polovica oproščena in zadeve zaključene. Nekateri primeri še tečejo in še ni bilo obsodb za kazniva dejanja. Takšna je situacija glede kazenskih zadev proti uradnikom Komisije. Prepričani smo, da bo prišlo do nekaterih obsodb, toda na nekaterih nacionalnih sodiščih to traja zelo dolgo. Vsekakor sodelujemo pri vseh teh preiskavah.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (*DE*) Komisar, pravkar ste omenili, da je treba tudi v primeru korupcije kot kršitve, ki jo kaznujejo sodišča, ukrepati in jo morajo sodno preganjati nacionalna sodišča. Ali je večina teh primerov – in predpostavljam, da so – belgijskih primerov ali se zaradi korupcije preganja uradnike v drugih državah članicah?

Siim Kallas, *podpredsednik Komisije.* – Večina, morda vsi primeri so na belgijskih sodiščih, ker se uradniki nahajajo v Belgiji. Zato je večina primerov v Belgiji – in tudi Luksemburgu.

Predsednica. – Ker obravnavata isto temo, se bo na naslednji vprašanji odgovorilo skupaj: Vprašanje št. 47 predložil **Eoin Ryan** (H-0712/08)

Zadeva: Ocena učinka skupne konsolidirane davčne osnove za pravne osebe

V svojem nagovoru odbora ECON junija letos je komisar Kovacs omenil oceno učinka skupne konsolidirane davčne osnove za pravne osebe, ki jo je opisal kot "ključno" za njegov predlagani zakonodajni predlog. Ali lahko Komisija navede podrobnosti o tej oceni učinka in potrdi, da bo, če se bo izkazala za neugodno za

predlog skupne konsolidirane davčne osnove za pravne osebe, Komisija odložila načrte za takšen zakonodajni predlog?

Vprašanje št. 48 predložila Marian Harkin (H-0724/08)

Zadeva: Skupna konsolidirana davčna osnova za pravne osebe

Kakšna je trenutna situacija glede razprav o uvedbi skupne konsolidirane davčne osnove in ali je glede na zaskrbljenost, ki so jo v glasovanju o Lizbonski pogodbi o tej zadevi izrazili irski volivci, Komisija na kakršen koli način spremenila svoj pristop?

László Kovács, *član Komisije*. – Trenutno se izvaja ocena učinka skupne konsolidirane davčne osnove za pravne osebe (CCCTB). Ta ocena bo zajemala številne morebitne možnosti za reformo sistema davka od dohodka pravnih oseb na ravni EU.

V skladu s trenutno prakso Komisije mora predlog takšne narave spremljati ocena učinka, ki je sestavljena v skladu s ključnimi analitičnimi koraki, določenimi v Smernicah za oceno učinka. Ključni analitični koraki morajo opredeliti problem, cilje, razviti glavne politične možnosti, analizirati njihov učinek, primerjati možnosti in začrtati spremljanje in vrednotenje politike.

Ocena bo zagotovila opis in dokaz za obstoječe čezmejne davčne ovire za podjetja na notranjem trgu in opredelila cilje, ki jih je treba doseči z reformo. Analizirane bodo številne alternativne politične možnosti, vključno s CCCTB, ki bi lahko obravnavale ovire, in ocenjen njihovi gospodarski, okoljski in socialni učinki.

Glede najpomembnejših vrst učinkov različnih političnih možnosti bo cilj ocene ovrednotiti: (a) širše gospodarske posledice učinkov alternativnih davčnih reform na konkurenčnost EU, rast gospodarstva EU in blaginjo; (b) njihove posamezne vplive na stroške zagotavljanja skladnosti podjetij; in (c), predvsem njihove posamezne učinke na nacionalne davčne osnove za pravne osebe in na stroške davčne službe.

Pri pripravi ocene učinka je bil dosežen pomemben napredek, toda delo še ni zaključeno. Ko bo ocena učinka dokončana in različne možnosti ocenjene, bo Komisija sprejela potrebne sklepe. Dejstvo, da Komisija izvaja oceno učinka, še ne pomeni nujno, da bo sledil predlog.

Eoin Ryan (UEN). – Milo povedano sem razočaran nad odgovorom: to je točno tisto, kar ste nam povedali junija lani. Rekli ste nam, da bomo to imeli septembra. Povedati moram, da se širijo govorice, da ste prejeli vmesno poročilo o CCCTB. Uradno ga niste sprejeli, toda menim, da to poročilo ni v prid zamisli o CCCTB, razlog za to, da ga ne moremo videti, pa je, da ga niste uradno sprejeli.

Želel bi vas vprašati, če je tako, saj je izredno nepošteno, ker je to vprašanje, o katerem smo razpravljali že kar nekaj časa. Glede tega je na obeh straneh precej močnih čustev in menim, da nam morate pokazati poročilo ali vmesno poročilo, da si ga lahko ogledamo in ugotovimo, kakšno je stališče tega poročilo glede tega izredno pomembnega vprašanja. Resnično vas pozivam, da to storite. Menim, da ni prav, če ste prejeli vmesno poročilo in nam ga ne pokažete, ker ne odraža tistega, kar pri tem vprašanju hoče Komisija.

Marian Harkin (ALDE). – Rada bi ponovila pripombe gospoda Ryana. Specifično vprašanje, ki je bilo zastavljeno, se glasi: ali boste, če se izkaže, da je ocena neugodna, odložili načrte za izvajanje CCCTB? In na to vprašanje ni bilo odgovora.

Prav tako so bile izvedene številne ocene – seveda ne s strani Komisije –, ki so pokazale, da bi se CCCTB na več načinov lahko zrušil pod lastno težo.

Ker pa niste odgovorili na vprašanje, bi vam zastavila enega ali dva druga. Se strinjate, da to ni poenostavitev? Trenutno imamo 27 davčnih osnov. S CCCTB bi jih imeli 28. Če bo deloval, se strinjate, da bi škodoval zmožnosti Evrope, da pritegne neposredne tuje naložbe, v katerih davkov, ki jih plačajo multinacionalke v eni državi, ne bi več določala zakonodaja te države, temveč zapletena formula, ki jo je mogoče izračunati samo za nazaj? Torej z drugimi besedami, nobene politične gotovosti, to pa bo preplašilo neposredne tuje naložbe kot nič drugega. Prosila bi samo za vaše stališče o tem, komisar.

László Kovács, član Komisije. – Da, res je, da smo nameravali predložiti predlog letos jeseni, toda razumeti morate, da pri projektu, ki je tako ambiciozen kot CCCTB, ni mogoče natančno predvideti, kdaj bomo pripravljeni podati predlog, saj je časovna usklajenost predloga odvisna od dokončanja ocene učinka in njegovega razvoja s strani Komisije.

Glede povezave med irskim referendumom o Lizbonski pogodbi in CCCTB bi želel poudariti, da Komisija uporablja pretehtan pristop, ki temelji na obsežnih posvetovanjih in podrobni študiji vseh vidikov CCCTB. Komisija se zaveda vprašanj, ki so jih v povezavi z Lizbonsko pogodbo zastavili volivci med referendumom na Irskem. Vendar pa bi poudaril, da določbe Lizbonske pogodbe nimajo neposrednega vpliva na postopek, pri čemer bi države članice sčasoma odločile o katerem koli predlogu o morebitnem predlogu Komisije za CCCTB.

(Prekinitev iz sejne dvorane s strani Eoina Ryana)

Predsednica. – Žal mi je, gospod Ryan. Poslovnik vam dovoljuje dodatno vprašanje. Ne bom vam prepustila besede.

Predsednica. – Vprašanje št. 49 predložil Georgios Papastamkos (H-0716/08)

Zadeva: Carinsko sodelovanje med EU in Kitajsko

Kako Komisija ocenjuje raven organizacije in učinkovitosti carinskega sodelovanja med EU in Kitajsko?

László Kovács, *član Komisije.* – Gospa predsednica, smem na kratko odgovoriti na pripombe gospoda Ryana? Želel bi vam samo povedati, da boste kmalu prejeli popoln, pravno utemeljen odgovor vodje mojega kabineta. Potem boste razumeli naše stališče.

Če se navežem na drugo vprašanje, je carinsko sodelovanje pomemben del strateškega partnerstva med EU in Kitajsko. Sporazum med ES in Kitajsko o carinskem sodelovanju in vzajemni upravni pomoči zagotavlja pravno podlago za to sodelovanje. Skupni odbor za carinsko sodelovanje ES/Kitajska se sestaja enkrat letno, da bi upravljal in nadzoroval izvajanje sporazuma.

V skladu s Sporazumom o carinskem sodelovanju RS in Kitajska razvijata močno vzajemno delovanje na ključnih carinskih področjih, jasno organizirano, da odraža interese Evropske skupnosti.

Problem ponarejanja je naša ključna prednostna naloga v zvezi s Kitajsko, ki je vir ponaredkov številka ena, ki vstopajo skozi zunanje meje EU. Med obiskom v Pekingu januarja in aprila 2008 sem se s kitajskimi sogovorniki dogovoril o razvoju ambicioznega akcijskega načrta za izvrševanje pravic intelektualne lastnine, konkretni cilji in ukrepi pa bodo sprejeti na vrhu EU/Kitajska v decembru. Med drugim bi moral vključevati sistem izmenjave informacij o tveganjih, povezanih s pravicami intelektualne lastnine, program izmenjav operativnih uradnikov in sodelovanje glede razvoja partnerstev s poslovnimi skupnostmi na Kitajskem in v Evropski uniji.

Varnost preskrbovalne verige je še en bistveni vidik carinskega sodelovanja ES/Kitajska. Skupni pilotni projekt o varni in varovani trgovinski poti poteka od novembra 2007, v njem pa sodelujejo tri pristanišča, in sicer Šenžen na Kitajskem, Rotterdam na Nizozemskem in Felixstowe v Združenem kraljestvu.

Cilj tega projekta je krepitev varnosti ob hkratnem pospeševanju trgovine med ES in Kitajsko z uporabo moderne tehnologije in izmenjavo predhodnih informacij. Sočasno bo pripomogel k boljšemu usmerjanju prometa nezakonitega blaga. Poleg tega je cilj projekta priprava podlage za prihodnji sporazum o vzajemnem priznavanju varnostnih ukrepov in pooblaščeni gospodarski subjekt ter njegovo kitajsko ustreznico. Zajema sodelovanje na tako pomembnih področjih kot je prilagoditev kitajske varnostne zakonodaje, izmenjava informacij in analiza tveganja. Kitajska je med tem sprejela in od 1. aprila 2008 izvaja svojo lastno zakonodajo o pooblaščenih gospodarskih subjektih, ki se zdi zelo podobna konceptu Evropske skupnosti.

ES in Kitajska prav tako krepita sodelovanje na drugih pomembnih področjih. Pričakuje se, da bo sporazum EU/Kitajska o usklajenem nadzoru trgovine s predhodnimi sestavinami pri prepovedanih drogah podpisan na bližajočem se vrhu EU/Kitajska, omogočal pa nam bo učinkovitejši boj proti trgovini s prepovedanimi drogami.

Dogovorili smo se o nadaljnji krepitvi našega sodelovanja za boj proti goljufijam prek vzpostavljenega mehanizma vzajemne pomoči.

Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) je enega izmed svojih agentov napotil na Kitajsko, da bi podprl dejavnosti urada proti tihotapstvu in ponarejanju, še zlasti v zvezi s tihotapljenjem cigaret.

EU je pripravljena še naprej pomagati Kitajski pri vzpostavljanju carinske usposobljenosti, vključno z uporabo nedavno objavljenih Smernic za področje carine.

Čeprav smo pomembno napredovali pri krepitvi carinskega sodelovanja s Kitajsko, pa je treba še naprej ukrepati, predvsem glede boja proti ponarejanju in piratstvu. Ustrezno izvajanje omenjenih pobud, predvsem predlaganega akcijskega načrta za izvajanje pravic intelektualne lastnine, bo določilo raven učinkovitosti tega sodelovanja.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). – (*EL*) Hvala, komisar, za vaš odgovor. Trgovinski primanjkljaj med EU in Kitajsko je leta 2007 znašal 160 milijonov EUR v škodo Evropske unije. V veliki meri je ta primanjkljaj rezultat nepopolnega carinskega sodelovanja med EU in Kitajsko. Poleg jezika številk pa nas zelo zanima – kot je smiselno – javno zdravje, varstvo evropskih potrošnikov in seveda konkurenčnost evropskih proizvodov.

Menim, da se bo ta nadzor v bližnji prihodnosti okrepil, tako da bomo lahko zaščitili javne interese, ki sem jih omenil.

László Kovács, *član Komisije.* – Povsem se strinjam z vašo zaskrbljenostjo – po mojem mnenju je ponarejanje veliko več kot finančni problem.

Najprej je pravno vprašanje: kršitev pravic intelektualne lastnine.

Nato je finančni ali gospodarski problem, saj spodkopava prihodke držav članic in dobiček podjetja proizvajalca originalnih proizvodov ter lahko povzroči celo izgubo delovnih mest v naših državah članicah.

Toda tretjič – in to je razlog za mojo resnično zaskrbljenost –, je novo ogrožanje varnosti in zdravja – in celo življenja – naših državljanov, zato je, kot ste zelo jasno poudarili, vprašanje varstva potrošnikov. Ko sem prvič dobil informacijo, da je carina EU zasegla nekaj pošiljk zdravil, farmacevtskih izdelkov, proti boleznim srca in ožilja in so kapsule vsebovale prašek opek in rumeno barvo, sem bil resnično šokiran.

Je torej precej več kot finančno ali pravno vprašanje. Je problem varnosti naših državljanov in narediti moramo vse, kar je v naših močeh.

Smem reči, da sem zdaj bolj optimističen: aprila sem se sestal s svojim novim sogovornikom, novim ministrom, pristojnim za carino na Kitajskem. Celo pri prejšnjem sogovorniku sem čutil nekaj pozitivnih sprememb v kitajskem slogu, načinu pogajanj. Od leta 2005 je postajalo vse bolj konkretno in vse bolj izrazito in Kitajska je naredila nekaj korakov. Spremenila je na primer zakonodajo o boju proti ponarejanju.

Vendar pa imate prav, da še vedno ne deluje na optimalen način. To je bil razlog, da smo sprožili akcijski program, mojemu novemu partnerju pa sem pojasnil, da od Kitajske pričakujemo konkretne ukrepe in konkretne rezultate, in mislim, da je razumel sporočilo.

Še razlog ali dva za moj optimizem: prvič, Kitajska, ki je rastoča sila, ki igra vse pomembnejšo vlogo v svetovnem gospodarstvu in svetovni politiki, si po mojem mnenju enostavno ne more privoščiti, da bi se jo povezovalo, da bi se jo ocenjevalo kot vir številka ena ponarejenih proizvodov. Drugič, Kitajska je vse bolj ciljna država. Pred kratkim smo slišali o kitajskem ponarejenem mleku v prahu, zaradi katerega je umrlo nekaj kitajskih otrok. Torej ni samo država porekla, ampak je tudi ciljna država, cilj ponarejevalcev.

Avril Doyle (PPE-DE). – Kot članica delegacije Evropskega parlamenta za odnose z Ljudsko republiko Kitajsko sem z zanimanjem spremljala vaš odgovor.

Ali je prišlo do kakršnega koli izboljšanja groznega slovesa Kitajske v zvezi s ponarejanjem ali krajo intelektualne lastnine, odkar se je pridružila STO, in kakšni pritiski se izvajajo na Kitajsko, da bi se izboljšala na tem področju?

Omenili ste Skupni odbor za carinsko sodelovanje ES/Kitajska. Kdo je v njem na strani ES in kakšne so pogoji za članstvo?

Moja zadnja točka: ali ima ta odbor pristojnosti za obravnavanje trgovine z različnimi odpadnimi proizvodi iz Evrope na Kitajsko za odlaganje?

László Kovács, *član Komisije*. – Ena izmed številk, ki jo lahko navedem v svojem odgovoru, je, da je leta 2005 več kot 80 % zaseženih ponarejenih proizvodov prišlo iz Kitajske. Zdaj je to razmerje okoli 60 %. Menim, da bi bilo preuranjeno reči, da je to rezultat sporazuma o carinskem sodelovanju in letnega srečanja Odbora za carinsko sodelovanje, vendar pa sem precej prepričan, da obstaja povezava med obojim.

Kot sem že povedal, so bile v kitajsko zakonodajo uvedene spremembe: proizvodnja in distribucija ponarejenega blaga sta zdaj del kazenskega zakonika, kar prej nista bili, prav tako pa je bil uveden nadzor

izvoza. Ne bi rekel, da je ta nadzor izvoza sistematičen in deluje v polnem obsegu. Je bolj sporadičen in občasen, vendar pa je korak naprej. To so konkretna dejstva, ki kažejo, da postaja Kitajska bolj pripravljena sodelovati in zadeve jemlje resneje. Govoril sem že o motivaciji Kitajske.

Glede Skupnega odbora za carinsko sodelovanje sva sopredsedujoča minister na strani Kitajske in jaz na strani EU ali ES, vendar pa so v skupnem odboru vse države članice zastopane na ravni strokovnjakov. Imajo več kot eno zasedanje letno na strokovni ravni. Enkrat letno se sestaneta tudi predsedujoča skupnemu odboru in razpravljata o vprašanjih.

Predsednica. – Vprašanje št. 50 predložil **Seán Ó Neachtain** (H-0708/08)

Zadeva: Financiranje varnostnih ukrepov na evropskih regionalnih letališčih

Pričakuje se, da bo Komisija do konca leta 2008 objavila poročilo o financiranju varnostnih ukrepov na evropskih letališčih, kar bi lahko vodilo k novemu zakonodajnemu predlogu o tem vprašanju.

Glede na to, da odhodki za varnost predstavljajo težko breme za evropska regionalna letališča, ali lahko Komisija pove, kakšne rešitve se ji zdijo potrebne za pomoč regionalnim letališčem, da bodo zmogla naraščajoče stroške za varnost? Poleg tega, ali Komisija načrtuje uvedbo novih ukrepov, ki bodo zavezali vse države članice k delnemu financiranju varnosti na evropskih regionalnih letališčih?

Antonio Tajani, *podpredsednik Komisije.* – (*IT*) Gospa predsednica, v skladu z zavezo iz člena 22 Uredbe št. 300 iz leta 2008 o skupnih pravilih na področju varovanja civilnega letalstva in o razveljavitvi predhodne uredbe bo Komisija decembra letos predložila poročilo o financiranju stroškov, povezanih z varnostnimi ukrepi na evropskih letališčih.

Glede na situacijo Komisija pregleduje rezultate posvetovanj z zainteresiranimi stranmi in državami članicami, da bi določila vsebino novega zakonodajnega predloga o tej zadevi. Komisija bo svoje sklepe predstavila v zadevnem poročilu, da pa bi obravnavala nekatera vprašanja, ki so se pojavila med posvetovanjem, se Komisijo lahko pozove, naj sprejme nadaljnje ukrepe v zvezi s tem.

Seán Ó Neachtain (UEN). – Gospa predsednica, želel bi več informacij. Kaj natančno namerava storiti Komisija za pomoč letališčem, ki so jih prizadeli ti stroški? V mojem volilnem okrožju na severozahodu Irske je pet letališči in zelo težko se gospodarsko obdržijo glede na pritiske, ki se izvajajo nanje. Ta letališča vključujejo dve mednarodni letališči, letališče Shannon in letališče Ireland West, skupaj s tremi drugimi regionalnimi letališči. Kaj lahko stori Komisija, da bi pomagala preživeti tem letališčem in da bi jim omogočila gospodarno delovanje?

Antonio Tajani, *podpredsednik Komisije.* – (*IT*) Gospod Ó Neachtain, bojim se, da vam ne morem dati neposrednega, konkretnega odgovora, ki bi si ga želeli. Vendar pa Komisija pregleduje rezultate posvetovanja, ki ga je izvedla, da bi preučila rezultate in se odločila, če, kako, v kakšnem obsegu je treba v zvezi z državami članicami, če je to stvar samo držav članic, dokončati pregled posvetovanj.

Takoj ko bomo končali s pregledom posvetovanj, vas bom, če tako želite, nemudoma obvestil, v vsakem primeru pa bomo naše poročilo o celotnem sektorju predložili pred koncem letošnjega leta, kot sem dejal prej. Gre samo za to, da se počaka nekaj tednov, da naši uradniki podajo končno oceno vseh posvetovanj. Moja pisarna in moje osebje sta na razpolago, da vam zagotovita vse potrebne informacije, ki jih potrebujete, da boste lahko poročali svojim volivcem.

Manolis Mavrommatis (PPE-DE). – (*EL*) Komisar, glede na to, kar ste pravkar povedali, ali bo mogoče oceniti varnostne zahteve vsake države članice in regionalnih letališč – kajti to je bilo vprašanje –, kjer jih je veliko, kot na primer na grških otokih in v Italiji, Španiji in na Portugalskem?

Očitno veste, koliko otokov in koliko takšnih področij je; ali bo torej financiranje iz vašega splošnega proračuna sorazmerno in diferencirano?

Paul Rübig (PPE-DE). – (*DE*) Vemo, da stroške očitno na koncu nosijo potniki. Zato moramo tudi razlikovati. Dandanes ni tako velike razlike med na primer uporabo vlaka, bodisi TGV ali katerega drugega visokohitrostnega vlaka, ali letala. Če pogledate varnostne ukrepe na železniških postajah in na letališčih, morda obstaja možnost uskladitve. Ali menite, da je tu mogoče uvesti enake pravne določbe?

Predsednica. - Komisar...

(Prekinitev iz sejne dvorane s strani Jima Higginsa)

Zelo mi je žal, gospod Higgins, sprejela sem dve dodatni vprašanji, kar je vse, kar lahko, in to smo obravnavali kar se da ustrezno.

(Prekinitev iz sejne dvorane s strani Jima Higginsa)

Poslovnik določa dve dodatni vprašanji. Žal mi je, vendar ne morem razpravljati z vami. Ni pravično do tistih, ki imajo vprašanja in čakajo, da pridejo do besede.

Antonio Tajani, podpredsednik Komisije. – (Π) Gospa predsednica, tistim poslancem, ki zaradi Poslovnika ne morejo dobiti odgovorov na vprašanja, ki bi jih radi zastavili, bi rad povedal, da so moje službe na voljo za kakršne koli informacije, ki jih potrebujejo in ki jih lahko damo kot odgovor na njihova vprašanja.

Glede vprašanja gospoda Mavrommatisa – v bistvu sprašuje, če lahko države članice sprejmejo strožje ukrepe od tistih, ki jih določa Uredba št. 300 iz leta 2008 – se države članice seveda lahko odločijo uporabiti strožje ukrepe od tistih, ki so določeni v regulativnem okviru. Ti strožji ukrepi pa lahko imajo posledice za notranji trg letalstva, saj se pogosto razlikujejo od ene države članice do druge.

V poročilu, ki bo, kot vam lahko zagotovim, objavljeno zelo kmalu, bo Komisija preučila, ali ti strožji ukrepi izkrivljajo konkurenco med letalskimi prevozniki in letališči. Glede vprašanja o otoških letališčih Komisija prav tako preučuje to vprašanje v kontekstu podanih odgovorov. Otoška letališča so seveda vključena v študijo, ki zadeva splošni letališki sistem. Veste, kako zelo Komisija ceni regije, kot so otoki vaše države izvora, toda tudi v državah, s katerimi sem bolj seznanjen jaz in ki jih je mogoče doseči samo z letalom ali ladjo. Komisija zato skrbno preučuje te povezave.

Glede vprašanja gospoda Rübiga Komisija pregleduje različne možnosti. Možno je uporabiti javna sredstva, kar je ena od možnih rešitev za financiranje stroškov letalske varnosti. Torej ni bilo rečeno, da bi bilo treba zvišati ceno letalskih vozovnic. Uporabiti bi bilo mogoče tudi druge oblike financiranja. Vendar pa, če sem odkrit in če podam odgovor, ki je več kot uradni odgovor, bi želel poudariti, da Komisija skrbno preučuje zbrane informacije in bomo takoj, ko bodo vse preučene, pregledane in pretehtane, poskušali sestaviti predlog, ki je uravnotežen in v skladu z interesi evropskih državljanov.

Gospod Rübig, povedal bi vam isto, kot sem povedal drugim spoštovanim poslancem, in sicer, da so moje službe vedno na voljo vsem poslancem za kakršna koli pojasnila in za dogovor o kakršnih koli sestankih, ki bi jih želeli imeti z menoj glede vprašanj v zvezi s prevoznim sektorjem.

Predsednica. – Vprašanje št. 51 predložil **Stavros Arnaoutakis** (H-0713/08)

Zadeva: Kakovost prevoza in majhne otoške regije v Evropski uniji

Kako namerava ukrepati Komisija, da bi zagotovila, da ima Evropska unija trajnostne in visokokakovostne prometne sisteme, in zaščitila pravice svojih državljanov in njihovo varnost? Kako namerava prispevati k vzpostavitvi zanesljivega sistema prevoza (ladja-letalo-helikopter), ki zajema majhne otoške regije Evropske unije?

Antonio Tajani, podpredsednik Komisije. – (IT) Gospa predsednica, to je na nek način nadaljevanje vprašanja, ki ga je zastavil gospod Mavrommatis. Da bi zagotovili trajnosten, visokokakovosten prevoz v Evropi in zaščitili pravice državljanov in njihovo varnost, Evropskemu parlamentu in Svetu predlagamo ustrezen pravni in regulativni okvir, ko ga bodo zakonodajalci sprejeli, pa bomo zagotovili, da se izvaja.

Dovolite mi, da navedem tri primere: pravice potnikov, trajnostni prevoz in varnost potnikov. Prav tako ste me prosili, naj bom natančnejši glede tega, kako bodo ta prizadevanja prispevala k vzpostavitvi zanesljivega sistema prevoza z ladjo, letalom ali helikopterjem za majhne otoške regije Evropske unije. Temeljni izziv v tem predlogu je financiranje. S tem se vračamo k temi prejšnjega vprašanja.

Spoštovani poslanci – lahko bi skoraj rekel kolegi poslanci, ker se vedno zavedam, da sem bil nekaj let sam poslanec EP –, biti mroamo jasni glede te točke. Države članice in regionalni organi oblasti morajo odločiti o kvantiteti in kakovosti povezav v majhnih otoških regijah in med temi regijami in celino. Naša vloga, vloga Komisije, je drugotnega pomena in jo sestavljata dve zelo različni nalogi. Po eni strani Komisija izvaja evropsko kohezijsko politiko, ki podpira razvoj regij z geografskim in naravnim neugodnim položajem. V okviru kohezijske politike lahko Skupnost zagotovi sofinanciranje za izboljšanje dostopnosti otoških regij. Po drugi strani je Komisija dolžna zagotoviti, da finančna podpora, dodeljena ponudnikom prevoza, ne izkrivlja konkurence na notranjem trgu v nasprotju s skupnim interesom.

Ta zaščitni ukrep zagotavlja zakonodaja Skupnosti o notranjem trgu za prevoz. Državne pomoči za kakovosten prevoz k otoškim regijam in znotraj njih ne more odobriti Komisija, še zlasti ne v obliki nadomestila škode za obveznost javne storitve. Zakonodaja, ki ureja notranji trg v pomorskem sektorju in sektorju letalskega prevoza, pušča državam članicam obilo prostora, da izberejo, kako bodo organizirale storitve javnega prometa, ki otoke povezujejo s celino in med seboj, če imajo vsi morebitni ponudniki prevoza enake možnosti za zagotovitev zadevne javne storitve.

Costas Botopoulos, *namesto vlagatelja.* – (*IT*) Komisar Tajani, ker ste govorili v italijanščini, me mika, da bi tudi jaz, vendar se bom zadržal in namesto tega govoril v grščini.

(EL) Komisar, moje vprašanje se ni toliko nanašalo na vprašanje financiranja, ki ga je obravnaval moj spoštovani prijatelj gospod Mavrommatis; nanašalo se je na tri posebne točke, ki ste jih omenili in o katerih želim podrobneje spregovoriti. Prva je standard prevoza, ki je zelo pomembna zadeva. Druga je posebni primer majhnih otokov; kot veste, so v moji državi številni zelo majhni otoki, ki so posebni primer, tretja točka pa je miselnost prebivalcev teh majhnih otokov, ki se v tem konkretnem primeru počutijo nekoliko odrinjene od Grčije in Evrope na splošno, če ne namenjamo posebne pozornosti njihovim problemom, predvsem v smislu prevoza. Moje vprašanje je torej politično vprašanje, ki presega financiranje: ali menite, da bi morala Evropska unija tu igrati tudi politično vlogo?

Antonio Tajani, podpredsednik Komisije. – (IT) Zahvaliti bi se želel spoštovanemu poslancu, ker mi je odgovoril v mojem jeziku. Mika me, da bi vam odgovoril v stari grščini, saj sem se jo učil mnogo let – moja mati je veliko let učila staro grščino, toda morda bi naredil kakšno napako in tvegal, da me ne bi razumeli. Vseeno hvala za gesto.

Gospod Botopoulos, to sem povedal sam, ko sem bil poslanec parlamenta, saj sem bil izvoljen v volilnem okrožju, ki je vključevalo tudi mnogo majhnih otokov, zato se zelo dobro zavedam resnih problemov s povezavami, s katerimi se soočajo daleč od celine, še zlati pozimi. Ker so mnogi izmed teh otokov turistični cilji, poleti ladje prevažajo obiskovalce in ljudi, ki živijo na teh otokih, ki tako dva ali tri mesece (junij, julij, avgust) nimajo težav. Težave se začnejo septembra in potem resnično nastopi tveganje, da se počutijo osamljene.

Menim, da lahko Evropska komisija, ki se ne more neposredno odločiti o zadevi – to sem omenil v mojem govoru, vedno upoštevamo načelo subsidiarnosti –, lahko zagotovi podporo, na primer s sofinanciranjem določenih prevoznih sistemov, ne da bi izkrivljala notranji trg, da bi tem državljanom, ki so evropski državljani in imajo enake pravice do mobilnosti kot tisti, ki živijo v velikih mestih ali na celini, omogočila zlasti pravico do potovanja in prejemanja pošiljk, saj vprašanje zadeva tudi preskrbo s hrano in za nekatere otoke tudi z vodo.

Spoštovani poslanec, delim vašo zaskrbljenost in jo podpiram. Evropska komisija, ki ima svoj pogled ves čas usmerjen na varstvo pravic vseh državljanov, si namerava, kjer je to mogoče in kolikor to zagotavlja veljavna zakonodaja, prizadevati za podporo tistih, ki živijo na najmanjših otokih, in ponuditi praktične rešitve za potrebe tistih državljanov, ki resnično izkušajo neugodne pogoje, še posebno v zimskih mesecih.

Na razpolago sem vam in vsem grškim poslancem EP – in seveda ne samo grškim poslancem EP –, če bi želeli razpravljali o pobudah, ki bi jih radi sprejeli, da bi državljanom majhnih otokov dali praktične odgovore.

Avril Doyle (PPE-DE). – Bi lahko podrobneje razložili vsebino ustreznega regulativnega okvira, za katerega ste omenili, da se pripravlja, predvsem v zvezi z gospodarsko vzdržnostjo prevoza za dostop do majhnih otoških regij?

Mi lahko zagotovite, komisar, da na trenutni režim obveznosti javnih storitev na noben način ne bo vplival ta prihodnji regulativni okvir, ki ga imate v mislih? To je bistveno za gospodarsko vzdržnost teh obrobnih regii.

Antonio Tajani, podpredsednik Komisije. – (IT) Hvala, spoštovana poslanka, da ste zastavili vprašanje. Mislim, da sem to omenil v svojem glavnem govoru, s katerim sem odgovoril na vprašanje. Naš namen je preprečiti kakršno koli izkrivljanje konkurence. V vsakem primeru mora kakršno koli posredovanje služiti samo za obravnavanje potreb državljanov, ne da bi vznemirili notranji trg in kršili pravila konkurence, toda samo, ponavljam, s ciljem, da bi ljudem, ki živijo na prikrajšanih območjih – predvsem v zimskih mesecih –, dali priložnost, da so državljani kot vsi drugi. Naša pomoč bo usmerjena, ne da bi škodila komurkoli, da bi tem državljanom omogočili, da živijo v enakih pogojih kot vsi drugi državljani Evropske unije.

Zato vam lahko glede vaše zaskrbljenosti ponovno zagotovim, da je naš cilj pomagati tem državljanom brez izkrivljanja trga ali konkurence.

Predsednica. – Vprašanje št. 52 predložila **Marie Panayotopoulos-Cassiotou** (H-0715/08)

Zadeva: Evropski zakonodajni ukrepi za varnost v pomorskem prometu

Ali je Komisija ocenila posledice za evropski pomorski promet v primeru začetka veljavnosti evropskih zakonodajnih ukrepov o varnosti v pomorskem prometu, ki se bodo prekrivali z doslej enotnimi mednarodnimi pravili?

Zakaj Komisija meni, da ne zadostuje, da države članice ratificirajo mednarodne konvencije IMO, tako da bi zadeve, ki so v njihovi izključni pristojnosti, in zadeve, glede katerih ima skupno pristojnost z Evropsko skupnostjo, bile urejene samo z mednarodno zakonodajo, ki jo države članice vzpostavijo v izključni pristojnosti na podlagi svojih suverenih pravic?

Ali Komisija s prizadevanji za vzpostavitev izključne pristojnosti Skupnosti in pridobitev novih pooblastil v času, ko so evropski državljni še posebno občutljivi glede suverenih pravic svoje države, predvsem v sektorju, ki je gospodarsko zelo obremenjen, kot je pomorski promet, ne tvega, da bo na splošno storila več škode kot koristi?

Antonio Tajani, podpredsednik Komisije. – (IT) Gospa predsednica, gospod Mavrommatis je vedno zelo dejaven in vedno udeležen pri vprašanjih, ki zadevajo prevoz. Predloge Komisije vedno spremlja ocena učinka. To še zlasti velja za predloge iz novembra 2005 o tretjem paketu o pomorski varnosti.

Predlogi Komisije v tem sektorju še zlasti upoštevajo zadevne mednarodne konvencije. V večini primerov je namen zakonodajnega predloga pozvati države članice, naj ratificirajo konvencije ali jih izvajajo znotraj Skupnosti. Nikoli ne nastanejo zaradi poskusa pridobitve novih pristojnosti. Rad bi razčistil splošen nesporazum: Skupnost že ima potrebne pristojnosti za pomorsko varnost v okviru skupne prometne politike. Vendar pa se je, ko Evropski parlament in Svet sprejemata zakone, nemogoče izogniti temu, da je ločeno ukrepanje držav članic na mednarodni ravni omejeno.

Vendar pa to ni v škodo držav članic. Služi krepitvi našega skupnega vpliva znotraj mednarodne skupnosti, s čimer se povečuje raven zaščite življenja državljanov in okolja. Včasih mora Evropa enostavno prevzeti pobudo. To se je na primer zgodilo, ko smo uvedli pospešen umik tankerjev z enojnim trupom in je naši odločitvi nato sledila podobna s strani Mednarodne pomorske organizacije.

Gospod Mavrommatis, dobro se zavedate problemov z Mednarodno pomorsko organizacijo: ne moremo vedno sami sprejemati odločitev. Obstajajo pristojnosti, ki ne zadevajo Evrope, zato je potrebno nenehno primerjanje s to organizacijo, nenazadnje tudi zato, ker po naših morjih plujejo plovila pod zastavami držav, ki ne pripadajo naši Uniji.

S predlagano novo zakonodajo o pomorski varnosti pa Komisija upa, da bo ponovno vzpostavila ravnotežje svetovne razsežnosti pomorskega prevoza, ki poziva h globalni rešitvi ob sočasnem upoštevanju omejitev svetovnega pravnega okvira.

Gospod Mavrommatis, ukrepanje Skupnosti je konkreten odraz skupnih prizadevanj in zavezanosti držav članic, ne pa vsiljevanje od zunaj, ki je v nasprotju z njihovimi interesi. Zaradi naših in vaših prizadevanj se je število plovil v evropskih vodah, ki ne izpolnjujejo veljavnih standardov, dramatično zmanjšalo. Komisija bo nadaljevala z izvajanjem uravnotežene, toda proaktivne politike, katere glavni cilj je zaščita življenja in preživetja naših državljanov.

Manolis Mavrommatis, *namesto vlagatelja.* – (*IT*) Komisar, veste, kako zelo uživam v naših razpravah in polemikah. Poleg tega imate vedno odgovor zame. Seveda bi se vam rad zahvalil za tiste točke, ki zadevajo vse države Evropske unije.

SLAli ne menite, da bodo v času, ko so evropski državljni še posebno občutljivi glede suverenih pravic svoje države, predvsem v sektorju, ki je gospodarsko zelo obremenjen, kot je pomorski promet, prizadevanja za vzpostavitev izključne pristojnosti Skupnosti in pridobitev novih pooblastil Komisije na splošno prinesla več škode kot koristi?

Antonio Tajani, *podpredsednik Komisije.* – (*IT*) Gospod Mavrommatis, nisem mnenja, da obstaja tveganje povzročitve škode, ampak je cilj poskušati uskladiti znotraj okvira, kar je v pomorskem pravu vedno zapleteno,

saj se žal vedno znova znajdemo soočeni z odločitvami IMO, Evropa pa, kot sem dejal, na srečo včasih prevzame pobudo, mednarodna organizacija pa nam sledi.

Naš namen, ponavljam, ni omejitev pravic držav članic, ampak zgolj uskladitev, ki služi samo zagotavljanju hitrejših in konkretnejših odgovorov državljanom EU.

Colm Burke (PPE-DE). – Spraševal sem se, če je komisar zadovoljen, da države članice dovolj ukrepajo v povezavi z izvajanjem obstoječe zakonodaje in predpisov. Imel sem izkušnjo, ko sem imel pravno sposobnost, ko se je zgodila zelo resna nesreča, in celo 12 mesecev po nesreči ladjarska družba ni izpolnjevala predpisov, ki so veljali takrat in že več kot tri leta.

Antonio Tajani, podpredsednik Komisije. – (IT) Spoštovanemu poslancu bi se rad zahvalil za to vprašanje, ker mi daje priložnost, da izpostavim zelo pozitiven rezultat, ki smo ga dobili pred dvema tednoma na Svetu za promet v Luksemburgu, ko je Svet končno dal zeleno luč za odobritev tretjega pomorskega paketa. Ta uspeh je bil tudi rezultat vztrajanja Evropskega parlamenta, njegove zavezanosti, dejstva, da se je skupaj z glasom Komisije slišal njegov glas, da bi dosegli celovitejšo ureditev za zaščito javne varnosti, v vseh pomenih, vključno na naših morjih, varstvo okolja in odgovornosti za nesreče.

Ko bodo začela veljati ta pravila, se bo nadzor Skupnosti nedvomno okrepil. Lahko vam zagotovim, da bomo v zvezi z zavezanostjo Komisije nadaljevali s skrbnim in pozornim spremljanjem razmer, vključno prek dela naše agencije v Lizboni, da bi zagotovili nenehno izpolnjevanje zakonodaje Skupnosti in predvsem zagotovili, da so naša morja varnejša kot kdaj koli, s skupnim pravnim in operativnim ukrepanjem na vseh morjih v pristojnosti Evropske unije.

Predsednica. – Vprašanje št. 53 predložil Emmanouil Angelakas (H-0717/08)

Zadeva: Izboljšanje mestnega prometa

Dejstvo je, da mestni promet trenutno ni najboljši, kot bi lahko bil, za evropske državljane. Stres, ki ga povzročajo hudi zastoji, visoka raven onesnaževanja in potovanja znotraj mest, ki so odgovorna za 40 % in več celotnih emisij CO_2 zaradi cestnega prometa, skupaj s pomanjkanjem varnosti za voznike in ranljive skupine, kot so pešci in kolesarji, so samo nekateri izmed problemov, s katerimi se v velikih mestih srečujejo evropski državljani. Kakšni so cilji Komisije in načrt ukrepanja kot odziv na to situacijo, da bi bilo mogoče vzpostaviti bolj trajnostne oblike mestnega prometa, in kakšen časovni razpored je določila za dosego svojih ciljev?

Antonio Tajani, *podpredsednik Komisije.* – (*IT*) Gospa predsednica, tema mestnega prometa, kot bi želel povedati spoštovanim poslancem – najprej imam v mislih vedno "kolegi poslanci", kar je verjetno navada; komisar sem samo nekaj mesecev, poslanec EP pa sem bil nekaj let in se očitno še vedno počutim kot del tega Parlamenta –, je bila ena od tem na neformalnem zasedanju Sveta v La Rochellu 1. in 2. septembra 2008 in se je o njej podrobno razpravljalo. Komisija in države članice so vprašanju posvetili veliko pozornosti, povabili strokovnjake, župane velikih in srednje velikih mest ter izvedence v sektorju, da bi razpravljali o mestnem prometu.

O tej temi sem tudi sam govoril ob dnevu varnosti v cestnem prometu, ki je pred nekaj dnevi potekal v Parizu – uradni dan Komisije in Sveta med tednom varnosti v cestnem prometu –, in poudaril, da mora varnost v cestnem prometu pomeniti tudi dober sistem mestnega prometa: naše ceste bodo postale varnejše, predvsem v velikih mestih, če bo obstajal dober sistem mestnega prometa. Po mojem mnenju bo ta nedvomno zmanjšal število žrtev nesreč, ki se zgodijo v velikih mestih, kjer je največje število nesreč in največje število žrtev.

Komisija sestavlja akcijski načrt za mobilnost v mestih, ki temelji na posvetovanjih, ki so sledila objavi zelene knjige. Načrt nameravamo predstaviti pred koncem letošnjega leta. Ta načrt bo vključeval predloge za odločno ukrepanje na ravni Evropske unije za naslednja leta.

Evropska komisija seveda nima pristojnosti v zvezi s tem: to so področja, ki zadevajo države članice, vendar pa želimo na podlagi načela subsidiarnosti, ki je, kot vsi veste, izpeljano iz besede *subsidium*, pomagati državam članicam in županom velikih mest. Nekdanji župan Milana, Gabriele Albertini, podpredsednik Odbora za promet in turizem, lahko to potrdi: s tem akcijskim načrtom bomo zagotovili, da bodo vse informacije, ki jih imamo, vsi nasveti, vse zamisli, vsi predlogi na razpolago vsem mestom, predvsem velikim mestom z motnjami prometa.

Akcijski načrt bo tudi v pomoč oblikovalcem politike na lokalni, regionalni in nacionalni ravni ob polnem upoštevanju – ponavljam, polnem upoštevanju – načela subsidiarnosti. Ukrepi, ki jih bomo predlagali, bodo pomagali zmanjšati stroške, zagotoviti ustrezno financiranje enotnega trga in ustvariti nove trge za nove tehnologije, ki razvijajo trajnostno mobilnost v mestih. Ni slučaj, da je bila prav včeraj zvečer zaključena razprava in izvedeno glasovanje o direktivi, ki naj bi spodbujala, ki je namenjena spodbujanju lokalnih oblasti, da nabavijo sredstva javnega prevoza z zmanjšanimi emisijami škodljivih plinov.

Danes je še prezgodaj, da bi začrtali ali natančneje opredelili vsebino akcijskega načrta, kljub temu pa pričakujemo, in tudi vi lahko pričakujete, da bo zajemala kršitev pravil dostopa do zelenih območij, mestni prevoz blaga in logistiko, boljše informacije o sistemih javnega prevoza v evropskih mestih ali obsežne načrte za trajnostno mobilnost v mestih in predloge o načinih za vključitev mestnega načrtovanja in mobilnosti. Akcijski načrt lahko vključuje tudi predloge o izmenjavi informacij in izboljšanem zbiranju podatkov in raziskovalnih praksah ter se lahko celo spopade z vprašanjem financiranja, ki je izredno občutljivo vprašanje. Vse to bo, ponavljam, temeljilo na upoštevanju načela subsidiarnosti.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). – (*EL*) Komisar, z velikim zanimanjem pričakujemo akcijski načrt, ki ga predlagate, in potem bomo imeli priložnost, da ponovno razpravljamo.

Vendar pa bi želel slišati vaše osebno mnenje o naslednji zadevi: veliko se razpravlja o pristojbinah za zastoje, ki so bile uvedene v mestih kot so London, Rim in Stockholm in za katere se zdi, da so pripomogle k zmanjšanju zastojev in povečanju števila potnikov, ki uporabljajo javni prevoz. Vendar pa v drugih mestih, kjer ni organiziranega omrežja, še vedno obstaja nezaupljivost, zato bi zdaj rad slišal vaše osebno mnenje kot izkušenega komisarja o tem, ali ste in v kakšne obsegu za ali proti pristojbinam za zastoje.

Antonio Tajani, podpredsednik Komisije. – (IT) Spoštovani poslanec, vprašanje je izredno kočljivo: če bi nas gospod Albertini, ki je vedno zelo radodaren, povabil na kavo, bi lahko razpravljali o tem in slišali izkušnje župana velikega evropskega mesta.

Na to vprašanje ni enostavnega odgovora. Pet let sem bil mestni svetnik v Rimu, medtem ko sem bil poslanec EP, in sem s ukvarjal z enakimi vprašanji. Te stvari je treba preučiti za vsako posamezno mesto, od primera do primera, ker imajo nekatera mesta – v mislih imam Rim – staro zgodovinsko mestno središče z zelo ozkimi ulicami, kjer je kroženje prometa oteženo. Druga mesta imajo drugačno mestno okolje, zato ne moremo enostavno imeti enega pravila za vse.

Menim, da bi morali župani, vedno ob uporabi načela subsidiarnosti, s soglasjem mestnih svetov izbrati uvedbo pristojbine za zastoje, če menijo, da je koristna, in če mora mesto, ki ga upravljajo, omejiti promet, saj v zelo starih mestih v središču mesta zlahka nastanejo zastoji. Zato se položaj razlikuje od mesta do mesta in je težko najti rešitev. Vsekakor bi dejal, da to ni možnost, ki bi jo lahko prezrli, čeprav lahko včasih povzroči zmedo. Preučiti morate, kje bi bila zunanja meja. Ponovil bi, da je to izbira posameznih mest. Osebno nisem načeloma proti, vendar pa je uvedba lahko v določenih primerih nepravična, medtem ko je v drugih lahko povsem ustrezna.

Glede na raznolikost evropskih mest menim, da mora biti še posebno v tem primeru končna odločitev prepuščena lokalnim oblastem, čeprav bomo v akcijskem načrtu še vedno nudili predloge in zamisli. Pomembno je, da so državljani vedno obveščeni in vedo, kaj se dogaja in kakšne odločitve se sprejemajo, saj je, ko gre za plačevanje davkov, vedno dobro, da državljani razumejo, za kaj plačujejo.

Žal mi je, da ne morem dati načelnega odgovora. Resnično sem prepričan, da moramo preučiti dejstva in učinek, vključno na mestno okolje, in sprejemati odločitve za vsak posamezen primer. Za zaključek bi želel še enkrat povedati, da načeloma nisem proti, da pa bi lahko obstajali primeri, v katerih bi bilo nesmiselno uvesti davek takšne vrste.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Komisar, presenečena sem bila nad dvema besedama, ki ste ju uporabili: da so finance "kočljivo" vprašanje, in ponovili ste "subsidiarnost", ki je pomembna.

Ali je Komisija zaskrbljena, da bodo gospodarske težave v državah članicah ovirale potrebne naložbe v učinkovite sisteme javnega prevoza? Hkrati bi države članice lahko naložile pristojbine za zastoje v velikih mestih obremenjenim voznikom motornih vozil, ki nimajo izbire.

Paul Rübig (PPE-DE). – (*DE*) Dragi gospod Tajani, seveda smo veseli, da imamo tu priložnost postavljati vprašanja, še zlasti glede javnih razpisov za mestni promet. Ali obstajajo kakršni koli načrti, da se za mestni promet razpiše javni razpis, kot se je zgodilo v številnih primerih na Švedskem, kjer je zdaj konkurenca v mestnem prometu?

Drugič: ali resnično obstajajo načrti za enoten nadzorni sistem po vsej Evropi? Ko prispete v tuje mesto, je pogosto težko razumeti, kako deluje njihov sistem, in morda je tu potreben predlog Komisije.

Antonio Tajani, podpredsednik Komisije. – (IT) Gospa predsednica, hvala za vprašanje. Najprej menim, da bi morali v akcijskem načrtu, ki ga nameravamo predstaviti, vztrajati pri potrebi, da se evropskim državljanom zagotovi informacije, ko se selijo iz enega mesta v drugega, tako da bodo vedeli, kakšen je položaj in kaj jih čaka, ko bodo potovali iz Stockholma v Madrid v primerjavi s potovanjem iz Rima na Dunaj; da bodo razumeli ureditev, katere davke bodo morali morda plačati, in lahko organizirajo svoja potovanja, bodisi poslovna ali turistična. To je pomembno in menim, da nas čaka delo.

Seveda bi, spoštovani poslanci, poudaril načelo subsidiarnosti, saj se Evropska unija ne sme vmešavati v zadeve, ki sodijo v izključno pristojnost lokalnih oblasti. Enako velja za finančne vidike; Komisija se ne sme vmešavati. Financiranje je problem. Seveda si bomo v našem akcijskem načrtu prizadevali za to, da bomo zbrali vse predloge, ki so bili podani na različnih predstavitvah, da bi zagotovili storitve in pomoč lokalnim oblastem, ki jih lahko nato sprejmejo ali zavrnejo. Naš cilj je poskušati uskladiti sistem, vsaj v smislu informacij za državljane, in zagotoviti različnim lokalnim oblastem čim več informacij glede izkušenj iz drugih mest, ki jih lahko uporabijo, če to želijo. To je pomembno.

Glede financiranja menim, da ima vsaka lokalna oblast pravico narediti, kar se ji zdi primerno, seveda ne da bi povzročila motnje na trgu ali motnje prostega gibanja državljanov. v vsakem primeru je treba izbrati najprimernejšo rešitev. Glede zadnjega vprašanja gospoda Rübiga naj povem, da direktiva o obveznih javnih storitvah lokalnim oblastem prepušča svobodno odločitev o objavi razpisa ali ne. Menim, da je Evropska unija s tega stališča ponovno vztrajala pri načelu subsidiarnosti.

Menim, da je tako prav, saj naše delo ne bi smelo biti invazivno: ne smemo urejati vsega, obravnavati moramo pomembna vprašanja in dajati pomembne odgovore ter, če že kaj, pomagati lokalnim organom in državam članicam rešiti probleme, kjer lahko, morda s pomočjo in podporo Evropske unije, ne da bi bila ta podpora gospodovalna ali zavojevalna. Po mojem mnenju bi moralo biti v lokalnem javnem prometu to načelo, ki se ga vsi držimo, in menim, da to želimo storiti.

Predsednica. – Čas za vprašanja se je zaključil.

Na vprašanja, ki zaradi pomanjkanja časa niso bila obravnavana, bo odgovorjeno pisno (glej Prilogo).

(Seja je bila prekinjena ob 19.45 in se je nadaljevala ob 21.00)

PREDSEDSTVO: GOSPA KRATSA-TSAGAROPOULOU

podpredsednica

14. Spomin na Holodomor, Veliko lakoto v Ukrajini (1932-1933) (razprava)

Predsednica. – Naslednja točka je izjava Komisije o spominu na Holodomor, lakoto v Ukrajini (1932–1933).

To priložnost bi želela izkoristiti, da v Evropskem parlamentu pozdravim delegacijo iz Ukrajine, ki jo vodi veleposlanik.

(Aplavz)

Antonio Tajani, podpredsednik Komisije. – (IT) Gospa predsednica, spoštovani poslanci, počaščen sem, da lahko sodelujem v tej razpravi v spomin na veliko lakoto v letih 1932 in 1933, ki je bila ena izmed največjih tragedij 20. stoletja. Po mnogih letih molka pričevanja o trpljenju zahtevajo našo pozornost, skupaj s pripovedovanji mnogih preživelih, ki so se znašli sredi tega grozljivega dogodka.

Bistvenega pomena je, da se izkušnje holodomorja ne pozabi. Zgodba o veliki lakoti ponazarja ne samo tragedijo Ukrajincev, ampak nas ponovno opominja, česa so sposobni ljudje. Vendar nas holodomor lahko nauči nekaj pomembnega: žrtve tako mnogih niso bile zaman. Njihovo žrtvovanje nas opominja, naj nikoli ne sprejmemo, da katera koli država podjarmi posameznike, pa naj bo vzrok ali namen tega karkoli že. Ta katastrofalna lakota je pokazala prevlado ustavne države nad državo, v kateri ni dovoljena nobena oblika drugačnosti mnenja. Tragedije, kot je holodomor, se dogajajo samo v tistih človeških družbah, ki kršijo pravice državljanov, pravno državo in demokratična načela.

Evropska unija se je dvignila iz pepela vojne in številnih totalitarnih režimov, tistih diktatur, ki so globoko zaznamovale zgodovino Evrope in celotnega sveta. Iz teh tragedij in katastrof so vzklile demokracije Evrope, v zadnjih petdesetih letih pa je bila na teh ruševinah zgrajena doba miru, miru, ki smo ga dolžni braniti in ponesti preko meja Unije: petdeset let miru, ki so največji dosežek združene Evrope.

Danes se je spremenila tudi Ukrajina. Kot neodvisna država, članica Sveta Evrope in podpisnica Evropske konvencije o človekovih pravicah in mnogih drugih mednarodnih instrumentov za zaščito teh temeljnih pravic, ima Ukrajina izjemno priložnost, da se okrepi, utrdi svoj položaj demokratične države, ki spoštuje človekove pravice in pravno državo. To je vsekakor visoko zastavljena in težavna naloga. Priča smo bili mnogim težavam; mnoge politične bitke so zaznamovale zadnja leta v zgodovini te države, ki je utrdila svojo demokracijo.

V tem zgodovinskem času moramo vsi politično podpreti in spodbujati neodvisnost sodstva. Pomembno je, da Ukrajina nadaljuje z bojem proti korupciji in upošteva rezultate nedavnih volitev, da zagotovi spoštovanje demokratičnih načel. Prav tako ne sme zanemariti zaščite najšibkejših in tistih, ki so najbolj odrinjeni na rob družbe, ne glede na njihovo raso, narodnost ali vero ali celo spolno usmerjenost ali zdravstveno stanje.

Evropska unija bo še naprej podpirala Ukrajino pri teh pomembnih prizadevanjih. Sočasno bomo nadaljevali sodelovanje z našimi ukrajinskimi partnerji, da bi povečali blaginjo vseh državljanov te države, z odprtjem novih trgov in povečanjem možnosti za gospodarsko dejavnost in naložbe, poleg poglabljanja odnosov med našimi državljani.

Kot komisar za promet bi rad dodal, da si moramo glede vseevropskih omrežij zapomniti, da ta lahko služijo ne le za krepitev našega notranjega trga, ampak tudi kot orodje za širitev meja Evrope, za odprtje Evrope novim obzorjem in krepitev povezav z bližnjimi in prijateljskimi državami, ki kot Ukrajina mejijo z Evropsko unijo.

Za žrtve holodomorja ne more biti boljšega poklona, kot oblikovanje uspešne, stabilne in demokratične Ukrajine, temelječe na trdnih institucijah in angažirani civilni družbi. Samo če bo dosežen ta cilj, žrtvovanje tako mnogih nedolžnih žrtev ne bo zaman.

Charles Tannock, v imenu skupine PPE-DE. – Gospa predsednica, Evropska unija temelji na spravi: prepričanju, da lahko ustvarimo boljšo prihodnost s priznanjem naše preteklosti v vsej njeni brutalnosti.

Nemčija se je pravilno soočila in si prizadevala spokoriti se za strašna grozodejstva nacističnega obdobja in holokavsta. Novejše države članice naše Unije si utirajo svoje poti pri iskanju resnice in sprave z odkrito in brezkompromisno analizo svoje totalitarne komunistične preteklosti. Toda nekatere države se še vedno skrivajo pred svojo zgodovino. Turčija na primer po mojem mnenju še vedno zanika genocid nad Armenci in Asirci po krinko prve svetovne vojne. Tudi Rusija se je borila za sprijaznitev z brutalnostjo Stalinove komunistične diktature.

Namen nocojšnje resolucije je izraziti našo zgroženost nad holodomorjem, obdobjem namerno ustvarjene lakote v letih 1932–1933. Resolucija odraža našo odločenost spominjati se njegovih milijonov žrtev, izmed katerih so nekatere še dandanes žive, da lahko pripovedujejo svojo grozovito zgodbo. Njihova pričevanja so bistvenega pomena, saj kmalu nobene izmed njih ne bo več. Samo z opozarjanjem samih sebe na takšne strašne zločine proti človeštvu si lahko prizadevamo za zagotovitev, da se nikoli več ne bodo zgodili. Ta resolucija ne vsebuje besede "genocid", ker druge politične skupine v tem Parlamentu menijo, da se stroge opredelitve tega pojma ne bi smelo uporabiti za holodomor. Nenazadnje je bila Konvencija o genocidu dejansko osnovana šele po drugi svetovni vojni. Toda morda tudi – in po mojem mnenju morda še bolj vredno obžalovanja – zaradi strahu, da bi ujezili sodobno Rusijo.

Vendar pa nihče izmed nas ne želi omalovaževati nepredstavljivega trpljenja, povzročenega Ukrajini. Nobena beseda ali besede ne morejo opisati krutosti holodomorja. Kar je pomembno, ni toliko besedilo, ki ga uporabljamo, temveč občutki, ki jih želimo izraziti v naši resoluciji – solidarnost z Ukrajino ob 75. obletnici pomorov njenih dolgo trpečih ljudi.

Ena izmed lekcij, ki nas jo uči zgodovina, je pomembnost trdnega mednarodnega prava in obstoječih sodnih struktur, če naj se povzročitelje takšne bridkosti sploh kdaj kaznuje. Nürenberg je bil začetek tega dolgega, razvlečenega procesa. Kazensko sodišče za nekdanjo Jugoslavijo, ki bo kmalu sodilo Radovanu Karadziću, kaže, da so ta načela danes pomembnejša kot kdaj koli prej. Včeraj je ta Parlament izrazil svojo močno podporo temu, da se voditelja Gospodove odporniške vojske v Ugandi, Josepha Konyja, privede pred

Mednarodno kazensko sodišče. Tirani, kjer koli so, v tem primeru danes razpravljamo o Josipu Stalinu, usmerjeni v množične pokole in uničenje, nikjer ne bi smeli imeti zatočišča.

Ukrajina je v svoji zgodovini pretrpela veliko gorja in vsekakor zdaj upam, da naslednja stopnja v tej veličastni zgodovini vključuje Ukrajino, ki bo v ne preveč daljni prihodnosti upravičeno zasedla svoje mesto kot polnopravna članica Evropske unije. Po krizi v Gruziji ne more biti več nobenega dvoma, da mnogi ruski nacionalisti na primer niso zadovoljni z ukrajinsko suverenostjo nad Krimom. Vendar pa sem prepričan, da bo, če bomo vsi solidarni z Ukrajinci, nekega dne zavzela svoje mesto v evropski družini narodov.

Adrian Severin, *v imenu skupine PSE.* – Gospa predsednica, to je zelo posebna razprava. Od Evropskega parlamenta kot političnega organa se zahteva, da pripravlja zakonodajo in nosilcem odločanja zagotavlja politično vodstvo za ustrezno obvladovanje izzivov, priložnosti in nevarnosti sedanjega časa. Z drugimi besedami, smo ustvarjalci zgodovine in ne zgodovinarji. Od nas se ne zahteva, da sodimo o preteklosti, ampak da gradimo sedanjost, sodila pa naj bi nam prihodnost.

Zato je Skupina socialdemokratov stežka podprla resolucijo, katere namen je očitno dognati zgodovinsko resnico o tragičnem dogodku, ki se je v preteklosti zgodil v Ukrajini.

Vendar pa smo to storili, ker smo uvideli, da bi solidarnost z Ukrajinci in njihovim trpljenjem lahko Ukrajince mobilizirala v njihovih prizadevanjih za združitev države, njeno demokratizacijo, modernizacijo in pot v njeno naravno družino, ki je Evropska unija. Hkrati smo uvideli, da je, če se tragedije in zločine preteklosti pozabi, velika nevarnost, da se ponovijo. Zgodovinska obsodba zločinov ne more prinesti zadoščenja žrtvam zločinov ali njihovim dedičem, vendar pa je moralna odškodnina. Poleg tega je intelektualno in politično jamstvo, da se zločini ne bodo ponovili in se ne bodo ponovno prebudili pokvarjeni nagoni, ki so njihov izvor.

Z obsodbo starih totalitarnih zločinov ne sramotimo samo zločincev preteklosti, ampak tudi tiste, ki bi morda lahko pomislili, da bi enake zločinske metode uporabili v prihodnosti. Zavedanje, da je nekaznovanje nemogoče, bi jih verjetno lahko odvrnilo od tega.

Danes moramo razglasiti, da ni državnega temelja, družbenega cilja ali ideološkega načela, ki bi lahko opravičili zločin kot je holodomor, umetno ustvarjena lakota, ki je povzročila toliko trpljenja tako številnih nedolžnih ljudi v norem poskusu uničenja moralnega dostojanstva, nacionalnega ponosa in biološkega obstoja izjemnih Ukrajincev.

Hkrati pa ob obsojanju zločinov, izražanju solidarnosti z žrtvami in zavračanjem tega poskusa uničenja celotnega naroda ne moremo zvračati krivde za te zločine na druge ljudi.

Holodomor je bil proizvod totalitarnega političnega režima. Vsi narodi, ki so imeli takšen režim, so bili žrtve različnih podobnih zločinov in trpljenja. Današnja razprava nas mora ne samo opomniti, da moramo vedno združeno nastopiti proti totalitarizmu, ampak tudi, da mora sedanja ukrajinska generacija v imenu in v spomin žrtev holodomorja iz svoje države in zgodovine odstraniti vse avtoritarne nagone, težnje in prakse. Utrditi mora svojo nacionalno enotnost in skupaj doseči demokratične ideale.

Prav tako mora naš izraz solidarnosti Ukrajince spodbuditi k solidarnosti in spravi tako znotraj kot zunaj njihove države. Znotraj z njihovimi rojaki, ki pripadajo različnim etnično-kulturnim skupinam, in zunaj z njihovimi sosedi.

To je ena izmed najboljših poti, da postanejo člani Evropske unije, in če se odločijo izbrati to pot, to pomeni, da naša nocojšnja razprava ni bila brezpredmetna. Članstvo v EU bi bilo za Ukrajino najboljše zgodovinsko zadoščenje, ki ga lahko Ukrajinci sami ponudijo žrtvam holodomorja.

Grażyna Staniszewska, v imenu skupine ALDE. – (PL) Gospa predsednica, holodomor ali umetno ustvarjena lakota v Ukrajini je eden izmed najrazsežnejših zločinov, zagrešenih v Evropi v 20. stoletju. Da bi dokazal, da kolektivna gospodarstva delujejo, in uničil glavno grožnjo komunistični Sovjetski zvezi, neodvisne ukrajinske kmete, je Stalinov režim ustvaril umetno lakoto, katere posledica je bila smrt milijonov Ukrajincev. Vsa hrana, ki so jo imeli ljudje, je bila zaplenjena. Lakota je veliko število ljudi prignala s podeželja v mesta, kar so oblasti zaustavile z izdajanjem notranjih potnih listov in prepovedjo železniškega prevoza. Tisti, ki so ostali v vaseh, so bili prisiljeni nezakonito priskrbeti si hrano na poljih posestev v kolektivni lasti, za kar je bila zagrožena zaporna kazen ali celo usmrtitev. Zase niso smeli zadržati niti enega samega prgišča žita. Uvedeno je bilo pravilo "petih klasov žita", v skladu s katerim je bila za vsakega, ki je nabral več kot pet klasov žita, zagrožena smrtna kazen.

Žal je holodomor ali velika lakota dogodek v zgodovini, ki je praktično še vedno nepoznan v mnogih državah zahodne Evrope. Do nedavnega je ZSSR ta zgodovinska dejstva povsem zanikala. Vsakršno omenjanje tega je bilo pred padcem Sovjetske zveze obravnavano kot zločin "protisovjetske propagande". Proti zahodnim novinarjem so se uporabljala aktivna sredstva za dezinformiranje. Šele pred kratkim so bili odkriti dokumenti iz registrov prebivalstva, ki so razkrili število ljudi, ki jih je prizadelo množično stradanje.

Lakoto v Ukrajini so vlade ali parlamenti 26 držav, vključno s Poljsko, priznale za genocid. Globoko sem prepričana, da Evropski parlament glede te zadeve ne bo ostal nedejaven. Priznati moramo, da je bil holodomor zločin proti ljudem v Ukrajini in zločin proti človeštvu, ter odločno obsoditi dejanja stalinističnega režima proti ukrajinskim kmetom.

Menim tudi, da je skrajni čas, da se objavi vse informacije o lakoti. Države nekdanje Sovjetske zveze morajo odpreti svoje arhive o holodomorju v Ukrajini v letih 1932–1933 strokovnjakom, da se lahko izvede nepristranske študije.

Letos je 75. obletnica tega strašnega zločina. To priložnost bi rada izkoristila za to, da izrazim moje najgloblje sočutje Ukrajincem, ki so morali prestati to veliko tragedijo.

Rebecca Harms, v imenu skupine Verts/ALE. – (DE) Gospa predsednica, izbrala sem skoraj enak uvod v svoj govor kot gospod Tannock. To se ne zgodi prav pogosto. "Preteklost je uvod v prihodnost" je vodilo, zapisano na vhodu v Nacionalne arhive v Washingtonu, in to z dobrim razlogom. To reklo pooseblja upanje, da se lahko ljudje učijo iz zgodovine. Včasih se, vendar ne vedno. Vsekakor pa lahko poskusimo.

Vedno znova ugotavljam – in predlog o holodomorju je bila ponovno priložnost za to –, niso vsa poglavja zgodovine vzhodne in zahodne Evrope v zadnjem stoletju enako splošno znana. Ko so skupine razpravljale o tem, ali dejansko predložiti današnjo resolucijo ali ne, je v začetku prevladoval dvom; ko so jih vprašali, je večina poslancev priznala, da nimajo pojma, kaj holodomor sploh pomeni in kaj predstavlja. Morda je to začetek skupnega učenja o tako strašnem trenutku v zgodovini, ki se je odvijal v središču Evrope pred niti ne stoletjem, le malo več kot pred pol stoletja, in ki nam bo dal priložnost, da zgodovino s pomočjo preživelih pravilno zapišemo.

Za skupino Zelenih/Evropske svobodne zveze mora biti počastitev spomina na žrtve te tragedija osrednja točka priznanja, podanega s to resolucijo. Menim, da je naša primerna počastitev spomina na žrtve odvisna od našega poznavanja te tragedije, tega množičnega zločina s strani sovjetskega režima.

Drugič, upamo, da se bo to zgodovino združeno predelalo v Ukrajini in Rusiji. Kar ne želimo – in to govorim kot Nemka, rojena v petdesetih letih prejšnjega stoletja –, je, da bi to predelovanje zgodovine in to pravilno zapisovanje zgodovine poglobila razkol med narodi. Ne želimo, da do tega pride v Ukrajini ali med Ukrajino in Rusijo.

Zato menim, da je odprtje arhivov pomemben predpogoj. To je zahteva, ki jo je treba izpolniti. Tudi Svet Evrope bi moral razpravljati o tem, tako da bi Moskva odprla te arhive.

Zadovoljna sem, da je Evropskemu parlamentu uspelo najti enotno stališče. Resnično upam, da sta pisanje zgodovine in počastitev spomina na žrtve v središču v Ukrajini in da se te katastrofe ne manipulira za politične namene. V tem primeru bi naredili velik korak k uresničitvi želje, da bi se ljudje resnično učili iz zgodovine.

Adam Bielan, *v imenu skupine UEN.* – (*PL*) Gospa predsednica, letos obeležujemo 75. obletnico lakote v Ukrajini v letih 1932–1933. Lakota ni bila naravna nesreča, temveč posledica genocidnega načrta Josipa Stalina, s katerim je hotel, potem ko je opravil z ukrajinsko inteligenco, uničiti podeželsko prebivalstvo Ukrajine. Kot posledica tega genocida je umrlo okoli 10 milijonov moških, žensk in otrok. Šlo je za namerno in sistematično iztrebljenje, ki so ga izvajali organi oblasti Sovjetske zveze. Zločinski nameni komunistov so bili jasni. Medtem ko so Ukrajinci umirali od lakote, so Sovjeti izvozili na milijone ton žita in zaprli meje Ukrajine, da bi prizadetemu prebivalstvu preprečili priti v Rusijo. Zavrnili so ponudbe za mednarodno humanitarno pomoč in trdili, da lakota ne obstaja.

V sodobni Ruski federaciji glede zgodovine komunističnih zločinov vlada hinavščina, Stalina pa se predstavlja kot učinkovitega upravljavca. Nekatere zahodne države so med to veliko tragedijo za Ukrajince molčale, ker so bile v procesu vzpostavljanja diplomatskih vezi s Sovjetsko zvezo, ki so jo z gospodarskim sodelovanjem hotele narediti odvisno. Danes ne moremo molčati in naša dolžnost je, da počastimo spomin na žrtve holodomorja.

Helmuth Markov, *v* imenu skupine GUE/NGL. – (DE) Gospa predsednica, komisar, govorim vam kot nekdo, ki je v Ukrajini preživel mnoga leta svojega življenja, ki je živel tam in ki je zato seveda zelo čustveno vpleten.

Ne obstaja niti en razlog, niti eno opravičilo za relativiranje ali opravičevanje lakote v letih 1932 in 1933. Prizadela je Ukrajino, Rusijo, predvsem območja ob Volgi, Donu in Kubanu, zahodno Sibirijo, južni Ural in severni del Kazahstana. Milijoni ljudi različnih narodnosti, Ukrajinci, Rusi, Kazahstanci, Judi, Nemci, Belorusi, Tatari in mnogi drugi, so umirali od lakote. Počastiti moramo spomin na te žrtve in jasno izjaviti, da je bila ta lakota izraz in posledica nečloveške politike, zločina izvažanja žita ob sočasnem dopuščanju, da lastni ljudje umirajo od lakote.

Zakaj se potem ne morem strinjati s to resolucijo? Prvič zato, ker ta resolucija povezuje to katastrofo in ta zločin z Ukrajino in samo z ljudmi ukrajinske nacionalnosti. Kot sem dejal na začetku, to ne odraža zgodovinske resnice. Vsakdo, ki sočasno ne upošteva drugih socialističnih republik Sovjetske zveze in drugih različnih narodnosti, je kriv rasizma in zaničevanja trpljenja vseh prizadetih.

Drugič, ta resolucija holodomor priznava za genocid. Genocid je opredeljen kot iztrebljenje v skladu z etničnimi merili. To velja zlasti za holokavst. Enačenje enega z drugim spodkopava dokaz posebnosti nacionalsocialističnega zločina uničenja Judov v Evropi, priznanje katerega je bilo doslej predmet širokega demokratičnega konsenza.

Strogost, potrebna za obsodbo teh dogodkov v Sovjetski zvezi ne zahteva takšnega enačenja. Prepričan sem, da je bil to glavni razlog za izjavo izraelske veleposlanice v Ukrajini, gospe Kalay-Kleitman, ki je v intervjuju za časopis Zerkalo Nedeli navedla, da Izrael ne more priznati holodomora kot etničnega genocida.

Tretjič, 10. december 2008 zaznamuje 60. obletnico Deklaracije ZN o človekovih pravicah. Človekove pravice so splošne in nedeljive. Z njimi ni mogoče ravnati izbirno, posredno ali koristoljubno. 20. stoletje je doživelo uničujoče število grozljivih zločinov, ki jih ni mogoče primerjati, ki pa so kljub temu povzročili smrt milijonov nedolžnih ljudi: prva svetovna vojna, fašistična invazija, napad Japonske na Kitajsko in Korejo, atomske bombe, ki so jih ZDA odvrgle na Hirošimo in Nagasaki, Stalinova politika proti njegovim lastnim ljudem, pustošenje različnih kolonialnih sil na njihovih območjih vpliva, teror Rdečih Kmerov, pokol Tutsijev in Hutujcev. Ta grozljivi seznam je skoraj neskončen. Evropski parlament bi moral imeti interes kaznovati takšno nečlovečnost v vseh njenih oblikah.

Četrtič, nikoli več se ne sme dopustiti umiranja od lakote – bodisi iz političnih bodisi iz gospodarskih razlogov. Glede na milijarde za pomoč bankam je Ingeborg Schäuble, predsednica organizacije Welthungerhilfe v odhajanju, pozvala k reševalnemu paketu proti svetovni lakoti. Na leto je potrebnih 14 milijard EUR za kmetijstvo v državah v razvoju, da bi dosegli cilje tisočletja in prepolovili število lačnih ljudi do leta 2015. Leta 2007 je ta številka znašala 923 milijonov ljudi.

Storiti moramo vse, da lakoto izkoreninimo kot kugo.

Bastiaan Belder, *v imenu skupine IND/DEM.* – (*NL*) Gospa predsednica, holodomor je spojitev ukrajinskih besed *holod* (lakota) in *moryty* (pomor) in tako pomeni "pomor z lakoto". Holodomor se nanaša na smrt zaradi lakote 6 do 7 milijonov ljudi v letih 1932 in 1933, izmed katerih jih je 3,5 milijona bilo iz Ukrajine, 2 milijona iz Kazahstana in na sto tisoče iz severnega Kavkaza ob Volgi in zahodne Sibirije.

Holodomor pomeni nasilno ropanje pridelka žita ukrajinskemu prebivalstvu s strani Stalina in njegovih privržencev kot učinkovitega boljševističnega sredstva za vzgojo ljudi v državi v duhu prisilne kolektivizacije kmetijstva.

Holodomor pomeni namerno zanikanje hude lakote v Ukrajini in drugje v Sovjetski zvezi s strani stalinistov, tako da so milijoni žrtev ostali odrezani od vsakršne oblike notranje ali zunanje pomoči.

Holodomor pomeni nemoten izvoz žita s strani sovjetskih voditeljev v letih lakote 1932–1933, čeprav bi to žito celo leto hranilo milijon in pol ljudi.

Holodomor pomeni genocid nad ukrajinskimi vaščani s sprejetjem politike lakote preprosto v obliki popolne gospodarske blokade ukrajinskega podeželja z zagroženimi kaznimi in zamrznitvijo oskrbe ter črnimi seznami na podlagi odloka z dne 18. novembra 1932, kot je odredil Molotov, Stalinov takratni poslanik v Harkovu.

Holodomor pomeni Stalinovo preganjavico v zvezi z ukrajinskim nacionalizmom, ki ga je veliki voditelj imel za glavni vzrok tistega, kar je videl kot nezadostno oskrbo z žiti iz evropske žitnice.

Holodomor pomeni Stalinovo namero, da za vselej potepta ukrajinske sanje o avtonomiji ali celo neodvisnosti.

Danes vemo, da mu njegov demonski načrt ni uspel.

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Gospa predsednica, od Leninove Sovjetske Rusije do Kim Il Sungove današnje Severne Koreje, prek Maove Kitajske, Mengistujeve Etiopije in Pol Potove Kambodže – in ta seznam je žal neizčrpen – lahko rečemo, da je lakota istorodna s komunizmom.

Vendar pa lakota, ki je pobila skoraj 10 milijonov Ukrajincev v letih 1932 in 1933 ni bila samo rezultat gospodarske in socialne absurdnosti komunizma ali sovraštva, ki ga čuti do skupnosti podeželskega prebivalstva, ampak so jo načrtovale sovjetske oblasti, ki so po eni strani zasegle vse zaloge hrane kmetov, vključno z njihovim žitom, po drugi strani pa uporabile policijske sile, da bi z vsemi sredstvi preprečile množični odhod Ukrajincev, ki so poskušali uiti smrti kot posledici zasega. To se danes še vedno dogaja v Severni Koreji.

Člen 6 statuta Mednarodnega kazenskega sodišča opredeljuje genocid kot namen delnega ali popolnega uničenja nacionalne, etnične, rasne ali verske skupine kot takšne in tudi, citiram, kot "namerno ustvarjanje takšnih življenjskih okoliščin, ki bodo preračunano povzročile fizično uničenje dela skupine ali skupine v celoti". Iztrebljenje z lakoto, holodomor, za katerega so se odločile sovjetske oblasti leta 1932, ustreza tej opredelitvi, ne glede na stališče našega kolega poslanca gospoda Markova.

28. novembra 2006 je ukrajinski parlament holodomor opisal kot genocid. Obžalovanja vredno je, da ga Združeni narodi zaradi ruskega veta in strahopetnosti francoske vlade in vlade Združenega kraljestva niso hoteli opisati tako. Slednje ne dvomi v čast Rusov, ki so prav tako bili žrtve komunizma, vendar pa obsoja grozoto tega totalitarizma, ki je po vsem svetu pobil 200 milijonov človeških bitij in ki ga, to je treba povedati, obsojamo zelo pozno.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra (PPE-DE). – (*ES*) Gospa predsednica, današnja razprava je namenjena počastitvi spomina (kar pomeni, da ohranjamo živo v naših spominih) na žrtve tako veliko milijonov ljudi, ki so postali žrtve demografske katastrofe, ki je brez primere v obdobju miru, zaradi Stalinovih politik.

Gospa predsednica, menim, da je bila lakota, ki so jo trpeli ti ljudje, neposreden napad na ukrajinsko podeželsko prebivalstvo, ki so odločno nasprotovali kolektivizaciji.

Kot je bilo opozorjeno v tem Parlamentu, še posebno s strani gospoda Bielana, je bilo to namerno dejanje, saj bi bila žetev leta 1932, čeprav je bila podpovprečna, zadostovala za celotno prebivalstvo, kot je dokazalo dejstvo, da je tisto leto Sovjetska zveza v zahodno Evropo izvozila več kot milijon ton žita.

Posledica je bila, kot so poudarili vsi govorniki v tej razpravi, smrt od šest do osem milijonov ljudi v celotni Sovjetski zvezi in od pet do šest milijonov v Ukrajini. Resnost tega dogodka ne izvira samo iz smrti tako mnogo ljudi, ampak tudi iz molka in prikrivanja.

Zato menim, gospa predsednica, da je bistveno, da Evropski parlament danes, tako kot so to storile druge institucije kot so Združeni narodi ali Parlamentarna skupščina OVSE, povzdigne svoj glas, da bi izkazal čast in v spominu vseh nas ohranil žrtvovanje vseh tistih ljudje, ki so postali žrtev totalitarne in zločinske ideologije.

Vendar pa je, gospa predsednica, in tudi to je bilo povedano v tem Parlamentu, najpomembnejša stvar zazreti se v prihodnost in zagotoviti, da se bodo morali otroci, ki se danes rojevajo v veliki državi Ukrajini, poslužiti časopisnih knjižnic in zgodovinskih knjig, da bi odkrili grozoto, ki so jo v holodomorju doživljale prejšnje generacije.

Józef Pinior (PSE). – (PL) Gospa predsednica, danes Evropski parlament zaznamuje 75. obletnico množične lakote v Ukrajini, enega največjih zločinov 20. stoletja proti človeštvu. Lakota v Ukrajini, na področju ob Volgi, Kazahstanu in drugih delih Sovjetske zveze v letih 1932–1933 ni bila posledica naravnih vzrokov, ampak Stalinovega vladajočega sistema. Prisilna kolektivizacija kmetijstva in boj proti zasebni lastnini na podeželju, uničenje srednjih razredov in zasebnega podjetništva pod totalitarno diktaturo, nasilje države nad kmeti, nameren poraz, lakota in smrt v grozljivih okoliščinah za milijone ljudi. Evropska unija izkazuje čast spominu na žrtve tega zločina in tistim, ki so ga preživeli, zadnjim živečim pričam te tragedije.

Velika lakota je še posebno prizadela Ukrajince. Stalinova politika v Ukrajini je po eni strani vključevala nečloveške pogoje kolektivizacije in po drugi strani uničenje nacionalne kulture in cerkev ter zatiranje inteligence. Mnogi ukrajinski pisatelji so bili ustreljeni, zaprti ali v tridesetih letih prejšnjega stoletja poslani

v delovna taborišča. Leta 1932 so obstoječa združenja pisateljev razpadla. Izginili so mnogi tvorci narodne kulture. Rozstriliane Vidrodzenniya ("Preporod strelskih vodov") je simboliziral Ukrajino v 20. stoletju.

Množična lakota v Ukrajini in tudi drugih regijah Sovjetske zveze je temeljna raziskovalna naloga za zgodovinarje, politične analitike in strokovnjake za totalitarizem. Množična lakota ne more biti predmet ideoloških manipulacij ali drugih nacionalističnih politik. Odpreti je treba vse arhive stalinističnega sistema in izvesti podrobne raziskave, da bi ugotovili število žrtev, z natančnimi akademskimi opisi vzrokov, poteka in posledic lakote. Poznavanje resnice o preteklosti bo služilo enotnosti, vzpostavitvi demokratične kulture kot trajnega temelja za Evropo.

Razpravo bi žele izkoristiti za to, da se spomnimo velikih del poljskega emigranta Jerzyja Giedroyca, katerega *Kultura*, izdana v Parizu, je prinesla razumevanje med Poljsko in Ukrajino. Parlamentu bi želel izpostaviti antologijo ukrajinskega jezika, objavljeno v *Kulturi* leta 1957, ki obravnava preganjanje ukrajinskih pisateljev, *Rozstriliane Vidrodzenniya*, ki jo je izdal Lavrinenko, in poljsko-ukrajinsko kroniko iz leta 1952, ki jo je v istem časopisu napisal profesor Bohdan Osadchuk, kot primer sodelovanje Evrope, da bi premagala zgodovinski fatalizem in ustvarila soglasje med narodi glede prihodnje demokratične skupnosti.

Šarūnas Birutis (ALDE). – (LT) Gospe in gospodje, velika lakota, holodomor, ki se je zgodil v Ukrajini, je obdobje v zgodovini Evrope, ki ga ne smemo pozabiti. Prepričan sem, da je treba lakoto priznati kot genocid, ki ga je nad ukrajinskim narodom izvedla Sovjetska zveza. To je eden izmed najhujših zločinov proti človeštvu, zagrešen v obdobju Sovjetske zveze. Tragedija ljudi v Ukrajini je bila varovana skrivnost; celo v Evropi je le malo ljudi vedelo, da se je enega izmed najgrozovitejših zločinov 20. stoletja zagrešilo ne v neki daljni državi, temveč tu v Evropi in v obdobju miru. Milijoni Ukrajincev so postali žrtve lakote, ki so jo ustvarile sovjetske oblasti. Uničenje podeželskega prebivalstva s strani sovjetskega totalitarnega režima predstavlja tudi krizo identitete za Ukrajino. Zato moramo najprej obsoditi zagovornike režima v nekdanjih sovjetskih republikah, ki zanikajo ta zločin in druge zločine komunističnega obdobja; drugič, podpreti moramo cilj Ukrajine, cilj naše prihodnje kolegice, da se ta genocid nad ukrajinskim narodom prizna na mednarodni ravni. Tretjič, holodomor je samo eden izmed zločinov komunizma, komunizma, o zločinih katerega je treba še obvezno slišati na drugem Nürnbergu.

Milan Horáček (Verts/ALE). – (*DE*) Gospa predsednica, Evropska unija je skupaj s številnimi drugimi državami priznala katastrofo, znano kot holodomor, do katere je prišlo v Ukrajini v letih 1932–1933, kot zločin proti Ukrajincem. Celo Generalna skupščina Združenih narodov je leta 2007 sprejela resolucijo, s katero je počastila spomin na žrtve holodomorja in obsodila režim.

Stalinistični režim v Sovjetski zvezi je umetno povzročil pomanjkanje hrane, da bi Ukrajino – toda ne samo Ukrajino – prisilil v svoje plansko kmetijsko gospodarstvo. Ta cilj je bil v očeh vladarjev takratnega časa bolj cenjen kot ohranitev človeškega življenja. Ljudi se sploh ni upoštevalo in milijoni so umrli mučne smrti. To pomeni, da holodomor ni bil naravna nesreča; načrtoval in hladnokrvno izvedel ga je človek.

Pozdravljam današnjo razpravo. Dosledna rehabilitacija in razkritje zločinov sta edini način za pomiritev s preteklostjo. Odprtje arhivov je prvi pomemben korak v pravo smer. To ne velja samo za Ukrajino, ampak tudi za vse druge države, ki so živele pod vladavino sovjetskega komunizma, in seveda za samo Rusijo.

Izkušnja z arhivi je pokazala, da samo splošni dostop in dostop javnosti ne zadoščata. Nasprotno, med iskanjem informacij je treba zagotoviti podporo. To je mogoče na primer doseči z odprtjem dokumentacijskih centrov in zaposlitvijo zgodovinarjev.

Zločinov ni mogoče popraviti, vendar pa se jih – in še bolj pomembno, žrtev – nikoli ne sme pozabiti. Svetovno priznanje holodomorja kot množičnega umora ljudi v Ukrajini in drugod je velikega pomena za svetovno politiko. To bi lahko ustvarilo precedens za mnoge narode, v preteklosti katerih so bili zagrešeni množični umori.

V vsakem primeru Evropska unija pošilja Rusiji jasno sporočilo, ko oživlja spomin na storjeni zločin in ga globoko obsoja, s čimer za prihodnja partnerstva in pristopna pogajanja zelo jasno kaže, da se o enem izmed temeljnih stebrov EU, namreč spoštovanju človekovih pravic, ni mogoče pogajati.

Wojciech Roszkowski (UEN). – (*PL*) Gospa predsednica, v letih 1932–1933 so oblasti v ZSSR začele na silo zasegati hrano s kmetij v kolektivni lasti v Ukrajini, delavce na kmetijskih gospodarstvih pa so pustile brez hrane. Posledica tega je bila lakota, znana kot holodomor, in smrt milijonov prebivalcev države, ki je prej bila žitnica. Glede na to, da so bili predmet te operacije, za katero so bili odgovorni Stalin in njegovi

klečeplazci, ukrajinski kmeti kot družbena skupina in kot narodnost, je holodomor v skladu z opredelitvijo genocida iz Konvencije ZN iz leta 1948.

Resolucija, ki smo jo sestavili za 75. obletnico holodomorja, je kompromis, ki obsežno priznava resnico o tem zločinu. Kar ji manjka, je to, da bi holodomor jasno imenovala genocid. To je posledica številnih skupin v tem Parlamentu. Med pogajanji o kompromisu sem opazil, da skupina socialistov na splošno nasprotuje zgodovinskim razpravam. To je dobra drža, če pomislimo, kako so evropski socialisti vedno željni obsoditi nacizem in generala Franca, medtem ko čustveno zavračajo, da bi to storili v primeru sovjetskih oblasti ali španskih republikancev.

Med temi pogajanju sem slišal tudi, kako počastitev spomina na žrtve vključuje obzirnost, zaradi česar se je treba izogniti besedam kot je genocid. Takšno moraliziranje in izbirni spomin med evropskimi socialisti kažeta, da je zgodovinski materializem zamenjal histerični relativizem. Vendar pa še naprej upam, da to ne velja za vse poslance levice v tem Parlamentu.

Slišal sem tudi, da socialisti ponovno glasujejo o zgodovinski resnici. To je prava resnica. Problem je, da tu ne govorimo o resnici o holodomorju, ampak samo izražamo resnico o nas samih. Resolucija o zgodovinskih zadevah je vedno priznanje vrednot, saj je tudi odsotnost stališča samo po sebi stališče. Pomeni, da so fraze puhle. Kako je mogoče drugače izraziti odnos nekoga do vrednot, kot z oceno dogodkov iz preteklosti? Genocid je genocid, ne glede na to, ali ga je zagrešil Hitler ali Stalin ali kako ga vidi sedanja ruska vlada. Če bi danes kdorkoli rekel, da žrtve holokavsta zaslužijo manj pozornosti kot plinske celice, bi pod vprašaj postavil svojo verodostojnost. Vsi smo enaki pred zakonom in resnico!

Georgios Toussas (GUE/NGL). – (*EL*) Gospa predsednica, puščico lakote v Ukrajini se umika iz tula protikomunizma, da bi služila potrebam protikomunističnih kampanj in ponovno napisala zgodovino, kriminalizirala komunistično ideologijo in prepovedala dejavnosti komunistov. Obstajajo številni primeri držav, ki bi jih lahko navedli, v katerih so simboli in dejanja komunističnih strank še vedno prepovedani, države, ki spadajo v Evropsko unijo.

Zato se neprikrito poskuša izkrivljati zgodovinska dejstva in jih razlagati na samovoljen in neznanstven način, saj je glavni cilj enostavno podpreti strateško klevetanje socializma in komunizma.

Protikomunizem je vedno spremljal najbolj krute in neusmiljene napade na ljudi. Ko protiljudski napad Evropske unije na temeljne pravice, ki jih je delavski razred pridobil s trdim bojem in požrtvovalnostjo, postaja močnejši, ko njegovo izkoriščanje s kapitalom postaja še bolj neusmiljeno in barbarsko, ko imperialistična politika Evropske unije proti državam in narodom postaja agresivnejša in zločinska, se krepi reakcionarno klevetanje socializma, ki smo ga videli v 20. stoletju, in napad na čelo delavskega razreda in zatirane dele komunističnih strank.

Ta vulgarna propaganda je nadaljevanje poskusa, da se uporabi hude laži in obrekovanje, da bi v očeh pretežno mladih ljudi očrnili ogromni prispevek socialističnega sistema; njegov prispevek k porazu fašizma in izgradnji, prvič v zgodovini človeštva, družbe, v kateri ni izkoriščanja človeka po človeku. Socializem, to je vse progresivno, nastalo iz človeške misli, se poskuša enačiti z reakcionarnim in nečloveškim fašizmom, ki je pravi otrok barbarskega kapitalističnega sistema.

Do te posebne lakote v Ukrajini je v glavnem prišlo, kot se strinjajo vsi objektivni zgodovinarji, zaradi množične sabotaže bogatega podeželskega prebivalstva, ki je kot reakcija na novo sovjetsko silo in kolektivizacijo zemlje najprej povzročilo državljansko vojno in nato uničilo stroje, pobilo živali, zažgalo posest kolhozov in na splošno sabotiralo sejanje in žetje pridelka na vsak možen način, in zaradi velike suše in epidemije tifusa, ki je takrat izbruhnil na tem področju Ukrajine.

Razprave kot je ta, da bi razkrili zgodovinsko resnico, očitno ni mogoče voditi na ta način. Če resnično mislite, da imate argumente, organizirajte razpravo, v kateri bo mogoče izraziti vsa znanstvena dejstva, ki bodo pomagala razkriti resnico.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (*PL*) Gospa predsednica, holodomor je dejstvo in simbolizira enega izmed najbolj nečloveških načinov prelivanja krvi. Ideologija, na katero se sklicuje in naj bi služila običajnim ljudem, je zavzela obliko, ki danes presega domišljijo. Bila je enostaven način – ni zahteval oborožitve ali ljudi, nobenih plinskih celic. Vse, kar je bilo potrebno, je bilo zbrati, kar je dala zemlja, in "nepokorno" prebivalstvo bi izginilo iz svojih vasi, ker ni sodilo v sistem. Ljudje so bili porinjeni v utopistično vizijo, in kljub njeni grozoti in ceni je za mnoge še vedno privlačna in jo zagovarjajo nekateri poslanci levice v tem Parlamentu. Boljševiška ideologija je uporabljala metode, ki jih na noben način ni mogoče upravičiti. Moj doktorat o

Ukrajini je obravnaval travme ljudi, ki so preživeli socialistične grozote, čeprav so bili preživeli izjema. Pripovedovanja preživelih razkrivajo, da je lakota povzročila kanibalizem; poznamo denimo primer matere, ki je svojega šestletnega sina pozimi poslala v gozd, ker v vasi ne bi preživel, ampak bi ga pojedli.

Po eni strani imamo trideseta leta prejšnjega stoletja z Josipom Stalinom, modrim očetom in prijateljem naroda, ki napoveduje svetovno revolucijo, po drugi strani pa smo imeli milijone, ki so umirali na ulicah z napihnjenimi trebuhi. To je moral biti grozljiv pogled celo za politične komisarje, ki so služili oblastem. Tako je bilo v vzhodni Ukrajini. Deset let kasneje se je tragedija enake narave zgrnila nad Poljake na takratnem vzhodnem Poljskem, četudi v manjšem obsegu. Posledica nacionalistične ideologije ukrajinske UPA, ki je tajno sodelovala z nacisti, je bilo etnično čiščenje Poljakov. Metode so bile enako surove: sežiganje živih, rezanje trebuhov nosečih žensk, obglavljanje otrok s sekiro. Moški so bili takrat na fronti. Danes je ta golgota vzhoda, kot jo imenujejo preživeli, prepovedana tema in se o njej osramočeno molči, najbolj ironično pa je, da se zdaj nacionalističnim voditeljem takratnega časa postavlja spomenike. Morda je zdaj priložnost – in tu so opazovalci iz Ukrajine –, da medtem ko bomo počastili spomin na holodomor počastimo tudi spomin na Poljake in Ukrajince, ki so bili tako surovo umorjeni, ker se niso strinjali z ideologijo. Ni lahko priznati takšnih dejstev, vendar pa bo, če tega ne bomo storili, zelo težko zbližati ljudi, sprejeti Ukrajino v območje evropskih vrednot, za katere se borimo v tem Parlamentu.

Razumem protest Rusije proti Evropski uniji. Če bomo govorili o holodomorju, kot predlagajo, bi morali govoriti tudi o iztrebljenju Indijancev v Novem svetu s strani kolonistov. Holodomor je vreden posebne obsodbe. Vendar dodajmo tudi milijone, poslane v delavska taborišča, tj. taborišča smrti, v Sibiriji med drugo svetovno vojno – Ukrajince, Poljake, Tatare. Zgolj zaradi tega srečanja bi želel dodati, da je od 100 000 vojnih ujetnikov vojske generala Paulusa, ki so bili po Stalingradu poslani v Sibirijo, samo 5 000 preživelo do leta 1955. Zavoljo Evrope njen Parlament ne more trivializirati teh tragedij 20. stoletja.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Največji madžarski pesnik 20. stoletja je dejal: "Priznati moramo preteklost!" Da, priznati moramo preteklost, vendar ne zato, da bi spodbujali napetosti med ljudmi in državami. Vsak narod se mora soočiti s svojimi grehi; način, na katerega so se Nemci spopadli s svojo vlogo v drugi svetovni vojni, je zgleden. Gospod Zaleski je kot Poljak omenil, da imajo mnogi ljudje grehe, ki jih morajo priznati, in da holodomor ni edini. Govorim kot predstavnik naroda, katerega parlament je bil leta 2003 prvi, ki je obsodil holodomor. Hkrati bi si želel, da ta razprava ne bi bila protiruska, kajti tisti, ki so v tem Parlamentu, tisti, ki spregovorijo, bi morali biti seznanjeni z etničnim zemljevidom Ukrajine in bi morali vedeti, katere države je prizadela ta stalinistična grozota, s katero je komunistična diktatura hotela iztrebiti podeželsko prebivalstvo – tisti, ki so umrli, so bili večinoma Ukrajinci, vendar ne izključno Ukrajinci. V teh mestih – Doneck, Dnepropetrovsk, Odesa – so umrli tudi Romuni, Rusi, Judi in druge skupine. V teh mestih so poskušali iztrebiti podeželsko prebivalstvo.

Priznati moramo, da je bil to genocid, vendar ne na etnični osnovi. Na temelju nesprejemljive, propadle stalinistične, komunistične diktature 20. stoletja so poskušali izbrisati celotni razred, podeželsko prebivalstvo, podeželske kmete. Žrtve te kampanje so bili večinoma Ukrajinci, toda pokloniti se moramo vsem žrtvam, ne glede na narodnost. Kar je rekel gospod Roszkowski, ni res, namreč da poskuša Skupina socialdemokratov nekaj upravičiti. Ne, preprosto spoštujemo dejstva in vztrajamo pri dejstvih, ker z opredelitvijo glede holodomorja nismo pripravljeni sodelovati pri obsodbi Rusije – čeprav mora Rusija marsikaj premisliti glede stalinizma, pokola v Katinu –, prav tako pa ne smemo pozabiti, da so Rusi pod stalinistično diktaturo trpeli vsaj tako zelo in imeli toliko žrtev kot drugi narodi.

Zato pravim, da se moramo pokloniti žrtvam, vendar pokažimo v teh razpravah tudi nekaj spoštovanja do zgodovinskih dejstev. Izkazujemo spoštovanje žrtvam holodomora, toda ne moremo služiti ukrajinskemu nacionalizmu; namesto tega si moramo prizadevati, da zagotovimo, da se Rusija, Ukrajina in vsaka država sooči s svojo preteklostjo in doseže mir.

István Szent-Iványi (ALDE). – (HU) Gospa predsednica, po mnogih letih zanikanja in molčanja danes nihče ne ugovarja, da je bil holodomor eden izmed najhujših, namerno povzročenih in politično motiviranih masovnih pobojev 20. stoletja. Evropski parlament s poklonom žrtvam izpolnjuje dolgoletno dolžnost. Najtesnejši zaveznik greha je brezbrižnost in pozabljivost. Ne smemo pozabiti! Milijoni so umrli, da bi Stalin lahko izpolnil svoj diktatorski načrt. Ta načrt ni bil le prisilna kolektivizacija kmetijstva – to je bil eden od njegovih ciljev –, ampak prav zlomiti ukrajinsko samozavedanje in uničiti institucije narodne identitete. V letih holodomorja in v tridesetih letih prejšnjega stoletja je bilo ubitih 80 % ukrajinskih intelektualcev. Neodvisna ukrajinska cerkev je bila ukinjena. Ukrajinski jezik je bil pregnan iz javnega življenja. Zato je holodomor neizbrisen del ukrajinske nacionalne identitete in kolektivnega spomina.

Priznati moramo žrtev, na katero so bili pripravljeni ukrajinski državljani, da bi živeli v svobodi in bi lahko odločali o svoji prihodnosti. Evropski parlament priznava evropske ambicije Ukrajine. S sprejetjem te resolucije pošiljamo sporočilo, da je ne samo preteklost Ukrajine, temveč tudi njena prihodnost neločljivo povezana s prihodnostjo Evrope. Hvala za besedo.

Inese Vaidere (UEN). – (LV) Gospe in gospodje, umetno ustvarjena lakota v Ukrajini ali genocidna lakota je eden izmed največjih zločinov proti človeštvu v svetovni zgodovini. V skladu z vsemi merili izpolnjuje opredelitev pojma genocid. Prvič, je etnične narave, ker je bil usmerjen proti nepokornim Ukrajincem, ki so ob več kot eni priložnosti pokazali svoje nasprotovanje rusifikaciji. Drugič, bil je tudi socialni genocid nad uspešnimi ukrajinskimi kmeti, čeprav je lakota pomorila vse, ne glede na njihovo raven blaginje. Ta zločin je bil docela ciničen. Stalinov totalitarni komunistični režim je našel najcenejši način za poboj velikega števila ljudi. Med počasno, grozno lakoto so v Ukrajini umrli milijoni. Zdaj so dostopni dokumentarni dokazi, ki kažejo, da so sami nacisti v tridesetih letih prejšnjega stoletja odšli v Moskvo, da bi si pridobili izkušnje pri organizaciji množičnih umorov. Takratne odločitve o razlastitvi glede hrane so bile sprejete v Moskvi. Odločitve o plinski vojni leta 2006 med Ukrajino in Rusijo so bile ponovno sprejete v Moskvi. Sodobna Rusija s svojo zasnovo zunanje politike jasno kaže, da ponovno zavzema svoje mesto v svojem delu sveta. Moskovski uradni zgodovinarji se ne sramujejo reči, da je bila umetno ustvarjena lakota v Ukrajini ustvarjena izrecno s strani človeka. Upajmo, da Ukrajina ne bo naslednja država po Gruziji, ki jo bo lahko Rusija brutalno napadla. Jasno moramo povedati, da so bili dogodki v Ukrajini genocid. Moja država, Latvija, je to že storila, tako kot mnoge druge države z izjavami svojih parlamentov. Še enkrat bi želel poudariti, da je treba zločine totalitarnega komunizma obravnavati in obsoditi na enak način kot nacistične zločine. Potrebujemo še en Nürnberg, ker nedolžne žrtve ostanejo žrtve ne glede na to, kdo je zagrešil zločin nad njimi. Čeprav imajo naši narodi različne izkušnje, je enotno razumevanje zgodovinskih dogodkov v Evropski uniji absolutna nujnost. Pravzaprav je to temelj naše skupne prihodnosti. Hvala lepa.

Tunne Kelam (PPE-DE). – Gospa predsednica, umetne, s strani človeka ustvarjene lakote so komunistični totalitarni režimi sistematično uporabljali kot orodje. Pred petinsedemdesetimi leti se je Stalin odločil izkoreniniti ukrajinsko nacionalno identiteto in odpor tako, da je ustvaril takšno lakoto v sami žitnici Evrope.

Regijam, ki jih je prizadela lakota, se ni odreklo samo pomoči. Še celo huje, na stotine vaščanov je s kordonom obkolila Rdeča armada. Stradajočim ljudem se je odreklo najosnovnejšo človekovo pravico – pravico do pobega pred gotovo smrtjo. Ljudi, ki so poskušali pobegniti, so polovili kot divje živali in jih ustrelili. Šele danes se odzivamo na enega najgrozovitejših zločinov komunistične diktature. Avtoritativna ocena takšnih zločinov je že dolgo potrebna.

Vse žrtve zločinov proti človeštvu si zaslužijo enak status. Ne morejo obstajati prvorazredne žrtve nacistov ali drugorazredne žrtve komunizma samo zato, ker Evropa še vedno nima celovitega pristopa do vseh totalitarnih režimov in se je obotavljala zavzeti trdno stališče glede zločinov, ki so se zgodili na vzhodnem delu celine.

Dolžni smo vedeti, kaj se je zgodilo pod Stalinom, tako kot vemo, kaj se je zgodilo pod Hitlerjem. Izkazati moramo ne samo našo solidarnost z ukrajinskim narodom in seveda z vsemi narodi, ki so trpeli zaradi totalitarnih zločinov, ampak tudi izreči moralno sodbo. Samo na ta način lahko dosežemo cilj teh razprav: zagotoviti, da se ta velikanski, uničujoč prezir človeških življenj in dostojanstva nikoli več ne bo ponovil v katerem koli delu Evrope.

Potrebujemo vseevropsko spravo, spravo, ki lahko izvira samo iz resnice in pravice. Naša dolžnost je zagotoviti, da bo slavni "nikoli več" enako veljal tudi za ukrajinski narod.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). – (PL) Ob vprašanju, ali je bilo vredno tvegati jedrsko vojno za strmoglavljenje kapitalizma, je Mao Cetung rekel, da bi bilo vredno žrtvovati celo sto milijonov življenj, da bi preostalo človeštvo lahko srečno živelo v komunizmu. Josip Stalin je imel enako grozovito, zločinsko logiko. Ko je rasel odpor do kolektivizacije med podeželskim prebivalstvom, se je določil fizično odstraniti tiste, ki so živeli v najbolj uporniških regijah. Te regije so naseljevali Ukrajinci. Njihovo uničenje je rešilo tudi problem narodnosti, kajti kot je dejal Stalin ob neki drugi priložnosti, je "problem narodnosti v osnovi problem kmetov".

Tako so kot rezultat načrtovane zločinske kampanje v sami Ukrajini umrli milijoni ljudi. Dovolj zgovorno je, da je bila uradna statistika prebivalstva za Ukrajino leta 1926 precej nad 31 milijoni, medtem ko je leta 1939 kljub pomembni naravni rasti prebivalstva to število znašalo samo 28 milijonov.

Ni umrlo samo prebivalstvo Sovjetske Ukrajine. Upravno odrejeni zasegi hrane, ki jih je spremljala prepoved uvoza hrane iz drugih regij, so povzročili lakoto v regiji ob Volgi, Kubanu in na severnem Kavkazu. Večina prebivalstva teh območij je bila Ukrajincev, vendar pa tudi nekaj Rusov. Danes sprožamo vprašanje lakote v Ukrajini tudi zato, da pokažemo naše prepričanje, da ta del dramatične zgodovine naše skupne Evrope še vedno ni dovolj dobro poznan.

(Aplavz)

Andrzej Tomasz Zapałowski (UEN). – (*PL*) Gospa predsednica, v prejšnjem stoletju je bilo veliko število grozovitih pokolov. Nekateri so bili izvršeni s streljanjem, zaplinjanjem, sekirami in vilami, drugi pa s stradanjem. Na ozemlju takratne Sovjetske Ukrajine se ga je izvedlo z obsodbo milijonov na lakoto na območju, ki ima najbogatejšo prst na svetu. To je bilo storjeno namerno, ne pa povzročeno z vremenom ali naravnimi nesrečami.

Zaskrbljujoče je, da se v teku let tega genocida nad Ukrajinci, Poljaki in Rusi ni poimenovalo z njegovim pravim imenom, tako kot je danes zaskrbljujoče, da se genocida nad sto tisočimi Poljaki, Judi in Ukrajinci, ki so se uprli fašizmu ukrajinskih nacionalistov na nekdanjem in sedanjem ozemlju Poljske med drugo svetovno vojno, ne označi za genocid. Vse bolj zaskrbljujoče je tudi, da odsotnost obsodbe danes upravičuje in uzakonja organizacije, ki se ukvarjajo z dediščino teh morilcev. Te organizacije danes v Evropi zakonito delujejo. Ni politično upravičenega genocida. Vse je treba poimenovati in obsoditi.

Ari Vatanen (PPE-DE). – Gospa predsednica, petinsedemdeset let po dogodku zdaj govorimo o lakoti, ki jo je ustvaril človek, kajti če ne bomo zdaj govorili o njej, lahko postane črna pika za pravico. Še vedno je dve uri do polnoči, toda gradimo prihodnost. Te prihodnosti ne moremo graditi na majavih temeljih. Zgraditi jo je treba na trdnih temeljih, trdni temelji pa pomenijo resnico. Prihodnosti ne moremo zgraditi na lažeh, to bi bilo, kot da jo gradimo na pesku.

Pravzaprav sploh ni pomembno, koliko ljudi je umrlo v Ukrajini. Kar je pomembno, je, da žrtve te lakote – ukrajinsko prebivalstvo –,ki jo je ustvaril človek, čutijo, da se je zadostilo pravici, ker moramo povrniti zaupanje ljudi v pravičnost. Drugače ne moremo graditi pravične družbe in oni ne morejo zaupati v prihodnost. Slišati je treba vse krike žrtev, ne glede na to, ali so žrtve nacizma, apartheida, suženjstva ali komunizma.

Ta Parlament se zavzema za temeljne vrednote človeštva. Ne moremo poslati dvoumnega sporočila. Zato moramo biti resnično nepristranski, ne glede na to, kako boleče bi to znalo biti za nas v političnem smislu. Drugače ne branimo človekovega dostojanstva. Zelo vznemirjajoče je, da se danes v Rusiji na novo piše zgodovino, kako lahko torej zgradimo skupno prihodnost? Čas je primeren, da razpravljamo o Ukrajini, ker Ukrajina zdaj, leta 2008, potrebuje pomoč. Potrebuje upanje za boljšo prihodnost, kar pomeni pristop k EU nekega dne.

Jana Hybášková (PPE-DE). – (*CS*) Lakota je bila posledica skrbno načrtovane sistematične politike J. V. Stalina, usmerjene k jasno zastavljenim ciljem: prostovoljni predaji lastništva zemlje, vzpostavitvi kmetijskih združenih posestev, preusmeritvi vseh kmetijskih proizvodov in zalog semen za prehrano ruske armade in namernemu stradanju ukrajinskih mest. Glavni cilj je bil zatreti in uničiti Ukrajino kot narod. To je bil genocid. Vključeval je pregon civilnega prebivalstva v državi iz političnih in rasnih razlogov in je zato v skladu s pravno opredelitvijo zločina proti človeštvu. To ni samo vprašanje počastitve spomina na lakoto. Je vprašanje simboličnega popravka krivice za žrtve, skrbnih raziskav, analiz, znanja in sprejemanja skupne odgovornosti in skupaj s tem skupno zaprtje vprašanj na evropski ravni. Komunizem je zločin proti človeštvu. Njegove posledice so primerljive s posledicami fašizma in nacizma.

Zato ustanovimo Evropski inštitut za evropski spomin in vest in praznujmo 23. avgust kot dan žrtev vseh totalitarnih režimov. Pojmujmo komunizem kot grozen del naše skupne evropske politike. Samo s skupnim priznanjem odgovornosti za preteklost bomo našli pot v prihodnost. Situacije kot je tista, s katero se sooča iraška družba in drugi deli sveta, nas učijo, da globlja ko je škoda strukture družbe, bolj boleče, dražje in težje jo je popraviti v človeškem smislu. Ukrajina ima še vedno globoke brazgotine. Ponudimo ji našo pomoč.

Urszula Gacek (PPE-DE). – (*PL)* Gospa predsednica, danes se Evropski parlament spominja žrtev Stalinovih največjih zločinov, žrtev lakote, ki jo je namerno povzročil despotski boljševistični režim, ki je vladal Sovjetski zvezi in katerega namen je bil oslabiti in uničiti ukrajinski narod in s tem zadušiti njegovo željo po svobodi in ustanovitvi lastne, neodvisne države. Ukrajina in določene regije južne Rusije, severnega Kavkaza in Kazahstana so bile priča strašni, grozljivi brezizhodnosti, trpljenju in obupu celotnih družin, ki so umirale od lakote.

Danes želimo izraziti svoje spoštovanje vsem tistim, ki so bili ubiti med veliko lakoto v Ukrajini. Žrtve množičnih pobojev, vojaških pokolov in etničnega čiščenja si enako zaslužijo, da se spoštuje spomin na njih in ne pozabi krivic, ki so jim bile storjene. Ne glede na razlog, zaradi katerega so bile storjene, in ideoloških ciljev, ki so gnali ta dejanja, je stalni element v njih trpljenje žrtev.

Pokažimo solidarnost z Ukrajinci, vendar pa Ukrajino tudi pozovimo, naj se pomiri s preteklostjo. V letih 1939–1945 so nacionalisti iz Ukrajinske nacionalne vojske surovo umorili 150 000 Poljakov, večinoma žensk in starejših ljudi. Možje in očetje, izgnani v Sibirijo, so tam morda živeli v peklu, vendar so upali, da so njihove družine v vzhodnih obmejnih ozemljih varne. Žal so bile te družine žrtve nacionalistov, ki za svoje poljske sosede niso videli prostora v novi ukrajinski državi. Žrtve pokolov v vzhodnih obmejnih ozemljih čakajo na dan, ko bo tudi njihova usoda zapisana v skupno vest Evrope, kot so bile danes žrtve velike lakote.

Colm Burke (PPE-DE). – Gospa predsednica, glede na to, da prihajam z Irske, iz države, ki je prav tako pretrpela tragično lakoto pred več kot 150 leti, razumem želje Ukrajincev, da se počasti spomin na žrtve njihove umetno ustvarjene lakote v letih 1932 in 1933.

Ta resolucija Parlamenta sledi predhodnim resolucijam o spominu na žrtve drugih mednarodnih organizacij kot sta UNESCO in OVSE. Naša resolucija o spominu na žrtve holodomorja v Ukrajini je bila sprejeta na 34. zasedanju Generalne konference UNESCO, ki jo je med drugimi podprla Irska.

Na ministrskem srečanju OVSE v Madridu novembra 2007 se je 30 držav priključilo izjavi Ukrajine o počastitvi spomina na žrtve ob 75. obletnici holodomorja.

Evropsko povezovanje mora še naprej temeljiti na pripravljenosti sprijazniti se s tragično zgodovino 20. stoletja. Predložena resolucija Evropskega parlamenta jasno poziva države, ki izhajajo iz Sovjetske zveze, naj zagotovijo popoln dostop do arhivov o tej tragediji za skrben pregled, da bi razkrili in docela raziskali vzroke in posledice te lakote.

Današnji sorodniki žrtev si želijo zaključek in bi zato morali imeti pravico dostopa do takšnih informacij, da bi razumeli največjo katastrofo v sodobni zgodovini Ukrajine.

Temu izrazu sočutja do milijonov Ukrajincev, ki so trpeli v tem razdejanju, in predvsem do sorodnikov tistih, ki so umrli zaradi te umetno ustvarjene lakote, dodajam svoj glas.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (*SK*) Moj oče, Štefan Kányai, ki je v ruskih gulagih na Uralu, v Karagandi in Kazahstanu preživel več kot deset let, mi je pogosto dejal: "Še vedno so žive priče, ki so videle in se spominjajo Stalinovega genocida, množičnega umora, ki je bil storjen brez orožja. Stalinov režim je iz letopisov evropske zgodovine iztrgal mnoge strani, zato je vaša dolžnost, da odprete arhive v nekdanji Sovjetski zvezi in nadomestite te manjkajoče strani. Spomin na žrtve je svet, zato morate ukrepati!"

Zelo sem ganjena, da je moje ime, skupaj z imeni mojih kolegov v skupini PPE-DE in imeni kolegov iz drugih političnih skupin, najti na začetku resolucije, s katero potrjujemo, da evropsko povezovanje temelji na pripravljenosti sprijazniti se s tragično zgodovino 20. stoletja. Naj bo ta resolucija, ki je nastala leta 2008, ob 75. obletnici lakote, znak naših čustev za Ukrajince in še zlasti tiste, ki so preživeli lakoto, ter družine in sorodnike žrtev.

Naj bo ta resolucija lekcija za novo generacijo, ki ni izkusila preganjanja. Svoboda je dragocena in ni samoumevna. Zlo še vedno obstaja in treba se je soočiti z njim.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Gospa predsednica, šele po padcu vzhodnega bloka smo se začeli zavedati grozljive resnice o tem, kaj se je pod Stalinom dogajalo v Ukrajini in drugih delih Sovjetske zveze. Totalitarizem je preprečil, da bi svet izvedel o teh odvratnih zločinih proti človeštvu. Velika lakota v Ukrajini v letih 1932–1933 je zgodovinsko dejstvo, ki so ga komunistične oblasti zanikale v celotnem obdobju obstoja Sovjetske zveze. Zdaj vemo o neštetih nedolžnih ljudeh, ki so bili obsojeni na počasno smrt s stradanjem. Čeprav je od holodomorja minilo mnogo let, še zdaleč ne vemo natančno, koliko ljudi je pobila Stalinova politika.

Poudariti želim, da kakršno koli priznanje velike lakote kot genocida ali izpostavljanje stalinističnega totalitarizma ni naperjeno proti Kremlju, kot se pogosto napačno prikazuje. Gre zgolj za izkazovanje našega spoštovanja žrtvam totalitarnega sistema. Evropska unija kot mednarodna institucija, ki je tako predana človekovim pravicam, mora jasno in nedvoumno izraziti svoje stališče. Če želimo počastiti spomin na žrtve

dostojanstveno in kot se spodobi, moramo sprejeti resolucijo, ki jasno kaže zgodovinsko resnico in izraža solidarnost in sočutje Evropske unije.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (*PL*) Gospa predsednica, danes si težko zamislimo, kaj pomeni množična lakota. Prav tako si težko predstavljamo, kako je bilo mogoče, da so milijoni ljudi v Ukrajini, ki je bila sposobna nahraniti celotno Evropo, umrli zaradi lakote. To je bila posledica totalitarnega komunizma, ki je vzel življenja otrokom, ženskam in moškim, Ukrajincem in drugim narodnostim, ki so živele v takratni Sovjetski zvezi. Kako naj poimenujemo ta zločin, storjen pred 75 leti? Zanj obstaja samo eno ime in to je genocid. Zaradi kraje petih klasov žita s posestva v kolektivni lasti so ljudi ubili ali za več let poslali v taborišča.

Ko danes govorimo o tem dogodku, ne govorimo proti Rusiji. Izkazati želimo naše spoštovanje žrtvam komunizma in jasno in glasno povedati: nikoli več takšnih zločinov.

Antonio Tajani, podpredsednik Komisije. – (IT) Gospa predsednica, spoštovani poslanci, ne vem, kaj še lahko rečem v obsodbo tako krutega zločina, kot je bil tisti, ki ga je zagrešila stalinistična diktatura, ena izmed dveh zločinskih diktatur, ki sta razdejali Evropo v prejšnjem stoletju. Niso potrebne nadaljnje besede, saj so tisti poslanci, ki so spregovorili, to storili na prepričljiv in primeren način.

To razpravo bi želel zaključiti tako, gospa predsednica, da preberem nekaj besed znanega pisatelja Vasilija Grossmana, ki je najbolj tragične trenutke holodomorja opisal v svoji noveli *Vse tecet*. Prebral sem jo kot da bi bila nekakšna posvetna molitev, spomin na milijone žrtev, s katerimi se povezuje spomin na tako mnoge druge žrtve, katerih žrtvovanje, ponavljam, ne sme biti zaman za Evropo.

Smrt milijonov ljudi v prejšnjem stoletju pod krutimi diktaturami mora biti seme, iz katerega mora še naprej kliti demokracija. Imeti mora nasproten učinek tistemu, kar so nameravali zločinski diktatorji. Evropska unija je bila, kot sem dejal v uvodu, rojena, da gradi mir in zagotavlja mir. Vendar pa ne moremo pozabiti žrtvovanja tako mnogih nedolžnih žrtev.

Prebral vam bom preproste besede, s katerimi je Grossman povzel tragedijo izpred mnogih let: "Lakota je državo zravnala s tlemi. Najprej je vzela otroke, nato starejše in nato tiste v srednjih letih. Na začetku so za umrle kopali grobove; nato so prenehali, ko so jih zapustile imeli. Mrtvi so ležali na dvoriščih in na koncu ostali v svojih kolibah. Vsi so se zavili v molk in celotna država je bila zdesetkana. Ne vem, kdo je umrl zadnji."

Nous n'oublierons jamais. Ko si prizadevamo zgraditi drugačno prihodnost, nikoli ne bomo pozabili nedolžnih žrtev.

Predsednica. – V skladu s členom 103(2) Poslovnika sem prejela štiri predloge resolucije⁽⁴⁾.

Ta čustvena razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo jutri, v četrtek, 23. oktobra.

Pisne izjave (člen 142)

András Gyürk (PPE-DE), *v* pisni obliki. – (HU) prepričan sem, da si mora Evropski parlament poleg poglobitve povezovanja sistematično prizadevati tudi za soočenje z najtemnejšimi obdobji naše skupne zgodovine. Iz tega razloga menim, da je razveseljivo, da današnja razprava ponuja priložnost za to, da se priložnost pritegne k lakoti v Ukrajini, enemu izmed najbolj žalostnih, nepojmljivih pozabljenih spominov komunistične diktature 20. stoletja.

Argumenti glede lakote, ki je vzela okoli 3 milijone človeških življenj, so dobra ponazoritev dejstva, da to obdobje zgodovine vse do danes ni bilo docela raziskano. Ne delimo mnenja tistih, ki katastrofo pripisujejo zgolj do takrat najslabšemu donosu pridelkov, odporu ukrajinskega prebivalstva ali celo nekaterim napačnim odločitvam gospodarske politike.

Izrecno moramo izjaviti, da je bila ukrajinska tragedija neposredna posledica politike terorja, povzdignjene na raven države. Z zaustavitvijo prisilne kolektivizacije in zaplembe zalog hrane bi lahko voditelji Sovjetske zveze rešili milijone človeških življenj, vendar tega niso storili. Ravno iz tega razloga se dogodki zgodnjih tridesetih let 20. stoletja ne razlikujejo od najhujših genocidov v zgodovini.

⁽⁴⁾ Glej zapisnik

Po mojem mnenju imajo vse diktature, naj govorimo o krutosti nacionalsocialističnih ali komunističnih sistemov, isti izvor. Poslužiti se moramo vseh orodij, da okrepimo zavedanje novih generacij o grozljivih dejanjih komunizma. Ustanovitev evropskega raziskovalnega inštituta in spomin na zgodovino diktatur bi lahko imela pomembno vlogo v tem procesu.

José Ribeiro e Castro (PPE-DE), *v pisni obliki*. – (*PT*) Pred petinsedemdesetimi leti je stalinistični ustroj začel izvajati enega izmed najhujših zločinov, ki jih je kdaj koli poznala Evropa: holodomor, veliko lakoto, ki je vzela življenje več kot treh milijonov Ukrajincev.

Ker so bili prikrajšani, in še vedno so, za pomembne opredelitvene elemente svoje kolektivne identitete, je bila Ukrajincem namerno odvzeta hrana v krutem prikazu "realnega socializma" in v kontekstu kampanj prisilne kolektivizacije in sovjetizacije, ki jih je izvajal eden izmed najbolj morilskih režimov v zgodovini.

Ukrajinci se danes skupaj z vsemi drugimi Evropejci spominjajo komunistične surovosti, tiranije in nasilja, ki so jih bili deležni in ki so po mednarodnem pravu predstavljali jasen primer genocida. Namera "namernega ustvarjanja takšnih življenjskih okoliščin, ki bodo preračunano povzročile fizično uničenje dela skupine ali skupine v celoti", z natančnimi besedami Konvencije o preprečevanju in kaznovanju zločina genocida iz leta 1948, je povsem jasna.

Pred enim letom je predsednik tega Parlamenta holodomor opisal kot "grozovit zločin proti človeštvu". Povsem se strinjam s tem stališčem in častim spomin na žrtve. Pozdravljam vse Ukrajince, še zlasti tiste, ki živijo in delajo v moji državi, Portugalski.

15. Letališke pristojbine

Predsednica. – Naslednja točka je priporočilo za drugo obravnavo Ulricha Stockmanna v imenu Odbora za promet in turizem o letaliških pristojbinah (08332/2/2008 – C6-0259/2008 – 2007/0013(COD)) (A6-0375/2008).

Ulrich Stockmann, *poročevalec.* – (*DE*) gospa predsednica, gospe in gospodje, po tej zelo čustveni temi bomo zdaj prešli na bolj tehnične zadeve. Na jutrišnji drugi obravnavi želimo sprejeti direktivo o letaliških pristojbinah in po jasnem glasovanju v Odboru za promet in turizem sem prepričan, da nam bo to uspelo.

Za kaj gre v tej direktivi? Uvaja enotna načela in postopke po vsej Evropi za odmerjanje letaliških pristojbin. To pomeni, da so pregledne osnove za izračun, nediskriminacija letalskih družb in vzpostavljen postopek posvetovanja nekateri od dejavnikov, uporabljenih za vzpostavitev poštenih letaliških pristojbin. Neodvisen nadzorni urad lahko reši spore, ki nastanejo na podlagi jasnih pravil. to bo okrepilo sistemsko partnerstvo med letališči in letalskimi družbami in preprečilo morebitno zlorabo tržne moči.

Kaj je bila izhodiščna točka? V zadnjih petnajstih letih smo dvakrat poskušali uskladiti nasprotujoče si interese letališč in letalskih družb na tem področju. Eden izmed razlogov, da sta bila neuspešna, je bilo to, da smo imeli v državah članicah povsem različne postopke in strukture. V Združenem kraljestvu je na primer strog regulativni organ, ki lahko določa zgornje meje, v petih državah članicah imamo omrežja letališč in prakso navzkrižnega subvencioniranja, imamo parlamente, ki odločajo o letaliških pristojbinah, decentralizirane pristojnosti v Nemčiji in še več. Kljub temu nam je s Svetom uspelo najti trajnosten kompromis.

Kateri so sestavni deli kompromisa? V področje uporabe sodijo letališča z več kot petimi milijoni potnikov letno in največje letališče države članice. Trenutno to pomeni, da direktiva velja za 69 letališč v Evropski uniji. Uvedli smo obvezni postopek za redna posvetovanja med letališči in letalskimi družbami in sočasno določili strukturiran arbitražni postopek z roki in seveda vzpostavili nadzorni urad, ki sem ga omenil.

Kaj mislimo s poštenimi pristojbinami? Letališke pristojbine morajo imeti v prihodnje močnejše sklicevanje na stroške, podkrepiti jih morajo pregledni izračuni in se morajo nanašati na dogovorjeno raven storitev. Hkrati obstaja stroga prepoved diskriminacije. To načeloma pomeni, da imamo enake pristojbine za enake storitve za vsako letalsko družbo na istem letališču, z možnostjo diferenciacije. Zadovoljen sem, da smo to omogočili predvsem za hrup in onesnaževanje. Nekatere države bodo še naprej imele skupen sistem pristojbin za omenjena omrežja letališč in letališke sisteme v mestih in somestjih, vendar pa morajo tudi ti izpolnjevati zahteve direktive po preglednosti.

Z vnaprejšnjim financiranjem infrastrukture s pristojbinami smo poskusili zagotoviti odgovor na določene skrbi naših kolegov iz vzhodnoevropskih držav članic. To bo mogoče, čeprav težavno na podlagi nacionalnih meril, če bodo izpolnjeni standardi Mednarodne organizacije za civilno letalstvo.

Kaj pričakujemo od učinkov? Več konkurence med evropskimi letališči, več konkurence med različnimi letalskimi družbami na letališču, morda postopno padajoče cene vozovnic, če bodo letalske družbe nižje pristojbine prenesle na potnike.

Direktivo je treba začeti izvajati v dveh letih.

Zahvaljujem se vsem poročevalcem v senci za naša uspešna pogajanja in slovenskemu predsedniku Sveta ter Komisiji.

Antonio Tajani, podpredsednik Komisije. – (IT) Gospa predsednica, čestitati želim poročevalcu, gospodu Stockmann, za njegovo odlično delo: zelo dobro je opisal vsebino besedila, predlog direktive, na sprejetje katerega se pripravljamo. To je predlog, ki namerava v pravo Skupnosti vključiti določena načela, s katerimi vse države članice že soglašajo v okviru Mednarodne organizacije za civilno letalstvo: nediskriminacija, preglednost in posvetovanje.

Okvir, vzpostavljen z direktivo, nam bo omogočil zgraditi dialog med letalskimi prevozniki in letališči za določitev in pobiranje pristojbin. Direktiva bo na primer zavezala letališča k posvetovanju z letalskimi družbami pred sprejetjem odločitev v zvezi z letališkimi pristojbinami. Sam sem postopal na podoben način in se pred sestavo tega predloga, ki sta ga v bistvu odobrili obe strani, posvetoval z letalskimi družbami in letališči.

Kot je omenil gospod Stockmann, uredba uvaja zamisel neodvisnih nacionalnih nadzornih uradov. Ti organi bodo imeli vplivno vlogo, saj bodo odgovorni za zagotavljanje spoštovanja osnovnih načel, ki sem jih navedel. To so v širšem smislu cilji predloga. Poročevalcu bi se rad še enkrat zahvalil za delo, ki ga je opravil na drugi obravnavi, da bi dosegel soglasje Sveta. Rezultat je resnično zahteval veliko dela, mnogo srečanj in zavezanost vseh nas, toda menim, da nam je uspelo ustvariti dober dokument.

Rezultate pogajanj je najti v mnogih spremembah, ki jih zahteva Komisija, da bi lahko dokument v celoti podprla. Veseli me, da je tudi Odbor za promet in turizem soglasno podprl ta dogovor. Seveda sem pripravljen pozorno slediti razpravi in si zabeležiti vse vaše pripombe.

Zsolt László Becsey, *v imenu skupine PPE-DE*. – (*HU*) Hvala, gospa predsednica. Komisar, kljub dežju bi to lahko bil prijeten dan. Čestitati želim poročevalcu in poročevalcu v senci, saj nam je s tem, ko smo združili moči s Komisijo, slovenskim in francoskim predsedstvom, uspelo po dolgotrajnih razpravah doseči dober kompromis. Tudi mi tipamo v temi, zato bi bil hvaležen, če bi države članice začele to direktivo izvajati čim prej in ne šele po dveletnem obdobju, ki je bilo izpogajano. To nam bo omogočilo učinkovito oceniti, koliko je vredna naša zakonodajna dejavnost, in sprejeti potrebne prilagoditve v času štiriletnega pregleda.

Upam, da države članice to razumejo in bodo hitro zaključile potreben institucionalni razvoj, kjer je potrebno. Tudi jaz sem prepričan, da bodo posledice direktive pregledne pristojbine in zmeren porast cen, tako da lahko grabežljivim letalskim družbam preprečimo zlorabo njihove premoči, da bi dobile prednost pred svojimi konkurenti s tem, da ponudijo enake storitve za nižje cene na letališčih, ki si želijo strank. Sočasno bi lahko zagotovili tudi, da letališča ne dvigajo samovoljno svojih pristojbin na nepregleden način in, kot se pogosto dela, skokovito. V obeh primerih je cilj zagotoviti, da evropski potrošniki plačajo samo za tisto, kar so dejansko uporabili. To je še en razlog, da nismo dovolili, da bi se stroške varnosti ali pomoči invalidnim potnikom vključilo v pristojbine. Menim, da je dober kompromis, da smo zadevnim državam članicam prepustili presojo o tem, ali upoštevajo prihodke iz gospodarskih dejavnosti letališča ali ne. Podobno je bil dosežen dober rezultat z dogovorom, doseženim glede omrežij letališč, pri čemer je sprejemljiv splošni upravni organ, udeleženci pa bodo podvrženi – kot je obljubila Komisija – pravilom konkurence, ko gre za določanje pristojbin, čeprav obstaja nevarnost izkrivljanja trga v zvezi z bližnjimi letališči v drugih državah. Kompromis o področjih pristojnosti je dober.

Raje bi videl, da bi bila poleg letališč, katerih letni potniški promet znaša več kot 5 milijonov, in letališča z največjim potniškim prometom v vsaki državi članici vključena tudi manjša in po možnosti konkurenčna bližnja letališča. Da bi dosegli sporazum, sem opustil to stališče, vendar pa bi rad ob naslednjem pregledu preučil tudi ta element. Čeprav nisem zadovoljen, sprejemam, da smo v uvodnih izjavah potrdili možnost vnaprejšnjega financiranja po zgledu politike Mednarodne organizacije za civilno letalstvo, čeprav bi to raje videl v glavnem delu besedila. Upam, da bodo postopno višanje pristojbin namesto nenadnih povišanj cen potniki občutili kot prijaznejše, vendar pa bo treba tudi to preučiti ob pregledu. Rezultat je preglednost financiranja s strani države ali drugih javnih organov. To je pomemben dejavnik v konkurenci med letališči, prav tako pa je upoštevanje vidika varstva okolja. Kot najpomembnejši rezultat vidim dejstvo, da mora vsaka država članica ustanoviti močen, neodvisen nacionalni urad s precejšnjimi pristojnostmi. Ponosen sem, da

je bilo sprejeto in v poročilo vključeno načelo, v skladu s katerim v primeru spora glede določitve pristojbin ne bo neskončnega spravnega postopka. Namesto tega je treba sprejeti začasno odločitev, ki lahko sproži spravni postopek. Najlepša hvala, gospa predsednica.

Brian Simpson, *v imenu skupine PSE*. – Gospa predsednica, pozdravljam poročilo kolega Ulricha Stockmanna in se mu zahvaljujem za njegovo trdo delo na tem težavnem dokumentu.

Skozi ves postopek priprave tega poročila se je moja skupina trudila zagotoviti, da je sistem letaliških pristojbin po vsej EU pošten in pregleden in da je določen podroben postopek pritožb v primeru sporov. Ljudje o letalstvu pogosto razmišljajo kot o posameznem sektorju, ko pa preučimo vprašanja, kot je zaračunavanje letaliških pristojbin, kmalu postane jasno, da imajo letališki sektor in sektor letalskih družb različne poglede in težnje.

Poročilo, ki je pred nami, ponuja uravnoteženo rešitev in ne daje prednosti niti letalskim družbam niti letališčem. Čeprav bi osebno raje videl, da bi področje uporabe temeljilo na deležu nacionalnih potnikov namesto na poljubnem številu, je poročevalec v svojem poročilu zagotovil, da je slednja določena na razumni ravni pet milijonov potnikov – ne na smešno nizkem številu en milijon, ki ga je predlagala Komisija –, vključeno pa mora biti tudi glavno letališče države članice.

Ključni element vseh naših razprav je bil, ali imajo določena letališča prevladujoč tržni položaj. Moja skupina meni, da je treba tam, kjer je tako, urediti letališke pristojbine. Vendar pa ima mnogo letališč konkurenčne razmere, letalske družbe pa se lahko svobodno odločijo, na katerega bodo letele. V moji regiji ima letališče Manchester 22 milijonov potnikov letno, toda soočeno je s konkurenco osmih letališč, ki so vsa v radiju 150 km. Seveda je v teh okoliščinah trg sam dober regulator.

Zato pozdravljam, da bo Združenemu kraljestvu omogočeno, da ohrani svoj trenutni sistem nadzora letaliških pristojbin , saj ima obstoječ regulativni okvir, ki spodbuja konkurenco in ureja pristojbine prek svojega nadzornega organa samo na letališčih s prevladujočim položajem. Morda lahko druge države sledijo temu regulativnemu okviru kot način za pošten in pregleden sistem letaliških pristojbin.

Upam, da se lahko zdaj dogovorimo o tej direktivi na stopnji druge obravnave. To bi nam moralo pomagati sprejeti direktivo, ki bo končala skrivna srečanja za določitev pristojbin za letališča v monopolističnem ali prevladujočem tržnem položaju. Resnično upam, da letalske družbe priznavajo tudi, da bomo zdaj imeli pregleden sistem s podrobnim postopkom pritožb, s polnim posvetovanjem, da bi končali nenehno pritoževanje glede letaliških pristojbin in sodelovali z letališči, da zagotovimo stroškovno učinkovito, gospodarno storitev za uporabnike in potnike.

Arūnas Degutis, *v imenu skupine ALDE.* – (*LT*) Gospod komisar, gospe in gospodje, menim, da nihče ne dvomi v potrebo po preglednosti in upravičenosti letaliških pristojbin in stroškov Evropske skupnosti, če že ne iz drugega razloga, pa zaradi dejstva, da imajo nekatera letališča v Skupnosti naravni monopol. Vendar pa je od trenutka, ko se je prvič razpravljalo o dokumentu, Evropski parlament zelo skrbno preučil predlog Komisije in želi nadzorovati več kot 150 letališč Skupnosti.

Pri udeležbi pri pripravi različnih dokumentov so poslanci Evropskega parlamenta pogosto soočeni z dilemo o odločitvi, koliko nadzora in ureditve je potrebno, preden to postane samo sebi namen in paralizira vse nadzorne dejavnosti.

To je še posebno pomembno v trenutni krizi, ko je resnično potrebna rahločutnost pri obravnavanju vprašanj, pomembnih za poslovno dejavnost.

Menim, da je Evropskemu parlamentu v dokumentu, o katerem bomo glasovali jutri, uspelo najti in obraniti srednjo pot s tem, ko je določil število letališč, ki jih je treba nadzorovati. Veseli me, da je bil podobnega mnenja tudi Svet in da je Komisija pokazala prožnost, potrebno za dosego konstruktivnega kompromisa.

Druga enako pomembna zadeva je bilo najti ravnotežje med glavnimi akterji, ki delujejo v tem sektorju, tj. interesi letališč in letalskih družb. Menim, da smo se tudi tu izkazali kot sposobni zadovoljiti pričakovanja obeh strani. Še toliko bolj, ker bi kakršen koli enostranski, neuravnotežen predlog na nek način vplival na možnosti potrošnikov EU, da uporabijo najvarnejše prevozno sredstvo.

Vse to je bilo doseženo zaradi profesionalnih prizadevanj poročevalca. Gospod Stockmann se je vedno odlikoval kot nepristranski politik, ki posluša vse strani. To je četrtič, da sva sodelovala pri pripravi dokumenta o ureditvi letalskega prevoza. Tudi tokrat me ni razočaral, ampak sem bogatejši za nove izkušnje. Ob koncu razprave o tem dokumentu v Evropskem parlamentu se želim zahvaliti gospodu Stockmannu in mojim

ostalim kolegom in jim čestitati. Prav tako bi rad Evropski komisiji zaželel uspeh, saj ima zdaj težko nalogo izvajanja in spremljanja učinkovitosti te direktive, veliko uspeha pa želim tudi vsem predstavnikom.

Roberts Zīle, *v imenu skupine UEN.* – (*LV*) Hvala, gospa predsednica, gospod Tajani, najprej bi želel čestitati poročevalcu, gospodu Stockmannu, in vsem poročevalcem v senci za kompromis, dosežen s Svetom na drugi obravnavi. Po mojem mnenju je treba pozdraviti tudi dogovor o področju uporabe direktive, saj bo z ureditvijo vsaj njihovih glavnih letališč vplival na vse države članice. Upam, da v dveh letih, ko bo začela veljati ta direktiva, v Evropski uniji ne bo več mogoča ponovitev tako pravno nerazumljivih sodnih odločitev kot je bila tista, ki jo je nedavno izreklo litvansko regionalno sodišče proti latvijski letalski družbi in njenemu glavnemu letališču. S to odločitvijo sodišče ene države članice zasega lastnino, ki ne pripada samo letališču druge države, ampak tudi letalski družbi druge države v drugi državi članici. Odločitev sodišča je temeljila na nenavadni diskriminaciji letaliških pristojbin na glavnem latvijskem letališču. Resnično upam, da bodo zaradi te direktive takšne nejasne pravne razlage v prihodnosti nemogoče, saj imajo škodljiv učinek na letalski sektor. Hvala lepa.

Gerard Batten, *v imenu skupine IND/DEM*. – Gospa predsednica, to poročilo naj bi preprečilo posameznim letališčem, da zlorabijo svoj prevladujoč položaj na trgu, in ustvarilo enake pogoje za nosilce dejavnosti ter zaščitilo interese potrošnikov.

Kolikokrat prej smo že slišali takšne argumente? Če se jo bo izvajalo, bo ta uskladitev letaliških pristojbin verjetno tako uspešna kot uskladitev, ki nam je prinesla skupno kmetijsko politiko, skupno ribiško politiko in vse večjo obremenitev predpisov EU o podjetjih, ki Združeno kraljestvo stane vsaj 26 milijard GBP letno.

Zahtevala bo povsem nepotrebno spremembo v britanskem pravu v zvezi z letališkimi pristojbinami in s prevozom povezanimi zadevami. Zahtevala bo ustanovitev domnevno neodvisnega nadzornega urada, ki bo dodal še eno plast birokracije, in povzročil neizogibno povišanje stroškov, ki bo sledilo.

Seveda v Združenem kraljestvu obstaja ureditev omejitve cen, namenjena spodbujanju upravljavcev letališč, naj dosežejo stroškovno učinkovitost. Cilj te nenehne poplave zakonodaje je uskladiti vsak vidik življenja v Evropski uniji in ga podrediti skrajni oblasti Evropske unije. Vsak drug razmislek je drugoten ali nepomemben. Lahko smo povsem prepričani, da bodo ti ukrepi pomenili povišanje stroškov za letalske potnike.

Georg Jarzembowski (PPE-DE). – (*DE*) Gospa predsednica, gospod podpredsednik Komisije, gospe in gospodje, menim, da predhodni govornik enostavno ni razumel dokumenta. Tu določamo pravila za pregledne določbe za odmerjanje letaliških pristojbin, namen vsega tega pa je zagotoviti, da se letališke pristojbine določi objektivno in se jih zmanjša v korist uporabnikov. To je naša naloga.

Dejansko obstajata dve različni situaciji. nekatera letališča imajo tako prevladujoč položaj, da so letalske družbe v bistvu soočene z monopolno situacijo in morda plačujejo previsoke letališke pristojbine. Na drugih, morda manjših letališčih, se lahko letalska družba na podlagi tega, kakšne so letališke pristojbine, odloči, ali bo uporabila letališče ali ne, kar je povsem drugačna situacija.

Zato moram reči, da je to, kar je gospod Stockmann dosegel v svojem poročilu – za to se mu zahvaljujem –, dober seznam meril za določitev pravilnih, ustrezno utemeljenih letaliških pristojbin, ki jih morajo nositi potniki, pri čemer nacionalni nadzorni urad deluje kot nadzorni organ.

Gospod podpredsednik, seveda boste morali v naslednjih dveh letih zagotoviti, da so nacionalni nadzorni uradi resnično neodvisni. To pomeni, da nacionalni nadzorni uradi ne smejo biti povezani z letališči ali letalskimi družbami. Vztrajamo, da nadzorni uradi dosežejo ravnotežje med letalskimi družbami in letališči v korist uporabnikov.

Drugič, z uporabo teh novih meril želimo tudi spodbujati bolj pošteno konkurenco med letališči. V nekaterih primerih sta letališči v dveh različnih državah članicah samo nekaj kilometrov od meje med njima. Zagotoviti hočemo, da tu ne bo nepoštene konkurence. Mednim, da so nova merila ustrezna.

Dovolite mi, da zaključim z vprašanjem vam, gospod podpredsednik. Mislim, da sta minili skoraj dve leti, odkar je Komisija izdala smernice za regionalna letališča. V zadnjih nekaj mesecih ste preiskovali, ali so bila nekatera letališča nezakonito subvencionirana, s čimer mislim državne subvencije za določena letališča, ki izkrivljajo konkurenco. Vsi želimo vedeti, kakšne so bile vaše ugotovitve. Upam, da nam danes lahko obljubite, da boste kmalu predstavili preiskavo o nezakoniti ali zakoniti regionalni pomoči, saj ima tu prednost naslednje: hočemo pošteno konkurenco med letališči v korist potnikov.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Gospodu Stockmannu želim čestitati za njegova prizadevanja za dosego skupnega stališča sveta z namenom sprejetja direktive, ki določa skupna načela za odmerjanje letaliških pristojbin na letališčih Skupnosti. Za uporabnike letališč zdaj ta predlagana zakonodaja ponuja okvir za določanje pristojbin, ki jih vključuje v sprejemanje odločitev, ki so pregledne in se je nanje mogoče pritožiti.

Svet je sprejel predlog Parlamenta, da se področje uporabe omeji na letališča z več kot 5 milijoni potnikov letno in največje letališče v vsaki državi članici. Razlikovanje letaliških pristojbin mora temeljiti na preglednih, objektivnih in jasnih merilih. V skladu s skupnim stališčem morajo letališča delovati na stroškovno učinkoviti osnovi, za lete v zapostavljene in najbolj oddaljene regije pa so dovoljene spodbude. Vendar pa je treba te spodbude odobriti na podlagi preglednih meril.

V zvezi z informacijo Komisije v skladu z zakonodajo Skupnosti podpiramo idejo, da lahko država članica pooblasti upravni organ letališča, da uporabi skupen in pregleden sistem obračunavanja pristojbin za letališča istih mest ali somestij, če vsako letališče povsem izpolnjuje zahteve glede preglednosti, določene v direktivi. Poleg tega bodo okoljska merila postala podlaga za prilagajanje letaliških pristojbin. Upravni organ letališča bo objavil odločitve najkasneje dva meseca pred začetkom njihove veljavnosti.

Glede vnaprejšnjega financiranja letaliških naložb bi se države članice ali letališča morali zgledovati po politiki Mednarodne organizacije za civilno letalstvo ter/ali vzpostaviti svoja varovala. Parlament meni, da je nujno, da lahko neodvisni nadzorni uradi pod svojo odgovornostjo zaupajo izvrševanje določb te direktive drugim neodvisnim nadzornim uradom, ob pogoju, da se izvršujejo v skladu z istimi standardi.

Paweł Bartłomiej Piskorski (ALDE). – (*PL*) Gospa predsednica, komisar, tudi jaz bi se želel pridružiti čestitkam gospodu Stockmannu za rezultate njegovega dela. Vprašanje, o katerem razpravljamo, potrebuje ureditev in takšna ureditev ne razburi mojega liberalnega duha, prav tako pa ne regulativne institucije. Zdaj po finančni krizi lahko vidimo, da bi moral prosti trg delovati in deluje, toda ustvariti moramo sisteme, ki so v modernem gospodarstvu sposobni urejati mehanizme, ki se občasno zataknejo ali presegajo običajne mehanizme gospodarske konkurence, čiste konkurence prostega trga.

Zdaj razpravljamo o končnem osnutku določenega dokumenta, dela, za katerega smo že na začetku spoznali, da je pred nami dolga pot, saj je ureditev vsakega naravnega monopola – in letališča so iz očitnih razlogov navadno podvržena pravilom naravnih monopolov – težka. To je korak naprej v interesu naših državljanov, interesov državljanov Evropske unije, ki bodo od tega Parlamenta in dela Evropske komisije ponovno dobili nekaj oprijemljivega, kar vpliva na njihovo življenje. Čestitam tistim, ki so sodelovali pri delu, in upam, da bodo države članice v dveh letih, ko se bo izvajal sistem, kos nalogi.

Luís Queiró (PPE-DE). – (*PT*) Mnogi izmed nas v Parlamentu uporabljamo internet, da rezerviramo let in kupimo vozovnice. Vendar pa menim, da večina izmed nas ne ve, kako se določa letališke pristojbine, ki se jih plača skupaj z vozovnico.

Ker vem, da niso vse pristojbine, navedene na vozovnici, letališke pristojbine, mi dovolite majhno vajo: če potnik na primer leti iz Lizbone v Bruselj z družbo Brussels Airlines, je pristojbina, navedena na vozovnici, 48 EUR; če potuje s portugalsko družbo TAP, je pristojbina 2 EUR manjša. Vendar pa v obratni smeri ta razlika izgine in potnik plača 15 EUR več pristojbin na let. Zakaj?

Če pa naš navidezni potnik potuje v London z Brussels Airlines in leti od letališča Bruselj do letališča Gatwick, so pristojbine za povratno potovanje 124 EUR, če pa uporabi BMI za let do letališča Heathrow, pa plača samo 65 EUR pristojbin. Če potuje do letališča Heathrow z BMI in se vrne z družbo Lufthansa, zdaj plača 70 EUR pristojbin. Zakaj te razlike? Včasih plača en znesek za potovanje v tujino in drug znesek pri povratku. Včasih letalske družbe zaračunavajo enak znesek za isto letališče in včasih ne. V nekaterih primerih morda ne boste niti vedeli, koliko ste plačali.

Toda obstoj različnih letaliških pristojbin ni slaba stvar. Različne storitve morajo imeti različne pristojbine. Neželeno je, da se iste pristojbine uporabljajo za različne storitve in nasprotno, da se za očitno identične storitve plača različne pristojbine.

Hočemo predvsem, da so te pristojbine razumljive in določene v skladu z jasnimi in preglednimi merili. To je naš končni cilj. Zagotoviti hočemo pošteno in pregledno konkurenco med glavnimi evropskimi letališči in na ta način ne samo pomagati izboljšati notranji trg, ampak tudi zmanjšati stroške, naložene potnikom, ko ti kupijo svojo vozovnico. Zato z upanjem v naših srcih podpiramo ta predlog direktive.

Inés Ayala Sender (PSE). – (*ES*) Gospa predsednica, najprej moram čestitati mojemu kolegu gospodu Stockmannu za njegovo izjemno poročilo in še zlasti za njegovo potrpežljivost in vztrajnost pri nadaljevanju tega dela.

To je besedilo, ki nam bo pomagalo ustvariti skupen zračni prostor in se pripraviti, s posebnim poudarkom na preglednosti in nediskriminaciji, na velik skok v enotno evropsko nebo.

S tem skupnim sistemom za zbiranje uporabniških pristojbin bomo lahko ohranili potrebne pogoje za pošteno in pregledno konkurenco. Pripravljali se bomo tudi na prihodnost z upoštevanjem okoljskih meril pri spreminjanju pristojbin in tudi z izključitvijo pristojbin za storitve invalidnim potnikom. Tudi v tem pogledu se pripravljamo za prihodnost.

Izpostaviti moram tudi premislek glede izogibanja nalaganju pretiranih bremen manjšim letališčem z določitvijo najmanjše omejitve pet milijonov potnikov letno.

Nazadnje, zadovoljni smo, da je bilo priznano upravljanje omrežij letališč s strani enega upravnega organa, saj se je izkazalo, da to dobro deluje – tako kot v primeru španskega organa za letališča AENA – in da so bili upoštevani drugi načini za nadzor in določitev pristojbin, ki so predmet zakonskega nadzora kot je tudi v moji državi –, poleg nadzora neodvisnih nadzornih uradov. Veseli me, da so bili upoštevani ti predlogi.

Poročevalcu moram čestitati tudi za določitev natančnih rokov za objavo odločitev. S tem se bomo izognili pravni negotovosti, nudi pa tudi zagotovilo uporabnikom glede tega, kdaj se bodo izvajale te odločitve. Tudi to je pozitivno, saj se v teh rokih in odločitvah upošteva parlamentarni nadzor.

Fiona Hall (ALDE). – Gospa predsednica, pozdravljam povečano preglednost, uvedeno s temi novimi pravili o letaliških pristojbinah. Prepogosto so letališča skrivnostna glede poslov, ki jih sklenejo, četudi so v lasti ali delni lasti javnih oblasti. Javnost ima pravico vedeti, kako takšna letališča pridobivajo in trošijo svoj denar. Vendar pa sem razočarana, da je bil prag za obsežnejše poročanje določen na pet milijonov brez sklicevanja na odstotek nacionalnega tržnega deleža.

Ta prag bo še posebno močno prizadel regionalna letališča kot je Newcastle. S šestimi milijoni potnikov letno Newcastle presega prag, vendar pa je majhna riba v primerjavi z letališči Heathrow in Gatwick. Ker regionalna letališča v glavnem konkurirajo s svojimi najbližjimi sosedi, bi bilo pravičneje imeti sistem, ki vsa majhna in srednje velika letališča obravnava na enak način.

Zato obžalujem, da Svet težil k možnosti, da se področje uporabe direktive omeji na letališča z več kot petimi milijoni potniškega prometa letno in več kot 15 % nacionalnega potniškega prometa. Takšen prag bi še vedno zagotovil, da velika evropska letališča ne bi mogla narekovati letaliških pristojbin za zaprtimi vrati. Upam, da bo Komisija ob pregledu direktive pozorno preučila, ali regionalna letališča, kot je letališče Newcastle, trpijo zaradi izkrivljanja trga.

Emanuel Jardim Fernandes (PSE). – (*PT*) Gospa predsednica, komisar, gospe in gospodje, začeti želim s čestitkami gospodu Stockmannu za njegovo odprtost in pripravljenost na kompromis med pripravo tega izvrstnega poročila, ki bo veljalo neposredno za letališča z več kot petimi milijoni potnikov in še zlasti za letališči Faro in Lizbona v moji državi.

Parlament in Svet morata sprejeti ta predlog, ker zagotavlja nediskriminacijo pri letaliških pristojbinah, razen kjer je potrebno in združljivo s Pogodbo. Določiti bi bilo treba obvezen postopek posvetovanja med upravnimi organi letališča in uporabniki letališča. Kakršne koli razlike v pristojbinah bodo pregledne in bodo temeljile na jasnih merilih. Letališča bodo odmerjala enako pristojbino za enako storitev, uporabnikom letališč pa se lahko odobri popust na podlagi kakovosti uporabljene storitve, če lahko imajo koristi od tega popusta vsi uporabniki letališč pod javnimi, preglednimi in objektivnimi pogoji. Popuste se lahko odobri tudi uporabnikom, ki odprejo nove lete v skladu s konkurenčnim pravom. Ustanoviti je treba nacionalni neodvisni nadzorni urad, ki bo posredoval v primeru nestrinjanja z odločitvijo o pristojbinah. Dovoliti je treba spodbude za nove lete, ki povezujejo zapostavljene in najbolj oddaljene regije. Nazadnje, države članice bi morale imeti možnost upravni organ, odgovoren za omrežje letališč, pooblastiti, da uvede sistem obračunavanja pristojbin, običajen za to omrežje.

Gospa predsednica, s to novo direktivo bodo prihodnje letališke pristojbine, obračunane na naših letališčih in celo najbolj oddaljenih regijah kot je tista, iz katere prihajam, zagotavljale splošen dostop vseh do letalskega prevoza. To je še posebno pomembno v regijah kot je moja, kjer je letalski prevoz edini način za prihod ali odhod. Zato upam, da bo ta predlog jutri sprejet in da ga bosta Komisija in Svet potrdila.

Robert Evans (PSE). – Gospa predsednica, tudi jaz se pridružujem zahvalam mojih kolegov gospodu Stockmanu za tisto, kar je opisal kot izvedljiv kompromis v interesu 69 evropskih letališč.

Tudi jaz podpiram besede gospoda Becseya in mojega kolega Briana Simpsona o pošteni in pregledni konkurenci. Veseli me, da je to poročilo, kot je predstavljeno zdaj, dobra stvar ne samo za tri londonska letališča Heathrow, Stansted in Gatwick, ampak tudi za letališča preostale Evrope, pa naj bo to Latvija gospoda Zīleja, Romunija gospe Ţicău ali Portugalska in za komisarje italijanska letališča in mislim, da so tudi v Nemčiji letališča, čeprav jih ne obišče mnogo ljudi.

Menim, da je tudi dobra stvar za evropske potnike in seveda letališča tudi niso nič brez državljanov, potnikov. So naša prednostna naloga, tako kot je enako tudi okolje, ki, mislim, da ga to poročilo obravnava.

Gospod Batten, moj londonski kolega, je v svojem prispevku, ki bi ga lahko opisali kot bliskovitega (ker je odšel), omenil, da naj bi se vzpostavilo nove organe in še vrsto drugih alarmantnih zadev. Toda ti organi – Organizacija civilnega letalstva – že obstajajo. Zato menim, da gre za nesporazum z njegove strani – če sem vljuden do njega.

Fioni Hall pa bi rad povedal, da nisem prepričan, da Newcastle neposredno konkurira z Londonom. Med njima je precejšnja razdalja in kdor koli se odloči, da bo šel v London namesto v Newcastle, ima pred sabo še vedno dolgo pot. Zato mislim, da ne primerjate primerljivih stvari.

Menim, da je to dober, izvedljiv kompromis. Mislim, da smo obravnavali vse prvotne zadeve, ki so nas skrbele, in kot paket zagotavlja ravnotežje – v interesu letalskih družb in v interesu potnikov –, ki ga iščemo, obenem pa letališčem dopušča dovolj svobode za delovanje v konkurenčnem okolju.

Živim v upanju, da bomo kot posledica tega nekega dne – nikoli se ne ve, kolegi, nikoli se ne ve – deležni dostojne storitve na poti v Strasbourg. Morda je malo verjetno, toda nikoli se ne ve – in za to se splača delati.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (*PL*) Gospa predsednica, začel bi z zahvalo Ulrichu Stockmannu, našemu poročevalcu. Opravil je veliko dela, začenši z osnutkom direktive, h kateremu je pristopil na inovativen način, ko je hotel ustrezno pripraviti poročilo v sodelovanju s Komisijo in Svetom, pri čemer je bil uspešen. Predvsem bi želel izpostaviti njegovo pobudo v zvezi z izboljšanjem opredelitve letaliških pristojbin in nadalje letališči, ki jih pokrivamo, ter ravnjo storitev letališči in njihovo povezavo z obveznostmi upravljavcev letališč. Enako pomembno, predvsem za nove države članice, je financiranje novih infrastrukturnih projektov. Sprejemamo osnutek direktive, ki bo v Evropi z vidika potnikov tistim med nami, ki uporabljamo, nudimo ali plačujemo storitve, omogočil, da bomo vedeli, koliko moramo plačati, zakaj in kam gre denar. To je velik korak k oblikovanju resničnega evropskega sistema in omrežja evropskih letalskih družb. Zahvaljujem se vam za to in sem globoko prepričan, da bo ta osnutek direktive dobro služil civilnemu letalstvu.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Nemoteno delovanje letalskih storitev je pomembno za delovanje notranjega trga Evropske unije. Potniki in letalske družbe kritizirajo pomanjkanje preglednosti in včasih tudi pretirano visoke letališke pristojbine, ki v neopravičljivem obsegu prispevajo k stroškom potovanja. Končno smo se odzvali na to s sprejetjem te direktive na drugi obravnavi. Predpisi bodo letališča z več kot petimi milijoni potnikov zavezali, da zagotovijo preglednost svojih pristojbin in upravičijo svoje stroške. Poenostavila bo tudi spore med uporabniki letališč in upravljavci letališč. Trdno sem prepričana, da bo to vodilo k znižanju pristojbin in bo izboljšalo konkurenčno okolje. Zadovoljna sem, da je tudi Svet priznal odprtje razpisnega postopka, ki bo prispeval k odprtju novih poti v zapostavljene in bolj odmaknjene destinacije, in da je bilo mogoče doseči skupno opredelitev omrežij letališč, ki jih bodo upravljali isti upravni organi. Poročevalcu čestitam za te rezultate.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (*PL*) Gospa predsednica, komisar, gospod Stockmann si zasluži naše čestitke. To je resnično dober kompromis. Čestitam mu.

Danes zaključujemo delo na letaliških pristojbinah. V kratkem, v dveh letih, bomo imeli usklajen sistem za odmerjanje teh pristojbin po vsej Evropski uniji. Vplival bo na letališča z več kot petimi milijoni potniškega prometa letno in na največja letališča v posamezni državi. Menim, da so številke primerne, vendar je o njih še mogoče razpravljati. Kolikor vem, bo to vplivalo na okoli 80 letališč v Evropski uniji.

Posebna odlika sprejetih predpisov je njihova preglednost, ki bo b pomoč nadzornim uradom. Letališča v neugodnih regijah bodo lahko uveljavila zadevne preferenciale. Obravnava tudi okoljski vidik in položaj invalidov. Upam, da direktiva ne bo zagotovila samo poštene konkurence na letališčih, ampak bo njena posledica tudi povečana varnost potnikov, in bo potnike ščitila pred pretiranimi vzletnimi ali pristajalnimi pristojbinami.

Antonio Tajani, *podpredsednik Komisije.* – (*IT*) Gospa predsednica, menim, da je razprava pokazala, da sta Parlament in Komisija opravila dobro delo, hvala, namenjena gospodu Stockmannu, pa služi kot potrdilo, da je ubral pravo smer. Še enkrat bi se mu želel javno zahvaliti za njegovo delo in sodelovanje s Komisijo pri iskanju uspešne kompromisne rešitve, ki jo, kolikor sem lahko videl, cenijo vsi, ki so dobili besedo.

Menim, da predlog direktive, ki ga preučujemo in ki ga bomo, upam, lahko sprejeli v tem Parlamentu, kot je dejala gospa Ayala Sender, ni nič manj kot korak k dosegi enotnega neba, k cilju, ki ga mora po mojem mnenju zasledovati Komisija s podporo Parlamenta in Sveta, da bi poslala močno sporočilo pred koncem tega parlamentarnega obdobja. Podpiram vse izbire in odločitve v zvezi z ustanovitvijo neodvisnega organa, ki v mnogih državah Unije že obstaja. Menim, da si je treba prizadevati za to; je pozitivna izbira, ki smo jo naredili skupaj.

Preden zaključim bi se želel še enkrat zahvaliti vsem poslancem Parlamenta, ki so prispevali k razpravi, in odgovoriti na vprašanje, ki ga je zastavil gospod Jarzembowski. Preučuje se sedem regionalnih letališč. Postopki, ki trajajo 18 mesecev, so bili začeti leta 2007. Zato ne pričakujem rezultatov pred koncem tega leta ali začetkom naslednjega leta.

Rezultati bodo seveda objavljeni, vendar pa ne bi bilo pošteno ali primerno, da bi podajal kakršne koli pripombe pred zaključkom dela. Vendar pa bo, takoj ko bo, in takoj ko bo Komisija sprejela odločitev, obveščen Parlament in potem bo gospod Jarzembowski dobilo popoln odgovor poleg informacij, ki sem mu jih lahko posredoval in ki se nanašajo na predlog Komisije za sedem – poudarjam, sedem – zadev, ki se jih preučuje.

Ulrich Stockmann, *poročevalec.* – (*DE*) Gospa predsednica, še enkrat bi se želel zahvaliti vsem kolegom poslancem za njihovo resnično konstruktivno sodelovanje in našo razburljivo razpravo. Jutri računam s precejšnjo podporo. Pozno je in izmenjali smo dovolj besed. Naj jutri sledijo dejanja. Zadovoljen bi bil, če bi lahko zakonodajni postopek zaključili na drugi obravnavi.

(Aplavz)

Predsednica. – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo jutri, v četrtek, 23. oktobra.

Pisne izjave (člen 142)

Corina Crețu (PSE), *v pisni obliki.* –(RO) Evropski okvir za ureditev letaliških pristojbin je izredno pomemben v smislu zmanjšanja stroškov za ljudi, ki potujejo znotraj Evropske unije, in s tem povečanja mobilnosti delavcev, predvsem tistih, ki so visokokvalificirani.

Mobilnost delavcev je pravzaprav ključni element na učinkovitem trgu dela v kontekstu, določenem v zadevnih poglavjih lizbonske strategije, usmerjenem h gospodarski rasti in povečanju števila delovnih mest. Poleg tega bi olajšanje gibanja visokokvalificiranih delavcev vodilo k povečanju pretoka informacij in uporabnega znanja na proizvodnih področjih s pomembno dodano vrednostjo v skladu s ciljem lizbonske strategije, da se evropsko gospodarstvo preoblikuje v najbolj dinamično na znanju temelječe gospodarstvo na svetu.

Christine De Veyrac (PPE-DE), *v pisni obliki.* – (FR) Gospe in gospodje, Svet in naša institucija sta dosegla kompromis in s tem omogočila, da zaključimo to zadevo na drugi obravnavi.

Zadovoljna sem s tem dogovorom, ki naj bi predvsem preprečil zlorabe prevladujočega položaja in olajšal uravnotežen razvoj evropskega letališkega sektorja.

Ta direktiva o letaliških pristojbinah je resničen premik naprej: s tem, ko bodo odnosi med letališči in letalskimi družbami preglednejši, bo omogočila krepitev in izboljšanje pogosto nejasnih in konfliktnih odnosov.

Poleg tega bo uvedba neodvisnega urada omogočila objektivno reševanje sporov med partnerji.

Koristi od teh novih predpisov morajo na koncu imeti uporabniki zračnega prevoza in zadovoljna sem zaradi tega.

Hvala za pozornost.

16. Dnevni red naslednje seje: gl. zapisnik

17. Zaključek seje

(Seja se je zaključila ob 23.10)